

„Je to mocná, prorocká a inšpiratívna kniha.“
- Christine Caine,
zakladateľka organizácie A21 a organizácie Propel Women

Objav svoju identitu
v dobe, v ktorej vládne
zmätok a boj o uznanie

BEZKONKURENČNÁ

**LISA
BEVERE**

Populárna autorka kníh *Lioness Arising* a *Dievčata s mečmi*

Milá priateľka,

Si jedinečná, Bohom stvorená a Tvojou úlohou je stať sa silnou ženou podľa Jeho zámeru! Mnohé z nás sú však zmätené a neisté. Stále sa trápime a ubíjame neustálym bojom o uznanie a porovnávaním sa s druhými.

Nastal čas, aby si začala žiť bezkonkurenčne krásny život, plný sily, mravnosti a vplyvu. Objav svoju pravú identitu v Ježišovi Kristovi; zažiar nádejou, uchovaj si lásku a zostaň Mu verná vo všetkom, čo Ti zverí.

Moje poslanstvo je určené žene každého veku a je mi veľkou ctou, že Ťa môžem touto knihou požehnať, drahá priateľka a sestra. Prosím, podel sa s ňou s každým, koho poznáš. Kniha je mojím darom pre Teba.

Začni žiť sebavedome s láskou, odvahou a vášňou!

Srdečne,

Lisa Bevere
LisaBevere@ymail.com

LISA BEVERE

BEZKONKURENČNÁ

„Predstav si, aký by bol svet, keby každá z nás chápala, ako veľmi je milovaná a cenná. Vo svojej knihe Bezkonkurenčná Ťa Lisa Bevere povzbudzuje, aby si spoznala a pochopila, že každá sme jedinečná a Bohom milovaná. A keďže naozaj sme, všetky máme svojím životom naplniť zásadnú a dôležitú úlohu podľa Božieho plánu. Táto kniha je pozvánkou nasledovať Pána Boha a naplniť misiu, ktorú pre Teba pripravil.“

- HOLLY WAGNER, pastorka a spisovateľka

„Náš svet je plný blúdiacich duší, ktoré sa snažia nájsť zmysel života na nesprávnych miestach. Táto kniha je skutočným kompasom pre mužov aj ženy. Ukazuje nám smer cesty ku pravému zdroju duchovnej identity. Patríme Bohu, vybral si nás a všetci sme milovaní jedinečným spôsobom. Lise sa podarilo prinavrátiť týmto nadčasovým pravdám život. Jej kniha je povinným čítaním!“

**- BRADY BOYD, pastor kresťanského spoločenstva
New Life Church, Colorado Springs, a autor knihy Addicted to Busy**

„V knihe Bezkonkurenčná Lisa predstavuje prenikavú pravdu o tom, kým nás Pán Boh stvoril ako jednotlivcov a ako nás každého miluje osobne a jedinečne. Nevieť si predstaviť, že by niekto po prečítaní tejto knihy ešte pochyboval o Božej láske k nám!“

**- CHRIS HODGES, senior pastor kresťanského spoločenstva
Church of the Highlands, a autor knihy Fresh air a Four Cups**

„Ak si niekedy zvädzala boj s tým, kto vlastne si, táto kniha bude pre Tvoj boj zásadným zvratom. Keď raz pochopíš svoju jedinečnosť v Ježišovi Kristovi, prestaneš žiť pohodlný život a prevezmeš zodpovednosť za svoju úlohu v Božom pláne záchrany ľudstva.“

**- SHEILA WALSH, autorka knihy
God Loves Broken People a hlavný spíker združenia Women of Faith**

„Bezkonkurenčná je naozaj kniha, ktorá otvára oči a verím, že bude mať veľký vplyv na túto generáciu. Lisa Bevere sa vyjadruje o Božej láske tak nádherne a výstižne, že bezpochyby uchváti každého čitateľa. Čím hlbšie sa ponoríš do tejto úžasnej knihy, tým intenzívnejšie spoznáš Božiu lásku k Tebe osobne a tiež pochopíš, aké je dôležité objaviť svoju identitu v Bohu.“

- MATTHEW BARNETT, spoluzakladateľ centra *The Dream Center*

„Bezkonkurenčná je nádhernou pripomienkou Božej lásky k všetkým ľuďom. Lisa sa chopila tejto témy sviežim spôsobom; vkusne a výstižne vyjadrila svoje myšlienky. Je to naozaj krásna kniha, ktorá bude inšpiráciou každému čitateľovi.“

- CAROYLNE BARNETT, spoluzakladateľka centra *The Dream Center*

„Vo svete, ktorý je posadnutý porovnávaním a bojom o uznanie, by mala byť táto kniha povinným čítaním každej matky, dcéry, líderky a priateľky. Prišiel čas, aby sme sa chytli za ruky namiesto toho, aby sme súťažili, ktorá v nich drží viac. Tešme sa jeden z druhého naplno – prestaňme sa iba tolerovať. Boj sa skončil, tak poďme spoločne rozkvitať.“

**- CHARLOTTE GAMBILL, hlavná pastorka kresťanského spoločenstva
*LIFE Church, Bradford, UK***

„Ak sa trápiš pocitmi bezcennosti alebo Tvoj život stále nenadobudol zmysel, kniha Bezkonkurenčná je presne to, čo umlčí kritizujúci hlas v Tvojom vnútri. Boh Ťa predurčil zažívať pokoj uprostred akejkoľvek situácie a žiť život bez obáv z menejcennosti.“

**- Pastor STEVEN a HOLLY FURTICK,
kresťanského spoločenstva *Elevation Church***

„Lisa Ti pomôže zažiť slobodu a sebadôveru, ktorá pochádza z poznania, že si Božím majstrovským dielom. Bojovať o uznanie druhých prestaneš, keď pochopíš, že Boh Ti dal všetko potrebné, aby si mohla naplno žiť svoj jedinečný, Bohom pripravený osud.“

**- VICTORIA OSTEEN, spolu-zakladateľka
kresťanského spoločenstva Lakewood Church, Houston, Texas.**

„Kniha Lisy Bevere – Bezkonkurenčná – Ti predstaví nové možnosti ukryté v Tvojej identite v Ježišovi Kristovi. Lisina kniha je plná hlbokých myšlienok a Božej múdrosti. Vyprovokuje Ťa, dá Ti inšpiráciu a pripraví Ťa na jedinečné Božie povolanie, ktoré čaká, kým ho začneš žiť. Ak túžiš spoznať, čo Pán Ježiš hovorí o Tvojej budúcnosti, táto kniha je pre Teba! Vrelo Ti ju odporúčam.“

**- KRIS VALLOTTON, pridružený senior líder
kresťanského spoločenstva Bethel Church, Redding, California**

„Lisa Bevere je našou blízkou priateľkou už mnoho rokov a sme presvedčení o tom, že jej hlboké postrehy v knihe Bezkonkurenčná oslobodia duše mnohých ľudí. Počas čítania jej knihy popros Pána Boha, aby Ti pomohol prekonať potrebu bojovať o uznanie a porovnávať sa s druhými; dovoľ Mu, aby Ti ukázal, ako prijať samú seba a ako sa radovať z bytosti, ktorou Ťa Boh stvoril.“

**- JAMES ROBINSON, zakladateľ a prezident organizácie
LIFE Outreach International**

„Mám Lízu veľmi rada. Prináša neuveriteľne načasované poslanstvo. Táto kniha je pre všetkých povinné čítanie a je nutné, aby sme uverili jej každému slovu. Je dôležité vedieť, kto si a ako veľmi potrebuješ druhých! Počas čítania riadkov tejto knihy budeš povzbudená Otcovým proroctvom o Tvojej pravej nezničiteľnej identite.“

- JENN JOHNSON, líderka chvál/skladateľka textov z Bethel Music

„Bezkonkurenčná je skvelým budičkom pre ženu každého veku. Lízino poslanstvo o tom, akí sme jedineční, milovaní a Bohom povolani, je veľmi potrebné. Jej nadšenie a vášeň je úžasné. Dýchajú na mňa z každej strany tejto knihy.“

- ALLIN WORTHINGTON, autorka knihy
Breaking Busy: How to Find Peace and Purpose in a World of Crazy

„Odvážne, Duchom naplnené slová autorky oslobodia ženy od porovnávania sa, pýchy a závidí. Ona sama žije to, čo učí vo svojich knihách: keď patíš Ježišovi, nemáš nepriateľa ani súpera.“

- SARAH BESSEY, autorka knihy
Jesus Feminist a Out of Sorts: Making Peace with an Evolving Faith

„Najnovšia kniha Lisy Bevere je veľký poklad. Ponúka obraz Nebeského Otca, ako Ti berie tvár do svojich dlaní, zadáva sa Ti hlboko do očí a potom by pomaly a rozhodne povedie: „Lúbim Ťa.““

- LISA HARPER, autorka a učiteľka Biblie

„Na to, aby sa mohla tvoja duša a srdce zdravo vyvíjať, potrebuješ pochopiť, kam patíš; aké je tvoje jedinečné postavenie v Božej rodine veriacich; a aký je Ježiš Kristus. Lisa Bevere má jedinečnú schopnosť vysvetľovať biblické pravdy a večné Božie princípy očami Božieho Ducha. Objavíš nielen to, kto si Ty, ale aj to, kým je On: bezkonkurenčný, mocný a osobný Spasiteľ.“

- BRIAN a BOBBIE HOUSTON, zakladatelia svetovej kresťanskej organizácie
a pastori v kresťanskom spoločenstve *Hillsong Church*

„Vzájomné porovnávanie a boj o uznanie môžu duše žien poznačiť. Lisa Ti preto dáva to najlepšie – otvára svoje jemné starostlivé srdce a prináša posilňujúce slová uzdravenia: „Dcérka, si hodná a vzácna, lebo náš Boh Ťa jedinečne miluje.“ Kniha Bezkonkurenčná Ti vezme potrebu dokazovať druhým svoju hodnotu a ukáže Ti bezpečnú cestu domov do Otcovho srdca – do Jeho náručia. Všetky ženy hľadajúce hlboký vzťah, identitu a zmysel svojej existencie by mali mať túto knihu ako povinné čítanie.“

- CHRISTA BLACK GIFFORD, ocenená skladateľka hudby, spíkerka a autorka knihy *God Loves Ugly a Heart Made Whole*

„Nová kniha Lisy Bevere je nádherným opisom Božej jedinečnej lásky ku každému z nás. Jej kniha Ti pripomenie, že naozaj nemáš dôvod sa s niekým porovnávať. Pán Boh každého stvoril s jedinečnou kombináciou darov, vlastností a črt. Skrze Neho všetky tvoria Tvoju identitu. Knihu odporúčam každému ako povinné čítanie!“

- JENTEZEN FRANKLIN, senior pastor v kresťanskom spoločenstve *Free Chapel* a populárny prispievateľ do novin *New York Times*

„Mojej drahej priateľke Lise Bevere sa to opäť podarilo. Bezkonkurenčná je mocná inšpirujúca prorocká kniha, ktorá Ti pomôže zistiť, kto si v úlohe Božej ženy. Daruj výtlačok všetkým, čo poznáš – ja to určite urobím.“

- CHRISTINE CAINE, zakladateľka organizácie *A21* a organizácie *Propel Women*

„Nielenže sme všetci rovnako silno milovaní, ale navyše sme milovaní každý osobitne. V knihe Bezkonkurenčná Lisa vysvetľuje Božie pravdy, ktoré Ti prinavrátia stratený zmysel života a vnútornú silu.“

- MARK BATTERSON, populárny autor cyklu článkov *The Circle Market* v novinách *New York Times*, vedúci pastor kresťanského spoločenstva *National Community Church*

Objav svoju identitu
v dobe, v ktorej vládne
zmätok a boj o uznanie

BEZKONKURENČNÁ

LISA
BEVERE

Without Rival?, (Slovak), by Lisa Bevere
Copyright © 2017 Messenger International
Originally published in English as Without Rival by Lisa Bevere
Copyright © 2016 Revell, a division of Baker Publishing Group
Additional resources in Slovak by John & Lisa Bevere are available for free
download at:

www.CloudLibrary.org

This resource has been distributed to leaders and emergent leaders FREE OF
CHARGE and is not to be sold. It is a gift from Messenger International, the
Ministry of John and Lisa Bevere.

You are encouraged to duplicate, virally distribute, use extracts or otherwise
share this teaching with others.

To contact the author : LisaBevere@gmail.com

Bezkonkurenčná, v slovenskom jazyku od Lise Bevere,

Copyright © 2017 Messenger International

Pôvodne vydané v anglickom jazyku s názvom

Without Rival? by Lisa Bevere

© 2017 Messenger International

Ďalšie materiály v slovenskom jazyku sú dostupné na internetovej
stránke www.CloudLibrary.org

Povzbudzujeme Vás, aby ste túto knihu ponúkli priateľom a známym ako aj
cirkevným skupinám.

Prijmite túto knihu ako dar od organizácie Messenger International,
služby Johna a Lisy Bevere.

Autora môžete kontaktovať na adrese: LisaBevere@gmail.com

Copyright© 2017 Syloam v slovenskom jazyku

Vydavateľ: SYLOAM – Kresťanská medzinárodná misia

Černyševského 11, 851 01 Bratislava

www.syloam-international.org

www.media.syloam-international.org

Preklad: Viktória Horečná

Redaktori vydavateľstva: Miroslav Čobrda a Miroslav Fic

Grafika: Darko Brvenik

*Moja najdrahšia,
Si milovanou dcérou Otca, ktorý nepozná žiadneho
súpera. Je ti zverené toto posolstvo a jedinečný
prísľub presahujúci hranice predstavivosti. Bola
si vyvolená pre túto chvíľu – nádhernú a desivú
zároveň. Presne z tohto dôvodu, musíš milovať
nebojácne. . . veriť veľkolepo...
a dúfať bezhranične.*

OBSAH

Obsah	13
1. Bezkonkurenčný charakter	15
2. Náš bezkonkurenčný Boh	31
3. Bezkonkurenčný prísľub	53
4. Neopováž sa porovnávať	77
5. Keď Ťa považujú za konkurenciu	97
6. Bezkonkurenčný muž a žena	119
7. Boj medzi strachom a láskou	151
8. Hlboké studne – studne prianí	171
9. Bezkonkurenčná dcéra	195
10. Bezkonkurenčný život	217
Poznámky	237

BEZKONKURENČNÝ CHARAKTER

*Našu najvyššiu túžbu vkladáme do niekoho,
kto v nás vzbudí najväčší možný potenciál.*

Ralph Waldo Emerson

Stretla si sa niekedy s rivalitou? Nemám na mysli trošku priateľského športového súťaženia. A nemyslím ani bábätká, ktoré sa domáhajú lásky a pozornosti svojich rodičov.

Mám na mysli skôr nejakého vytrvalého rivala. Rival nie je ohľaduplný ako kamarátka alebo člen Tvojej rodiny. Keď ide do tuhého, jeho cieľom nie je vyhrať – ale vyšachovať Ťa z hry.

Ale čo ak život, po ktorom túžiš, sa nachádza mimo sféry boja? Čo ak nemusíš bezpodmienečne prehrať, aby si bola mimo hry? Čo ak zistíš, že prehrať vlastne vôbec nedokážeš? Že to nie je v Tvojich silách? Čo ak by si zistila, že dokážeš uvažovať inak – a že si dokonca môžeš zvoliť inú cestu života?

Pred niekoľkými desaťročiami som čítala knihu, ktorá predstavila teóriu o konci sveta ako ho dnes poznáme. Tvrdila, že koniec sveta

sa neudeje inváziou mimozemšťanov ale vzájomným odcudzením ľudí. Podľa tejto teórie nastane chvíľa, keď sa svet rozdelí do dvoch nepriateľských táborov – alebo ak chceš – protichodných myšlienkových prúdov. V takto napätom myšlienkovom ovzduší nebude problém škrtnúť zápalku provokácie a vyvolať konflikt medzi nepriateľskými stranami, z ktorého by mohla vzniknúť celosvetová apokalypsa.

Akékoľvek rozdelenie ľudstva v tak veľkom rozsahu by muselo vzniknúť v oveľa menšej mierke. Kludne by sa mohlo začať v domácom prostredí – v rozdelenej domácnosti plnej zranených a odcudzených duší. Tu, na zemi, pôsobia neviditeľné, zato veľmi skutočné sily, ktoré nenápadne infikujú ľudí prekrútenými nepravdivými myšlienkami a dúfajú, že im takto zatemnia myseľ, zrania emócie a vyprovokujú ich k výpadu na nič netušiacu obeť.

Je náročné zostať odolný voči ľuďom, ktorí nám vyčítajú, že nie sme dostatočne dobré, dostatočne mladé, dostatočne šikovné, rýchle či bohaté. Bombardujú nás v nádeji, že sa necháme zviazať ich ideálmi a predstavami. Je úplne prirodzené, že sa snažíme vyhnúť kritike, ktorá nás nepriamo predurčuje na neúspech. Keď tento psychický nátlak dosiahne kritický bod, niektoré z nás sa podvolia v snahe vyhovieť trýzniteľom; ostatné sa vzbúria a spustia protiútok obvinení.

Súdime, keď nás súdia.

Zahanbujeme druhých, keď sa samy hanbíme.

Nenávidíme, keď sa samy nemáme rady.

Ak nás okradli, onedlho samy okradneme druhých. Je to začarovaný kruh, z ktorého nikto nevyjde ako víťaz – ale všetci prehrajú. No čo, ak sú slová apoštola Pavla pravdivé?

Zbožnosť spojená so spokojnosťou je veľkým ziskom (1. Tim 6:6; Ekumenický preklad)

Zbožnosť je schopnosť zaujať Boží postoj, ktorý majiteľovi prináša vždy výhodu. Čiže, ak pochopíme ako Boh vidí druhých, prijmemo aj to, ako vidí nás.

Spokojnosť a dobrý pocit vo vlastnej koži nespôsobia namyslenosť duše – ale dajú zelenú tvorivosti! Nevšímaj si kritiku tých, čo Ti chcú škodiť, ale upriam svoje oči na Neho tak, ako On ich upriamuje na Teba.

A čo sa stane potom?

Ak prestaneš bojovať o to, čo Ti nikdy nemalo patriť... budeš mať energiu objavovať to, čo je odjakživa Tvoje.

Modlím sa, aby Ti táto kniha priniesla svetlo do každodennej reality, ktorá sa Ťa usiluje držať v tme. Nesnaž sa vyhrať bitku. Jej výhrou nič nezískaš – ale zaujmi strategický postoj a vyhraj vojnu. Skutočnosť je taká, že v duchovnom svete sa odohráva ozajstná vojna o Tvoju duševnú silu. Je načase, aby si zaujala svoje *pravé* miesto v tomto svete. Odhaľme klamstvá a objavme pravdu, kto naozaj si.

Stratená a nájdená

Milujem psy. Nedávno, keď som bola na výlete ďaleko od domova – v Južnej Kórei – nášho milovaného psa, Tiu, odchytili na záchytnej stanici. Robotníci odchádzajúci z nášho domu zjavne nechali za sebou otvorené vstupné dvere a Tia sa rozhodla opustiť teplo nášho domova s úmyslom potúlať sa po zamrznutých uliciach a zakúsiť coloradskú zimu. Nech to malo akýkoľvek dôvod, v tú noc sa domov nevrátila. Neznámy sused bol taký ohľaduplný, že ju na noc prichýlil k sebe domov a na druhý deň ju zaviezol do útulku pre psov.

Tia mala na obojku štítok s našimi kontaktnými údajmi. To bolo ale úplne zbytočné, lebo číslo uvedené na obojku, bolo

už dávno neplatné. K tomu všetkému si predstavte, že platnosť jej psej registrácie vypršala (čo ma veľmi mrzí – myslela som si, že registrácia je jednorázový úkon). Takže náš milovaný pes, ktorý síce za normálnych okolností majiteľov má, o nich nevedel nikomu povedať a ani nenašiel žiadnu pachovú stopu, ktorá by mu pomohla tých majiteľov vystopovať.

Ja – v Soule v Kórei – som o situácií doma nič netušila. Moji synovia sa (veľmi múdro) rozhodli celé dobrodružstvo nášho psa predou mnou utajiť. No na domácom fronte vládla panika. Hľadali a hľadali, ale psa nájsť nikde nemohli. Obávali sa, že sa jej snáď zmocnili diví kojoti. Nakoniec, v stave úplnej zúfalosti, im niekto poradil, aby zavolali do útulku pre psov.

Keď tam môj syn, Austin, dorazil a zbadal Tiu, nebol si vôbec istý, či je to náš pes. Utrpenie, ktorým si prešla, úplne zmenilo jej správanie a namiesto toho, aby sa tešila, že ho vidí, bola úplne sklúčená. Zostala učupená a roztrasená v rohu klietky. Po tom, ako Austin vyrovnal účet porovnateľný cene ubytovania v kvalitnom hoteli a uhradil značnú pokutu za ušlú platnosť registrácie (ušlá registrácia bola pre Austina zjavne dobrým dôvodom nahnevať sa), bola Tia opäť naša a my sme si ju mohli odvieť domov.

Keď som sa vrátila z Kórei a vypočula som si celý príbeh, cítila som sa trochu zradená. Nie mojimi synmi, ale mojím psom. Tia bola naša viac ako desať rokov a toto bolo prvýkrát, čo odišla a sama od seba sa nevrátila. Bola som znepokojená... Prečo sa to stalo práve teraz? Zabránil jej šedý zákal rozoznať cestu? Alebo jej vysoký vek spôsobil dezorientáciu? Alebo snáď hľadala mňa?

V konečnom dôsledku nezáležalo na tom, prečo odišla. Patrí do našej rodiny a jej neschopnosť nájsť cestu domov na tom nič nezmenila. Pátranie sme zahájili; poplatok sme zaplatili; psiu registráciu obnovili; zachránili sme ju z tej klietky hanby a vrátili ju na čestné miesto do manželskej postele k mojím nohám. Jedna

túlavá noc nie je dostatočným dôvodom na to, aby nám na nej prestalo záležať.

Asi už tušíte, kam tým celým mierim. Keď my (nedokonalí majitelia domácich miláčikov – čo očividne sme), urobíme tak veľa pre svojho psa, čo by neurobil náš nebeský Otec pre nás? Tvoj prvý krok k (s)poznaniu vlastnej identity spočíva v tom, že objavíš, kto si v Ňom. Prvá epištola Jána 3:1 nám ukazuje, ako nás Pán Boh vidí:

Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec, aby sme sa volali Božími deťmi. A nimi sme. Svet nás preto nepozná, lebo nepoznal jeho.

(Ekumenický preklad)

Podme sa chvíľu porozprávať o tom, aká úžasná je Božia láska. Vzbudzuje bázeň, je veľkolepá a prekračuje všetky medze. Je presným opakom všednosti a obyčajnosti. Jej hĺbka nás privádza k úžasu. A túto úžasnú lásku sme získali ako bonus zadarmo. Božia láska je niečo ako darček k nákupu, ale lepšie – je to darček pridovaný k daru. Jeho spása bola tým darom. Pán Boh videl, aké sme trosky; uväznení v kletke hriechu; učupení v kúte nejakého patetického náboženského spoločenstva, a rozhodol sa zaplatiť svojou krvou, aby nás z toho miesta zachránil. Ale tým sa Jeho záchrana neskončila. Privinul si nás k sebe, „obnovil našu registráciu“ a nazval nás Jeho vlastnými. (A to všetko skôr, ako sme sa stihli prvýkrát nadýchnuť!) Ty si naozaj Jeho. Boh neskonale miluje všetky svoje deti. No každé miluje originálnym spôsobom.

Rovnocenná alebo jedinečná

My, ľudia, v snahe uvažovať férovo si často myslíme, že aj Boh vo svojej spravodlivosti musí uvažovať férovo; a preto nás miluje všetkých rovnako. Napriek dobrému úmyslu pochopiť Božie srdce, slovo „rovnako“ na to jednoducho svojím významom nestačí. „Rovnako“ znamená, že každý z nás je nahraditeľný alebo zameniteľný. Ako v tomto príklade: „Ach nie, zlomili sa mi tie

nové fialové okuliare, čo som si minulý týždeň kúpila v nákupnom centre; dúfam, že ešte budú mať také isté na sklade a ja si kúpim nové.“ Alebo môj aktuálny príklad: „Pes, ktorého milujem už viac ako desať rokov, sa mi zatúlal preč. Hmm, to nevádi, kúpim si nového namiesto nej a budem ho mať rovnako rada.“

Toto u mňa nefunguje. A neverím, že by to tak fungovalo v Božom srdci. Poviem Ti prečo.

**Nemilujem všetky
svoje deti rovnako,
milujem ich
jedinečne**

Jedno poobedie som nečakane zaspala. Problém bol, že som zaspala na laptope a nie na posteli. Keď mi hlava odpadla nabok, prudko som sa strhla a zistila som, že už osem strán počas spánku držím tlačidlo „t“. Tak som si povedala, že je načase si ísť ľahnúť do postele a pospať si. Zdvihla som teda psa zo zeme a odkráčala do spálne. Ako som začala driemať, začula som, že mi Boží

Duch povedal: „*Nemilujem všetky svoje deti rovnako.*“

Šokovaná som sa posadila na posteli. Odkiaľ prišla táto rúhavá myšlienka? Vykríkla som: „*Musíš nás všetkých milovať rovnako – inak by to nebolo fér.*“

Môj výkrik nasledovali ďalšie slová Božieho Ducha: „*Nie, nemilujem. Ak by som povedal, že ich milujem rovnocenne, znamenalo by to, že moja láska sa dá odmerať... a ona sa nedá merať. Ak by som povedal, že svoje deti milujem rovnako, znamenalo by to, že sú nahraditeľné alebo navzájom zameniteľné, a oni nie sú. Moje srdce nie je rozdelené do priečinkov. Žiadne z mojich detí nemôže zaujať alebo zameniť miesto toho druhého. Ja milujem nekonečne a jedinečne každé z nich.*“

Poriadne sa nadýchni a počúvaj ma, milá čitateľka. Boh nás každého miluje *jedinečne* a nie *rovnako*. Ver mi, *jedinečne* je lepšie než *rovnako*.

Ak máš viac detí, asi tomu rozumieš. Keď sa Ti narodilo druhé, tretie alebo posledné dieťaťko, Tvoja láska sa nerozdrobila – ale s každým prírastkom sa znásobila do nemerateľných rozmerov. Nevedela by si určiť, koľko lásky dávaš každému, aj keby si sa veľmi snažila. Alebo áno? Dokážeš svoje srdce ovládať? Každé dieťa miluješ jedinečne. Každé vzbudzuje v tebe rodičovskú lásku iným spôsobom. Zaujímavé je, že na jednom dieťati miluješ nejakú vlastnosť, ktorá je úplne opačná ako vlastnosť druhého dieťaťa – a predsa obe miluješ!

Uvediem príklad. Moja bojachtivá vnučka je ako hurikán. Má staršieho brata – môjho prvorodeného vnuka, ktorý je pozorný a mierumilovný. Nepochybne ich milujem, teším sa a akceptujem ich rozdielne postoje k životu. Ani za nič na svete by som nechcela, aby sa vzdali svojho charakteru. Ani jeden z nich nezaberá v mojom srdci viac miesta ako ten druhý; oboch ich ľúbim úplne, ale každého inak.

Rovnocenne by tiež znamenalo, že Božia láska je zameraná alebo snáď merateľná, no nie je ani jedno. Je nevyčerateľná. Slovo jedinečne má v sebe oveľa väčšiu hĺbku. Existuje len jeden človek ako si Ty a to si len Ty. Svätý Augustín to vyjadril najlepšie, keď povedal: „Boh každého z nás miluje tak, akoby nikto z nás nemal páru.“

Láska nášho Otca sa nedá prirovnať k tanieru s koláčmi alebo čerešňovej torte starostlivo rozkrájanéj na rovnaké porcie, aby žiadne dieťa nebolo ukrátené. Božia zázračná láska nepodlieha deleniu. Chápeš? Boh Ťa miloval skôr, než si sa narodila a Jeho láska k Tebe nepozná hranice! Môžeš sa od Neho odvrátiť, utiecť a ustlať si posteľ čo aj v pekle – ale ani Tvoje zlé rozhodnutia Mu nezabránia ľúbiť Ťa. (Kto by ale chcel mať ustlané v pekle?)

Cez ústa proroka Jeremiáša povedal Pán Boh toto o láske:

„...miloval som Ťa večnou láskou, preto som Ti zachoval priazeň.“

(Jer. 31:3; Ekumenický preklad)

Všimni si časovanie slovies v tejto vete. Boh hovorí v minulom čase. O svojej láske k Tebe rozhodol dávno. Líbil Ťa už pred Tvojím narodením – Teba skutočnú, Teba jedinečnú, večnou nehynúcou láskou; bez ohľadu na Tvoj vek alebo váhu. Miloval Teba, keď si bola mladá a pochabá; a miluje aj mňa staršiu a chaotickú. Boh je láska. Náš Otec Ti lásku iba nedáva... On vo vzťahu k Tebe JE láskou Sám.

Zázračná láska nášho nebeského Otca je nevyčerpatel'ná, intímna a jedinečná. A Ty si jedinečne milovaná, lebo Boh Ťa jedinečnú stvoril.

Jedinečná znamená „unikát, prototyp, jediná svojho druhu,“ a moja obľúbená definícia – si „bezkonkurenčná.“ Náš Otec sa nedelí o svoju pozíciu s nikým – nemá konkurenciu, a preto sa nečuduj, že ani my – Božie dcéry – v Jeho očiach nemáme konkurenciu. To vylučuje všetky dôvody na vzájomné porovnávanie.

Si jediná vzorka seba samej! Si začiatkom aj koncom Tvojho „ja.“ Neexistuje žiadna šablóna, ktorá by Ťa dokázala naklonovať. V Božom rodokmeni neexistujú kópie, duplikáty či dve rovnaké bytosti. Neexistuje nikto ďalší, kto by dokázal vyjadriť lásku ľuďom spôsobom, ako to robíš Ty; a tiež neexistuje nikto, komu by nebeský Otec vyjadroval lásku spôsobom, ako ju vyjadruje Tebe. Nikto nedokáže byť Tebou tak, ako to dokážeš Ty!

Boh vytvoril Tvoju originálnu DNA a telesnú schránku v skrytosti, aby ňou mohol udiviť celý svet. Vymyslel, ako budeš vyjadrovať svoje najhlbšie emócie; navrhol čaro Tvojho úsmev a melódiu Tvojho hlasu. Skôr ako vytvoril črty Tvojej tváre a charakteru, mal Tvoj obraz v mysli. Keď si sa prvýkrát usmiala, tešil sa s Tvojimi pozemskými rodičmi a s nadšením oslavoval Tvoje prvé detské krôčiky.

Vývoj okolností v Tvojom živote vyjadruje Jeho jedinečnú lásku, nežnú starostlivosť a originálny zámer. Pospíetal všetky Tvoje mimoriadne vlastnosti a talenty; a urobil z nich jeden balík – Teba – jeho dcéru. Vedel, že každá vlastnosť, ktorú Ti daroval, bude najkrajšie vynikať skrze Tvoju ženskosť. Vedel tiež, že najlepší vzťah, aký k Nemu bude môcť Tvoja duša zaujať, bude z pozície dcéry. Preto jej daroval ženské pohlavie – iba ženy môžu byť dcérami. A iba ženy môžu mať so svojím nebeským Otcom nežné puto takého charakteru.

Počas toho ako Ťa Boh tvoril, na žiadnu inú zo svojich dcér nemyslel. . . , teší Ho, že si presne taká, aká si. Jeho potešenie z Teba by nevzrástlo, keby si bola vyššia, nižšia, tmavšia či svetlejšia.

Znamená to, že by si nebola o nič lepším nositeľom Jeho lásky, ak by si bola mužom. Boh nemiluje synov viac ako dcéry. A takisto nemiluje každé pohlavie rovnako. Každé pohlavie miluje jedinečne. Možno si v detstve počula mamu alebo otca utrúsiť poznámku alebo v hneve zakričať, že by si boli priali, aby si sa narodila ako chlapec. Možno Ty sama si si niekedy želala, aby si bola radšej chlapcom. Ale vedz, že. . . Boh si to nikdy neprial.

Náš nebeský Otec oslavoval Tvoj prvý nádych. Neskôr, celé nebesia oslavovali spolu s Ním moment, keď si sa zrodila druhý krát a stala Duchom oživenou Božou dcérou.

Zázračne milovaná, absolútne nič na Tebe ani v Tebe nie je náhoda.

Dcéra bez súpera

Takže, čo to všetko znamená? Znamená to, že máme zadarmo k dispozícii viac ako dosť nemerateľnej nevyčerpatelnej lásky. Nemusíš bojovať o svoje miesto ani pri Jeho stole, ani v Jeho srdci. Nikto Ťa odtiaľ nemôže odstrániť alebo nahradiť. . . nemáš súpera.

Milovaní, teraz sme Božími deťmi a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme, že keď sa zjaví, budeme mu podobní, lebo ho uvidíme takého, aký je. Každý, kto má túto nádej v neho, očisťuje sám seba tak, ako je on čistý.

(1. Ján 3:2–3; Ekumenický preklad)

Teraz spoločne objavíme ako prijať skutočnú verziu seba samej – a nehľadať ju v uznaní druhých. Prestaneme sa porovnávať, lebo porovnávanie nie je zdrojom inšpirácie. Iba nás oberá o možnosť byť, kým naozaj sme. Odkiaľ sa vzala táto potreba súťažiť a stať sa inou, keď naša pravá hodnota a identita sú aj tak naviazané na vrodenu jedinečnosť? Iba čo sa vyčerpávame. Si dcérou, ktorá nemá konkurenciu; nesúca svetlo, ktoré nemá páru; jedinečne vybavená bojovať v boji, ktorý nepozná súpera.

Keďže už vieme, ako nás všetkých excelentne obdaril a poveril plniť funkciu údov v tele Ježiša Krista, poďme teda naplniť svoje poslanie a buďme tým, kým nás stvoril – bez závidenia a vzájomného porovnávania sa; nesnažme sa byť tým, kým nie sme.

(Rimanom 12:5-6; verzia Biblie Message, voľný preklad pôvodného znenia)

Táto pasáž z Písma nám ukazuje dvoch hlavných protivníkov na ceste za životom v zasľúbenej jedinečnosti: pýchu a závisť. Poznať jedinečnosť života bezkonkurenčnej dcéry ešte neznamená, že ho všetky aj žijeme. Ale znamená to, že máme pred sebou cestu, kúsok skladačky a úlohu v Božom kráľovstve, ktorá čaká, kým sa jej zhostíme.

Pýcha nás oddeľuje od Kristovho Tela, keď nám podsúva povýšenecké predstavy a láka nás myslieť si, že „...moja úloha je najdôležitejšia. Dokážem byť samostatná, sebestačná; som jediná dôležitá, hodná pochvaly a zaslúžim si vyšší status.“

Naopak, *závisť* nás núti odmietiť osobitú, Bohom zverenú úlohu vo svete tým, že znižuje jej dôležitosť. Závisť hovorí: „*Moja úloha nie je dosť dôležitá. Chcem tú tvoju a ty mi zavadziaš v ceste, aby som sa jej mohla zmocniť.*”

Obe sú ostrím smrtiaceho meča, ktorý zámerne oberá jednotlivcov o poslanie, devastuje priateľstvá medzi ľuďmi a ničí ich spoluprácu v Božom kráľovstve. Niekedy je cieľom nepriateľa poštváť proti sebe dve pôvodne spriaznené strany – mužov provokuje ku vzájomnej rivalite; medzi ženami rozsieva závisť k mužskému pohlaviu.

Buď nám skutočnou priateľkou a staň sa sama sebou. Nastal čas, aby Božie dcéry začali oslavovať svoju jedinečnosť; neuspokojili sa s *rovnakosťou*; a prestali navzájom súťažiť o *viac*. Ak si nevážiš skutočnú verziu seba samej, dovoľuješ druhým, aby si Ťa nevážili rovnako. Ľudia vždy intuitívne rozlíšia imitáciu od originálu. Aj keby navonok nebolo nič badať, ostatní zacítia prázdnotu z Tvojich slov, konania a celkového výrazu. Pretože je veľký rozdiel medzi tým, nechať sa niekým inšpirovať a niekoho napodobňovať. Nedokážeme sa stať kópiou druhého človeka. Život je ako test so sériou voliteľných odpovedí; jediná zlá odpoveď je tá, ktorú si nevyberieš sama za seba.

Nikto Ťa nemôže odstrániť alebo nahradiť... , nemáš súpera.

Ak odmietame svoj jedinečný osobnostný prejav, pohrdáme Božím láskyplným výtvorom. A pamätaj, že zovňajšok je to posledné, na čom by Ti malo záležať. Veľmi veľa ľudí si myslí, že svoju jedinečnosť vyjadrujú tým, ako sa obliekajú; aké nosia účesy, šperky a make-up. Vonkajší vzhľad je len doplnkom skutočnej podstaty. A sám o sebe nedokáže pravdivo vyjadriť najhlbšiu pravdu o Tvojej osobnosti.

Zatiaľ čo výzor môžeš meniť, vôbec sa Ti nemusí podariť napraviť spôsob myslenia a uvidieť svoju vnútornú *jedinečnosť*.

Prestaňme márníť čas sledovaním trendov a nedovoľme, aby nám spoločnosť otrocky vnucovala svoje predstavy, kým by sme mali byť. S úplnou dôverou prijmime všetko, čo nám Pán Boh dal do vienka.

Komu patríš?

Nepotrebujem poznať Tvojich kamarátov. Nepotrebujem poznať mená Tvojich rodičov. Nepotrebujem vedieť, do akej školy chodíš, ani názov Tvojho zamestnávateľa. Chcem vedieť len meno človeka, ktorý Ťa vykúpil životom. O veľa prichádzaš, ak si myslíš, že dosah Jeho obete sa končí na kríži. Keď Ťa našiel, neumyl Ťa a nevrátil naspäť na pôvodné miesto – ale vyzdvihol Ťa a požehnal svojou spravodlivosťou.

Vyslov to, aj keď je to len šepot Tvojho srdca: „*Som Jeho a On je môj.*“

Nebeský Otec má jediný právo Ťa charakterizovať. Tvoja mama Ťa počala, vynosila a starala sa o Teba – no nebeský Otec Ťa vymyslel, stvoril a svojím slovom Ti vdýchol život. Zachránil Ťa, keď si bola ešte stratená, aby Ťa opäť mohol nazývať Jeho vlastnou. Jedného dňa čas, ako ho poznáme, skončí. Potom nás pretvorí do slávy a my si uvedomíme, že tento pozemský život bol iba semienkom. Tam v nebi rozkvitneme do našej pravej podoby.

Neviem, kam Ťa život zavial. Ale pamätaj, že miesto, obdobie aj okolnosti sa neustále menia. Všetko, na čom uprostred tých životných ziskov a strát záleží, je to, kým si a komu patríš.

Do úvodu kapitoly som vložila môj obľúbený citát od Raplha W. Emersona: „*Našu najvyššiu túžbu vkladáme do niekoho, kto v nás vzbudí najväčší možný potenciál.*“ Boh je tým Niekým. On je

zdrojom inšpirácie vo všetkom, čo robí a čím je. Boh majstrovsky vytvoril veci, ktoré vidíme; zvuky, čo počujeme; a všetko Jeho stvorenstvo v nás má obnoviť stratenú Božiu identitu. Svojho Syna nám poslal, aby obnovil tento zaniknutý vzťah.

Napriek novej identite, príliš mnoho ľudí sa nechá definovať svojou *profesiou*, *majetkom* alebo *objektom túžob*. Je predsa nerozumné byť bytostne naviazaný na niečo dočasné, čo nám môžu tak ľahko vziať. Zamestnanie sa zmení, naučené schopnosti časom zabudneš a majetok Ti môžu ukradnúť. Všetko toto sa časom stratí – ale je životne dôležité, aby si nikdy nestratila seba a svojho Stvoriteľa, ktorému patríš.

V snahe dosiahnuť vytýčený cieľ a naplniť povolanie za každú cenu sa Ti môže stať, že prídeš o svoju dušu. A tak sa pýtam odvekú otázku: „*Veď čo osoží človeku, ak získa hoci celý svet, ale utrpí škodu na duši? Alebo čo človek dá ako protihodnotu za svoju dušu?*“ (Matúš 16:2; Ekumenický preklad).

Vedomie, kto si, je oveľa dôležitejšie než poznať cieľ cesty alebo svoje povolanie. Keďže Boh je Tvojim Stvoriteľom, má právo vyjadriť sa k Tvojej identite. A Tvoja skutočná identita je ukrytá vo vízií, kým sa staneš.

Kto si?

Kto si? Nehovor o svojich zásluhách ani o zážitkoch. Vôbec sa nesnaž popísať samu seba prostredníctvom zamestnania. Nemusíš uvádzať ani svoj rodinný stav – slobodná, rozvedená, vydatá, alebo „vo vzťahu.“ Toto nie je aktualizácia statusu na Facebooku. Nepýtam sa na to z vlastnej ani cudzej zvedavosti. Chcem, aby si Ty sama vedela, kto si.

Prv než sa pohneme ďalej, vezmi si pero, zatvor oči a popros svojho Stvoriteľa, aby Ti pošepkal slová, určené špeciálne pre Teba. Nemusíš sa báť, že si prichádzajúce myšlienky o láske

a drahocennosti vymýšľaš. On Ťa naozaj takto vidí. Chvíľu ich počúvaj a ver Mu. Teraz napíš tri slová alebo vety, ktoré Ti povedal. Keď skončíš, všimni si, čo všetko si bola schopná počuť, akonáhle si sa prestala vnímať skrze názor ostatných – keď si sa započúvala do Božieho hlasu. Si prekvapená Jeho slovami? Je to už dlho, čo si naposledy o sebe uvažovala v tejto perspektíve?

Chcem Ťa ubezpečiť, že Boh nikdy nebude tvrdiť nič, čo by protirečilo Jeho Slovu. *Boží Duch vykonáva, čo Božie Slovo stanovuje.* Máme Bibliu. Čítame jej slová. Ale dokážeme pochopiť ich význam? Verzia Biblie s názvom Message nás v Liste Židom 12:28 uisťuje, že „*Boh nie je iba nečinný pozorovateľ.*“ Verím, že nadčasová otázka, ktorá sedem krát odznela v Knihe Zjavení, nás dodnes oslovuje:

„Sú vaše uši bdelé? Počúvajte. Počúvajte slová vetra, keď Boží Duch vanie v spoločenstvách veriacich.“

(Zjavenie Jána 2:7, 11, 17, 29; 3:6, 13, 22;
voľný preklad Biblie Message)

Fakt, že sa táto otázka opakuje sedem krát v jednej z kníh Biblie, potvrdzuje jej dôležitosť. . . a ja si uvedomujem, že keď čítam Bibliu, bdiem – ale moje uši môžu spať. Preto si veľmi želim, aby Ti tieto verše otvorili oči.

Ak budeš chcieť počúvať, Boží hlas Ti je nablízku. Čo by sa stalo, ak by si dovolila Božiemu Duchu nazrieť do oblastí Tvojho života, kam mal doteraz vstup zakázaný? Dovolíš Mu rozprávať sa s Tebou medzi štyrmi očami? Dáš Bohu zelenú, aby Ti mohol radiť na tému kamarátov, manželstva alebo rodiny? V mnohých oblastiach je nám prirodzenejšie nepočúvať Božie varovania, a pritom nám uniká toľko vecí, s ktorými sa chce s nami podeliť. Prijímanie Božích inštrukcií a rozvíjanie Jeho kráľovstva sa začína u jednotlivcov, ktorí sa rozhodnú aktívne načúvať. Odvážime sa zobudiť si sluch k takémuto rozhovoru?

Boh nás každého poveril unikátnou životnou úlohou. O tom nepochybuj. Ak to predsa len urobíš, svojou neistotou, strachom a hnevom podkopeš všetko, čo Ti bolo zverené. Cieľom Božieho plánu je napraviť, obnoviť a zmeniť Tvoju identitu tak, aby ju už žiaden incident, okolnosť alebo meno z minulosti nemohlo ohroziť. Áno, okolnosti, kritika a udalosti môžu zušľachtiť ľudský charakter, lebo majú potenciál meniť tempo života; ale nie sú jeho základom. . . , Boh ním je.

Boh sa o Teba neodbytno usiloval, lebo Ťa neobyčajne miluje. Skrze Teba dokáže druhým unikátne vyjadrovať svoju lásku. Celá táto téma okolo identity Božích detí Ti začne dávať zmysel až vtedy, keď každá z nás prijme svoj Bohom zamýšľaný charakter. On dokončuje pravdivé dielo vo svojich deťoch, zatiaľ čo svet vtlačá ľuďom klamlivú podobu. Dovoľ Mu, aby Ti zjavil, kým si.

Otázky na diskusiu

1. Prečo je dôležitejšie vedieť, kým si – než vedieť, kam kráčaš?
2. Prečo je *jedinečná* lepšia než *rovnaká/rovnocenná*?
3. Kto sú Tvoji hlavní protivníci, čo Ťa oberajú o schopnosť prijať Bohom danú identitu a Jeho lásku?
4. Dokážeš samu seba popísať bez toho, že sa zameriaš na prácu/zamestnanie? Ak nie, prečo je to tak?
5. Čo o Tebe Boh hovorí, keď Ti šepká tichým hlasom?

NÁŠ BEZKONKURENČNÝ BOH

*Slová vytlačené na tejto stránke sú len konceptom.
Skúsenosti musíš nadobudnúť sám.*

Sv. Augustín

Nikto nie je ako On

V neskorých 80. rokoch, keď nahrávacie štúdio a vydavateľstvo – Integrity Music – predstavilo Američanom nových interpretov zo všetkých končín Zeme, sa začal svet kresťanských hudobných chvál meniť. Naša rodina každý mesiac nedočkavo čakala na doručenie zásielky s kazetou chvál, aby sme ju potom mohli počúvať do nemoty. Najobľúbenejšie skladby sme si prehrávali toľko krát, že kým si ich stihol vypočuť môj často odcestovaný manžel, všetky starostlivo skomponované výšky a hĺbky sa skoro úplne z pásky stratili. Špeciálne jedna kazeta bola miláčikom celej rodiny: *Rejoice Africa* (Raduj sa Afrika). Ešte teraz vidím môjho druhorodeného syna – Austina – ako sa v tričku s Mickey Mousom pri nej kýve do rytmu na hojdacom koníkoví; vykrikuje slová piesne a nadskakuje mu pri tom jeho zlatá hriva.

Do jednej zo skladieb vsunul africký spevák frázu: „*Nobody like Him*” ((pozn. prekladateľky v preklade *Nikto sa Mu nevyrovná*, čo v angličtine znamená tiež *Nikto Ho nemá rád*). Zakaždým, keď hrala táto skladba, môj trojročný syn bez najmenšieho zaváhania vášnivo zakričal kľúčovú frázu podľa vzoru afrického speváka.

Jedného dňa za mnou Austin prišiel s otázkou, ktorú som mohla očakávať: „Mami, prečo Boha nikto nemá rád?” Vysvetlila som mu, že v skladbe sa nespieva že „*Boha nikto nemá rád*“, ale že „*sa Mu nikto nevyrovná*.”

Keď sa povie: *Jediný Boh*, neznamená to, že slúžime osamelému a znudenému Bohu. A rovnako, keď sa povie: *Nikto okrem Neho*, neznamená to, že vedľa Boha nikto nechce sedieť.

Náš Boh nie je pasívny pozorovateľ. O všetko najdôležitejšie sa postaral už pred 2000 rokmi – teraz si užíva dokončenú prácu a s nadšením rozpráva svojim deťom celý príbeh spásy, keď Ho o to požiadajú.

Najvyšší Svätý Boh neobklopuje stvorenstvo iba zvonku – akoby len nakúkal dovnútra. Ale príbytok si urobil v duši človeka, aby mohol jeho očami sledovať svet naokolo. Nie preto, že by On potreboval náš zrak, ale preto že my potrebujeme vidieť svet Božími očami.

Božie náhľady do minulosti, prítomnosti a budúcnosti sú nejakو zázračne zosynchronizované. To Mu umožňuje vidieť koniec hneď na začiatku; a započat tie veci, ktorým práve dal zaniknúť. Pojem *Najvyšší Boh* popisuje Boha, ktorý je vyvýšený nad všetkými, aby sme vôbec mali predstavu, čo slovo „výška“ znamená. Žalmista bol naplnený úžasom zo zjavenia Božej majestátnosti v Žalme 96, keď povedal:

*Spievajte Hospodinovi novú pieseň, spievaj Hospodinovi,
celá zem! Spievajte Hospodinovi, zvelebujte jeho meno,*

Náš bezkonkurenčný Boh

deň čo deň ohlasujte jeho spásu! Hovorte medzi pohanmi o jeho sláve, o jeho divoch medzi všetkými národmi, lebo Hospodin je veľký a hoden všetkej chvály, báť sa ho treba viac než všetkých bohov. Všetci pohanskí bohovia sú len modly, Hospodin však stvoril nebesia. Predchádza ho velebná dôstojnosť, moc a nádhera je v jeho svätyni. Rodiny národov, vzdávajte Hospodinovi, vzdávajte Hospodinovi slávu a moc! Vzdávajte Hospodinovi slávu hodnú jeho mena! Prineste obetný dar a vstúpte do jeho nádvorí! Vzývajte Hospodina v posvätnej nádhere! Chvej sa pred ním celá zem!

(Žalm 96:1-9; Ekumenický preklad)

Sväté Písmo opakovane v rôznej forme kladie tú istú otázku: „Kto sa vyrovná Najvyššiemu Bohu?“

Nie je to len rétorická otázka na zamyslenie. Je to život meniacia otázka, ktorá si nárokuje jednoznačnú odpoveď: „*Nikto!*“ V závislosti od našej vnútornej reakcie na toto tvrdenie sa dostávame do pozície prijatia alebo odmietnutia Božieho zaopatrenia.

Pamätáte sa? Svojho času existoval niekto, kto si myslel, že sa vyrovná Najvyššiemu Bohu. Bol to princ anjelov a v mnohých smeroch dosahoval vrchol dokonalosti. Poznáme ho ako Satana, ale vtedy sa volal Lucifer – ranná hviezda, archanjel stojaci v čele chvál. Ako líder nebeských chvál stál priamo pred Božou tvárou v trónnej miestnosti a videl Božiu Slávu. Ezechiel 28:12-17 o ňom píše nasledujúce:

Bol si pečatou dokonalosti, plný múdrosti a dokonalý v kráse. Bol si v Božej záhrade, v Edene. Bol si odetý rozličnými drahokamami... Tie boli rukou umelca vsadené do zlata a boli pripravené na deň tvojho stvorenia. Urobil som ťa jagavým cherubom — strážcom. Bol si na svätom Božom vrchu, prechádzal si sa medzi ohnivými kameňmi. Bezchybne si si počínal odo dňa svojho stvorenia až dovtedy, kým sa nezistila zvrátenosť pri tebe.

Pri mnohorakom obchodovaní si sa naplnil násilím a zhršil si. Vtedy som ťa v nemilosti vyhnal z Božieho vrchua cherub — strážca ťa odstránil spomedzi ohnivých kameňov. Srdce ti spyšnelo pre tvoju krásu, prišiel si o múdrosť kvôli lesku.

(Ezechiel 28:12-17; Ekumenický preklad)

Boh Ho obdaril nádherou, plnosťou múdrosti, krásou tela a významnou funkciou. V určitom momente sa však Luciferova oslava Najvyššieho Boha zmenila na menej významnú. Možno sa jeho oddané velebenie stalo len závistlivým obdivom. Čo sa presne vtedy stalo, keď Lucifer zhršil, nám nie je z Biblie známe. Ale jedno je jasné – táto úchvatná múdra bytosť začala vnímať Najvyššieho Boha ako svojho konkurenčného rivala. Chváliť Boha je možné len vtedy, ak pochopíme, že mimo Božej reality, prichádza úplný úpadok. Prorok Izaiáš opísal Satanov pád takto:

*Ako si padla z neba, žiarivá zornička!
Zrazený si na zemi, vládca nad národmi!
Veď v srdci si si povedal: Do nebies vystúpim,
až nad Božie hviezdy vyvýšim svoj trón,
sídlieť chcem na vrchu zhromaždenia, na
najkrajnejšom severe. Vystúpim do výšin oblakov,
prirovnám sa k Najvyššiemu.*

(Izaiáš 14:12-14; Ekumenický preklad)

Nemohol sa vyrovnáť Najvyššiemu Bohu... mohol sa iba zničiť. A tak sa Lucifer – ranná hviezda – stal Satanom, zradcom. Jeho pád sa začal v srdci. Na počiatku bol dokonalým, no stal sa zvráteným. Ľudia dedia túto zvrátenosť od narodenia, no znovuzrodením ducha skrze Ježiša Krista, sú obnovení do pôvodnej dokonalosti a celistvosti. Pýcha motivuje k oslave ega, zatiaľ čo pokora zbavuje pýchy tohto egoistického trónu. Keď Izaiáš zazrel Pána Boha, uvedomil si, že sám je úplne stratený vo svojej hriechnosti:

„Povedal som: „Beda mi, som stratený, lebo som muž s nečistými perami a bývam medzi ľuďom s nečistými

perami a moje oči videli kráľa, Hospodina zástupov.”
(Izaiáš 6:5; Ekumenický preklad)

Izaiášova úprimná pokora a priznanie si vlastnej hriechnosti otvorili Najvyššiemu Bohu cestu do Izaiášovho srdca, aby ho mohol očistiť jedným z ohnivých kameňov, medzi ktorými sa Lucifer zvykol prechádzať:

„Priletel ku mne jeden zo serafov, v ruke mal žeravý uhlík, ktorý vzal kliešťami z oltára. Dotkol sa mi perí a povedal: Hľa, toto sa dotklo tvojich perí, zmizla tvoja vina a tvoj hriech je odstránený.”
(Izaiáš 6:6-7; Ekumenický preklad)

Keď Boha hľadáme, dá sa nám poznať. S týmto vedomím Ho oslavujeme a prehlasujeme, že iba On je svätý, iba On je jediný dobrý; On jediný je cestou, pravdou a životom. On jediný je Najvyšší Boh.

Samotná existencia Boha je bezprecedentná; On nemá počiatkový bod vzniku. Nikto Jeho existencii nepredchádzal. Nie je produktom evolúcie. On je ten, čo vždy bol, je a príde. Tak ako my sme každý originálom, Boh je pôvodcom a tvorcom originality.

Pred Ním neexistovali žiadne božské bytosti. Aj keď je neviditeľný, Jeho existencia je neodškriepiteľná. List Rimanom nás utvrdzuje:

„Veď im je zjavné, čo možno poznať o Bohu; Boh im to totiž zjavil. Lebo jeho neviditeľnú skutočnosť, jeho večnú moc a božstvo možno od stvorenia sveta poznávať uvažovaním zo stvorených vecí. A tak nemajú ospravedlnenie,...”
(List Rimanom 1:19-20; Ekumenický preklad)

Iný preklad uvádza:

„Pretože všetko, čo môžu ľudia o Bohu vedieť, leží jasné pred ich očami: veď sám Boh im to zjavil. Od stvorenia sveta možno svojím rozumom poznávať z jeho diel to, čo je neviditeľné, totiž jeho večnú moc a jeho božstvo. Preto nemajú výhovorku.“

(List Rimanom 1:19-20, Botekov preklad)

Všetko stvorenstvo potvrdzuje existenciu svojho Stvoriteľa. No správne definovanie Božej existencie je úplne iná vec. Prajem si, aby táto kapitola prebudila Tvojho ducha a aby si skrze Neho zažila spojenie so svojím Otcom.

Už sme si povedali, že sme dcéry, ktoré nepotrebujú s nikým súťažiť, pretože nebeský Otec každú z nás bezkonkurenčne miluje. Na to, aby sme dokázali hlbšie prežívať svoju Božiu identitu, musíme lepšie porozumieť, čo všetko toto Božie obdarenie zahŕňa. Poďme si teda povedať, kým Všemohúci jedinečný Boh vlastne je. Slovník *Merriam Webster's* uvádza, že Boh je „bytosť s dokonalou mocou, múdrosťou a láskou, oslavovaný ako stvoriteľ a vládca vesmíru.“

Možno máte dojem, že k tejto definícií niet už viac čo dodať, no v skutočnosti je to iba stručné zhrnutie oveľa hlbšej podstaty. Obmedzený slovník pozemského jazyka a limity chápania ľudského mozgu nám nedovoľujú presnejšie vystihnúť charakter neobmedzeného Boha. Ako by sme vôbec mohli nájsť slová a popísať Toho, ktorého zjav nás o nich oberá? Boh presahuje akékoľvek definície.

Na vytvorenie dobrej definície je potrebné slovne vystihnúť hlavné parametre opisovaného predmetu. A práve ľudské slová sú ten problém. Akékoľvek slovo, ktoré sa použije na definovanie Božieho charakteru, je nedostačujúce. Každé slovo totižto pochádza z pozemského jazyka, a ten sám o sebe je príliš obmedzený, aby mohol pomenovať niečo také veľkolepé ako Boží charakter.

Okej. Vynechajme definíciu. A čo tak Boží zjav? To je tiež nemožné. Ako môžeme vidieť detaily Ježišových črt, keď nás oslepuje neprístupné svetlo Jeho slávy?

„...ktoré v stanovenom čase ukáže blahoslavený a jediný Panovník, Kráľ kralujúcich a Pán panujúcich, on, ktorý jediný má nesmrteľnosť a prebýva v neprístupnom svetle, ktorého nikto z ľudí nevidel a ani nemôže vidieť. Jemu česť a večná moc. Amen.“

(1. Timotejovi 6:15-16; Ekumenický preklad)

Ak náš zrak nedokáže zniesť intenzitu tejto žiary, ako sa potom môžeme priblížiť čo len ku schematickému popisu Jeho veľkoleposti? Stratíme reč a zopakujeme Jóbove slová, keď ohromený zazrel zlomok slávy Všemohúceho Boha:

„Chýr o tebe sa mi dostal do ucha, ale teraz Ťa na vlastné oči vidím. Preto odvolávam svoje slová a kajám sa v prachu a v popole.“

(Jób 42:5-6)

Alebo ten istý verš v mojej obľúbenej verzii Biblie – Message Bible – voľný preklad:

Priznávam, že som si Ťa kedysi predstavoval iba z povier; ale teraz Ťa vidím na vlastné oči a počujem vlastnými ušami! Prepáč mi – odpusť mi. Už nikdy viac to nedopustím! Už nikdy mi nebude stačiť počúvať ľudské povery, čiastkové chýry o Tebe.

Boh sa Jóbovi zjavil v Sláve a ten pohľad v ňom vyvolal hlad vidieť a poznať Boha viac. Príliš mnoho kresťanov sa dokáže uspokojiť s obrazom Boha, ktorý je v skutočnosti len tieňom reálnej osoby. Stačí nám počúvať kázne, pozrieť si video z internetu, pridať pár „lajkov“ na Facebook alebo opakovane „tvítnuť“ zvyšky z niečej večere. Nič z toho nie je zlé, ale v porovnaní s hostinou, ktorú nám Boh pripravil, sú toto všetko len omrvinky. Boh túži, aby

sme sa sýtili Jeho denno-dennou vernosťou. Aj ja si želim, aby si začala viac túžiť po Bohu – lebo je priepastný rozdiel medzi tým sa o Ňom rozprávať a rozprávať sa s Ním.

Niektorí tvrdia, že v dnešnej dobe už Boh nerozpráva. Ale takéto tvrdenia iba urážajú Jeho najhlbšiu podstatu. Aj keby sa rozhodol stíchnuť, rozmanité stvorenstvo bude kričať v Jeho mene. Poslal nám svojho Ducha, aby nám bol utešiteľom a radcom. Aj pri čítaní Biblie zisťujeme, že je to Boží Duch, ktorý nám šepká do srdca a ukazuje pravdu. Boh nie je nemá hlúpa modla. Nie je ani otcom, ktorý síce počúva – ale neodpovedá. Musíme prijať záhadu Božej existencie, aby sme sa Mu mohli priblížiť. Boh niekedy rozpráva cez svoje Slovo; inokedy cez stvorenstvo; cez svojich služobníkov; cez obrazy a sny; a cez ľudí, ktorí tvoria časti Jeho Tela. Ja som sa modlila, aby k Tebe prehovoril cez stránky tejto knihy. Boh hovorí stále. Otázka je, či sme vnímavé na Jeho rozmanitý hlas – alebo Ho obmedzujeme len na jeden spôsob komunikácie. Je dôležité, aby sme prijali tohto jedinečného Boha neobmedzených zázrakov a uverili, že chce komunikovať s každým z nás osobne.

Vynikajúci teológ – Tomáš Akvinský – strávil väčšinu svojho života písaním kníh o Bohu. Ako kňaz a filozof sa snažil zosúladiť poznatky vedy s vlastným chápaním charakteru Stvoriteľa. Tri mesiace pred smrťou zažil duchovné zjavenie z nebeskej sféry. Úžas z tohto zjavenia ho donútil napísať posledných pár riadkov. Potom naveky odložil pero bokom. . . Akvinský napísal:

Moja práca sa skončila. Knihy, čo som napísal, sa mi javia ako slama popri nádhere, ktorá mi bola v poslednej chvíli odhalená.

Tento muž zasvätil celý život štúdiu; vyprodukoval množstvá prác popisujúcich Božiu slávu a podivuhodnosť Božieho spoločenstva veriacich. Žil v dobe, kedy slová ako médium ešte niesli hlboký význam, a preto boli vyberané s veľkou opatrnosťou. Možnosť vedieť čítať a písať bola v tej dobe výsadou majetných,

urodzených alebo zasvätených (v cirkevnom ráde). Napriek tomu, že bol Tomáš Akvinský vysoko vzdelaný a zdatný remeselník v práci so slovami, nazval svoje celoživotné teologické diela *slamou*. Pojem *slama* často popisuje niečo zbytočné, bezcenné. Slama je vedľajším produktom cenného obilia. Najčastejšie sa používala ako podstielka pre dobytok a ako mulčovacia zmes pre vegetáciu. Akvinský sa tým vlastne snažil povedať, že všetka jeho literárna práca sa hodí akurát tak pod nohy a kopytá, aby bola pošliapaná.

Bolo to hádam to najvýstižnejšie porovnanie, aké mohol Akvinský vyvodiť medzi obsahom svojich teologických prác a skutočnou Božou osobou, ktorá sa mu zjavila. Je dosť možné, že tieto dve vety napísané v závere jeho života majú oveľa väčšiu výpovednú hodnotu, než ktorákoľvek z desiatok strán, čo umne napísal počas viac ako dvoch desaťročí. Tieto slová sú prepletené pokorou a úžasom a zdá sa, že Akvinský zažil to, čo svätý Augustín prehlásil o tisícročie skôr: *„Boha je najlepšie možné spoznať vtedy, keď zistíme, aký je nespoznatý.“*

Spoznávanie Božej bytosti na báze skutočného zjavenie začína vtedy, keď pripustíme, že Ho vlastne zatiaľ vôbec nepoznáme. Všetky existujúce definície boli vytvorené a vyhodnotené ľudským faktorom, v ľudských kontextoch a ľudským chápaním chodu sveta. Ľudskú schopnosť poňať Božiu existenciu by sme mohli prirovnáť ku schopnosti batolaťa popísať črty svojej matky, keď sa ešte len učí vydávať zvuky.

V nekonečnom vesmíre života ľudská rasa obýva len nepatrný zlomok všetkého stvoreného. Je to akoby sme stáli na zrnku piesku a pokúšali sa opísať nesmiernosť oceánu a všetko, čo jeho hĺbka ukrýva.

Kto je náš Boh?

Napriek tomu, akí sme malí, si náš nebeský Otec želá, aby sme sa k Nemu približovali a lepšie Ho spoznávali; aby sme zažívali Jeho prítomnosť a naučili sa rozlišovať Jeho hlas. Je to niečo podobné ako teoreticky vedieť o účinkoch ohňa a prakticky zakúšať jeho teplo, svetlo a horľavosť. Aj Boh chce, aby sme Ho prakticky zakúšali – a nie iba o Ňom teoretizovali. Pozrime sa na to, ako sa Boh prezentuje skrze svoje Slovo:

Ja som. . . jediný. (Deut. 6:4; Marek 12:29; Gal. 3:20; 1. Tim. 2:5; Jak. 2:19)

Ja som. . . alfa a omega. (Zjavenie 1:8; 21:6; 22:13)

Ja som. . . , ktorý som. (Exodus 3:14)

Ja som. . . od vekov naveky. (1. Kniha kroník 16:36)

Ja som. . . pôvodcom a završovateľom vašej viery. (List Židom 12:2)

Ja som. . . tvorca neba i zeme. (Genesis 1:1)

Ja môžem. (Matúš 3:9)

Ja som. . . láska. (1 Jána 4:7–8, 16)

Ja som. . . dobrý. (Marek 10:18; Lukáš 18:19; 1 Tim. 4:4)

Ja som. . . medzi vami. (Deut. 6:15; Lukáš 17:21; 1. Kor. 14:25)

Ja som. . . pravdivý. (Ján 3:33)

Ja som. . . tvoj lekár. (Exod. 15:26)

Ja som. . . Duch. (Ján 4:24)

Ja som. . . Otec. (Ján 6:46; Fil. 2:11)

Ja som. . . oslávený v Synovi. (Ján 13:31)

Ja som. . . svedkom. (Rim. 1:9; Fil. 1:8; 1. Tes. 2:5)

Ja som. . . zjavený. (Rim. 1:17)

Ja som. . . za vás. (Rim. 8:31)

Ja som. . . nad všetkými. (Rim. 9:5; Ef. 4:6)

Ja som. . . milosrdný. (Deut. 4:31; Rim. 12:1)

- Ja som. . . verný. (1. Kor. 1:9; 10:13; 2. Kor. 1:18)*
- Ja som. . . múdrejší ako ľudia. (1. Kor. 1:25)*
- Ja nie som. . . Bohom neporiadku. (1. Kor. 14:33)*
- Ja som. . . Bohom pokoja. (1. Kor. 14:33)*
- Ja som. . . vaša schopnosť. (2. Kor. 3:5)*
- Ja som. . . milostivý a štedrý. (Exod. 34; Neh. 9)*
- Ja som. . . trpezlivý. (Joel 2:13; Nah. 1:3)*
- Ja som. . . nad všetko povýšený. (Fil. 2:9)*
- Ja vo vás pôsobím. (Fil. 2:13)*
- Ja som. . . neviditeľný. (Kol. 1:15)*
- Ja som. . . Boh ktorý prichádza. (Kol. 3:6)*
- Ja som. . . spravodlivý sudca. (2. Tes. 1:5)*
- Ja som. . . Spasiteľ všetkých ľudí. (1. Tim. 2:3; 4:10)*
- Ja som. . . nespútaný. (2. Tim. 2:9)*
- Ja som. . . ten, kto postavil všetko. (Žid. 3:4)*
- Ja som. . . spravodlivý. (Žid. 6:10)*
- Ja som. . . živý. (Žid. 10:31)*
- Ja som. . . stravujúci oheň. (Deut. 6:3; Žid. 12:29)*
- Ja som. . . svetlo. (1. Jánova 1:5)*
- Ja som. . . väčší ako vaše srdce. (1. Ján 3:20)*
- Ja som. . . Boh, ktorý je, ktorý bol a ktorý príde. (Zjav 1:18 8)*
- Ja som. . . svätý. (Zjav. 4:8)*
- Ja som. . . všemohúci. (Zjav. 11:17)*
- Ja som. . . tvoja sila. (Exod. 15:2)*
- Ja som. . . tvoja pieseň. (Exod. 15:2)*
- Ja som. . . žiarlivý. (Exod 34:14; Deut. 4:24)*
- Ja nie som človek. (Num. 23:19; Deut. 4:24)*
- Ja som. . . Boh bohov a Pán pánov. (Deut. 10:17)*
- Ja som. . . veľký, mocný, a hrozný. (Deut. 10:17)*
- Ja nikoho neuprednostňujem. (Deut. 10:17)*
- Ja som. . . tvojou chválou. (Deut. 10:21)*

Ja bojujem za vás. (Deut. 20:4)

Ja som. . . bojovník. (Exod. 15:3)

Ja som. . . ti útočiskom. (Deut. 33:27)

Ja som. . . tvoja skala a útočisko. (2. Sam. 22:32–33)

***Ja som. . . Boh, okrem Mňa niet iného. (Deut. 4:32, 35;
1. Kraľom 8:60)***

A toto vôbec nie je úplný zoznam. Odporúčam Ti, aby si preskúmala všetky body zoznamu Božích vlastností, no ja sa zameriam len na tri z nich. Prvou je tvrdenie, že Boh je jeden.

Boh je jeden

*Počuj, Izrael, Hospodin je náš Boh, Hospodin jediný.
Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, celým srdcom,
celou dušou a celou silou.*

(Deut. 6:4-5; Ekumenický preklad)

Necháp ma zle. Pojem „jediný“ neznamená, že Pán Boh vyhral prvé miesto v súťaži s ostatnými bohmi v celovesmírnej Božej kategórii. Pojem „jediný“ nevyjadruje číselnú hodnotu – neexistuje žiaden boh číslo dva, tri alebo štyri. „Jediný“ znamená, že existuje len jeden taký ako On a že nikto iný nie je Boh. On jediný je hodný (všetkého), lebo iba On je Boh. Presne o tomto hovorí Pán Ježiš v najvyššom prikázaní:

*...Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím
srdcom a celou svojou dušou a celou svojou myslou. To
je veľké a prvé prikázanie.*

(Mat. 22:37-38; Ekumenický preklad)

Naše vyznanie lásky Bohu by malo byť zjednoteným akordom srdca, duše a mysle. Jemu patrí náš záujem a len On je hodný chvály. Boh vie, že človeku škodí rozpoltenosť srdca, a preto nestrpí iných bohov v ľudskom srdci vedľa seba. Najvyššie prikázanie o láske a oddanosti človeka ustanovil, aby nás ochránil pred nástrahami a zabludením – nie preto, že by sa obával o svoje prvenstvo.

Zákaz uctievať iné božstvá môže na nás v súčasnosti pôsobiť mäťúco – veď koľko je takých kresťanov, čo by vedome vyznávali iných bohov okrem Najvyššieho? A predsa. Staroveké božstvá s divnými menami vystriedali človekom vytvorené ideály, ktorých čaru dnes podliehame. Od samého začiatku Boh svoje deti varoval:

Vo svojej krajine si nerobte bôžikov ani vyrezávanú podobu, nestavajte posvätný stĺp, nestavajte ani tesaný kameň, aby ste sa pred nimi klaňali, lebo ja, Hospodin, som váš Boh.

(Lev. 26:1; Ekumenický preklad)

Väčšina z nás nemá na záhrade egyptské stĺpy či antické kamenné sochy. Ale to neznamená, že sme si ich nevytvorili v srdci. *Modla je čokoľvek, čo udáva smer tvojmu životu; alebo niečo z čoho čerpáš silu.* Modla je zdroj Tvojej energie, spôsob duševnej regenerácie. Môže pre Teba tiež predstavovať únikovú cestu alebo útočisko. Môže mať podobu obyčajného jedla alebo sociálnych sietí... Zo zoznamu Božích vlastností sme už zistili, že Boh sám je naša sila, život aj útočisko. Žiadna *osoba, vzťah, organizácia, alebo vec* – okrem Pána Boha – nemá mať nad Tebou moc.

Niektoré z nás používajú *emócie* ako modlu. Keď sa *cítim* krásne, veríme, že aj sme krásne. Absolútna dôvera ľudským pocitom nás postupne začne zavádzať až napokon úplne stratíme správny smer.

Ozajstnú krásu dáva Boh prostredníctvom spasenia tým, čo sú pokorné srdcom (Žalmy 149:4). Si krásna, lebo Boh urobil všetko krásne vo svojom čase (Kazateľ 3:11). Nedovoľ ľudským ideálom krásy a trendotvorcom tohto sveta ovládať Tvoj život klamstvami. Boh Ťa predsa už dávno požehnal, aby sa v Tebe naplnil Jeho dokonalý zámer. Kráľ Dávid – Boží bojovník – opísal

**Modla je čokoľvek,
čo udáva smer
tvojmu životu;
alebo niečo, z čoho
čerpáš silu.**

modloslužobníctvo takto:

Ich modly sú striebro a zlato, dielo ľudských rúk. Majú ústa, ale nehovoria, majú oči, ale nevidia, majú uši, ale nepočujú, majú nosy, ale nečuchajú, majú ruky, ale nehmatajú, majú nohy, ale nechodia, z hrdla hláska nevydajú. Podobní im budú tí, čo ich zhotovujú, všetci, čo sa na ne spoliehajú.

(Žalmy 115:4-8; Ekumenický preklad)

Čo myslel tým „...podobní im budú tí, čo ich zhotovujú, všetci, čo sa na ne spoliehajú...“? Keď človek začne povyšovať hodnotu neživého výtvoru na úroveň živej bytosti, samého seba tak oberá o dary, ktoré mu mŕtva modla nedokáže dať. Modly sú sochy bez života a moci. Vyzerajú síce realisticky, no nemajú schopnosť darovať ľuďom život, ani ho zlepšiť. Modloslužobníci preto znižujú svoj potenciál na úroveň modiel: vzdávajú sa svojho rozumu; nikto ich prosby nepočuje; a strácajú slobodu pohybu. Na rozdiel od modiel je náš Boh živý Boh. Uctievanie pravého jedinečného Boha nás premieňa od slávy k sláve a my sa Mu postupne stávame podobné. Preto najlepší spôsob, ako objaviť svoju jedinečnú podstatu, je nasledovať Ho. Krásu druhých ľudí môžeš obdivovať, ale nezačni ich (kvôli nej) zbožňovať.

Boh je alfa a omega

Označiť Boha za alfu a omegu je len metaforický spôsob, ako povedať, že Boh pochádza od vekov a bude tu existovať naveky. Alfa a omega je prvé a posledné písmeno gréckej abecedy. V tomto kontexte vystihujú všetko dianie od počiatku až do konca. *Alpha* znamená „počiatok, genesis, zrod, úsvit, zahájenie, prah.“ Význam slova *omega* nie je až taký jasný, ale v zásade znamená „koniec, konečný bod, extrém.“ Nejasnosť omegy možno vyplýva z ľudskej neschopnosti pochopiť existenciu niečoho, čo sa ešte len stane; a naopak, lepšie rozumieť veciam minulým. Preto je dôležité tráviť čas počúvaním Božej múdrosti a Jeho rád. On

jediný dovidel najďalej v čase a priestore. Nikto sa mu nevyrovná. Prorok Izaiáš nám vraví:

Pamätajte na predchádzajúce veci od večnosti, lebo ja som Boh a iného Boha niet a nikto nie je ako ja. Od počiatku oznamujem budúcnosť, od pradávna to, čo sa ešte nestalo. Hovorím: Môj zámer trvá, všetko čo chcem, urobím.

(Iz. 46:9 – 10; Ekumenický preklad)

A verzia prekladu Biblie Message (voľný preklad) uvádza:

Pamätaj si na svoju minulosť, svoju dlhú a bohatú minulosť. Ja som Boh; jediný Boh, ktorého kedy budeš mať – neporovnateľný, nenahraditeľný. Už od počiatku ti rozprávam, ako sa veci skončia. Priebežne ťa informujem, čo sa bude diať. A ubezpečujem ťa, že dokonám, čo som si zaumienil – lebo týmto spôsobom už vládnam veľmi dlho.

Boh určuje zánik vecí, v momente keď sa ešte len začali. On určil *omega*, keď napísal *alpha*. Pozýva nás nazrieť do minulosti a vidieť v nej svoju vernosť. On vie, ako každý deň skončí, v momente keď len začalo svať.

Predchádzajúce veci som oznámil už dávno, vyšli z mojich úst, dal som ich vedieť. Konal som náhle a splnili sa.

(Iz. 48:3; Ekumenický preklad)

Všetko je už rozhodnuté a definitívne. Žiaden dej nenechal plynúť bez vopred stanoveného záveru. Nenechá sa prehovoriť, ani si veci na poslednú chvíľu nerozmyslí – nestiahne sa z pozície Boha. Ježiš Kristus bola Jeho definitívna odpoveď.

Oznámil som ti to už dávno. Skôr než sa tak stalo, dal som ti to vedieť, aby si nepovedal: Urobila to moja modla, moja vyrezávaná podoba a moja liata socha to

tak prikázali. Počul si to, všimni si všetko! Či práve vy to nemáte oznamovať? Odteraz ti zvestujem nové a skryté veci, o ktorých nevieš.

(Iz. 48:5 – 7; Ekumenický preklad)

Boh nám oznamuje veci vopred, aby sme sa nemuseli spoliehať na ľudí a okolnosti, ktorí sú predurčení nás sklamať. Keďže je to tak, nemali by sme skôr hovoriť o Božích činoch ako o svojich? Nemali by sme poznať lepšie Jeho zámery než zámery stvorenstva?

Boh ďalej hovorí:

Teraz sa tvoria, nie oddávna, predtým si o nich nepočul, aby si nepovedal: Hľa, vedel som o nich.

(Iz. 48:7; Ekumenický preklad)

Tak a tu to máme. . .

Náš Boh stanovil koniec vecí, keď sa ešte len začali. Skrze Ježiša Krista nás Boh miloval skôr, než sme my milovali Jeho; zachytil nás pred tým, než sme spadli; odpustil nám pred tým, než sme ho požiadali o odpustenie; odel nás do spravodlivosti skôr, než sme si uvedomili svoju nahotu; a očistil nás prv, než sme si všimli na sebe špinu.

Boh nazval nepriateľov a cudzincov svojími vlastnými deťmi a priateľmi. A napísal príbeh nášho života skôr, ako sme sa stihli prvýkrát nadýchnuť. Spoznaj skutočnú tvár tohto úžasného Otca a začni Ho napodobňovať tak, ako to robia drahé milované úžasné deti.

Som, kto som

Ďalej sa budeme venovať Božiemu tvrdeniu *Som, kto Som*. Exodus 3:13 – 14 uvádza:

Mojžiš sa však Boha opýtal: Keď prídem k Izraelitom a poviem im: Boh vašich otcov ma posielal k vám a oni sa ma spýtajú: Aké je jeho meno? Čo im poviem? Boh povedal Mojžišovi: Ja som, ktorý som; a dodal: Izraelitom povieš: "Ja som" ma poslal k vám.

(Ekumenický preklad)

Som si istá, že sa Mojžiš musel v duchu pýtať samého seba, čo to je za meno? Predstav si, že sa s niekým stretneš prvýkrát a pri zoznamovaní Ti dotyčný povie, že sa volá *Ja som*. A keď sa ho spýtaš na podrobnosti, odpovie Ti: *Som, ktorý som*. Asi by si bola zmätená a právom! Predstav si konverzáciu: „Zdravím, ako sa máš, Ja som?“ Zdalo by sa, že odpovedáš za seba, no otázku kladieš Jemu. Zmätok, ktorý prežívame vo vzťahu k Božiemu menu odráža naše obmedzené chápanie Jeho existencie ako Boha Jediného, vše zahrňajúceho. Ja určite nie „som, ktorá som.“ Skôr by som sa nazvala ako tá, čo „je, lebo On je.“

Boh je ten, čo je. Boh existuje, lebo existuje. Ja nie som preto, že existujem – a ani nie som preto, že sa moji rodičia dali dokopy. Existujem, lebo Boh existuje a pretože On stvoril všetky živé duše. Vďaka tomu, že On existuje, ja môžem povedať, že „v Kristovi som, ktorá som.“ Nemyslím si, že naozaj rozumieme, čo tie tri slová v plnosti znamenajú. Pretože, ak by sme im rozumeli, žili by sme život s úplne iným vedomím. Aj nekresťania si myslia, že poznajú Boha – ale ten skutočný Boh sa zjavil cez Syna človeka. Otec a Jeho charakter sa zjavuje v Synovi a počas toho Ti obaja ukazujú, kto si Ty.

Ježiš sa snažil učeníkom vysvetliť svoj vzťah k Otcovi a svoj pôvod, Matúš 16:13 – 18; Ekumenický preklad:

Keď Ježiš prišiel do končín Cézarey Filipovej, opýtal sa svojich učeníkov: Za koho pokladajú ľudia Syna človeka? Odpovedali: Jedni za Jána Krstiteľa, druhí za Eliáša, iní za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov.

Opýtal sa ich: A vy ma za koho pokladáte? Šimon Peter odpovedal: Ty si Kristus, Syn živého Boha. Ježiš mu odpovedal: Blahoslavený si, Šimon, syn Jonáša, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je v nebesiach. A ja ti hovorím: Ty si Peter...

Vidíš to? Keď Ježiša Krista naozaj spoznáme, spoznáme aj svoj ozajstný potenciál a uvidíme seba samých Jeho očami. Šimon v skutočnosti nebol Šimon – ale Peter! Nebol iba obyčajným horkokrvným rybárom, ale premieňajúca sila Božieho Ducha rozvinula jeho potenciál stať sa duchovným vodcom a skalou cirkvi. Z Matúša 16:18-19 je doslova cítiť Ježišove vzrušenie:

A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tej skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu. Dám ti kľúče od nebeského kráľovstva; čo zviažeš na zemi, bude zviazané aj v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané aj v nebi.

(Ekumenický preklad)

Keď spoznáš svoj ozajstný potenciál. . . zistíš, čo všetko máš v nebesiach k dispozícii pre jeho naplnenie. Ale pamätaj, že prístup k nebeskej výbave je úzko spätý s Ježišom a Božím Slovom. Keď ovládame Božie Slovo a modlíme sa v súlade s ním, nebesia uskutočnia nárok vyslovený cez modlitbu: Nech sa tak stane!

Za čo pokladáš Ježiša?

Predstava Boha, ktorej si uverila, bude v Tvojom srdci prebývať. Spôsob života a rozhodnutia pramenia z Tvojej predstavy o Najvyššom – hlavne z toho, za čo pokladáš Ježiša Krista. Ak Ho nazývaš dobrým učiteľom, bude Ťa viesť a vyučovať. Ak Ho nazývaš múdрым radcom, bude Ti odovzdávať svoju múdrosť. Islam nazýva Ježiša prorokom a liečiteľom v jednej osobe.

Ale ak povieš, že Ježiš je Kristus – syn živého Boha – potom zjavenie o osobe Ježiša ako Pána sídli priamo v Tebe. 1. Jána 4:15-17 (Ekumenický preklad) nám hovorí:

Kto vyznáva, že Ježiš je Boží Syn, v tom ostáva Boh a on ostáva v Bohu. A my sme poznali a uverili v lásku, ktorú má Boh k nám. Boh je láska a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom.

Láska medzi nami dosiahla dokonalosť v tom, že máme dôveru v deň súdu. Veď aký je on, takí sme aj my na tomto svete.

Prostredníctvom viery, že Ježiš je Boží Syn, sa vytvorí medzi človekom a Bohom nové puto a priepasť do večného zatratenia sa uzavrie. Prehlasovaním Božieho Slova vierou dochádza k splynutiu človeka s pravdou. Vtedy nás prestane zväzovať vrodená hriešnosť a Boh v nás začne budovať dokonalý charakter – podľa svojho vzoru. Znamená to, že sa stávame tým, kým nás On vidí byť (v zárodku) – a prestávame byť tým, kým sme boli (v minulosti). Všetky prísluby, ktoré nám dal, sú úzko naviazané na osobu Ježiša Krista a na to, za čo Ho pokladáme. Je Ježiš Pánom Tvojho života? Liečiteľom? Princom pokoja? Iniciátorom a dokončovateľom Tvojej vnútornej premeny? Nazývaš Ježiša Bohom? Alebo jednoducho dobrým učiteľom?

Keďže On je Láska – Ty si milovaná a môžeš dávať lásku iným.

Keďže On je Život – Ty si nažive.

Keďže On je Všemohúci – Ty si schopná.

Keďže On je Tvoj brat – Ty si Božia dcéra.

Keďže On je Najmocnejší – Ty si silná.

Keďže On je Liečiteľ – Ty si uzdravená.

**Predstava
Boha, ktorej si
uverila, sa bude
v Tvojom živote
odzrkadľovať.**

Keďže On je Múdrosť – Ty si múdra.

Keďže On je – Ty existuješ.

Keďže On je taký, aký je – Ty si taká, aká tvrdí, že si.

Si veľkolepo a nádherne stvorená.

Povzbudzujem Ťa, aby si pravdy o sebe prijala z Božieho Slova, aplikovala ich do každodenných okolností. Začnime spoločnou modlitbou.

Drahý nebeský Otec,

Ďakujem Ti, že som naozaj taká, akú ma vidíš. Odpusť mi, že som znehodnotila seba - Tvoj výtvor a že som si v srdci vytvorila modly, ktorým som pripísala väčší význam než Tebe. Odmietam uctievať ľudské povrchné ideály krásy. Boží Duch, ukáž mi oblasti života, ktoré stále podliehajú vláde týchto idolov. Si Láska, a preto som nielen milovaná, ale dokážem druhých milovať Tvojou láskou. Ty si zdrojom môjho života a si jediný dôvod, prečo dýcham.

Ty dokončíš každú premenu, ktorú si začal robiť v mojom živote, a preto ma tiež vyzbrojíš do životného plánu (úlohy), ktorý si mi pripravil. Som Tvojou dcérou skrze Ježiša Krista a keďže Ty si Všemohúci Otec, cez Ducha si mi dal všetku potrebnú silu na príhodný čas. Si zvrchovaný lekár mojej duše, a preto nebudem hľadať pomoc vo svete, ktorý mi rany na duši spôsobil. Si zdrojom všetkej múdrosti, a preto sa spoľahnem na Tvoje rady.

Odpusť mi, že som prijala nedokonalý obraz, ktorý o Tebe šíria ostatní a že som nemala túžbu spoznať Ťa z vlastnej skúsenosti. Chcem Ťa dôverne a hlboko spoznať. Verím, že Si viac, než som si kedy mohla predstaviť. Volám Ťa, aby si ma viedol životom plným neobmedzených zázrakov. Preto, že Ty si Boh – ja som tá, ktorú vo mne vidíš. Bez

ohľadu na to, ako sa teraz cítim, viem, že som veľkolepo a nádherne stvorená.

V mene Ježiša Krista, amen.

Otázky na diskusiu

1. Porovnávala si niekedy Boha s ľuďmi, ktorých si zažila na vlastnej koži? Porovnávala si Ho napríklad s otcom, ktorý predstavoval dobrý/zlý príklad? Ako vnímaš Boha teraz?
2. Sú oblasti života, v ktorých vychádzaš iba z predstavy o Ňom? Bez toho, aby si s Ním zažila osobné stretnutie?
3. Čo podľa Teba Sv. Augustín myslel, keď povedal, že: *„Boha je najlepšie možné spoznať vtedy, keď zistíme, aký je nespoznatý?“*
4. V ktorých oblastiach života a ktorú podobu Boha potrebuješ spoznať cez Jeho tvrdenie *Ja som... ?*
5. V ktorých oblastiach života si si nevedomky vytvorila modly? (Ak modlou nazývame všetko, čo udáva smer *Tvojmu životu; alebo niečo, z čoho čerpáš silu*)
6. Čo Ti Boh hovorí, keď na Neho voláš menom *Som, ktorý Som?* Ktorú zo svojich vlastností sa v Tebe snaží oživiť?

BEZKONKURENČNÝ PRÍSLUB

Ak vezmeme do úvahy, akú ohromnú odmenu v Nebi nám evanjelium prisľubuje, potom sa Bohu musia zdať ľudské túžby nanajvýš plytké – nie odvážne.

Ľudia sú ľahostajné stvorenia, ktoré sa ženú za alkoholom a sexom, zatiaľ čo nekonečná radosť im leží na dosah ruky. Sme ako nevedomé deti, čo si vynucujú svoju hru v blate v primitívnej osade len preto, že si nevieme predstaviť prázdniny pri mori.

Veľmi ľahko nachádzame uspokojenie.

C. S. Lewis

Okej,... wow. Takže na Tvojom živote leží bezkonkurenčný príslub – Tvoj poklad. Tento poklad je nemerateľný a presahuje hranice času. A prichádza k Tebe vo forme neviditeľného potenciálu. U niektorých ľudí je tento dar zatiaľ neaktivovaný. . . síce skutočný ale nečinný.

Na prvý pohľad by bolo možno jednoduchšie a asi aj vzrušujúcejšie, keby som Ti povedala, že Ti niekto vložil na účet miliardu dolárov. Aj keby si z nich za celý život neminula svoj podiel,

nikdy by Ti naozaj nepatrili. Zákon existencie hmoty nedovoľuje, aby sme si nahonobené poklady odniesli so sebou preč z tejto Zeme. Po našej smrti musia všetky ostať tu – v ríši hmoty. Ale tento poklad – poklad, ktorý vlastníš – je nehmotný, spolu s Tebou sa vyvíja a bude s Tebou pokračovať aj do Nebeského kráľovstva. Bude s tebou naveky.

Poklad, o ktorom hovorím, nemá páru – nielen plnosťou bohatstva, ale aj svojím záberom. Jeho ovocie bude nielenže sprevádzať Tvoje deti tu na Zemi dlho po tom, čo sa pominieš; ale stretneš sa s ním aj v nebi. Nikdy Ti ho neukradnú, no môžeš sa ho dobrovoľne vzdať v prospech niečoho tak bezvýznamného ako je tanier šošovice. Tak to urobil Ezau (Gen. 25). Najlepšie ho uchováš skrytý v nádeji a snoch. A postupnou kultiváciou Tvojho srdca sa aj tento poklad zveľaďuje a rastie. Milióny ľudí dostali závdavok z tohto pokladu. A bez ohľadu na to, koľko ďalších si z neho bude nárokovať podiel, nikdy z jeho bohatstva neubudne.

Hovorím o dare Kráľa kráľov a Pána pánov. Je to ohromný poklad, ktorý sa nedá pojať, ani zmerať hodnotou papierových dolárov, striebra či zlata. Ak by oblečenie bolo to posledné, čo by Ti ostalo, poklad Ti bude aj tak stále patriť. Jeho bohatstvo sa neviaže na ľudské výtvyry – ale je večné a prenáša sa šeptom modlitby. Ty, moja drahá, si z kráľovského rodu rovnako ako ktorákoľvek iná zakliata princezná.

Kráľovská pozvánka

Predstav si, že niekto zaklope na dvere Tvojho príbytku. Utekáš otvoriť a pred očami sa Ti zjaví posol Najvyššieho Kráľa. Tak ako v Popoluške, ale, namiesto bežného posla si predstav nebeského anjela. Ten anjel je tak obrovský a žiarivý, že ledva vidíš, čo sa za ním odohráva – no je Ti jasné, že tam stojí celý zástup svedkov, ktorí čakajú na Tvoju reakciu. Boží posol Ťa osloví menom a hlasno oznámi, že si dedičkou, princeznou nebeskej ríše. Nasleduje mocný potlesk. Prekvapená mu odpovieš otázkou: „Som?“ Anjel

pokýve súhlasne hlavou a odovzdá Ti do rúk niečo ako pozvánku. S roztrasenými rukami otočíš obálku. Niet žiadnych pochyb, že patrí Tebe – je na nej dokonale napísané Tvoje meno hrubou kurzívou. Zhlboka sa nadýchneš a zdvihneš zaslzený zrak a zbadáš, že v otvorených dverách stojíš úplne sama. Anjel aj sprievod svedkov je preč. Počuješ, ako Ťa volá nejaký hlas zvnútra domu.

„Kto to bol?“

Šeptom odpovieš: „Som.“

Premáha Ťa pocit, že sa všetko zrazu zmenilo, aj keď veci navôkol ostali rovnaké. Anjel neprišiel zázračne premeniť realitu Tvojho pozemského života k lepšiemu – ale zahájiť vnútornú premenu Tvojej identity.

Sklopíš zrak. Máš na sebe stále tie isté šaty, v ktorých si otvorila dvere. No nejaký sa v nich cítiš inak – akoby Ťa už nezáväzovali, neurčovali to, kým si. Neoznačovali nejaký status. Vraciaš sa naspäť od dverí a zrazu máš jasnejšiu myseľ. Tu momentálne žiješ, ale nie je to Tvoj ozajstný domov. Tvoj ozajstný domov je vzdialené mesto, kde kráľom je Boh. Prejdeš popri obývacej izbe a uvedomíš si, ako Ťa zmätené pohľady členov rodiny prekvapene sledujú. Zamieriš do svojej izby a tam v ústraní opatrne otvoríš obálku a nájdeš pozlátenu pozvánku s týmto textom:

Ty, moja drahá dcéra, si sa znovuzrodila ako Sára – princezná Najvyššieho Boha. Čím viac budeš spoznávať môjho Syna Ježiša Krista, tým viac bude Jeho milosť a pokoj rásť v Tvojom živote. Kráľovská národná príslušnosť Ti umožní čerpať nebeskú pomoc, aby si dokázala žiť blízko pri Otcovi a našla úzku cestu životom. Sväté Písmo Ti ponúka hlboké tajomstvá. Keď ich odhalíš, omladneš na duši a začneš rozmyšľať inak. Objavíš všetky vzácne poklady a plnosť ich bohatstva, ktoré si spolu s nebeským občianstvom získala. Každý

z nich pripravili špeciálne pre Teba. Moja milovaná, ak ešte stále pochybuješ, ubezpečujem Ťa, že toto je najlepšia pozvánka, akú si kedy dostala. Jediné, čo Ti ostáva urobiť, je otočiť sa svetu chrbtom – tak ako to svet Tebe urobil už dávno.

V tejto pozvánke som si dovoľila prerozprávať 2. Petra 1:2 – 4 jazykom určeným kráľovskej dcére. Ale kludne si prečítaj verše 2. Petra 1:2 – 4 aj v pôvodnom znení, v Ekumenickom preklade Biblie:

Milosť a pokoj nech sa rozhojňuje medzi vami v poznávaní Boha a Ježiša, nášho Pána. Jeho božská moc nám darovala všetko potrebné pre život a nábožnosť, keď sme poznali toho, ktorý nás povolal vlastnou slávou a konajúcou mocou. Tým nám daroval vzácne a veľmi veľké prísľúbenia, aby ste prostredníctvom nich mali účasť na Božej prirodzenosti a unikli záhube, ktorú vo svete spôsobuje žiadostivosť.

**Čo by som si
vybrala?
Zvyšky
(pozemského)
majetku alebo
celé (nebeské)
dedičstvo?**

Ak by Ježiš nezakopal na dvere môjho srdca, nemala by som dnes nič. Musel by sa stať zázrak, aby mi po rodičoch niečo ostalo. Moja rodina nevlastnila majetky, ktoré by sme s bratom mohli zdediť. Čo by som chcela viac? Zvyšky (pozemského) majetku alebo celé (nebeské) dedičstvo? Už dávno som zistila, že Boží prísľub prežije akýkoľvek pozemský majetok.

Ale ako sa my smrteľníci dostaneme k týmto úžasným nebeským prísľubom? Patria nám, pokiaľ v nich veríme. List Galaťanom 3:14 (Ekumenický preklad) hovorí:

...aby v Kristovi Ježišovi prišlo Abrahámovo požehnanie na pohanov, aby sme skrze vieru dostali prísľúbenie Ducha.

Predstavujem Ti Abráma a Sáraí

Podme sa spolu pozrieť na známe historiky z Písma a dozvieme sa viac o týchto nebeských prísľuboch. Boh vložil do Písma príbehy, aby sme sa dnes mohli čo najviac naučiť na životoch iných ľudí. Ja pri ich čítaní hľadám kľúčové vety tvoriace nosnú líniu. Predstavujem si dej a načúvam hlasu Božieho Ducha. Tak sa dozvedám veci, ktoré by ušli mojej pozornosti, ak by som čítala slová textu bežným spôsobom. Kladiem si otázky: *Ako by som sa cítila ja v ich situácií? Čoho by som sa najviac obávala? Čo by sa mi ťažko prekonávalo?*

Je to jeden z mnohých spôsobov, ako sa učiť na príbehoch z Písma. Nedomyšľam si význam textu – ale meditujem nad ním, aby z neho pravda ožila. Praotcovia a pramatky sú našimi bratmi a sestrami v praxi čítania Písma. Je to môj spôsob *selah*¹. . . spôsob, ako sa zastavím a rozmýšľam.

Najskôr sa zoznámime s Abrámom. Je naším otcom skrze vieru. Bol to starší nedokonalý, no zato verný a zbožný muž. Potom tu máme Sáraí. Je našou matkou skrze prísľub. Bola krásna a rovnako nedokonalá, staršia, no zároveň verná, zbožná žena.

Obaja boli tiež odvážni, keď na Božie zavolanie opustili všetko, čo dovtedy mali a poznali. Boh sľúbil, že požehná a rozmnoží neplodný život tejto dvojice. Spoločne sa vydali na dobrodružstvo. Začali hľadať niečo, čo dovtedy nikdy nevideli – národ zrodený z Božej vôle. Putovali desaťročia, kým sa k nim my – čitatelia – pridávame. Abrám je na prahu svojich stých narodenín a Sáraí, jeho manželka, je na prahu deväťdesiatky.

V divočine spolu zažili mnoho vzostupov a pádov. Boh najprv rozmnožil a požehnal majetok Abráma aj Lóta – Abrámovho synovca – čo viedlo k ich vzájomnej hádke o pastviny. Konflikt úspešne prekonali, ale Lót sa oddelil od strýka. Potom bola Sáraí

uväznená vo faraónovom háreme, neskôr bola z neho oslobodená. Kým prebývali na cestách, podarilo sa im vyhrať malú vojnu a vyslobodiť uneseného synovca. Kráľovi Melchisedekovi – kňazovi Najvyššieho Boha – vo viere odvádzali desiatky a očakávali naplnenie Božieho prísľubu o potomstve a veľkom národe. Zažili zopár veľmi silných sklamaní a urobili zlé rozhodnutie z ľudskej bezradnosti. To sa udialo, keď Sáraí ponúkla svojmu mužovi slúžku Hagar, aby mu porodila syna, Izmaela. Sáraí v zúfalstve prepadla hriechu, zachvátila ju zúrivosť a voči Hagar sa dopustila domáceho násilia. Manželský trojuholník so slúžkou uprostred určite nebol príjemná záležitosť.

Spomeňme niekoľko momentov v príbehu Abráma a Sáraí, ktoré si zasluhujú pozornosť. Nezabudnime, že:

1. **Dali do toho úplne všetko.** Abrám a Sáraí definitívne opustili krajinu Ur a neobzreli sa späť. Z tejto cesty nebolo návratu. Boh ich zavolať a oni šli. Bodka. Genesis 12:1-2 uvádza:

Hospodin povedal Abrámovi: Odíď zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a z domu svojho otca do krajiny, ktorú ti ukážem. Urobím z teba veľký národ, požehnám ťa, zvelebím tvoje meno. Buď požehnaním!

Boh začínal novú kapitolu novým spôsobom. Vyviedol ich a oni Ho vo viere a nádeji nasledovali. Na ceste urobili mnoho chýb, ale neobzreli sa späť.

2. **Odmietli konflikty.** Abrám a Sáraí opustili Ur, ale vzali so sebou Lóta (čo nebol najlepší nápad). Požehnanie blahobytu, ktoré ležalo na Abrámovi tak dopadlo aj na Lótove hospodárstvo. Pastviny kraja, kde obaja prebývali, neboli schopné uniesť prebytok dobytky a pastieri oboch rodín sa pohádali. Abrám nedopustil, aby napätie a konflikty medzi rodinami narástlo, preto

dal Lótovi prednosť pri výbere pastvín. Vedel, že je lepšie sa rozísť, ako zostať spolu a hádať sa. Všimni si: Ak sú v tvojom živote ľudia, ktorí tam nepatria – je možné, že Boh vás požehná do takej miery, že sa budete musieť rozísť. Hádky by totiž zastavili plynutie požehnania a plnenie Božieho plánu by sa spomalilo.

3. **Odvádzali desiatky ako prejav viery.** Keď Abrám dával desiatky Melchisedek, prejavoval tak vďačnosť Bohu za prísľuby, ktoré sa ešte len mali naplniť v čase podľa Božieho plánu. Namiesto poberania výhod zo života v Sodome, začal platiť desiatky. Tým dokázal, že jeho viera je pravdivá.

Prísľub, ktorý dal Boh Abrámovi, keď sa mu zjavil, obsahoval tri podstatné body: (Genesis 17:4-5; Ekumenický preklad):

Toto je moja zmluva s tebou: Staneš sa otcom mnohých národov. Už sa nebudeš volať Abrám, tvoje meno bude Abrahám, lebo som ťa určil za otca mnohých národov.

Večná zmluva

Keď zistíš, že si sa stala dedičkou nebeského kráľovstva, Boh Ti zmení meno. Boh zmenil Abrámovi meno na Abrahám a jeho život nadobudol väčší rozmer. Už nebol mužom bez potomka – stal sa otcom národov. V 12. kapitole knihy Genesis, Boh detailne popísal Abrahámovi rozsah a dosah večnej zmluvy. Abrahámov život budú sprevádzať prívlastky ako *generačný* a *večný*. Pôda, po ktorej Abrahám kedysi kráčal ako cudzinec, bude jedného dňa patriť jeho potomkom a stane sa ich vlastníctvom naveky. Tak ako bol Boh verný Abrahámovi, sľúbil vernosť aj Abrahámovým deťom. Viem, si predstaviť Abraháma ako plače dojatím, keď mu Boh zjavil dobrú budúcnosť jeho národa.

Vidím, ako sa vrhol na zem a klania sa. Potom vstal na kolená a zdvihol slzami zmáčanú tvár ku hviezdám. Vystiera ruky, akoby sa chcel dotknúť skvejúceho sa svetla na čírej nočnej oblohe. Premohol ho pocit nekonečnej vďaky. Každé slovíčko vysloveného prísľubu preniká až do špiku jeho kostí. Na moment sa vytratí ťažoba veku a Abrahám je opäť mladý, všetky bunky tela sú prebudené úžasom.

Nové meno, *Abrahám*, mu naplňa srdce radosťou a nádejou. Vidí Izmaela a pomyslí si, *všetko toto bude raz tvoje, syn môj; tvoj život sa rozmnoží a znásobí.*

Boh oznámi Abrahámovi, že táto zmluva si vyžaduje symbol. Nie však majestátny nádherný symbol všetkým na očiach, akým bola dúha za čias Noaha. Ale veľmi osobný skrytý symbol pripomínajúci bolesť. Všetci muži Abrahámovej domácnosti sa musia dať obrezať. Odstránenie kože bude symbolizovať, že Abrahám a jeho potomkovia sú zmluvne zaviazaní s Najvyšším Bohom. Potom rozhovor s Bohom naberá nový rozmer:

Potom Boh povedal Abrahámovi: Svoju manželku Sáráj už nebudeš volať Sáráj, lebo jej meno bude Sára. Ja ju požehnám a dám ti z nej syna. Požehnám ju a stane sa matkou národov; vyjdú z nej králi národov.

(Genesis 17:15-16; Ekumenický preklad)

Takmer vidím Abrahámov zmätený zarazený pohľad. Údiv mu skríví nadvihnuté obočie. . . Sára? Zmluva je predsa uzatvorená so mnou a ja už syna mám. . . Izmaela. Mám ho s Hagar. Vývoj nových udalostí položí Abraháma opäť do prachu.

Abrahám padol na tvár, zasmial sa a v duchu si povedal: Môže sa storočnému narodiť syn a môže deväťdesiatročná Sára porodiť?

(Genesis 17:17; Ekumenický preklad)

O tom, že sa Sára rozosmiala pri správe, že bude mať v deväťdesiatke syna, sme už počuli veľa krát. Ale Abrahám bol úplne prvý, ktorý sa smial nad Božím prísľubom. Abrahám zašiel tak ďaleko vo svojej nevere a výsmechu, že ponúkol dokonca Bohu alternatívne riešenie:

Abrahám povedal Bohu: Keby aspoň Izmael žil pred tvojou tvárou!

(Genesis 17:18; Ekumenický preklad)

Zdá sa mi, akoby sa Abrahám snažil umiestniť Izmaela do Božieho prísľubu a vyhábal sa prijať Božiu prognózu. Načo sa trápiť s neplodnou Sárrou? S novým menom či bez neho – jej lono je staré rovnako ako jej muž. Úplne rozumiem tomuto ľudskému uvažovaniu. Ale Boh neprijíma Abrahámov výsmech a pokračuje ďalej vo svojom pláne:

Boh však riekol: Nie. Ale tvoja žena Sára ti porodí syna; dáš mu meno Izák a ja ustanovím svoju zmluvu s ním ako večnú zmluvu pre jeho potomstvo.

(Genesis 17:19, Evanjelický preklad)

„*Nie, ale tvoja žena...*“ je dosť jasné stanovisko. Akoby mu Boh čítal myšlienky. Len si to predstav! Boh rozumie, o čo Abrahámovi ide. Izmaela požehná, *ale nie* v rámci večnej zmluvy.

Keď sa dvaja ľudia stanú jedným telom prostredníctvom manželského sľubu, zmluva s Bohom zahŕňa oboch. Pochopiteľne, že Abrahám miloval Izmaela. Je úplne prirodzené, že chcel pre neho len to najlepšie. Ale Izmael bol nemanželským dieťaťom s neslobodnou ženou, a preto bol zviazaný s ríšou utrpenia a tela. Bezkonkurenčný prísľub musel prísť skrze zázrak a spôsobom, aký nemal dovedy obdoby. Veľmi stará neplodná žena porodí dieťa.

Svoju zmluvu však uzavriem s Izákom, ktorého ti o takomto čase na budúci rok porodí Sára.

(Genesis 17:21; Ekumenický preklad)

Ako často budeme robiť tú istú chybu?

Boh povie, že sa chystá urobiť v našom živote zázračnú vec a my mávneme neveriacky rukou. Povie nám, že povýši zmysel nášho života a my mu kontruujeme, aby si nerobil starosti. . . *stačí, keď sa bude dariť tomu, Pane, čo už mám.* To, kým momentálne sme a čo vlastnime, nie je vôbec postačujúce. Pán Boh chce zasiahnuť. Jeho perspektíva zahŕňa aj budúce generácie. Zmluva sa naplní až skrze Izáka, ktorý sa zrodí zázračným, pre Abraháma nepochopiteľným spôsobom. . . nie skrze Izmaela, zrodeného z tela!

Abraháмова ľudskosť mi dodáva toľko viery. Jeho príbeh je pre nás všetky poučením. Boh vo svojej milosti požehná aj to, čo sme postavili vo vlastnej réžii. Ale výsledky, ktoré prídu z Božieho prísľubu, prekračujú akékoľvek ľudské možnosti či silu.

Nové meno = nový osud

Podľa židovskej tradície obsahujú mená potenciál a predurčujú človeku osud. Meno má teda moc ovplyvniť charakter človeka a vytvára podmienky na zmenu vývoja životných okolností. S manželom sme vybrali našim synom mená v nádeji, že v dospelosti naplnia ich význam. Naučila som sa to od svojho nebeského Otca. Zakaždým, keď vyslovím ich meno, prehlasujem jeho význam do života mojich synov.

Boh často menil meno človeka v dejinách Písma, keď prestalo vystihovať charakter jeho nositeľa. Prenasledovateľ Šavol dostal meno Pavol; a rybára Šimona Ježiš premenoval na Petra – skalu cirkvi. Meno Izákovho syna Jakuba zmenil na Izrael, čo v preklade znamená „Boží princ.“ Náš Boh obľubuje meno zmeny. Niekedy si pripadáam, že žijem v systéme ochrany svedkov, v ktorom všetci kresťania fungujú pod krycím menom Ježiš.

Keď Boh započal zmluvu s Abrámom, povýšil zmysel jeho života tým, že mu najprv zmenil meno. Mám veľmi dobrého kamaráta;

volá sa Brian Bileci. Je to mesiánsky rabbi (pozn.: židovský učiteľ). On mi vysvetlil význam tejto zmeny mena. Boh zmenil Abrámovo meno tak, že ho najprv rozpolil na dve časti. Medzi nich vložil niekoľko písmeniek, aby nadobudlo nový význam. *Abrám* znamená „otec je oslávený.“ Rozšírené meno *Abrahám* znamená „otec národov.“

Zmenené meno predpovedalo, kým sa Abrám stane v budúcnosti. No zároveň nenadobudlo zamýšľaný význam počas Abrahámovho života. Keďže Abrám svojím konaním naozaj oslavoval Boha, prisľúbené dedičstvo malo byť znásobené za hranice predstavivosti. Pamätaj, že *identita človeka je vždy naviazaná na jeho osud*. Brian Bileci tiež podotkol, že Boží príslub nenadobudol platnosť skôr, ako Boh zmenil meno aj Abrámovej manželke. Sarai znamená „Jahve je princ.“ Nové meno Sára (v origináli Sarah) znamená „Božia princezná.“ Boh pridal k jej pôvodnému menu písmenko „h“ zo svojho Jehovah.

Nové meno určovalo, kým sa Sarai stane v tejto novej zmluve a naveky ju zviazalo s Božím príslubom. Zároveň zaručovalo, že všetky ženy z budúcnosti, ktoré uveria Bohu rovnako ako ona, sa stanú jej vnučkami skrze príslub a zedia po nej kráľovský pôvod. Nové meno vytiahlo Säre ruku z diela a Božiu ruku do neho vložilo.

Zmenou mena Sarai sa zmenil aj jeho podtón – z mužského (Jehova je princ) na ženský (Božia princezná), zmäkčený a zmierlivý. Abrámovo nové meno muselo zase narásť, aby mohlo poňať zástupy uverivších ako synov skrze vieru. Naplnenie novej identity sa deje skrze príslub. A príslub potrebuje úrodnú pôdu, aby sa mohol zmeniť na realitu. Úrodnou pôdou sa stalo Sárine mŕtve lono, keď Božím Slovom ožilo.

Zmena Sárinho mena zlomila ľady jej neplodného života a pripravila ho na rodinný prírastok, ktorý bol zverený skrze príslub aj Abrahámovi. Boh o Abrahámovi povedal, že sa stane *otcom mnohých národov* a o Säre, že z *nej povstanú pozemskí králi*. Boh dal obom veľmi presný obraz, ako sa Jeho príslub naplní.

Keď si ľudia vážia jeden druhého a vážia si aj Boha, Všemohúci zasiahne do ich životov a vykoná nemožné: neplodné loná žien sú premenené životom a začnú rodiť potomkov; manželstvá bez lásky sú uzdravené; synovia a dcéry sú vyslobodení z démonického poviažania; deti sú vzkriesené z mŕtvych. Nádej sa vracia; viera ožíva; láska víťazí; nepriateľ a jeho lži zmĺknu.

Bez ohľadu na to, či si to uvedomuješ alebo nie, znovuzrodenie z Božieho Ducha Ti prinieslo aj nové meno. Boh ho tiež zväčšil a povýšil. Ježiš, Abrahámov potomok, k nemu nepridal iba jedno písmenko, ale svoje celé meno. A spolu s ním aj neobmedzený prístup k nebeskému Otcovi. Ako hovorí Ján:

V ten deň budete prosiť v mojom mene a nehovorím vám, že ja budem prosiť Otca za vás. Veď sám Otec vás miluje, lebo vy ste milovali mňa a uverili ste, že som vyšiel od Boha.

(Ján 16:29-27; Ekumenický preklad)

Ježiša vyzliekli donaha, aby znášal hanbu za nás na kríži. Dal celý svoj bezchybný bezhriešny život ako dokonalú obeť za náš poškvrenný. Všetkých nás zachránil – do posledného. A tak každému synovi a dcére pripravil v kráľovstve miesto.

To nemyslíš vážne!

Náš príbeh pokračuje v knihe Genesis, kapitole 18, keď Boh navštívil Abraháma znovu. Abrahám sedí na prahu svojho stanu, v chládku tak, aby na neho vial vetrík. Zdvihne hlavu a uvidí troch mužov, ako stoja pri Mamrého duboch. Väčšina teológov sa zhoduje, že títo muži sú v skutočnosti anjeli. Abrahám ich uteká privítať, klania sa im a prehovára ich, aby zostali u neho:

...a povedal: Pane, ak som našiel milosť v твоjich očiach, neobíď svojho sluhu. Dám doniesť trochu vody, aby ste si umyli nohy; a odpočinite si pod stromom. Ja však prinesiem kus chleba, aby ste sa občerstvili a potom pôjdete ďalej - veď práve preto ste odbočili k svojmu služobníkovi.

(Genesis 18:3-5, Evanjelický preklad)

Veľmi sa mi páči, že sa správal k počestným s takou úctou. Abrahám celkom určite prekročil ich očakávanie, keď pripravil takú hostinu. Najprv utekal za Sárrou, aby upiekla koláče z tej najjemnejšej múky, akú majú. Potom vybral zo stáda to najlepšie teľa a nariadil ho pripraviť na hostinu. Následne hosťom podáva tvaroh a mlieko. Abrahámová hostina je bohatšia než pomyselný krajec chleba! Na záver, keď Abrahám sedí pri stole s hosťami, zaznie otázka:

Spýtali sa ho: Kde je tvoja manželka Sára? Odpovedal: Tu, v stane. Hospodín povedal: O rok o takomto čase sa vrátim k tebe a tvoja manželka Sára bude mať syna. Sára počúvala za vchodom do stanu.

(Gen. 18:9-10; Ekumenický preklad)

Keď čítam túto pasáž, cítim sa, akoby som bola s ňou v stane. Nakúkam ponad jej plece cez záhyby stanu von. Abrahám sedí s hosťami v chládku pod stromom. Ich hlasy sa nesú ľahkým vetríkom púšte naprieč stromami oázy a pohrávajú sa s látkou dlhých tuník.

Sára načúva z tmavých kútov svojho príbytku. Je dosť blízko, aby bola súčasťou konverzácie a dosť vzdialená, aby ju nebolo vidno. Nevýdáva žiaden hlások, no Písmo popisuje jej myšlienky:

Abrahám a Sára boli starí, mali vysoký vek, a Sára už bola dávno po prechode. Preto sa Sára v duchu zasmiala a povedala si: Teraz, keď som už stará, mám myslieť na rozkoš? Aj môj pán je starec.

(Gen. 18:11-12; Ekumenický preklad)

Jej reakcia je totožná s reakciou Abraháma. Zaujímalo by ma preto, či Boží prísľub v súvislosti s jej budúcnosťou počula prvýkrát. Zjavne je z neho prekvapená. Niekedy sa prísľuby naplnia v momente, keď sa zdajú byť absolútne nepravdepodobné.

V Genesis 17:21, sa píše „. . . o takomto čase na budúci rok...“ Keď Sára počuje prvýkrát vyslovený prísľub ukrytá v stane, je to zhruba „ten“ čas. Zjavne uplynul nejaký čas, no nedá sa presne povedať, koľko týždňov ubehlo medzi rozhovorom Abraháma s Bohom a návštevou anjelov. Ale nemohlo ich byť veľa. Maximálne mesiac. Boh je rozhodnutý vziať Sáru do rozhovoru:

Hospodin povedal Abrahámovi: Prečo sa Sára smeje a myslí si: Či by som naozaj mohla porodiť, keď som zostarła? Je azda Hospodinovi niečo nemožné? O rok o takomto čase sa vrátim k tebe a Sára bude mať syna. Sára však zapierala a povedala: Nesmiala som sa. Bála sa totiž. Hospodin jej povedal: Určite si sa smiala.
(Gen. 18:13-15; Ekumenický preklad)

Sára sa iba nesmiala – ona klamala! Bála sa, lebo to bola jedna z myšlienok typu “To nemôžeš myslieť vážne!” Pripadalo jej to komické.

Kde je Sarah, tvoja žena?

Udivuje ma, koľko nevy povedaného a skrytého ostalo vo veršoch pred a po tejto pasáži. Všimla som si zopár vecí, ktorým by som sa rada venovala. Niektoré z nich ušli predtým mojej pozornosti.

Najprv sa chcem venovať otázke: „*Kde je Sára?*“ Prečo sa skrýva v stane? Prečo nesedí po boku svojho muža a prečo nie je súčasťou konverzácie?

My poznáme koniec príbehu, ale Sára ho v tom čase ešte nevie. Vzhľadom na pokročilý vek si asi myslí, že jej príbeh sa už skončil a má po živote. Možno sa cítila iba ako manželova pomocníčka (v domácnosti) – zbavená lepšieho statusu kvôli svojmu hrubému zaobchádzaniu s Hagar. Neuvedomovala si, že bolesť, ktorou si prešla a chyby, ktoré urobila uprostred sklamaní a ťažkých

životných okolností ju poučili; ona zmúdrela a dozrela. Aby žena otehotnela, nepotrebuje byť veľmi múdra a zrelá. Práve nedbalosť a povrchnosť je rýchla cesta k tehotenstvu. Sára sa teraz mala stať matkou Izáka a na túto úlohu potrebovala byť pripravená.

Izmaela pozorovala vyrastať trinásť rokov. Dúfala, že ho vychová ako svojho syna. Ale Izmael nebol jej pravým synom. Abrahám bol so synom spokojný, no Sára bola vnútri zlomená. Zdalo sa, že osud hrá proti nej. Najhoršie na celej situácii bolo, že obaja zabudli, kým sa Sára podľa Božej vôle stala.

Ďalšia vec, čo ma zarazila, bola otázka: „*Kde je Sára, tvoja žena?*“

Keď k nám príde niekto domov a hľadajú ma, nespýtajú sa Johna: „Kde je Lisa, tvoja manželka?“ Spomenúť moju rolu v manželstve je zbytočné. Malo by to zmysel len vtedy, ak by v našej domácnosti žilo viac žien menom Lisa. Napríklad, keby sa niektorý z mojich synov oženil s Lisou. Potom by bolo nutné povedať: „Prišiel som za Lisou, tvou manželkou – nie za Lisou, tvou nevestou.“

Ten, kto našu rodinu pozná, by sa jednoducho spýtal: „Kde je Lisa?“ A keby ma nepoznali a chceli by hovoriť s domácou pani, spýtali by sa Johna: „Kde je tvoja žena?“

Zaráža ma, že návštevníci poznali oboch manželov a aj tak sa pýtali na ňu po mene aj po jej manželskom statuse. Nesnažili sa títo anjelskí návštevníci Abrahámovi pripomenúť, že Sára je napriek všetkému stále jeho žena? Jeho život sa síce zmenil – má syna Izmaela – ale Sára je stále jeho manželka. To by vysvetľovalo, prečo sa Sára neodvážila zapojiť do debaty, ale iba načúvala utiahnuto v stane. Akákoľvek návšteva by bola spestrením jej kočovného života. Abrahám vyskočil na rovné nohy, keď zbadal troch mužov stáť vonku obďaleč pri stromoch. Podľa situácie z

popisu sa zdá, že nachystať bežné jedlo by trvalo pár minút, ale táto hostina potrebovala na prípravu hodiny.

Prečo by Sára iba utiahnuto načúvala a nepribehla si s nadšením vypočuť správy o Božom prísľube? Možno si návštevníci pomysleli: „*Je tu otec viery; ale kde je matka viery?*“

Ak by sa čírou náhodou zjavil u nás v obývačke peletón anjelov alebo nebodaj Boh sám a John by ich pozval na obed, musel by ma z izby vyhnať násilím. K takému niečomu by u nás ale nikdy nedošlo. Johnovi priatelia sú mojimi priateľmi a moji priatelia sú Johnovými priateľmi. Predpokladajme, že by sa niekto na mňa predsa len z nejakého dôvodu pýtal a ja by som započula ich otázku. Uľahčila by som Johnovi námahu s odpoveďou a okamžite by som sa zjavila na scéne!

Nemám dôvod si myslieť, že Abrahám Sáru poslal preč. Alebo že by ju zámerne vyhnal. Napadlo mi, či ona samu seba nevyhlúčila z tejto rovnice. Keď sú ľudia dlhodobo nútení akceptovať sklamanie v intímnom vzťahu, po čase zabudnú, kým vlastne sú. Nádej by bola príliš zraňujúca. Takže potom sa skrývajú, prísľuby im znejú komicky a druhých ľudí klamú.

Bez ohľadu na dôvod Sárinho života v ústraní, Boh mal v úmysle ju opäť vtiahnuť do hry. A ja verím, že to vyjadril poznámkou určenou Abrahámovi. Poznámkou, že Sára bola napriek všetkému stále jeho manželka. Táto veta vyradila z hry rivalku Hagar a všetkým zúčastneným pripomenula Sárinu úlohu v Božom pláne. Sára bola princezná.

Prečo je Abrahám braný na zodpovednosť?

Ďalší problém, ktorý mi v tomto príbehu udiera do očí, je fakt, že Sára sa zdal Boží prísľub komický. Ale Boh sa pýtal Abraháma, prečo je tomu tak:

Hospodin povedal Abrahámovi: Prečo sa Sára smeje a myslí si: Či by som naozaj mohla porodiť, keď som zostarła?
(Gen. 18:13; Ekumenický preklad)

Načo je dobré pýtať sa Abraháma na Sárin čin? Zdá sa mi, akoby Abrahám Säre nepovedal o debate s Bohom z kapitoly 17 a ani o prísľube, že sa stane matkou. Možno Abrahám potreboval čas, kým sa sám vysporiada s nelogickými prísľubmi, čo mu Boh dal. Možno že zámerne nechcel Säre nič vraviť. Sú situácie medzi mnou a Johnom, keď si zabudneme povedať niektoré veci. Jedno je jasné: prísľub o zázračnom počatí a narodení syna sa k Säre nedostal. Poslovia sa Abraháma spýtali:

Je azda Hospodinovi niečo nemožné? O rok o takomto čase sa vrátim k tebe a Sára bude mať syna.
(Gen. 18:14; Ekumenický preklad)

Takže o rok o tomto čase bude mať Sára syna. Pripadá mi veľmi komické, že Sára popiera svoju posmešnú reakciu, kým anjelova otázka je v skutočnosti smerovaná Abrahámovi. A tiež ma teší, že náš Otec – Boh večnej zmluvy – počul Sárin tichý neveriaci smiech. Dáva mi to istotu, že Boh vie o mlčaní utrápeného srdca. Lebo je veľký rozdiel medzi smiechom z radosti a neveriacim výsmechom. Sárin život bol prázdny, bez radostného smiechu. Narodenie Izáka by všetko zmenilo. Abrahám a Sára začali cestu životom spoločne a Boží prísľub sa naplní, keď sa opäť naučia spoločne smiať. Prísľuby si vyžadujú, aby sa manželia, súrodenci, muži a ženy rozprávali. Ženy sa príliš dlho skrývali. Ale Boh chce, aby sme boli súčasťou rozhovoru. Boh dopustil, aby túžba po potomstve a osobnostná zrelosť dosiahli u Sary vrchol. Iba tak z nej mohol výjsť Boží národ. List Galaťanom 4:22-23 (Ekumenický preklad) nám hovorí:

**Boh použil túžbu
po potomkoch a
Sárinu zrelosť, aby z
nej vyšiel vyvolený
národ.**

Lebo je napísané: *Abrahám mal dvoch synov: jedného od otrokyne a druhého od slobodnej. Ten z otrokyne sa narodil podľa tela, ale ten zo slobodnej podľa prisľúbenia.*

Kto ochráni Sáru?

Skôr, ako bude Sára držať syna Izáka v náručí, je tu ešte jeden rozhovor, ktorého sa nezúčastnila. Je to nepochopiteľné. No tento krát, keď mlčala, Boh zasiahol:

Abrahám vtedy o svojej manželke Säre hovorieval: Toto je moja sestra. Gerársky kráľ Abímelech poslal po Sáru a vzal si ju. V noci počas spánku prišiel Boh k Abímelechovi a povedal mu: Určite zomrieš, lebo si si vzal ženu, čo má muža.

(Gen. 20:2-3; Ekumenický preklad)

Som rada, že sa Boh rozhodol vstúpiť do situácie a zamedziť ju. Abrahámovi a Säre sa zjavne zdalo ich správanie v poriadku. Nerozumiem, čo si mysleli. Boh začal tvoriť nový začiatok. Dal im víziu, novú identitu a oni sa chovali, akoby všetko ostalo po starom. Táto hra na súrodencov nebola nikdy v poriadku, no v tomto období bola obzvlášť nesprávna – udiala sa zmena mien a Sára mala každú chvíľu počať syna.

Sára bola pravdepodobne nádherná žena... ale mala deväťdesiat! Buď zostarla do extrémnej krásy, alebo ju možno Boh zázračne omladil pred tým, než počne Izáka. V každom prípade Abrahám vedel, že Sára do roka porodí dieťa. Mal ju preto ochrániť pred zámermi kráľa Abimelecha. Ako by si inak mohol byť istý, že dieťa bude jeho? Často si myslíme, že mlčanie je prejavom pokory... ale v skutočnosti je to prejav klamstva. A toto bol presne ten prípad. Pokora vie, kedy a ako má prehovoriť.

Ak v tom čase žili Abrahám a Sára ako súrodenci, potom tým dňom odzvonilo. Mali to pochopiť po zmene mien, alebo po príchode anjelov. Obaja vedeli, že Sára by mala o necelý rok

porodiť syna. Zmena mien sa musela najskôr premietnuť do vzťahovej zmeny v intímnej rovine – až potom mohli počať dieťa. No uspokojili sa iba s čiastočnou informáciou. Otázka je, čo si mysleli?

Abímelech zavola Abraháma a povedal mu: Čo si nám to urobil? Čím som sa proti tebe prehrešil, že si priviedol na mňa a na moje kráľovstvo taký veľký hriech? Urobil si mi niečo, čo si nemal urobiť.

(Gen. 20:9; Ekumenický preklad)

Napriek tomu, že Abrahám nevysvetlil svoju lož veľmi dôveryhodne, kráľ Abímelech ho aj tak požehnal a ponúkol mu, aby sa usídlili v jeho krajine. Abrahám sa za Abímelecha modlil a Boh uzdravil Ioná všetkých žien v kráľovej domácnosti. Je iróniou, že sa Abrahám modlil, aby Boh vykonal presne ten istý zázrak, ktorý mal sám zažiť vo vzťahu so Sárrou.

Boh sa zjavil kráľovi v sne a varoval ho, aby sa Sáry nedotýkal – lebo bola vzácnym Božím pokladom. Ochránil ju pred Abimelechom, aj keď jej manžel uprednostnil svoje vlastné bezpečie a ju vystavil riziku. Preto musíme aj my dôverovať Bohu, že nás ochráni a že naplní svoj prísľub, aj keď nás najbližší zradia.

Slobodná žena a otrokyňa

V 1. Petra 3:6 (Evanjelický preklad) sa dozvedáme, že:

„...Vy ste jej dcérami, keď dobre robíte a nebojíte sa nijakého postrachu [nenechajte sa unášať hysterickým strachom, nenechajte sa ovládnuť úzkosťou].“

Sára nikdy nemala dcéry, ale Písmo nám hovorí, že my nimi môžeme byť. My sme jej dcérami skrze prísľub. Sme dcérami slobodnej ženy pod podmienkou, že sa nenecháme riadiť strachom a nedovoľíme obavám ukradnúť nám odvalu.

Sára bola slobodná žena, ktorá si ctíla Boha a vážila si svojho manžela. Na druhej strane, Hagar bola otrokyňa a nenávidela svoju pani. Hagarin potomok Izmael nasledoval príklad matky a zosmiešňoval Izáka. Sára dospela k rozhodnutiu, že slobodní sa musia oddeliť od otrokov. To by sme mali urobiť aj my. V Liste Galaťanom 4:30 (Ekumenický preklad) sa píše: „... Vyžeň otrokyňu a jej syna, lebo syn otrokyne nebude dedičom so synom slobodnej.“

Synovi otrokyne bol odopretý podiel na Božom dedičstve. Stratil svojho otca a spolu s ním všetko, čo poznal ako rodinu. Slobodná žena aj otrokyňa mali toho istého muža. Obe mali synov. No vzťah každej z nich k Abrahámovi bol úplne iný. Hagar predstavovala vládu „tela“ a jeho zotročenie. Sára zase slobodu ducha a naplnenie zázračného prísľubu. List Galaťanom 4:22-26 (Ekumenický preklad) ich opisuje takto:

Lebo je napísané: Abrahám mal dvoch synov: jedného od otrokyne a druhého od slobodnej. Ten z otrokyne sa narodil podľa tela, ale ten zo slobodnej podľa prísľubenia. To je obrazná reč. Tie ženy znamenajú dve zmluvy: Tá prvá z vrchu Sinaj rodí pre otroctvo, a to je Hagar. Hagar znamená horu Sinaj v Arábii a zodpovedá terajšiemu Jeruzalemu, lebo ten je so svojími deťmi v otroctve. Ale Jeruzalem, ktorý je hore, to je tá slobodná, ktorá je našou matkou [a reprezentuje Sárin spôsob života].

Som nadšená z tej frázy „reprezentuje Sárin spôsob života.“ Ona bola tou neporušenou krásou. Bola stelesnenou predzvestou nestarnúcej, nevädnucej krásy Ježiša Krista. Narodila si sa (z Ducha) ako produkt Božieho prísľubu.

Otec viery Abrahám a princezná Sára predstavujú obraz Ježiša a jeho nevesty – všetkých veriacich. Sme povolané sa poddať Kristovi a stať sa Jeho nasledovníčkami. On je našou hlavou a každý, kto v Neho verí, je pod ochranou Jeho moci; v područí

Jeho vodcovstva a autority. Nemáme dôvod sa báť. On je naším stvoriteľom a manželom. Vytvoril nás silou svojej lásky.

Prestaň sa skrývať!

Ak Ti Boh dal do srdca túžbu, dá Ti aj silu vydržať a naplniť svoj prísľub. Silu vydržať získaš spolu s prísľubom. Nositeľom tvojho prísľubu bude možno práve táto kniha – podobne ako ním boli anjeli, keď navštívili Sáru. Slová v nej Ti majú pripomenúť, kým sa staneš.

Nič nenahradí hlas Boha skrze Jeho Ducha, ktorý prehovára priamo do Tvojho srdca. Musíš sa s Ním začať rozprávať o svojom životnom povolání, ktoré Ti prichystal. Si súčasťou Kristovho Tela, a preto aj my ostatní potrebujeme, aby si splnila úlohu, čo Ti Boh zveril. Prestaň sa skrývať. Keď začujeme volanie, musíme odpovedať: „Tu som! Počúvam!”

Ak chceš žiť bezkonkurenčný život, musíš sa prestať schovávať a zapojiť sa do rozhovoru. Za rok sa toho môže veľa udiť. Pre Sáru to bol rok ako žiaden iný. Nie je na tom nič prekvapivé, keď si Boh v kalendári vyhradil celý rok na návštevu u Sáry.

Uvedomuješ si, že aj Ty môžeš mať podobný rok? Možno sa začne tým, že sa budeš najprv ukrývať a v duchu sa budeš smiať Božím prísľubom, ale nakoniec ich prijmeš. Možno si hovoríš: „Počkať, počkať, ja sa predsa Božím prísľubom nesmejem...” Smeješ, ak si si pomyslela nasledovné:

Je príliš neskoro.

Som príliš mladá.

Som príliš stará.

Nie som na také niečo zrelá/pripravená/vhodná.

Urobila som príliš veľa zlých rozhodnutí.

Som takto spokojná.

Nepotrebujem snívať.

Neklam a nehovor, že netúžiš po niečom viac. Neodmietaj svoje sny. Znakom toho, že Boží prísľub odmietaš, je neveriaci posmech a následné popretie nevery. Dovoľ svojmu srdcu prijať všetky tie zázraky, ktoré čakajú len na Teba. Nevysmievaj sa ponuke žiť nadprirodzený Boží život. Teš sa z tej úžasnej pravdy! My sme ako Popolušky uväznené vo svete podlých nevlastných sestier. Ako dlho budeme sentimentálne zúfať nad popolom života, zatiaľ čo náš Princ už čaká pred dverami? Máš všetko, čo potrebuješ k životu, ktorý Ti On vysníval. Prečo dovoľíš, aby minulosť (alebo niekto iný) určovala Tvoju reakciu na Božie volanie?

Tak povedz, pred čím sa skrývaš?

Ktorému snu sa posmievaš? Poznáš to, keď sa nervóznym smiechom snažíš zakryť niečo bolestivé? Keď sa tomu nechceš pozrieť do očí? Počúvaj ma! Nie si na Boží prísľub ani vhodná ani nevhodná. Si k nemu predurčená, lebo tak rozhodol Ježiš Kristus.

Možno sa už bolesť z Tvojho života vytratila. A jediné, čo po nej ostalo je otupenosť. Je to miesto, ktoré pod Božím dotyk zaleje nával sĺz? Lebo mnohé sme prázdne – a tak sa smežeme akejkolvek nádeji.

Alebo si ako tvoj otec Abrahám a myslíš si, že niektoré veci sú pre Boha proste príliš ťažké? Zdá sa nemožné, že by Boh mohol dať Tvojmu životu zmysel? Je príliš neskoro, aby Jeho láska zachránila zvyšky Tvojho sveta? Čo je podľa Teba Boh neschopný vykonať? V Galaťanom 4:4-7 (Ekumenický preklad) sa píše:

Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo sú pod zákonom, a aby sme dostali synovstvo. A keď ste synmi, poslal nám Boh do srdca Ducha svojho Syna, ktorý volá: Abba! Otče! A tak už nie si otrok, ale syn; a ak syn, tak skrze Boha aj dedič.

Si kráľovská dedička, ktorú uniesli a teraz chcú za ňu výkupné. Jedna z najúžasnejších a najodvážnejších vecí, čo môžeš spraviť, je žiť život so všetkým, čo pre Teba Ježiš smrťou na kríži vydobyl. Keď začneš čítať Božie Slovo, akoby to bol list písaný priamo Tebe, zistíš, čo všetko Ti patrí. Nečítaj ho ako neosobný súhrn historických udalostí. Potom vyslov Božie pravdy nahlas, aby si o nich presvedčila aj svoje srdce. Všetko, čo o Tebe Písmo uvádza, je pravda bez ohľadu na tvoje vlastné pocity. Boh Ťa volá novým menom; je pripravený naplniť svoje prísľuby a garantuje Ti neochvejnú pozíciu Božieho dieťaťa. Tvoja súčasná situácia neohrozuje Jeho plán a prísľuby. Neskrývaj sa pred Ním.

Prijmi Ho.

Otázky na diskusiu

1. Vedela si, že Ti Boh chce dať Ježišov charakter už teraz na *Zemi* prostredníctvom prísľubov z Božieho Slova?
2. Máš vo svojom živote oblasti, ktoré sú zdrojom konfliktov? Máš vzťahy, od ktorých sa možno budeš musieť oddeliť (ktoré potrebujú uzdraviť) pred tým, než sa bude môcť naplniť Boží prísľub v Tvojom živote?
3. Skrývaš sa? Ak áno, pred čím?
4. Vieš o nejakých konkrétnych Božích plánoch, ktoré sú pre Teba prichystané, ale ešte si do nich nevstúpila? Ak áno, prečo?
5. Vieš o tom, že pokorne trpíš nejakú situáciu navonok, no vnútorne sa s ňou nestotožňuješ?
6. Dal Ti Boh prísľub, na ktorom sa zatiaľ len smeješ, prípadne svoj posmech popieraš?
7. Čo môžeš podniknúť, aby si sa prestala iba pasívne prizerať a začala sa s nadšením zapájať do Božieho plánu?

NEOPOVÁŽ SA POROVNÁVAŤ

Vzájomné porovnávanie sa je zlodejom radosti.
Theodore Roosevelt

Na začiatku by som Ťa asi mala varovať. Nasledujúci príbeh je smutno pravdivá a zahanbujúco komická pravda o mne. Dúfam, že ste ani jedna zatiaľ neutrpeli dočasnú poruchu šialenosti, ktorú sa vám tu chystám slovné popísať. A ak áno... nie ste v tom samy. Ideme na to.

Môj deň sa začal celkom nevinne. Prišuchtala som sa do kuchyne so županom natesno zavinutým okolo flanelového pyžama v snahe zahnať pocit zimy v jedno ľadové januárové koloradské ráno. John už bol hore dobrú hodinu a potichu si čítal vo svojej študovni. Ja som sa ponevierala po kuchyni a motala sa okolo automatu na espresso. Nejasné postavy mojich dvoch synov sa začali chystať von z domu za každodennými povinnosťami. Austin išiel do práce a Alec do školy. Keď sa zavreli vchodové dvere, usalašila som sa do kresla a začala chlípať druhú dávku svojho bezkonkurenčne namiešaného espresa so šľahačkou, stružlinami nefalšovaného kakaa, škorice, cukrovým popraškom a štipkou korenia. (Len dodám, že by som najradšej

všetkým mojim kamarátkam pripravila túto kombináciu.) Zimné slnko práve začalo stúpať nad zadným dvorom. Schúlila som sa hlbšie do kresla a sledovala, ako ružové lúče slnka zaháňajú modré tieň. Dnes som sa neponáhľala na nijaký let. Nemala som naplánované ani žiadne stretnutie a nemusela stihnúť sprchu. Mohla som naštartovať svoj deň tak, ako to mám najradšej: pomaly. S blaženým povzdychom som stisla sklenenú šálku v rukách a užívala si teplo, ktoré z nej prúdilo do celého tela. Pociťovala som, ako mi začína stúpať krvný tlak. Vôkol bolo dokonalé ticho.

To bol dobrý dôvod, aby som siahla po Biblii a začala ranné stíšenie, alebo sa iba tešila z Božej dobroty. Mala som byť prezieravejšia a nemala som siahnuť po mobile. Ver mi... už to môžem povedať. Jedna z mojich slabostí je zároveň aj silnou stránkou. Sociálne siete považujem za dobrý spôsob na udržiavanie kontaktov s priateľmi. Listovať v príspevkoch v mobile je podobné, ako byť na káve s kamarátmi. Túžba spojiť sa s blízkymi je úžasná vec, ak je na ňu správny čas a miesto. Vtedy som nemala ani jedno. Som typ človeka, ktorý by sa v záujme svojho vlastného dobra, mal najprv spojiť s rannou kávou, Božím Duchom a až potom so svetom okolo. V uvedenom poradí.

Zoznam

Prešla som si aktuálne dianie na Twitteri a zrazu som zbadala udalosť spájajúcu skupinu mojich priateľov. Ľudia, ktorých poznám a mám rada, ďakovali niekomu, kto ich pridal na zoznam. A nebol to iba hocijaký zoznam. Bol to TEN zoznam. Zoznam, na ktorom som si veľmi želala byť.

V tomto bode Ťa musím uviesť do širšieho kontextu. Existuje zoznam ľudí, ktorý sa každý rok vytvára nanovo. Počas minulých desaťročí ho vytvárali rôzne organizácie a jednotlivci. Tento rok to bol jeden človek. Jeho autorom bola žena..., ktorú som poznala, ale nie osobne. To, že som ju osobne nepoznala, neznamenal, že som nechcela byť na jej zozname.

Prebehla som si mená. Keďže boli v abecednom poradí a moje meno sa začína „B-éčkom,“ netrvalo dlho, kým som zistila, že na zozname... opäť nie som. Vlastne som na ňom nikdy nebola. Ale tentokrát sa zdalo, že každý, koho poznám, áno. Boli na ňom moji bývalí zverenci z koučingu, prekladateľ mojich kníh... Asi sa pýtaš, prečo bol ten zoznam pre mňa taký dôležitý.

Bol to zoznam sto najlepších žien zaangažovaných v kresťanskej službe v Amerike.

Srdce sa mi rozbúšilo. Po mysli mi začali behať nezmyselné otázky a porovnávanía. Prečo ma nedali na zoznam? Neblogovala som dosť často? Myseľ začala horúčkovo premýšľať...

Prečo vyše milióna predaných knižných výtlačkov počas uplynulých dvoch desaťročí a moje misijné cesty po svete nestačili na umiestnenie v zozname?

Som aj dobrá priateľka. Som vydatá vyše tridsať rokov. Vychovala som štyroch synov a mám rodinu, ktorej členovia spolu naozaj radi trávajú čas.

Prečítala som si poznámku za stĺpcom mien. Tá žena – tvorca zoznamu – priznala, že možno niekoho, kto by sa na neho hodil...; prehliadla; a že táto verzia nie je konečná. Preto ponúkla priestor na korektúru.

Prerolovala som sa nižšie. *Bolo by nesprávne pridať na zoznam svoje meno?*

Ako si môžem myslieť, že by to bolo správne! Samozrejme, že by to bolo nesprávne!

Možno by som mohla povedať mojej asistentke, aby ma tam pridala. Zistila som, že som na pokraji tínedžerského typu šialenstva, tak som šla pohľadať svojho muža.

Vrútila som sa do jeho pracovne – moje pyžamo urobilo mäkký prievan – a nariekavo som zvolala: „John, zase ma nedali na zoznam!“

Môj miláčik zaborený do štúdia Biblie na mňa pozrel spoza čítacích dioptrií. Nechápal, o čo ide. Nevedel o žiadnom zozname. S rozhadzujúcimi rukami som mu začala vysvetľovať, o čo ide. Ani sa nepohol. Vymenovala som všetkých, ktorí na ňom boli a dala jasne najavo svoju frustráciu, že ja k nim nepatrím. Nevstal zo stoličky. Položil zvýrazňovačku na stôl a zdvihol na mňa obočie. Keď sa prúd mojich slov zastavil, odporučil mi prečítať si zopár biblických múdrostí.

No to nebola odpoveď, ktorú som chcela počuť! Dúfala som, že navrhne niečo ako: „Lisa, to ma mrzí. Súhlasím s tebou, že sa asi pomýlili. Prines mi telefón. Pridám ťa na zoznam ja.“ Ale to neurobil.

Postavila som sa do opozície: „Nie, nejdem si čítať žiadne biblické múdrosti – poznám ich všetky naspamäť! Takúto radu od teba práve teraz nepotrebujem! Nechápeš to? Mám vyše päťdesiat a zdá sa, že sa na ten zoznam už nedostanem!“

Spýtal sa ma: „Kto ho zostavil?“ Uviedla som meno... no nevedel, o koho ide.

„Poznáš tú ženu?“

Prikývla som. Pomaly pritakal, sklopil zrak k Biblii a zopakoval mi odporúčané verše. Na prilepšenie pridal ešte jeden navyše.

Bolo mi to jasné – u manžela teraz nenájdem žiadne pochopenie. Vyrútila som sa s krikom z pracovne: „Nemusím si čítať žiadne verše, aby som pochopila, že by mi na tom zozname nemalo záležať! Viem, že by nemalo! Ale to nezmení nič na pocite, že to nie je fér!“

Potrebovala som ženského spoločníka. Vyšla som na terasu a trpezlivo znášala mráz pod pyžamom. Snažila som sa, aby manžel náhodou nezačul repete môjho srdcervúceho výlevu. Najprv mi napadla myšlienka zavolať niekomu, kto mi nastaví zrkadlo pravdy. No túžba počuť slová sympatií, zvíťazila. Začala som príhovorom typu... *viem, že to nie je správne...* a potom som spustila celú ságu so zoznamom.

„A ja som na tom zozname?“ spýtala sa kamarátka.

„Samozrejme, že si! Všetky na ňom sú – okrem mňa!“

„Veď na tom nezáleží,“ dodala chlácholivo.

„Ale mne áno; a samozrejme tebe je to jedno, lebo na ňom už si,“ zaútočila som. Potom som priznala, „... nechcem, aby mi na tom záležalo – ale záleží. Viem, že je to nesprávne, ale potrebujem sa niekomu zdôveriť. John mi už odporučil nejaké verše z Biblie.“

V telefóne zostalo ticho.

Poznáš ten pocit, akoby si sa ocitla mimo svojho tela a pozorovala samu seba zvonku? Tú šialenú ženu? Presne tak som sa cítila. Zakaždým, keď som prehovorila, znela som sama sebe šialenejšie. Zrazu som pocítila nutkanie ukončiť tento rozhovor..., ktorý som nikdy ani nemala začať. Vyhĺkla som: „Potrebovala som dôverníčku. Chcela som sa dostať z tejto sebaľútosti. Potrebovala som sa z nej dostať!“

Súhlasila so mnou (že som sa mýlila) a zložila.

Vedela som, čo bolo správne. Manžel to vedel. Kamarátka to vedela. No napriek tomu, som mala pocit krivdy.

Dostala som sa do fázy zúrivosti, že vôbec niekto zoznam toho typu vymyslel a skončila som znechutená z tohtoročnej autorky. No kto by spravil takú vec?

Keď som sa nad tým znovu zamyslela, dospela som k záveru, že existovali aj iné ženy, ktoré si zaslúžili byť na zozname – ale ušli autorkinej pozornosti... Možno by som mala spraviť taký zoznam ja a dať na neho všetky vynechané osoby z prvého zoznamu! Koniec koncov som mala viac priateľov na Twitteri a Facebooku než tá osoba. Čo bolo zárukou, že jej zoznam bol správny? Chvilú som sa s tou myšlienkou pohrávala... asi tak desať sekúnd. To v žiadnom prípade neurobím!

Moje možnosti zahrnúť do neho všetky správne osoby by boli pri najlepšom obmedzené a bez ohľadu na to, ako veľmi sa budem snažiť urobiť ho objektívne, určite na niekoho zabudnem. Chcela by som urobiť tú istú chybu, ako urobila súčasná autorka v prípade mojej osoby? (S tým rozdielom, že asi nikto z potenciálne vynechaných by sa nechoval tak absurdne, ako som sa chovala ja behom poslednej pol hodiny.)

Odložila som telefón, zatvorila oči, zhlboka sa nadýchla a snažila sa to pustiť z hlavy. Pri výdychu som začula jemný hlas Božieho Ducha v otázke: „Lisa, bola by si rovnako nahnevaná, keby si sa na tom zozname ocitla? Nazvala by si ho tiež neobjektívnym a skazonosným, ak by zahŕňal tvoje meno?“

Nastal čas pravdy. Nie, nebola by som v tom prípade nahnevaná. Využila by som sociálne siete a srdečne poďakovala autorke, ktorú vlastne ani nepoznám a pravdepodobne by som uverejnila nejaký komentár, aby som ho ešte viac medzi priateľmi spropagovala.

Som taká obmedzená.

Áno. Som manželkou, matkou štyroch detí a tiež starou mamou. No akonáhle opustím istotu tejto identity, zmietajú

mnou pochybnosti; vrhám sa do boja o uznanie a porovnávanie sa s inými.

V istom zmysle bola pre mňa záležitosť so zoznamom požehnaním. Ukázala mi, na čom som.

Keď budeme vo svojich životoch čakať na potlesk, vždy sa budeme pozeráť na seba samu zvonku. Neexistuje taký človek, ktorý by dokázal dokonale vyplniť prázdnotu v Tvojom živote; alebo vykompenzovať nedostatok hodnoty. (Mrzí ma to, no ani Tvojmu dokonalému mužovi sa to nepodarí.) Neexistuje žiadny úspech, zoznam, alebo ocenenie, ktoré by dokázalo priniesť takú istotu do srdca ako Božie Slová pravdy:

Milovaná, krásna, vzácna, dôverne mi známa... moja.

Zlodej radosti

Bez ohľadu na to, ako to vyzerá navonok, iba Boh naozaj rozumie, čo spôsobuje otrasy ženského srdca. A iba Boh vie, ako utíšiť šialené ženy v pyžame, ktoré si zabudli načerpať pokoj skôr, ako im ho boj o uznanie ukradne. Ubezpečujem Ťa, že všetko, čo povzbudzuje vzájomnú rivalitu, Ťa oberie o silu. Presne ako poznamenal Theodore Roosevelt: „Vzájomné porovnávanie je zlodejom radosti.“

Silu straty som určite pocítila v to zimné ráno. Myslela som, že som z tohto spôsobu uvažovania už vyrástla. Vážne, takýto typ emočného výlevu som už roky nemala! Ale kombinácia zanedbanej psychohygieny a menopauzy mi boli v to ráno osudné. Nieкто by si pomyslel, že sa mi niektoré pramene životnej sily upchali nánosmi hlíny a záhrada môjho srdca zúfalo potrebovala starostlivú opateru záhradníka. Akoby som pohnojila výhonky divokého viniča, namiesto toho, aby som ich orezala.

**Všetko, čo
povzbudzuje
vzájomnú rivalitu,
Ťa oberie o silu.**

A boj o uznanie má navyše svoj vlastný zdroj sily. Ak sa na neho napojíš, odvedie Ťa od Tvojho pravého jadra. Bojom o uznanie buď zapalaješ motor pýchy, ktorá sa snaží nafúknuť Tvoje ego; alebo Ťa zdecimuje útlak neistoty. Tak či onak, nebude trvať dlho a zostaneš úplne zmätená... a budeš sa na seba pozeráť zvonku.

Krátko po telefonáte som trpezlivej kamarátke, ktorá pravdepodobne začala spochybňovať moje duševné zdravie, poslala textovú správu. Vrátila som sa dovnútra do pracovne a objala svojho svätého manžela. V šľapkách som namierila do spálne, zavrela dvere a išla pekne na kolená. Nasledujúcich pár riadkov sú útržky mojej modlitby:

*Nebeský Otec,
Ďakujem Ti, že si mi ukázal moje nedostatky.
Odpusť mi. Ukáž mi koreň tejto buriny.
V mene Ježiša Krista, Amen.*

Môj deň pomaly pokračoval ďalej, a dokonca som sa dokázala pozeráť na ušľú hodinu šialenstva s humorom a smiať sa nad svojou absurditou. Neskôr som sa stretla s asistentkou. Keď sme si prechádzali emaily, objavili sme jeden nezvyčajný. Zdalo sa, že ma pozvali ako čestného hosťa spolu s niekoľkými ďalšími ženami na motivačné ženské podujatie. Na znak pocty neprítomným hosťom darovali plastové miniatúry - bábky vo veľkosti asi 30 cm. Tú moju poslali Johnovi v nádeji, že si nájde miesto v jeho pracovni. Pri pohľade na ňu som sa hlasno zasmiala a v duchu som si pomyslela, že biele rifle nie sú zrovna môj pódiový kostým. Odložila som ju nabok a začula známy šepot: „Spravili z Teba bábku. Už si spokojná?“

Potriasla som neveriacky hlavou pri pohľade na moju miniatúru v bielych riflích a mikrofónom v ruke. Bábka bola rovnako klamlivá ako ten zoznam. Znovu som sa zasmiala. Chcela som ju zahodiť, ale manžel mi ju zabavil so slovami, že bábku dostal on – nie ja. Podozrievam ho, že ju bude chcieť použiť proti mne, aby v budúcnosti zamedzil podobne nezmyselným udalostiam.

Tri eN-ká

A čo tie biblické verše, ktoré mi odporučil John? Tie, ktoré som poznala? Prvý bol 2. Korintským 10:12 (Ekumenický preklad):

My sa však neodvažujeme zaradiť sa medzi tých, či porovnávať sa s tými, čo odporúčajú samých seba; veď sú nerozumní, keď sa merajú podľa seba a porovnávajú sa sami so sebou.

Pouč sa z mojich chýb! *Nehodnoť sa, neporovnávaj sa, ani sa nechváľ.* Prečo? Je to prejav pýchy – aj keď samu seba porovnávaním vyhodnotíš negatívne. Všetci vieme, že pýcha predchádza pád. Ak sa života s tromi eN-kami nevzdáš, okúsiš postupne nebezpečenstvo a aj hrôzu.

Čo sa deje, keď sa necháme zaškatuľkovať?

Múdri ľudia nekategorizujú. A ani nechcú byť zaradení do nejakej kategórie. „Kategorizovať“ znamená zaradiť niekoho/niečo do charakteristickej skupiny. Ďalšie významy sú: *označovať, katalogizovať, klasifikovať, zaradiť*, a ten najmenej obľúbený *zaškatuľkovať*. Slovník *Merriam-Webster's* vysvetľuje pojem zaškatuľkovať ako „vytvoriť si zjednodušenú kategóriu, ktorá však nedokáže odzrkadliť komplexnosť vlastností svojho obsahu.“

**NEHODNOŤ sa,
NEPOROVNÁVAJ sa,
ani sa NECHVÁĽ.**

V skutočnosti neexistujú žiadne kategórie. Život je príliš neusporiadaný a oveľa zložitejší, než sa na prvý pohľad zdá. Obľúbené sociálne siete nám umožňujú oboje – umelo nafukovať aj kresť naše predsudky a vnemy.

V dnešnej dobe nie je vôbec od veci sa pravidelne pýtať samej seba: „Chcem byť súčasťou tohto rebríčka? Naozaj chcem, aby ma

zaradili a ohodnotili spolu s ďalšími? Môj inkriminovaný zoznam mal pôvodne vyjadriť ženám uznanie. Mal vyjadriť niečo, čo sa doteraz prehliadalo..., prácu žien v kresťanskej službe!

Zatiaľ čo dúfame v dobré umiestnenie, skončíme zaškatuľkované. Starší múdry muž kedysi dal môjmu manželovi dobrú radu: „Nikdy nedovoľ, aby ťa ľudia označovali. Akonáhle sa to stane, jedného dňa tú istú značku otočia proti tebe, aby ťa mohli vylúčiť z iných príležitostí.“

Väčšina ľudí nerobí objektívne hodnotenia. A tí, ktorým v minulosti ublížili a ktorých nesprávne ohodnotili, si to veľmi ochotne vykompenzujú neskôr na niekom inom.

Čo sa deje, keď sa porovnávame?

Odvážni ľudia sa neodvážia porovnávať sa s inými; aj keby mali výjst z dvojice ako tí lepší. Uvedomujú si svoje limity a to, že ešte majú pred sebou dlhú cestu. Pochopili koncept nekonečného potenciálu a že nič viazané na čas a priestor nemá zmysel merať ako definitívu. Poháňa ich predstava, že sa stále môžu zlepšiť. Porovnávanie je útočiskom pre zbabelých, ktorí sa neodvážia veriť v niečo väčšie, než sú oni sami v momentálnom štádiu.

Takže, ako sa volá táto osemtisícovka? Volá sa Úspech? Z pohľadu večnosti je to len hĺba popola. Alebo môžeme sa držať viac Biblie a citovať Pavla z listu Filipanom 3:8, „všetko pokladám za odpad,...“ Odpad sa má prekročiť a obísť – nie velebiť. Mám pocit, že mnohým z nás sa na topánky nalepila nejaká forma odpadu a teraz za nami zanecháva smradľavú poznávaciu stopu. Už sme si na ten zápach zvykli; no to neznamená, že sa zmenil za ten čas na vôňu. V Liste Filipanom 3:7-9 (Ekumenický preklad) Pavol píše:

No to, čo mi bolo ziskom, som pre Krista pokladal za stratu. A vôbec, všetko pokladám za stratu pre

vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Pre neho som všetko ostatné stratil a pokladám to za odpad, aby som získal Krista a bol v ňom ako človek bez vlastnej spravodlivosti, ktorá je zo zákona, ale aby som mal spravodlivosť skrze vieru v Krista, spravodlivosť z Boha, založenú na viere.

Príležitosť poznať Ježiša Krista je našou najväčšou výsadou. Keď siahnem po telefóne skôr, ako po možnosti lepšie Ho spoznať, uprednostňujem nehodnotnú vec. Lebo je oveľa lepšie poznať Boha ako byť uznávaná človekom.

Čo sa deje, keď sa chválime?

Samochvála? Čo je zlé na občasnom uznaní úspechov? Áno, z času na čas treba oceniť posun vpred. Ale ono sa to môže pekne zamotať; obzvlášť keď si na dary, čo sme dostali od Boha do vienka, robíme vlastné zásluhy. Šťavnaté ovocie sa musí vypestovať a Božie dary je potrebné rozvíjať – nie iba prijať. No aj potom sme stále iba správcami darov, ktoré nám zveril.

Niektorí ľudia sú úžasne krásni. Iní sa narodili do rodín s nesmiernym bohatstvom a privilégiami. Ojedinele sa vyskytne kombinácia oboch. A potom sú tu tí, čo sa narodili do presne opačných podmienok. Žijú v extrémnej chudobe a v rodinách bez akýchkoľvek vzťahov. Niektorým chýba čo i len náznak príťažlivosti. Väčšina ľudí sa nachádza niekde uprostred týchto extrémov. Žiadna z uvedených okolností nemá moc určiť vývoj Tvojho príbehu, alebo Ti pridať na hodnote. Boh nepozera na vonkajšok..., ale na srdce. Bohatstvo jednej generácie môže rozťahnuť krídla a opustiť tú nasledujúcu.

Veľa krát mi to pripadá nefér, ale jedno viem isto: Boh je spravodlivý. Vie, ako má vyvážiť životné výzvy a radosti každej ľudskej duše vo svojej dlani. Iba On dokáže namerať život spravodlivo každému. To nám dáva o dôvod navyše, prečo by

sme sa nemali porovnávať. Všetko, čomu prikladáme váhu tu v pozemskom dočasnom svete, spôsobuje odozvu v tom večnom.

V napätých situáciách nám možno začne záležať viac na názore človeka, než na názore Pána Boha. V tom momente sa zbytočne ocitáme v boji s naším oponentom. Podme sa na celú vec pozrieť zblízka v druhej polovici 2. Korintčanom 10:12 (Ekumenický preklad):

... veď sú nerozumní, keď sa merajú podľa seba a porovnávajú sa sami so sebou.

Z toho, čo som napísala o sebe už vieš, že ja som sa porovnávala. A predpokladám, že sme to urobili niekedy už všetky. Všetky sme sa posudzovali a porovnávali. Niektoré z nás skončili iba pri porovnávaní; iné dali ľudským kritériám takú váhu, že úplne zredukovali význam Božieho zámeru, ktorý sa (Boh) vtedy chystal v ich živote zrealizovať.

Pýcha okupuje jeden koniec spektra a pochybnosti druhý. Obe krajné polohy sú nebezpečné. Preto existuje iba jedno správne kritérium – dokonalý Ježiš Kristus, náš pomazaný Kráľ kráľov. Iba On jediný je svätý, čistý a silný. Sme ako bojzlivý mravec, čo sa od strachu zvíja pred blížiacim sa mravenčiarom. Netušíme však, že ten istý mravenčiar sa trasie pred levom, ktorý nám stojí za chrbtom v pozícií ochrancu. Nezáleží na tom, ako veľmi sa snažíme a aké sme kompetentné; nikdy sa dokonalosťou nevyrovnáme tomu Jedinému, čo nás povolal.

Ďalší verš, čo mi manžel ponúkol, je Ján 5:44 (Ekumenický preklad):

Ako môžete veriť vy, ktorí prijímate slávu jedni od druhých, a nehľadáte slávu od jediného Boha?!

Načo strácať čas so súpermi, keď si nás do života pozval bezkonkurenčný Boh? Kedykoľvek dovoľím, aby ma ľudia hodnotili,

spojenie s nebeským Otcom začne slabnúť. Svoju výhodu Božieho dieťaťa strácam v momente, keď sa začnem riadiť tým, čo o mne súdia druhí ľudským meradlom. Vtedy mi Božia predstava o mne samej bledne pred očami a prestávam počuť Jeho slová. Niekedy premýšľam, aké ďalekosiahle dôsledky spôsobujú moje činy z nerozumnosti, nedôvery a nevedomosti.

Dúfam, že Ťa pobavil môj absurdný výlev hnevu v to ráno; a že sama sa vyhneš tendenciám porovnávať sa. Ak by sa scenár podobnej reakcie mal u mňa denno-denne opakovať, bol by to dosť vyčerpávajúci život. Vďaka Bohu môj manžel a verné kamarátky sú vždy pripravení mnou zatriať, aby som sa spamätala.

Keď sa žerieme navzájom

Sociálne médiá Ti do života prinášajú mnoho ľudí a myšlienok. To môže byť na jednej strane dobrá vec, ale tiež sa tak nevraživí ľudia stávajú našimi virtuálnymi susedmi. Nedokážeš ich milovať? Tak bude lepšie, ak si pri styku s nimi nastavíš osobné hranice. Keď niekto reaguje nenávisťne, neodpovedaj mu rovnako; zdvihni latku morálky. Život v Božej milosti nám nedáva právo byť voči druhým hrubí. Milosť nehovorí, *porovnávaj druhého voči sebe samému...*, a nikdy nezostaň na druhom mieste.

Pavol napísal: „*Lebo celý zákon je zhrnutý v jednom príkaze, a to: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého! Ale ak sa medzi sebou hryziete a žeriete, dajte si pozor, aby ste sa navzájom neskántrili*“ (Gal. 5:14-15; Ekumenický preklad). Pavol tu nevykresľuje pekný obrázok. Kresťania nemajú do iných ľudí hrýzt' ako zmyslov zbavené šelmy, až kým súpera úplne nezožerú. No presne tak vyzerajú naše reakcie na blogu a elektronickom verbálnom zápase. Súperova krv a dotrhané mäso síce nekvapká z telefónu ani počítača, ale zo zubov tvojho ducha. Kedysi ľudia k sebe nemali tak ľahký prístup. Teraz sa možnosti na krvavý súboj dostavia mihnutím oka. Sama som jeden taký absolvovala.

Ak na niečo reagujem jedovato a agresívne, sú to spravidla témy a oblasti, ktoré ešte potrebujú prejsť obnovou. Niekedy sa ľuďom podarí pichnúť ma do citlivého miesta. Vtedy sa spravidla bránim spätným útokom. V takých situáciách som sa už naučila odložiť mobil do bezpečnej vzdialenosti, akoby to bol nabitý revolver. Keď má niekto „zlý deň,“ proste nereaguj a odstrihni sa.

Je priepastný rozdiel medzi motiváciou inšpirovať druhých a motiváciou vzbudzovať žiarlivosť. Presne tak ako medzi úmyslom zdravo na ľudí apelovať a úmyselne v nich vytvárať dojem nedostatočnosti. Ak Ti reči niekoho zo sociálnej siete ubližujú, skús sa najprv zamyslieť, prečo máš potrebu reagovať na nich útokom a obvinením. Pán Boh sa Ti tým snaží ukázať Tvoje slabé miesto a otočiť tak podlý úmysel nepriateľa v Tvoj prospech. Pomáha Ti rásť. Ale rivalita Ťa naopak – likviduje.

Nasledujúci text z Písma Ti ukáže, čo vzájomnú rivalitu spúšťa:

A skutky tela sú zjavné: smilstvo, nečistota, chlipnosť, modloslužba, čary, nepriateľstvá, svár, žiarlivosť, hnevy, zvady, rozbroje, roztržky, závisť, opilstvo, hýrenie a im podobné. O tomto vám vopred hovorím, ako som už skôr povedal, že tí, čo robia také veci, nebudú mať účasť na Božom kráľovstve.

(Gal. 5:19-21; Ekumenický preklad)

Tie isté verše vo voľnejšom preklade Biblie Message znejú asi takto:

Je jasné, čo vzíde zo sebeckého spôsobu života: častý sex bez lásky; kopa psychického a emočného odpadu; zúrivá snaha po šťastí; šperky sa stanú modlou; náboženstvo postavené na senzáciách a trikoch; srdcervúci pocit osamelosti; súťaživosť na život a na smrť; spaľujúce túžby, ktoré sa nedajú uspokojiť; surový temperament; neschopnosť ľúbiť a prijímať lásku; dvojaký život, ktorý ničí rodiny; slaboduché ciele; zlovyk vidieť v každom

človeku iba rivala, ktorý stojí v ceste; nekontrolovateľné závislosti; zákerné vtipy na úkor ľudí. A tak by som mohol pokračovať. Sami viete, že to nie je prvýkrát, čo vás na to upozorňujem. Ak budete Božiu milosť zneužívať na tento spôsob života, nezdedíte Božie kráľovstvo.

Chce sa mi plakať, keď to čítam. V poslednom čase som sa s týmto príliš často stretala. A nemám tým na mysli svet neveriacich ľudí. List Galaťanom je list určený pre kresťanov. Čo znamená „zlovyk vidieť v každom človeku rivala, ktorý mi stojí v ceste?“ Znamená to, že v človeku prestaneme vidieť hodnotu a celistvosť jeho osobnosti. Zameriame sa iba na skupinu vlastností, ktoré nás iritujú. Začneme zovšeobecňovať a hádzať ho do jedného vreca s inými, zdanlivo podobnými. To sa presne udialo v prípade Židov, keď ich Nacisti zbavili ľudskej hodnoty až do bodu, že nemecký národ už nebol schopný vidieť v Židoch ľudské bytosti stvorené na obraz Boží... Nemci v nich videli len kolektívny problém, ktorý nespĺňal požiadavky árijskej rasy. Bohužiaľ, tento postoj k jednotlivcom aj skupinám ľudí sa objavuje dodnes.

Ľudia sa veľmi rýchlo uchýlia k súdeniu a obviňovaniu. Elektronické slová na sociálnej sieti môžu ublížiť druhému rovnako, ako tie vyslovené. Ezop povedal: „Je ľahké byť odvážny z bezpečnej vzdialenosti.“ A sociálne siete bezpečnú vzdialenosť poskytujú. Dávajú odvahu zbabelým a kritickým ľuďom, aby svojich iluzívnych rivalov tyranizovali a ohovárali. Nikdy by sa neodvážili povedať urážky druhému osobne. Prečo? Lebo je ťažké byť bezcitný, keď sa rivalovi začnú lesknúť v očiach slzy. Videla som, ako si kresťania nadávajú do heretikov, do pobehlíc... a Satan sa váľa smiechom. Čím viac práce za neho urobíme, tým menej sa musí on namáhať.

Ako správne napomínať a korigovať

Niektoré z Vás si teraz pomyslia: „Ale nemali by sme tých, čo sa mýlia, verejne napomenúť a skorigovať?“ Dobrá správa je, že Boh na to vymyslel *aplikáciu* (Príslovia 27:5-6; Ekumenický preklad):

Lepšie je priame karhanie ako skrývaná láska. Dobre sú mienené údery milujúceho a hojné sú bozky toho, kto nenávidí.

Čo sa myslí „*priamym karhaním*“ (alebo aj „*otvoreným*“ karhaním, z angl. „open“)? Kľúčové slovo je *priame* (otvorené). Priame karhanie sa najlepšie robí s otvoreným srdcom, otvorenou náručou a medzi štyrmi očami. Vždy by sme mali napomínať druhých tak, ako by sme chceli, aby napomínali nás. Ja osobne mám rada, keď ma ľudia korigujú spôsobom, ktorý vo mne aktivuje pozitívne osobnostné vlastnosti.

Verše z Biblie hovoria o vzájomnej korekcií medzi priateľmi; ale fungujú aj voči ľuďom v pozícií autority: voči učiteľom, lídrom, zamestnávateľom, atď. Slová napomenutia sa vždy prijímajú ľahšie od človeka, ktorému na nás úprimne záleží. V ideálnom prípade, sa dejú medzi štyrmi očami. Ak nie je možné osobné stretnutie, potom je telefonát tiež dobrá alternatíva.

(Určite ale nepoužívaj textové správy ako náhradu osobného kontaktu. Druhá strana si môže domyslieť príliš veľa nevysloveného. Textové správy nehovoria rečou tela a nepočúť z nich tón hlasu. John a ja sme zažili kopu absurdných situácií, keď sme si vymieňali textové správy. Jeden z nás – zvyčajne ja – som myšlienku ZDÔRAZNILA slovom napísaným veľkými písmenami. John si ich vysvetlil tak, že na neho cez text KRIČÍM!)

Všetci sme už zažili nepriame napomenutie. To sa deje, keď nás ľudia korigujú za chrptom. Ak Ťa už niekto ohovoril v tvojej neprítomnosti, máš plné právo spochybníť úprimnosť takého

činu. Keďže Ťa vynechali z celého procesu, nijako Ti k rastu nepomáhajú – a to aj v prípade, že je ich korekcia správna.

Stane sa presný opak. Ohováranie nie je napomenutie a obeť stavia do obrannej pozície. Forma osobného rozhovoru dvoch priateľov pomáha obom ľuďom osobnostne dozrieť.

Korekcia prostredníctvom sociálnych sietí nie je otvorené napomenutie len preto, že sa odohráva na verejnej pôde. Mám úžasné priateľky, ktoré ľúbim a rešpektujem. Sú mi natoľko blízke, že rozumiem ich problémom. Zažila som, ako ich cudzí ľudia verbálne napadli prostredníctvom sociálnych sietí a ani sa neunúvali riešiť danú vec s mojimi kamarátkami osobne. Namiesto toho sa oháňali vlastnou dokrútenou pravdou s cieľom tieto ženy zraníť. Biblia sa vyjadruje veľmi jasne:

Bludárovi sa po jednom-dvoch napomenutiach vyhýbaj, veď vieš, že taký človek je na bludnej ceste; hreší a sám sa odsudzuje.

(List Títovi 3:10-11; Ekumenický preklad)

Nečítaj si ich komentáre na blogu; nezapájaj sa do konfrontácie; nepridávaj si ich ako priateľov na Facebooku; nesleduj ich na Twitteri... nič z toho nerob. Nijako Ti to neprospeje. Hľadaj inšpiráciu – nie rozkol. Vo voľnom preklade Biblie Message je ten istý verš toto znenie:

Napomeň hádavého človeka raz alebo dva krát; ale potom ho už nechaj tak. Je jasné, že taký človek je nenapraviteľný a svojou rebéliou stojí proti samotnému Bohu. Svojou tvrdohlavosťou sa izoluje (od pravdy).

Plynutím času sa okruch mojich priateľov zužuje. Ale tí, čo ostávajú, sú ozajstní kamaráti. Vďaka nim viem, kým chcem byť; zatiaľ čo nepriatelia mi ukazujú, kým byť nechcem. Atmosféra rivality v nás môže v prvom momente vzbudiť tie najhoršie vlastnosti. A aj keď sa v nej bezmocne plácame, Boh dokáže

zasiahnuť a vybudovať v nás silný charakter. Ďalší verš z Prísloví 27 ponúka lepšie riešenie:

Sýty šliape po pláste medu, hladnému je však každá horkosť sladká.

(verš 7; Ekumenický preklad)

Chcem osobnostne rásť a zažiť viac dôkazov o tom, že sa zo mňa stáva zbožná osoba. Túžim sa zdokonaľovať. Čím bližšie som k Bohu, tým lepšie viem, čo ma od Neho drží ďalej. Najlepšia vec, akú mi Boh do života dal, boli milujúci priatelia, ktorí sa nebáli zraniť ma pravdou. Nepriatelia zvyknú falošne lichotiť, alebo raniť klamstvami. Nenechajme sa teda ovplyvniť ľudskými kritériami a hodnotením. No ak predsa len podľahneš nutkaniu bojovať o uznanie a ucítiš potrebu nadradovať sa, choď pekne na kolená. Náš Otec bude nadšený, že Ťa môže odbremeniť od prekážok, ktoré Ťa od Neho oddeľujú.

Otázky na diskusiu

1. Už Ťa niekedy niekto zaškatuľkoval? Už Ti nalepil niekto niekedy na čelo nálepku? (Napríklad podľa pohlavia, rasy, alebo veku...) Obmedzilo Ťa to nejako? Ako by si sa mohla uvoľniť z tohto oklieštenia?
2. Sú oblasti, v ktorých Ťa pocit nedostatočnosti, boj o uznanie alebo porovnávanie oberá o radosť?
3. Keď začneme vytvárať kategórie, porovnávať sa alebo chváliť – o čom to v skutočnosti hovorí? (pomôcka: Príslovia 29:25)
4. Sú pre Teba sociálne siete zdrojom inšpirácie alebo provokácie? Čo môžeš urobiť pre to, aby si bola pod ich vplyvom pozitívne budovaná?
5. Popíš rozdiel v postojoch a motívoch priameho a nepriameho napomenutia.

5

KEĎ ŤA POVAŽUJÚ ZA KONKURENCIU

*Životné prekážky dokážu človeku úžasne pomôcť.
Veď šarkany stúpajú proti vetru – nie po vetre.
Lewis RooseMumford*

Nedávno som telefonovala s dobrou priateľkou. Jej manžel je talentovaný muzikant a hudobný producent. Ona je obdarovaná služobníčka a vskutku ohromná osoba. Vždy som ich poznala ako mravných, pokorných a zanietených ľudí. V poslednom čase si obaja prešli náročným obdobím. Obaja boli ukrivdení a odsúdení.

Priateľka doslova povedala: „Pošpinili nás ako...“ Následne vyslovila mená niekoľkých kľúčových hráčov. Počúvala som ju. Rozumela som jej. A potom som sa stratila niekde v príbehu. Už som nebola schopná vnímať hĺbku utrpenia, ktoré zažili. Ale zrazu som zbadala, kam to celé smeruje. Tak ma tá vízia nadchla, až som zhíkla: „Super! Tak musíš za všetko Bohu poďakovať. Ich hrubé správanie z Vás urobilo zrelejších ľudí, akými ste dnes.“

Ale cháp ma správne – vôbec som sa netešila zo všetkých zlých vecí, čo sa im stali. To, ako obaja danú situáciu zvládli, jasne

ukazovalo, že ich oboch čaká skvelá budúcnosť. Pozorovateľovi sa ľahko robí pozitívny záver, keď má odstup. Tak som ju aspoň povzbudila z perspektívnej budúcnosti a dodala: „Naučila som sa byť neuveriteľne vďačná za rivalov, ktorých mi Boh posla do života.“

Tento rozhovor som presne potrebovala v ten deň absolvovať. Prehovoril do mojej vlastnej životnej situácie a dal mi nádej. Nikomu neprajem, aby k nemu boli iní hrubí a aby ho nazvali heretikom. Ak sa Ti to už niekedy stalo, vieš, ako to dokáže človeku ublížiť.

Namiesto nutkania so všetkým seknúť a utápať sa v žiali zlyhania som sa naučila hľadiť na Božiu vernosť. Zakaždým ma preniesol cez to hrozné obdobie, aj keď som si myslela, že už ďalší deň navyše nevydržím. O Božej vernosti som sa naučila viac od mojich nepriateľov, než od priateľov. A o sebe samej tiež.

Priatelia dokážu poskytnúť súcit – čo je dobré; lenže ten nenašartuje motiváciu k osobnému rastu. Kamaráti Ťa inštinktívne chránia pred búrkami života, no nepriateľ urobí všetko preto, aby si ostala vymknutá stáť na daždi. Ale čo ak sa Ťa Boh snaží práve v tomto období naučiť, že iba On je Tvojím skutočným útočiskom? Kto je potom lepším inštruktorom: priateľ či nepriateľ?

Nepriatelia sú životným faktom. Viem. Mrzí ma to. Ani mne sa to nepáči, no je to tak. Aj oni majú svoju úlohu. Bezkonkurenčný život sa nedá vybudovať bez nich. Je to naozaj o tom, že všetko spolupôsobí na dobré tomu, kto je povoláný podľa Božieho zámeru. Rivalitu nepriateľov voči nám môžeme vnímať ako bič, čo nás popoženie a prinúti dosiahnuť vyššiu osobnostnú zrelosť a vyspelosť.

Ak si osvojíš správnu perspektívu, nepriatelia Ti môžu poslúžiť ako katalyzátor a ukážu Ti, ako premeniť svoje slabosti na silné

stránky. Nútia nás prekročiť hranice komfortnej zóny a hľadať pomoc v nebesiach, keď sa cítime samé.

Asi si teraz povieš, „...no počkaj. Nevrela si pred chvíľou, že som dcérou, ktorá nepozná rivala? Že som dedičkou neprekonateľného prísľubu? Stvorená velebiť Najvyššieho Boha, ktorý nemá páru?“ Áno. To je všetko pravda. V očiach nášho nebeského Otca si naozaj jedinečnou dcérou, čo nepozná rivala. Tak by si sa mala vnímať vo vzťahu k svojmu Stvoriteľovi. Je to pozícia výhody aj vo vzťahu k druhým ľuďom. Ale boli by sme naivné, keby sme predstierali, že rivalita neexistuje a že prísľuby sa naplnia bez boja. Slová: „*Vy ste svetlo sveta*“ (Mat 5:14; Ekumenický preklad) nepopiera existenciu tmy. To, že si dcérou bez konkurencie neznamená, že sa nestretneš s opozičným správaním iných ľudí. A neznamená to ani, že sa nikdy nestretneš s tmou.

Slovo *rival* sa vyskytuje v troch samostatných významoch: ako podstatné meno (oponent, protivník, súper), ako prídavne meno (konkurenčný, opozičný, nepriateľský) a ako sloveso (konkurovať, bojovať, súperiť). Vzťahuje sa buď na osobu, vec alebo miesto. Forma podstatného mena môže byť významovo mierna a môže znamenať *rovesník, pretekár, konkurent*; ale môže nabráť temný význam – *odporca, nepriateľ*. Forma prídavného mena zhrňa všetko od priateľskej súťaže-čtivosti až po krutý boj s odporcom. A sloveso môže vyjadrovať celú škálu významov od nevinného porovnávania až po konfrontáciu a dosiahnutie výhry.

Rivali sú skutoční. Aj v tomto momente Ťa niekto pravdepodobne pokladá za rivala a ani o ňom netušíš. Väčšina ľudí by samých seba nezaradila do tejto kategórie, ak nie sú práve vrcholoví športovci, herci, vedci či politici v procese volieb. Ani v zamestnaní neočakávame, že sa budeme boriť s rivalitou. A už vôbec s ňou nerátame v kresťanskej komunite! Pravda ale je, že rivali sa objavujú v každej vrstve ľudského života a my máme minimálny vplyv na druhých, keď si voči nám volia postoj. Aj keby

najlepší reklamní agenti vytvárali o Tebe len pozitívny obraz, aj tak by si nedokázala úplne ovplyvniť názor verejnosti. Čím skôr sa s touto realitou vyrovnáš, tým lepšie. Dobrá správa ale je, že máš úplnú kontrolu nad *svojím* vlastným vnímaním *druhých* ľudí. A vyskytnú sa momenty, kedy bude dôležité, ako sa rozhodneš. Môže sa stať, že zmena Tvojho vnímania druhých radikálne ovplyvní ich vnímanie Teba. Tejto téme sa budem venovať viac v nasledujúcej kapitole.

Bez ohľadu na povahu zámerov protivníka, vždy môžeš otočiť jeho rivalitu vo svoj prospech. Stačí mať na pamäti dve kľúčové veci:

1. Nezodpovedáš a nemôžeš ovplyvniť, čo si o Tebe druhí myslia, hovoria a cítia.
2. Ovplyvňuješ a si zodpovedná za to, čo cítiš, myslíš a hovoríš o druhých.

Už vieme, ako nás rivali dokážu zraniť. Ale ešte sme nehovorili, aký nám prinášajú prospech.

Rivali ukazujú Božiu moc

Od narodenia bol ukryvaný; zachránil ho člen kráľovskej rodiny; vychovávali ho v dome faraóna. Mojžišov život bol od začiatku

plný nástrah. Boh použil tieto nepriaznivé okolnosti, aby mu zachránil život. Tak ako Mojžiš aj my sa učíme, že *smer našej životnej cesty odhalíme v obdobiach konfliktov a nie v obdobiach pokoja.*

**SMER NAŠEJ
ŽIVOTNEJ CESTY
ODHALÍME V
OBDOBIACH
KONFLIKTOV,
NIE V OBDOBIACH
POKOJA.**

Mojžiš sa to naučil, keď sa snažil chopiť osud do vlastných rúk. Výsledkom boli roky strávené v exile ďaleko od vlastného národa a všetkého, čo doposiaľ poznal. Myslím si, že jeho pobyt na púšti bol niečo ako dlhá

životná prestávka. Mojžiš žil ako utečenec dovtedy, kým ho Boh opäť nepoklepal po pleci a nevrátil späť do hry. Ja v tom vidím životnú lekciu. Len preto, že si niečo v živote pokazila, neznamená, že si nadobro skončila. Mojžiš vedel, prečo ho Boh ako nemluvňa zachránil – a tiež tušil, do čoho je povolaný. Lenže Mojžišovi chýbal správny charakter, charakter vysloboditeľa. Boh potreboval, aby zmúdreľ, dozrel. A to sa nemohlo udiat v paláci. Boh pripravuje v skrytosti, čomu budeme jedného dňa verejne čeliť. A vskutku, prišiel deň Mojžišovho návratu. Ale to už bol úplne iný človek, keď sa stretol s bratom Áronom, sestrou Miriam a svojím ľudom Izraelom. V správnom čase ho Boh pomazal ako vysloboditeľa a ambasádora Izraelitov – a poslal ku faraónovi.

Postavil ho pred najmocnejšieho muža sveta a najväčšieho rivala v jednom. A tesne pred týmto stretnutím mu oznámil, že k rozhovoru nebude potrebovať ani svoj hlas:

Ty mu povieš všetko, čo ti prikážem a tvoj brat Áron bude hovoriť s faraónom, aby prepustil Izraelitov zo svojej krajiny. Ja však zatvrdím faraónovo srdce a v Egypte urobím mnoho svojich znamení a zázrakov. Faraón vás neposlúchne, ale ja položím ruku na Egypt a pomocou tvrdých trestov vyvediem z Egypta svoje oddiely, svoj ľud, Izraelitov. Keď vystriem svoju ruku na Egypt a vyvediem z neho Izraelitov, vtedy Egypťania poznajú, že ja som Hospodin.

(Exodus 7:2-5; Ekumenický preklad)

Boh mal presný plán pre niečo, čo vyzeralo ako rozsudok smrti. Spravil faraóna najmocnejším mužom sveta, aby jedného dňa Boh celému ľudstvu ukázal svoju absolútnu neobmedzenú moc:

Už vtedy, keď som vystrel svoju ruku, aby som teba i tvoj ľud trestal morom, mohol som ťa odstrániť zo zeme. Zachoval som ťa však len preto, aby som na tebe mohol ukázať svoju moc a po celej zemi sa rozprávalo o mojom mene.

(Exodus 9:15-16; Ekumenický preklad)

Naši nepriatelia dokazujú svetu Božiu moc. Konflikt s Egyptom poslužil na vyslobodenie utláčanej skupiny ľudí, ktorí slúžili neviditeľnému a nehmotnému bohu v nepriateľskom národe zasvätenom modloslužbe. Aký konflikt si Boh práve teraz používa v Tvojom živote, aby Ťa oddelil a oslobodil od útlaku? Poriadne sa zamysli nad momentálnymi bojmi života a možno tiež uvidíš svojho rivala ako Boží dar.

Kto urobil kráľa Dávida slávnym? Bol to prorok? Vlastný otec? Alebo priateľ? Nie, bol to nepriateľ – Goliáš. Keby sa nebol stretol v otvorenom súboji s filistínskym vojakom, zostal by možno naveky neznámou postavou. Dávid bol, koniec koncov, najmladším z ôsmich bratov v rodine. Aj keď ho pomazal prorok Samuel, Dávid musel čeliť niekoľkým nepriateľom, než si dal na hlavu korunu. Pomazanie predurčuje, ale boje s Goliášmi pripravujú pôdu.

Príchod Goliáša na bojisko bol zaiste zámer vyprovokovať Saula do osobného súboja. Saul bol predsa izraelský šampión a zdatný bojovník – aj keď nedisponoval Goliášovou urastenou postavou. Biblia uvádza, že Goliáš bol vyšší o celú hlavu a ramená v porovnaní s priemerným izraelským vojakom. Teológovia odhadujú Saulovu výšku na 183 cm až 198 cm. Ale Goliáš bol vysoký vyše 270 cm!

V každom prípade Goliáš Saula riadne prevyšoval. A kráľ zase prevyšoval mladého pastiera. Dávid mal však niečo, čo mu vykompenzovalo nedostatok výšky. Bol zaťatý. Ak je niekto zaťatý, znamená to, že má aj odvahu, aj odhodlanie a rozhodnosť. Nedávna štúdia dokázala, že zaťatosť vojenských kadetov bola dôležitejším ukazovateľom úspešného absolvovania akadémie na West Pointe než akademické hodnotenie.¹ Štúdia tiež udávala hodnotenie kadeta v miere „zaťatosti“ ako povahovej vlastnosti od 1 po 5.

Som si celkom istá, že Dávidova hodnota zaťatosti dosahovala 5+. S levom ani medveďom si človek nezačne, ak nemá dostatok

zaťatosti v zásobe. Dávid jej mal toľko, že vôbec nepochyboval o výsledku súboja s obrom. Saul bol síce vyšší, ale pravdepodobne nebol zaťatostou veľmi obdarený. Nikto sa nestane legendou bez takého daru. Na vyrovnanom zápase nie je nič impozantné. Ale vysoko nevyrovnaný zápas každého zaujme. Okolostojaci, čo pozorovali súboj, si museli myslieť: „Nečakal som, že také niečo príde, ale bolo to úžasné.“ Dávid na vlastné zviditeľnenie potreboval dostatočne impozantného súpera. Váhavosť Saula a hrôza, ktorú šíril okolo seba filištínsky šampión, urobili z Dávida hrdinu jediného druhu. V knihe *David and Goliath*, autor Malcolm Gladwell šikovne poznamenal:

„Mnoho z toho, čo si v našom svete ceníme, povstalo z podobne nevyrovnaných konfliktov. Lebo absolvovať boj napriek obrovskej presile vzbudzuje v človeku mimoriadnosť a krásu... Životné výzvy a prekážky zmenia odvrhnutého človeka spôsobom, ktorý ľudia nedokážu oceniť. Životné výzvy mu otvoria dvere; vytvoria možnosti; človek získa poznanie a nadhľad; a dokáže nemožné.“²

Ak musíš čeliť nezdolateľnému súperovi, máš na výber dve možnosti: vzdať sa alebo vzoprieť sa opozícií s vedomím, že tvoje odhodlanie zvíťaziť je väčšie než objektívne nezdolateľný súper. Dávid zo seba zhodil vojenské brnenie, ktoré ho fyzicky príliš zväzovalo a na pomoc zavola Boží štít:

Dávid odvetil Filištíncovi: Ideš proti mne s mečom, kopijou a oštepom, ja však idem proti tebe v mene Hospodina zástupov, Boha bojových šíkov Izraela, ktorého si hanobil. Dnes ťa vydá Hospodin do mojej moci, zabijem ťa a zotnem ti hlavu. Dnes nakímim mŕtvolami filištínskeho vojska nebeské vtáctvo a divú zver. Tak celá zem spozná, že Izrael má Boha.

(1. Sam. 17:45–46; Ekumenický preklad)

Nielenže Dávid Goliášovi jednoznačne predurčil osud, ale víťazstvo nad Filištíncami malo všetkým národom zeme dokázať, že Izraeliti sú krytí najvyššou ochranou, Najvyšším Bohom. Aj Ty túžiš zviditeľniť Boha rovnako ako Dávid. A práve preto sú proti Tebe postavení Goliáši. Pohrdajú Bohom a ich úlohou je vyprovokovať nás k akcii. Majú podobu šikanovačov v školách, v práci a spoločnosti. Nastal čas, aby sme sa prestali skrývať a zaútočili na nich Božím Slovom.

Sídli v Tebe ten istý Duch, ktorý vzkriesil Krista z mŕtvych. Nepriatelia chcú, aby si s nimi bojovala podľa ich pravidiel a vo vlastnej sile. To nesmieš spraviť! Musíš byť väčšia než sú oni. Ako neporaziteľné deti Najvyššieho Boha máme dobrom premáhať zlo. Nie kvôli vlastnej sláve – ale kvôli tej Jeho.

Goliáš Dávida preslávil. Aj sociálne média robia ľudí slávnymi. Ale..., králi sa nerodia zo slávy. Sláva sa dá ľahko zneužiť na egoistické diktátorské zámery, a nie na budovanie nasledovníkov. Boh nepotreboval ďalšieho neistého vodcu, akým bol Saul. Chcel muža, ktorý by otvorene dokazoval Božiu silu, a tak Boha zviditeľnil. My sme podriadení nášmu Pánovi – nie popularite ľudí. Dávid bol verný Bohu, Saul ľuďom.

Sláva prináša fanúšikov..., nie prívržencov. A vernosť fanúšikov je vrtkavá. V jednom momente Ťa zbožňujú, o chvíľu Ťa nenávidia. Kráľ Dávid nemal fanúšikov. Chcel mužov a ženy, ktorí by sa dokázali zaviazat' svojmu kráľovi v dobrom i zlom. Boží lídri potrebujú múdrych radcov, oddanú armádu a verných nasledovníkov. Aby sa Dávid mohol stať Božím lídrom, musel prejsť ďalším procesom zušľacht'ovania charakteru. Boh mu preto dal do cesty druhého rivala, ktorý mal pripraviť Dávida na pozíciu kráľa.

Rivali odhaľujú smer našej životnej cesty

Úlohou nepriateľa je vytriahnuť nás zo zóny komfortu a zbaviť nás postavenia na výslní. Môžeš si vybrať, v čom Ti bude nepriateľ

prínosom. Vyhrá nad Tebou..., alebo v Tebe vyburcuje najlepší potenciál? V akej oblasti si nútená s ním bojovať? V čom sa musíš zlepšiť, aby si boj s ním dokázala vyhrať? Výhra v niektorej oblasti Ti môže ukázať smer ďalšej životnej cesty.

Dávid poznal Boží charakter z pozície syna a pastiera. Obklopený stádom oviec chválil Boha pod jasnou oblohou a hviezdami Stredného Východu. V divočine sa ako pastier a záchranca postavil na obranu stáda pred levmi a medveďmi... Teraz spozná Boha z pozície štvanca, ktorého prenasledujú na smrť ako divú zver.

Kráľ Saul bol perfektným kandidátom na úlohu prenasledovateľa. Dokázal zbaviť Dávida obdivu fanúšikov a priniesol mu samotu vo vyhnanstve. A práve vo vyhnanstve, kde sa Dávid priblížil Bohu najbližšie, sa začala jeho nová životná etapa budúceho kráľa Izraelitov. Tam prijal, Božie pomazanie.

Vzťah kráľa Saula a Dávida sa neskončil tak, ako sa začal. Na počiatku si Saul Dávida zamiloval a páčilo sa mu, že ho chráni Najvyšší Boh. Saul si držal Dávida nablízku, keď sa cítil byť zraniteľný, utrápený. Dôveroval Dávidovi a zveril mu dokonca niektoré záležitosti svojho kráľovstva. Takto o tom píše prorok Samuel (1. Sam 18:5; Ekumenický preklad):

Všade na svojich výpravách, kam ho vysielal Saul, mal Dávid úspech. Preto ho Saul postavil na čelo svojich bojovníkov. To sa páčilo všetkému ľudu i Saulovým služobníkom.

Saul si nemohol priať lepšieho generála. A keď Saulovu dušu sužovali démonické sily, Dávid mu hrou na citare prinášal pokoj. Všetko šlo dobre, kým Saul nezačul iný typ piesne:

**VYHRÁ NAD
TEBOU...,
ALEBO V TEBE
VYBURCUJE
NAJLEPŠÍ
POTENCIÁL?**

Pri ich návrate, keď sa po víťazstve nad Filištíncom Dávid vracal, vyšli ženy zo všetkých izraelských miest za spevu a tancov oproti Saulovi s bubnami, s radostným spevom a hrou na hudobných nástrojoch. Ženy pri tanci spievali: Saul porazil svoje tisíce, Dávid však svoje desattisíce! Saul sa preto veľmi rozhneval. Tento popevok sa mu vôbec nepáčil. Povedal si: Dávidovi prisúdili desattisíce a mne len tisíce. Už mu len kráľovstvo chýba! Od tohto dňa Saul stále zazeral na Dávida.

(1. Sam 18:6-9; Ekumenický preklad)

Aj keby počty porazených neboli presné, Saul sa cítil ponížený už len samotným prirovnávaním k Dávidovi. Akoby spievajúce ženy odhalili Saulovi skutočnú pravdu a on si následne spečatil osud vyslovením proroctva. Piesne žien mali kráľa pobaviť, ale jemu sa nezdali ani trošku vtipné. Trafili jeho citlivé miesto. Prorok Samuel už pred rokmi Saulovi predpovedal, že kráľ zaplatí za svoju neposlušnosť daň. A tou daňou bude jeho kráľovstvo. Predpovedal mu, že kráľovstvo bude Saulovi odňaté a prisúdené inému, ktorý je jeho lepšou verziou (1. Sam 15:28). So zvukom urážlivých piesní sa začal rúcať Saulov život. V stotine sekundy ho premohla zlovestná predtucha – uvedomil si, že jeho nasledovníkom bude Dávid. A Saul nemal ani najmenší úmysel vzdať sa koruny bez boja.

Keď sa človek začne cítiť ohrozený, aj malé prirovnanie môže v okamihu zmeniť najlepšieho priateľa na úhlavného nepriateľa. Saul už Dávida nepovažoval za taký úžasný prínos pre svoje kráľovstvo; začal byť pre Saula hrozbou a všetko sa zo dňa na deň zmenilo.

Na druhý deň prepadol Saula zlý duch od Boha, takže vystrájal vo svojom dome. Dávid ako obvykle hral na citare a Saul držal kopiju.

(1. Sam 18:10; Ekumenický preklad)

Tu sa stretávame s Božím zásahom, ktorý by nám mal slúžiť ako výstraha... Boh môže použiť čokoľvek, aby dosiahol svoj zámer. V tomto prípade to bol duch múk a utrpenia, ktorý žiarlivého Saula dohnal do skratového správania.

V ten deň hral Dávid na citare, tak ako vždy, ale Saul už v jeho hre nenachádzal potešenie, lebo jeho srdce zastrel temný mrak.

...Dávid ako obvykle hral na citare a Saul držal kopiju. Saul si povedal: Pribodnem Dávída k stene; a hodil kopiju. Dávid sa však dva razy uhol.

(verš 10 a 11).

Predstav si ten kontrast. Saul sa s nenávisťou v srdci prirúti do miestnosti, zatiaľ čo Dávid pokojne hrá na citare chvály Bohu. Situácia, ktorú mám pred očami, už nemôže byť viac vyhrotená. Kto pobehuje po vlastnom dome s kopijou v ruke? Saul sa správal ako pomätený pračlovek.

Keď som pred časom písala o zbraniach, urobila som si doma zbierku mečov. Mám ich na rôznych miestach v dome, ale málokedy niektorú z nich vezmem do rúk. Ani v deň, keď mi vyletí hladina hormónov do závrtných výšin sa to neodvážim urobiť. Samy to poznáte – keď ste pod tlakom, adrenalín vás núti hodiť po druhom človeku čokoľvek máte po ruke. (Hovorím z vlastnej skúsenosti). Dávid musel uskočiť, aby sa vyhol útoku muža, s ktorým ešte včera bok po boku klusal v boji a ktorý mu kryl chrbát. Dávidove *najsilnejšie stránky* vyprovokovali v Saulovi tie *najtemnejšie slabosti*. A zo zlej predtuchy sa prebudil duch strachu v plnej sile.

Saul dostal z Dávída strach. S Dávidom bol totiž Hospodin, zatiaľ čo od Saula sa odvrátil. Preto ho Saul odstránil zo svojho kruhu a ustanovil ho za tisícnika. Vychádzal teda a vracal sa na čele ľudu. Na všetkých výpravách sa Dávidovi darilo a Hospodin bol s ním. Keď Saul videl, že Dávid dosiahol veľký úspech, bál sa ho.

(1. Sam 18:12-15; Ekumenický preklad)

Podľa správnosti sa mali Dávidove bojové úspechy oslavovať ako kráľove víťazstvá. Ale Saul ich začal vnímať ako Dávidovu konšpiračnú taktiku proti jeho vláde. Myslel si, že Dávid postupne preberá kráľovskú moc pod svoju kontrolu a že každým víťazstvom ho oberá o autoritu. Už ho nevnímal ako syna, ani mu už nelahodila Dávidova spoločnosť. Nielenže nechcel už Dávída vídať. To nestačilo. Porekadlo “zíde z očí – zíde z mysle” tu neplatilo. Chcel sa Dávída nadobro zbaviť. Preto usporiadal súboj, ktorý mal zaistiť Dávidovu smrť. A znovu sa história opakuje – zámer odstrániť Dávída nielenže zlyhá, ale mu poslúži k dobru. Dávid dokázal povstať, keď sa ho Saul snažil pochovať.

Saul sa presvedčil, že Hospodin je s Dávidom a že jeho dcéra Míkal Dávída miluje. Saul sa preto ešte viac bál Dávída a stal sa mu natrvalo nepriateľom. (verše 28-29)

Vo veľmi krátkom čase sa Saulove vnímanie Dávída zmenilo z podozrenia na strach až nenávisť. Už nebol milovaným synom, bojovým hrdinom a spojencom. Stal sa z neho vydedenec. Štvanec. Jeho krátke obdobie obľúbenosti na kráľovom dvore sa skončilo. Vystrašený týmto nečakaným zvratom, ktorý sa udial bez najmenej provokácie, sa vydal Dávid na útek.

Útek z kráľovského dvora začal úplne novú kapitolu Dávidovho života. Namiesto uznania, statusu a odmeny zažil odmietnutie, prenasledovanie a nebezpečenstvo číhajúce v divočine. Niektorí teológovia odhadujú dĺžku tohto obdobia až na osem rokov. Boli to roky putovania v exile, ktoré spravili z Dávída muža podľa Božieho srdca a ktoré ho pripravili na neskoršie obdobie kraľovania.

Vlci prenasledovali Dávidov pach z jaskyne do jaskyne. Žiaľ, keď sa dopočul, ako dal Saul popraviť kňazov a rodiny, čo nevedomky Dávidovi pomohli. Počas týchto mučivých rokov, Saulove nepriateľstvo pomohlo Dávidovi spoznať rozdiel medzi životom v paláci a životom v jaskyni. Bolo to obdobie rozvoja

Dávidovej zbožnosti, ktorá bola pre funkciu kráľa veľmi dôležitá. Dávid sa tak stretol s druhým Goliášom.

Vysvetlím, čo tým myslím.

Nemyslím, že prehánam, keď poviem, že Dávid trpel nedostatkom otcovskej lásky a tú si kompenzoval vo vzťahu so Saulom. Zakaždým, keď sa stretol s kráľom v divočine pri prenasledovaní, volal na Saula ako na „otca.“ Nahliadnime spoločne:

Otče môj, len sa dobre pozri na cíp svojho pláštá, čo mám v ruke. Z toho, že som ho odrezal a teba nezabil, sa môžeš presvedčiť, že ti nechcem škodiť ani ublížiť. Neprehrešil som sa proti tebe, ty však sliediš po mne, aby si ma pripravil o život.

(1. Sam 24:12; Ekumenický preklad)

Nemyslím si, že medzi Dávidom a jeho vlastným otcom existovala nevraživosť, ale ako ôsmemu synovi v poradí sa asi Dávidovi nedostalo dostatočnej otcovskej pozornosti. Zdá sa mi, že Dávid bol ukrytý v tieni svojich siedmich starších bratov. Tak ako všetci synovia, aj Dávid pravdepodobne dúfal, že mu otec prejaví lásku a uznanie – no otec po Dávida ani neposlal, keď prorok Samuel prišiel pomazať jeho synov:

Tak predstavil Izaj Samuelovi sedem svojich synov. Samuel však povedal Izajovi: Z nich si Hospodin nevyvolil ani jedného. Samuel sa spýtal Izaja: Sú to už všetci tvoji chlapci? Odpovedal: Chýba ešte najmladší, ale ten pasie ovce. Samuel nato povedal Izajovi: Pošli poňho a prived' ho, lebo skôr si nesadneme, kým sem nepríde.

(1. Sam 16:10-11; Ekumenický preklad)

Prečo sa Samuel musel spýtať, či otec poslal po všetkých synov? Človek by si myslel, že Jesse zavolať všetkých chlapcov,

keď prišla taká významná návšteva ako bol prorok Samuel. Jesse si asi nemyslel, že by najmladší syn mohol byť tým vyvoleným. Ak by Samuel prišiel k nám domov, urobila by som všetko preto, aby sa zhromaždila celá moja rodina. Použila by som Skype, FaceTime alebo telefón, aby všetci moji synovia vedeli, že je ich zodpovednosťou byť v ten deň doma.

Dávid sa o pozornosť svojho otca bil so siedmymi bratmi. Písmo nezobrazuje vzťahy medzi siedmymi ako vrúcne a priateľské. Dávidov najstarší brat ho dokonca označil za pyšného; znehodnotil jeho úlohu v rodine; a nazval Dávidove srdce drzé a zlé (1. Sam 17:28).

Dávidova túžba po uznaní a láske je možno dôvod, prečo z jeho žalmov necítiť len slová..., ale hlavne srdce. Vo veršoch cítim agóniu, ktorá sa v ňom roky hromadila vplyvom izolácie a vyčerpania. Dávid Saulovi neustále dokazoval svoju nevinnosť – no napriek jeho snahe nenávistný súboj pokračoval.

Nakoniec Dávid pochopil, že jeho čestným úmyslom nikto na kráľovskom dvore neuverí. Saul nikdy na Dávida nezmení názor. Iba Boh by mohol spraviť taký zázrak. Vo svojich úkrytoch a úteku pred Saulom sa Dávid naučil bežať a ukrývať v Božej sile. Mnohí chcú byť pomazaní, ale zabúdajú, že pomazanie neprichádza bezdôvodne. Pomazanie je zviazané s predurčením, s úlohou, do ktorej musí človek dorásť. A dorastie tak, že čelí skúškam a bojuje s nepriateľmi.

V jednom momente Dávid uteká pred Absolómom a kričí:

Dávidov žalm. Keď utekal pred svojím synom Absolómom. Hospodin, ako veľa je mojich nepriateľov, mnohí povstávajú proti mne. Mnohí hovoria o mne: Ani Boh mu nepomôže! — Sela - Ty však, Hospodin, si môj štít, si moja sláva; pozdvihuješ mi hlavu. Nahlas volám k Hospodinovi a on mi odpovie zo svojho svätého vrchu.

— Sela — *Lahnem si, zaspím a prebudím sa, lebo Hospodin ma podoprie.*

(Žalm 3:1-6; Ekumenický preklad)

Koľko mal Dávid nepriateľov? Dobrá otázka. Prečo ich Boh jednoducho nezastavil? Alebo nepochoval v púštnej búrke?

Dávid si nikdy neželal stať sa kráľom. Bol zanieteným pre svojho Boha. Tak ako bol verný vo všetkom, čo mu zveril otec – tak bol aj verným bojovníkom po boku kráľa. Jonatán si nemohol želať lepšieho priateľa. Pokiaľ išlo o činy, Dávid bol bez úhony. No napriek tomu sa problémy v jeho živote množili. Prečo?

Chceme nájsť odpoveď na túto otázku; chceme, aby to všetko začalo dávať aspoň trochu zmysel. Zatiaľ sa zdá, že zmysel chýba. Dávid prorokoval tieto slová. Výzvy, ktorým čelil a boje, ktoré zvädzal, predpovedali život ďalšieho podobného muža. Načreli do budúcnosti a odhalili, čomu bude čeliť Ježiš. Prečo sa ešte čudujeme, že do nášho života prichádzajú nepriatelia? V 1. Petra 4:12-13 (Ekumenický preklad) nám autor pripomína:

Milovaní, nebuďte prekvapení ohňom utrpenia, ktoré na vás prišlo, ako keby sa vám prihodilo niečo neobyčajné, ale radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa s plesaním radovali, aj keď sa zjaví jeho sláva.

Vonkajší tlak spôsobuje vnútornú premenu. Nepriatelia a rivali nám odhaľujú životné úlohy, ktoré pre nás Boh pripravil. My sa umenšujeme, aby sa mohla Božia milosť v našom živote prejavíť a rozmnožiť. Božie dary v podobe nepriateľov sú súčasťou balíčka osobnostného rastu, prečisťovania charakteru a tréningu. Pre ľudí je prirodzené vyháňať sa zaťažkavacím situáciám. Ale utrpením sa delíme o Ježišovu bolesť a tiež sa podieľame na jeho sláve, keď nám ukazuje pripravenú životnú úlohu.

Rivali nás nútia strážiť si srdce

Keď Boh zničí Tvoje srdce z kameňa, objaví sa zrazu mäkké srdce. Nepriateľské boje nám potom spôsobujú bolesť a my sa cítime napadnuté. V momente nám myseľ zaplavia pochybnosti o vlastných motívoch. Kladieme si otázku *Urobila som niečo zle? Bože môj, kde si? Prečo sa to stalo? Prečo sa mi dookola dejú tieto veci?*

**DOVOLÍME
NEPRIATEĽSKÝM
ÚTOKOM, ABY NÁS
OPĚT ZATVRDILI?
ALEBO DOVOLÍME
BOHU, ABY NÁS
UZDRAVIL?**

Častou odpoveďou na tento typ výkrikov je ticho. Začneme spochybňovať, či nás Boh vôbec počuje. Za tie roky som sa naučila, že ticho znamená prestávku v deji. Scéna a okolnosti v Tvojom živote sa budú meniť; postavy sa preskupujú a hľadajú si na pódiu nové pôsobisko. Neupadaj do beznádeje! Nastáva nové obdobie. Nech Ťa neodradia terajšie ťažkosti. Obzri sa dozadu, čo všetko ste už spolu s Otcom dokázali a skrze čo Ťa už previedol.

Čakanie nás pripravuje na zmenu. Budeme veriť Bohu a Jeho slovám, alebo počúvať obvinenia zo strany nepriateľa? Ten Boh, ktorý začal celý proces rastu, ho aj podľa svojho sľubu dokončí. Dovolíme nepriateľským útokom, aby nás opäť zatverdili? Alebo dovolíme Bohu, aby nás uzdravil? Budeme sa sústreďovať na slová nepriateľa? Alebo na slová Stvoriteľa?

Syn môj, dávaj pozor na moje slová, nakloň svoje ucho k mojim výrokom! Nespúšťaj ich z očí, chráň si ich v hĺbke srdca. Veď sú životom pre tých, čo ich nachádzajú, sú zdravím pre celé ich telo. Pri plnej ostražitosti si stráž srdce, lebo z neho vychádza život.

(Príslovia 4:20-23; Ekumenický preklad)

Nepozeraj na to, čo robia iní. Nepočúvaj ich. Neporovnávaj svoju situáciu s okolnosťami druhých ľudí. Stráž si myseľ a sústreď sa na prísľuby, čo ticho vychádzajú z hlbín Tvojej duše. Nalaď sa na Božiu frekvenciu; hýb sa v rytme Jeho slov; nezostaň zamrznutá strachom. Neprivodil by Ti do života túto situáciu, keby Ti ňou nechcel niečo povedať. Jeho hlas Ťa posilní.

V tomto svete sa žije podľa pozemských pravidiel. No, dobrodružný život bezkonkurenčnej Božej dcéry, po ktorom túžiš, nenájdeš bežným spôsobom. Nevšímaj si okolitý zhon. Sústreď sa. Keď sa jasne nezameriaš na svoj cieľ, okolité podnety Ťa ľahko rozptýlia a zvedú.

Ježišove poslanstvo je naša najvyššia priorita a presahuje volanie sveta. Slová Stvoriteľa nielenže udržiavajú všetko pri živote, ale majú moc zhmotniť aj Tvoje konkrétne poslanie. Životná energia od Boha pôsobí na naše telo a dušu a všetko zjednocuje pre spoločný zámer – naplniť plán, na ktorý si predurčená. Ak budeš dôverovať Božiemu Slovu, a nie svojim rivalom, vstúpiš do reality mimo ich dosahu.

Nielenže sa máme zamerať na Božie slová (ako na semienka pravdy), ale máme si strážiť záhradu srdca. Medzi *strážením* srdca a jeho *väznením* je ale veľký rozdiel. *Strážiť* znamená bdieť nad pokladmi veľkej hodnoty a strážiť ich pred poškodením. No *väzniť* znamená izolovať tieto poklady od reality a obmedzovať ich v slobode.

Príliš veľa ľudí sa vyhýba ťažkým skúškam, konfrontácií a možnému zraneniu. Radšej si volia väzenie a izoláciu v nádeji, že sa tak ochránia. Až keď sú mimo emočného ohrozenia, vyjdú z ulity a odvážia sa niekomu odpustiť, prípadne prijať uzdravenie. V čase dospievania som tiež často volila túto taktiku. Spočiatku bol pocit úľavy z úniku pred nebezpečenstvom obrovský. Keď ma ľudia zranili, jednoducho som sa od ich „odstrihla.“ Dvere do

môjho srdca som zavierala tak často, až som sa začala cítiť v tej izolácii ako vo väzení. Stala som sa vlastným zajatcom. Tak veľmi som sa bránila bolesti, až som otupela aj voči radosti.

Strážiť si srdce znamená *chrániť* ho a nie *väzniť* v izolácii. Ak si ho predsa už uväznila, je čas na modlitbu. Popros nebeského Otca, aby Ťa zbavil toho žalára a obnovil v Tebe schopnosť cítiť radosť aj bolesť.

Viem, že zranenie bolí. Ale neodmietaj slzy. Dovoľ im zavlažiť Ti srdce, aby ostalo jemné. Neutápaj žiaľ v liekoch a alkohole. Oboje Ti pokrivia vnímanie a spôsobia úpadok. Nezatemňuj si myseľ a dušu myšlienkami pomsty. Radšej si poplač tak často, ako potrebuješ. Dovoľ bolesti, aby Ťa mohla zasiahnuť plnou silou. A potom, keď sa upokojíš, obráť sa k nebu a prehovor k Otcovi. Nasleduj Dávidov príklad. Osvoj si tento postup a zakaždým odovzdaj svoje okolnosti a nepriateľov Bohu. Tak ako píše žalmista v žalme 51:8,12 (Ekumenický preklad):

Hľa, ty obľubuješ pravdu vo vnútri človeka, dávaš mi poznať hĺbku múdrosti. Zbav ma hriechu yzopom a budem čistý, umy ma a budem belší ako sneh! Daj mi počuť slová radosti a potešenia, nech zajasajú kosti, čo si zdrvil. Zakri si tvár pred mojimi hriechmi a zotri všetky moje viny! Stvor mi čisté srdce, Bože, obnov vo mne pevného ducha!

Zatvrdené uväznené srdce onemie a tak ako kamene, aj ono prestane odpovedať. Ľudia, čo neustále súdia druhých, žijú pod váhou vlastných hriechov. Iba Boh dokáže očistiť špinu srdca a vzpriamiť, čo bolo zlomené – aby sme mohli opäť stáť spravodliví v Jeho prítomnosti.

Zatvrdené srdcia neobstoja v Božej prítomnosti. V ťažkých chvíľach sa od Boha buď odvrátia, alebo sa o Neho oprú.

Ale upozorňujem Ťa. Aj keď sa mnohí rozhodli pre Boží postup, rýchlo zistili, že ich srdcia im stvrdli už dávno. Empatia a súcit boli nahradené nezaujatím a krutosťou. Maj preto stále na pamäti rozdiel medzi ochranou mäkkého srdca a jeho uväznením v horkosti.

Ak sa už cítiš v srdci prázdna, nastal čas mu zaspievať. Aj Saul potreboval spev. Utrpenie srdca ho sužovalo natoľko, že si nedokázal spievať sám. Preto mu spieval verný Dávid. Vyjadroval tak emócie namiesto Saula, a to dokázalo držať jeho utrpenie na uzde. Keď pieseň príde zvonku, dokáže čo-to odohnať; no keď vyjde zvnútra duše, udeje sa zázrak. Vlastným spevom si dokážeme odomknúť srdce a obnoviť spojenie so Stvoriteľom. To sa neudeje iba počúvaním hudby.

Kráľ Saul robil počas svojej vlády unáhlené závery aj unáhlené činy. Nepokoj srdca odrážali jeho skutky. Tak ako Dávid pomáhal utíšiť Saulovi dušu, môžeme aj my utíšiť tú našu:

Radšej som si utíšil a upokojil dušu, ako sa nasýtené dieťa utíši pri matke. Moja duša je ako nasýtené dieťa.
(Žalm 132:2; Ekumenický preklad)

Poviem Ti niečo, za čo sa hanbím. Namiesto toho, aby som si tíšila dušu ako „*nasýtené dieťa*,“ sa často ako dieťa sama chovám. Roky dozadu sa v našom kresťanskom zhromaždení spieval počas chvál žalm.³ Vtedy som na neho reagovala plačom. Najprv som si myslela, že plačom, lebo sa mi spájajú pocity vlastnej bolesti s pocitmi Dávida, keď písal tento žalm. Lenže môj smútok nebol zapríčinený nejakým ťažkým životným osudom. Áno. Vtedy sa mi zdal život neznesiteľný a ja som bola hlboko zranená.

No teraz spätne to vidím inak. Môj žiaľ pochádzal z nejakej ojedinelej urážky; z pár tvrdých slov na moju adresu; z občasnej hádky s manželom. Mnohé ženy by boli vďačné za tento typ problémov. Mimo Spojených štátov som sa stretla s odvážnymi

silnými ženami, ktoré denne čelia hrozbe smrti kvôli svojej viere. Alebo so slobodnými matkami, čo neúnavne drú, aby mohli nasýtiť svoje deti. A to nehovorím o znásilnených, ubitých ženách, ktoré predala rodina s nádejou na lepší život zo získaných peňazí.

Nesnažím sa Ťa zosmiešniť ani znevážiť Tvoju bolesť. Viem, že je reálna. Ale keď naozaj prežijeme zjavenie Božej pravdy, že On premení každú situáciu na svoju slávu, potom budeme môcť povedať podobne ako Jozef:

Vy ste proti mne osnovali zlo, Boh to však obrátil na dobro, takže učinil, čo je dnes: zachoval pri živote mnohých ľudí.

(Gen. 50:20; Ekumenický preklad)

Keď dokážeš zmeniť pohľad na svojich nepriateľov, Boh premení Tvoju bolesť na radosť. Dramatik Edmond Burke vyjadril túto múdrosť nasledovne: „*Ten, čo s nami zvádza boj, nám sám posilňuje nervy a zušľachťuje schopnosti. Protivník je naším spojencom.*“

Naučila som sa, že zavieranie dverí srdca pred zranením a ľuďmi má za následok zavieranie dverí pred budúcnosťou. Zakaždým, keď sa takto „odstrihneme,“ vylúčime si zo života ďalšie príležitosti. Naopak, otvorené srdce otvára dvere a víta ostatných s otvorenou náručou. Otec poslal Ježiša v nádeji, že nikto nezostane vyvretý pred dverami. Rozhodni sa radšej pre tú ťažšiu cestu – stráž svoje srdce, no neväzni ho pred zranením.

Mnohí sa chcú stať lídrami. Ale nevedomujú si, že pozícia autority je dvojsečný meč, ktorý zraňuje osoby na oboch koncoch. Vždy budú takí, čo Ťa ako lídra milujú – ale osobne nepoznajú. Aj takí, čo Ťa nenávidia – a tiež osobne nepoznajú. Obe skupiny patria k divákovi, nie k rivalom. Iba pozorujú Tvoje bojové výmeny, no nestoja proti Tebe.

V prípade nepriateľov je to inak. Mojžiš vyrastal v spoločnosti faraóna. Dávid bol Saulovi blízky ako vlastný syn. (Goliáš bol iba jedným zo životných obrov.) Vo väčšine prípadov, rivali sú Tvoji dobrí známi. Dávid ich opisuje takto:

Skaza je v jeho strede. Z jeho ulíc nemizne útlak a klam. Keby ma tupil nepriateľ, to by som zniesol. Keby sa nado mnou vypínal nenávisťník, pred ním by som sa skryl. Si to však ty, človek ako ja, môj druh a dôverný priateľ s ktorým ma spájalo milé priateľstvo. Spolu sme chodievali v jasavom sprievode do Božieho domu.

(Žalm 55:12-15; Ekumenický preklad)

Dnes by sme takého človeka mohli nazvať „priatvínik“ („*frenemy*“), čo v preklade podľa slovníka *Urban dictionary* znamená „protivník prezlečený za priateľa.“ Proste rival. Schopnosť rozpoznať skutočných priateľov je vzácny dar. Rivali na druhej strane zvyknú odhaliť naše skryté nedostatky. Môžeme sa tomu brániť, alebo priznať a predložiť ich Bohu. Buď môžeme Bohu ďakovať, že si používa rivalov, aby nám odhalil skutočnú pravdu a vyformoval nás; alebo môžeme nariekať nad krutosťou osudu. Môžeme sa sťažovať, alebo sa modliť a spievať. Výber je na nás – ten nám žiaden nepriateľ nevezme.

Otázky na diskusiu

1. Spomeň si, kedy sa rival stal Tvojím trénerom v osobnom raste.
2. Akú z Tvojich slabostí rival odhalil?
3. V ktorých oblastiach si zaťatá?
4. V ktorých oblastiach nie si dosť zaťatá – ale mohla by si byť?
5. Vymenuj tri rozdiely medzi fanúšikmi a prívržencami.
6. Kedy si „pobehovala po dome s kopijou v ruke ako pračlovek?“ Čo by si mala urobiť, aby si ju zložila?
7. Ako by si si vedela najlepšie ochrániť srdce bez toho, aby si ho uväznila v izolácií (pred zranením)?

BEZKONKURENČNÝ MUŽ A ŽENA

Nedokážem sa postaviť proti rasizmu, ktorý ľudí diskriminuje za niečo, čo nemôžu ovplyvniť – napr. farbu pleti – a potom s kludnou myslou akceptovať očividnú nespravodlivosť, keď iní sú trestaní za niečo ďalšie, čo nemôžu ovplyvniť – napr. rodovú príslušnosť.

Arcibiskup Desmond Tutu

Mám špeciálne modlitby, ktoré sa zvyknem modlievať osamote. „Osamote“ u mňa stále častejšie znamená v hotelovej izbe alebo v aute. Som známa tým, že keď šoférujem, modlím sa dosť nezvyčajne. Nič nie je lepšie než hučiaca hudba chvál a myseľ plne sústredená na Božiu prítomnosť. Pred pár rokmi bol môj život ako húsenková dráha. Bola jeseň, práve mi vydali knihu Vzostup levice (Lioness Arising) a ja som bola odcestovaná v Jordáne. Rok sa blížil ku koncu a Deň vďakyvzdania mi dýchal na krk. Moja špeciálna modlitba v tom období znela asi takto:

„Nebeský Otče, stavím sa, že vieš o mojej novej knihe Vzostup levice, ktorú mi práve vydali. Už ju aj preložili do piatich jazykov. No chcela by som vedieť, či to naozaj

bola Tvoja vôľa. Viem, že áno – veď mi ju už vydali. Ale viem aj to, že ty Bože, pôsobíš nezávisle od času. Preto by som si želala dostať od Teba potvrdenie, či si jej vznik naozaj vo svojej nekonečnosti predurčil. V mene Ježiša Krista Ťa prosím o odpoveď, Amen.“

Áno,... tak je to trochu zahanbujúca, ale v každom prípade pravdivá historka. Musela som sa proste tej otázky už zbaviť a dať ju Jemu do rúk.

Na odpoveď som ani nemusela dlho čakať. V ten večer okolo ôsmej som sa nečakane ocitla uprostred školského projektu môjho najmladšieho syna. Starý projekt som zničila, aby sme mohli použiť časti z neho na nový. Najmladší syn mi zrazu oznámil, že potrebuje špeciálny typ dosky, aby projekt mohol dokončiť. Vydala som sa teda zháňať konkrétnu dosku do fujavice, čo zúrila vonku a podplatila starších synov, aby najmladšiemu s projektom zatiaľ pomohli. Návrat domov bol ako návrat na bojové pole. Všade sa povalovali výstrižky z časopisov, farebné papieriky a vystrihnuté písmenká zaplňali celý jedálenský stôl. Jeden z bratov písal, čo mu druhý diktoval a tretí vystrihoval obrázky, ktoré sa mali neskôr nalepiť na novú dosku. Práve som ju na stôl vyložila, keď v tom zazvonil telefón.

Bol to John.

Hlas mal vzrušený a ja som prekvapene počúvala, čo sa deje.

Povedal mi, že sa stretol v ten večer s niekým, s kým sa aj ja musím zoznámiť a porozprávať. Môj manžel má totižto zvyk dať mi k telefónu cudzích ľudí a núti ma s nimi viesť konverzáciu. Nechápem, ako sa to na jeho konci stane, ale stáva sa to... často. Sú to všetko ľudia, ktorí pravdepodobne nemajú najmenší záujem so mnou hovoriť – ale John je presvedčený, že sa s nimi musím spoznať.

Kedysi som sa bránila telefonickým rozhovorom s úplnými cudzincami. Ale zistila som, že sa im proste nevyhnem. Rada múdrym ženám: ak má Tvoj manžel nejaký iritujúci zvyk dlhšie ako desať rokov, presvedč samu seba, že to je vlastne milý zlozvyk. V ten večer som sa rozhodla telefonátu brániť.

„John, nemám teraz čas hovoriť s nejakými ľuďmi. Prežívam muky pri Ardenovom školskom projekte a musíme ho už konečne dokončiť.“

„To je v poriadku, nemusíš sa s ním zhovárať hneď teraz. Je to vojenský dôstojník – on tiež nemá teraz čas, ale dal som mu tvoje číslo. Takže, keď ti dnes neskôr večer zavolá, určite to zodvihni. Musím bežať, ľúbim ťa!“ a skôr, ako som mu stihla oponovať, zmizol mi z dosahu.

Práca na projekte hustla. O necelú hodinu mi zazvonil telefón. Skúsila som odpovedať najlepšou verziou unaveného hlasu, akú som bola schopná zahrať.

„Haló?“ odfrkla som.

Človek na druhej strane zaváhal.

„Hovorím s Lisou Bevere?“

„Áno...“

„Lisa, Váš manžel dnes všetkým na zhromaždení predstavil Vašu novú knihu, *Vzostup levice*. Vravel, že levy sú najlepší predátori, ale že levice sú najlepšie lovkyně.“

Nebola som si istá, kam táto debata smeruje. Načo mi tento muž volal a pripomínal mi slová z knihy, ktoré som sama napísala? No ved' snáď sa dozviem...

„Lisa, viete, že vojnu v Afganistane prehrávame?“

Zamrmlala som nejakú konverzačnú formulku. Žijeme v Colorado Springs a často vídam na letisku vojenských dôstojníkov vracajúcich sa zo služby.

„Chcete vedieť, prečo sa nám nedarí vyhrať tú vojnu?“

„Iste“, súhlasila som.

„Nedokážeme komunikovať s afgánskymi ženami.“ Pokračoval: „Kým nenájdeme spôsob, aby nás afgánske ženy počúvali, nenastane pozitívna zmena v kultúre a rozmyšľaní – a my nevyhráme vojnu.“

Upútal ma.

„Vysvetlím Vám, čo je moja úloha na základni. Velím špeciálnym operačným jednotkám. Keďže čelíme v teréne veľkému nebezpečenstvu, obsadzovali sme do špeciálnych operačných tímov hlavne mužov. Ale teraz sme sa rozhodli vytvoriť ženský tím. Ženy dokážu lepšie nadviazať medzi sebou vzťahy. A preto dúfame, že sa nášmu ženskému tímu podarí hovoriť Afgánkam o výhodách demokracie, ktorá bude mať pozitívny dopad na deti ich detí. Budú im hovoriť o práve slobody prejavu, o práve voliť a práve na ochranu ľudského života (aj ženského). Budú im pomáhať so základnou zdravotnou starostlivosťou a asistovať pri domácich pôrodoch. Viete, ako sme nazvali túto špeciálnu operačnú jednotku?“

Nevedela som.

„Nazvali sme ju Tím Levica. Onedlho budú vysadené do terénu. Dali by ste mi pre každú jeden výtlačok Vašej knihy?“

Samozrejme, že áno!

Tieto ženy si zasluhujú všetku našu podporu v misii, ktorá má v dobe zmietanej vojnou a hladomorom vzkriesiť nádej pre budúce generácie. Nasadené „levice“ musia vedieť, že neplnia iba vojenské rozkazy, ale že sú súčasťou niečoho oveľa väčšieho, večného. Musia vedieť, že získali mandát na vnútorné uzdravenie svojich sestier, ktoré žili v odmietnutí a izolácii len preto, že sú ženy. Musia vedieť, že im môžu priniesť ideu nového života. Muži – vojaci majú zakázané hovoriť s Afgánkami; ale ženy – vojačky to dostali rozkazom.

**BEZ ŽIEN OSTANE
MNOHO VOJEN
ODSÚDENÝCH NA
PREHRU.**

Po ukončení hovoru som si zase raz uvedomila, že bez žien ostane mnoho vojen odsúdených na prehru.

Ak si armáda Spojených štátov uvedomila, že bez žien sa síce dá bojovať ale nie zvíťaziť; nemali by si aj kresťanské spoločenstvá uvedomiť to isté? Nemali by sme povolať Božie dcéry do boja po boku Božích mužov, aby ich bojovnosť posilnili?

Rodová rivalita medzi mužmi a ženami v histórii oscillovala, ale väčšinou sa ženy ocitli na strane tých diskriminovaných. Viac ako tridsať rokov som mala na srdci tie, ktoré trpeli dôsledkami rodovej nenávisti. Nedokážem písať nové knihy bez toho, aby som sa rodovej témy v nejakej miere nedotkla.

Veľa vecí sa už v priebehu času na mnohých frontoch zlepšilo; ale neprejde týždeň, aby som sa nestretla s príbehom ženy, ktorá v dôsledku rodovej nenávisti trpí v manželstve, rodine, na pracovisku alebo v cirkvi. Pravidelne sa na sociálnych sieťach stretám s nenávisťnými komentármi mierenými na ženskú populáciu. A to ešte nehovorím o pornografii, genocíde a zneužívaní žien na prostitúciu.

Bohužiaľ, aj v dnešnej dobe počujem, ako rodové predsudky zahmlievajú jasné posolstvo evanjelia. Zdá sa, že plná dávka spásy a slobody sa prisudzuje iba mužom, zatiaľ čo ženy dostávajú ich limitované edície.

Hrozby z úst kresťanských lídrov

Tému rodovej diskriminácie by som chcela otvoriť pohľadom do minulosti, do čias Ježišovho zmŕtvychvstania, keď začali vznikať kresťanské spoločenstvá. V čase hlásania evanjelia o zmŕtvychvstaní Ježiša Krista slovom aj činom sa Božia milosť rozmnožila a Jeho Duch sa vylial na synov a dcéry. Vyplašení židovskí cirkevní hodnostári v snahe utíšiť rozbúrenú situáciu medzi veriacimi zajali Petra a Jána po tom, ako zázračne uzdravili muža, ktorý bol štyridsať rokov chromý.

Potom ich zavolali a prikázali im, aby už nikdy v Ježišom mene nehovorili a o ňom neučili.

(Skutky 4:18; Ekumenický preklad)

Slovo “oni” sa v tomto kontexte vzťahuje na židovských cirkevných lídrov tej doby. Peter a Ján si vyslúžili prísne varovanie. Zázrak uzdravenia chromého muža vytvoril príležitosť na hlásanie Krista – vzkrieseného Záchrancu ľudstva. Židovskí hodnostári sa zrazu ocitli medzi mlynskými kolesami: svojou teológiou bez Krista a neodškriepiteľným faktom uzdravenia chromého. Takto sa medzi sebou zhovárali:

Čo máme urobiť s týmito ľuďmi? Ved' vedia o tom všetci obyvatelia Jeruzalema, že ich zásluhou sa stalo očividné znamenie, a my to nemôžeme poprieť. Ale aby sa to medzi ľuďom ešte väčšmi nešírilo, pohrozme im, aby už nikomu viac nehovorili v tomto mene.

(Skutky 4:16–17; Ekumenický preklad)

Všetci vieme, že hrozby na učeníkov nezabrali. Práve naopak, židovská taktika mala presne opačný účinok, a dokonca posilnila ich odhodlanie.

Potom ich zavolali a prikázali im, aby už nikdy v Ježišovom mene nehovorili a o ňom neučili. No Peter a Ján im odpovedali: Posúďte sami, či je pred Bohom spravodlivé viac poslúchať vás ako Boha. My nemôžeme nehovoriť o tom, čo sme videli a počuli.

(Skutky 4:18–20; Ekumenický preklad)

Petrovi a Jánovi bolo jedno, či a ako dlho budú cirkevní hodnostári polemizovať nad situáciou. Nenechali sa zastaviť. Bolo im jasné, že presvedčať protivníkov je márne, no nemali na výber. Museli ďalej kázať a vyučovať pravdu. Pochopili, že mlčanie sa niekedy rovná aktu neposlušnosti.

Hrozby židovských hodnostárov aj dnes znejú ako ozvena. Len aktéri sa zmenili. Už nemajú podobu priamych zákazov a nie sú smerované jednoduchým rybárom z Galiley. Narástli do formy kultúrneho tlaku po celom svete. Hrozby znejú inak, ale ich cieľ sa nezmenil. Dnešná spoločnosť nás nechá hovoriť o Bohu a vyznávať duchovné hodnoty, ale len dotedy, kým nespomenieme meno Ježiš.

Neprekvapuje ma, že kázať a vyučovať v Ježišovom mene je vo svete nežiadúce. Ale keď kresťanské spoločenstvá bránia už aj svojim členom šíriť evanjelium v Ježišovom mene... no, to už je silná káva.

Už viac ako dve tisícročia náboženský lídri bránili, alebo dokonca zakazovali svojim dcéram (ženám) vyučovať a kázať Božie Slovo na kresťanských zhromaždeniach, ktoré patrili pod správu spoločenstva. Pozrime sa do Skutkov 4:18 (Ekumenický preklad) ešte raz:

Potom ich zavolali a prikázali im, aby už nikdy v Ježišovom mene nehovorili a o ňom neučili.

Keď som sa zamýšľala nad týmto veršom, počula som hlas Božieho Ducha šepkať: „*Mnoho dcér, ktoré som obdaril a povolal do služby, zastavil môj ľud a odoprel im právo slúžiť podľa mojej vôle.*“

Asi si už počula kresťanských lídrov hovoriť: „*Ženy môžu vyučovať ostatné ženy, ale nie mužov.*“ Alebo, „*ženy môžu hovoriť k davu, ale nie formou vyučovania,*“ a „*ženy môžu byť na čele nejakej iniciatívy, ak je to mimo cirkevného spoločenstva.*“ Tieto a im podobné hrozby zahalené rúskom nevinnosti sa na prvý pohľad zdajú byť múdre, ale výsledok je rovnaký: šírenie evanjelia sa obmedzuje. Ženy odvážnej viery sú často označované za agresívne. Ženy, ktoré sebavedomo veria v Boha, sa považujú za ambiciózne. No aj v dnešnej dobe čelíme otázke, ktorú si kládli Peter a Ján. Čo je správne? Poslúchať ľudí alebo Boha? A čo dal Boh za úlohu svojím synom a dcéram? Odpoveď nájdeme v Ježišových slovách tesne pred tým, ako vstúpil do oblakov:

Povedal im: Chodte do celého sveta a ohlasujte evanjelium všetkému stvoreniu. Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený. Kto však neuverí, bude odsúdený. Tých, čo veria, budú sprevádzať tieto znamenia: V mojom mene budú vyháňať zlých duchov a hovoriť novými jazykmi. Budú brať do rúk hadov a keď vypijú aj niečo smrtonosné, neuškodí im. Na chorých budú klástť ruky a oni ozdravejú. Keď im to Pán Ježiš povedal, bol vzatý do neba a zasadol po Božej pravici.

(Marek 16:15–19; Ekumenický preklad)

Ježiš vydal tento príkaz **všetkým**, čo uverili. Je to mandát, ktorý k platnosti nepotrebuje ani pôdu budovy, ani povolenie organizácie a zahŕňa tak mužov ako aj ženy. V Ježišovom mene sú všetci povolaní a slobodní ohlasovať dobrú zvesť o Jeho zmŕtvychvstaní. Keď už raz spoznáme Božiu pravdu a slobodu, nemali by sme dovoliť, aby nás opäť umlčali ľudské zákazy.

Poslúchni svojho Kráľa

Náš Boh je svätý a najvyšší Kráľ. Tento Kráľ Ťa povolal do služby, na ktorú Ťa pripravil a teraz žiada, aby si hovorila k Jeho ľudu v Jeho mene. Keďže je to tak, ako môžeš dovoliť ľuďom s menšou autoritou než je On sám, aby Ťa od tejto služby odradili? Každý z nás má žiť vyjadrením Matúša 4:10 (Ekumenický preklad):

... Lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.

Akrešpektovanie predstav poddaných znamená neposlúchnutie kráľa, potom máš skutočný problém s Kráľom. Biblia nám ukazuje v knihe Ester, ako podobné situácie riešiť. Perzský kráľ nezavolať svoju manželku Ester a pravidlá dvora jej zakazovali prísť svojvoľne za kráľom. Ale Ester pochopila, že rešpektovanie pravidiel dvora ju stavia do priameho konfliktu s Božou vôľou. A ona mala väčšiu bázeň pred Bohom než pred človekom. Takže sa rozhodla porušiť pravidlá dvora. Strategicky si zvolila spôsob, ako sa dostať do kráľovej prítomnosti. A rozhodla sa nemlčať, keď v stávke bolo toľko ľudských životov. V čom je náš dnešný svet iný? Veľa Božích dcér sa ukrýva. Niektoré sa dokonca postia a modlia spolu s ďalšími; pozorujú situáciu a čakajú, kedy príde správna chvíľa, aby mohli vykročiť vpred a zasiahnuť.

Nehovorím to preto, aby som iniciovala vzburu proti Tvojmu mužovi alebo pastorovi. Chcem Ťa iba upozorniť na existenciu skutočného nepriateľa, ktorému nebude stačiť, keď Ťa umlčí. Ide po Tvojom živote a živote Tvojich detí.

Teraz vážne. Poslúchla by si manžela, ak by Ti zakázal šíriť Božie Slovo? Nemám na mysli stáť pred zhromaždením za kazateľnicou, alebo verejne vyučovať. Pýtam sa, či sa cítiš slobodná byť Božím svedkom. Si pripravená odpovedať, vyučovať alebo modliť sa s mladšou ženou?

S Johnom sme sa nedávno na túto tému rozprávali. Pýtal sa ma, prečo toľko žien hľadá výhovorky a vyhýba sa byť vyslankyňami neba. Odpovedala som, že niektoré sa asi boja negatívnej reakcie (kresťanských lídrov). Náš rozhovor sa odohral v ten týždeň, keď mi jeden prísediaci v lietadle povedal nadávku, ktorou ma vraj ľudia za chrbtom často volajú. Odvetila som mu: „Zjavne nie len za chrbtom!“

Teraz nie je čas na mdloby ani alergickú reakciu. Toto je vojna proti mužským aj ženským stereotypným predstavám o Bohu. Posledná vec, ktorá nám chýba, je škriepiť sa medzi sebou! Ale naozaj si myslím, že niektoré ženy by sa mali stereotypom vzoprieť. Možno ich učili, že pokora znamená byť ticho. A ešte nespoznali svoje nové meno, ktoré im Boh dal. K čomu Ťa Boh vedie? Je v Tvojom okolí mladá mamička, ktorá potrebuje, aby ju niekto viedol? Skutočná pokora voči Bohu si ctí manžela a súčasne plní Božie volanie.

Iné ženy sa boja sily svojej osobnosti, pretože ich nikto nikdy nenaučil, ako s ňou narábať. Všetky sme už videli nevhodné správanie – alebo sme sa nevhodne chovali samy. (Ja osobne som veľa vecí pokazila.) Nie preto, že by som chcela byť neovládateľná, ale preto, že som nenašla iný spôsob, ako si získať pozornosť druhých ľudí. Riešením nie je ženy z diania vylúčiť – ale dať im návod, ako správne postupovať. Ak ma nikto nevyškolí, nezmením sa. Ak sa nezmením ja, nedostanú šancu ani ostatné.

Uspokojíme sa s nálepkou *zlostných a urazených*? Alebo sa radšej naučíme spravovať silu svojej osobnosti, aby sme s Božím Slovom na jazyku mohli prehovoriť? Mali by talentované ženy ostať v úzadí? V žiadnom prípade! Musíme viesť Božie dcéry k poznaniu Božej pravdy a vernosti. A tí, ktorí sa pýtajú, ako to súvisí s 1. listom Petra 3, ktorý nariaďuje, aby ženy boli „*mierneho a tichého ducha*“ – s nimi absolútne súhlasím! Biblia nám ponúka príklady miernosti a tichého ducha v živote Ježiša a Mojžiša:

Mojžiš bol veľmi pokorný človek, najpokornejší, aký kedy na zemi žil.

(Num. 12:3; Ekumenický preklad)

Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie pre svoje duše.

(Mat. 11:29; Ekumenický preklad)

Obaja – Ježiš aj Mojžiš – boli pre nás príkladom miernosti, ktorým sa máme riadiť.

Niektoré spory medzi mužmi a ženami sú jednoducho hlúpe. Nepýtam sa Johna, či si môžem k nám pozvať priateľky na kávu a ani on sa ma nepýta, či môže ísť na golf. Nepýtam si od Johna povolenie na rozhovor o Ježišovi s niekým v nákupnom centre, ani či môžem vyučovať mládež v rámci domácej skupinky. Spoločne sa radíme iba v otázkach nášho vzťahu a rodiny – nie o tom, ako si zorganizujeme zvyšok dňa. Ak by sme sa mali radiť úplne o všetkom, bolo by to zbytočne vyčerpávajúce. Navzájom si veríme! Som predsa jeho manželka, nie dieťa.

V dnešnej dobe je veľa ľudí spútaných strachom. Potrebujú počuť slová nádeje o slobode, ktoré nosíme v srdci.

V konečnom dôsledku sme samy zodpovedné za neplnenie Božieho poslania. Áno, druhí nás môžu naviesť na hriech (Matúš 18:6, Marek 9:42, Lukáš 17:2), ale neposlušnosť voči Kráľovi je naša vlastná voľba. Tak ako naši bratia Peter a Ján, aj my ženy máme kráčať v Ježišovej plnosti a to znamená, slobodne hovoriť o tom, čo sme videli a počuli.

Slovné útoky

Ženy, ktoré sa podujmú na cestu odvahy, dnes nebudú bičované ani väznené ako boli Peter a Ján. Ale stretnú sa s odmietnutím a

izoláciou. Znamená to, že im hrozí nepochopenie a slovné útoky od druhých.

John a ja máme rozdielne skúsenosti s touto témou. Počas svojich návštev v rôznych zhromaždeniach John vidí, že ženy sú spravidla prijímané za kazateľnicou dobre. Vymenoval mi tri významné kresťanské iniciatívy, ktoré vedú ženy. Všetky sú známe a obľúbené v Spojených štátoch aj mimo Štátov. Všetky tri sú líderky, vyučujú a aj *kážu*. Súhlasila som s Johnom, že v úrovni teórie má pravdu, ale v praxi nie. Požiadala som ho, nech mi vymenuje kresťanské spoločenstvá, kde ženy pravidelne kážu pred celým zhromaždením a že Deň matiek sa neráta. Vymenoval mi menej než desať spoločenstiev.

Tiež ma ubezpečil, že môj názor nezmení presvedčenie teológov, ktorí neschvaľujú úlohu učiteliek a líderiek. Moje argumenty by na lídrov nezabrali. Navrhol mi preto, aby som ja sama začala viesť ženy k tejto možnosti.

Súhlasila som – muži nie sú moja cieľová skupina. Preto adresujem tieto riadky vám s bázňou a chvením, aby som vás presvedčila. Nemôžem viesť ženy k povolaniu učiteliek a kazateliek, keď samy pochybujú, či taká možnosť je vôbec biblicky správna. Sú zviazané zákonom. Žiadna úprimná Božia dcéra nechce znásilniť alebo zneuctiť vôľu svojho Nebeského Otca. A tiež neurobia nič, čo by bolo v rozpore s presvedčením ich pastora. Ak je niekto postavený do pozície autority a celý život vyučuje o tom, ako majú byť ženy podriadené, uveria mu. Táto lož má ešte väčšiu silu, ak pochádzajú z nezdravého autoritatívneho prostredia.

Poznám to, lebo som taká bola.

Keď máš nízke sebavedomie, budeš neustále spochybňovať seba a svoje poslanie. Chcela by som Ti otvoriť uši pravdou, sňať Ti z očí závoj lží a odstrániť osteň dogmatizmu z jemného

srdca, aby si sa uzdravila a uvidela pravdu v správnom svetle. Boží Duch Ťa môže povolať do rôznych oblastí, aby si ľuďom prinášala evanjelium a nebeskú pravdu. Môžeš byť pri tom právničkou, doktorkou, poslankyňou či mamou v domácnosti. Čokoľvek a všetko, čo robíme, máme konať naplno ako pre Pána. Takýto prístup robí z obyčajného zamestnania posvätné povolanie. Je však chyba tvrdiť ženám, že k nim nehovorí Boží Duch, ak na sebe cítia povolanie vyučovať, kázať, alebo robiť líderku v kresťanskom spoločenstve.

Rodové zaradenie neurčuje schopnosť človeka viesť. Margaret Thatcher bola žena a jej rodová príslušnosť z nej automaticky neurobila jedného z najväčších vodcov Veľkej Británie. Rod v tejto debate vôbec nezohráva úlohu. Do popredia tu vystupuje mužský postoj pýchy, predsudky voči ženám a tendencia súdiť druhých. Toto všetko oslabuje inak schopného lídra. Pokora, skúsenosti, vernosť, rozhladenosť a mravnosť kvalifikuje dobrého lídra – ale nie rodová príslušnosť. A bez Ježiša Krista sme všetci nesúci robiť čokoľvek. V 2. liste Korintánom sa píše (Ekumenický preklad):

Máme teda takúto dôveru v Boha skrze Krista. Nie že by sme boli schopní sami od seba niečo vymyslieť akoby z nás, ale naša schopnosť je z Boha, ktorý nás urobil schopnými byť služobníkmi novej zmluvy, nie litery, ale Ducha; lebo litera zabíja, ale Duch oživuje.

Napriek pravde obsiahnutej v tomto verši, jeden prominentný líder interpretoval obsah slov apoštola Pavla v 1. Timotejovi 2 takto: „Pavol jednoducho konštatuje, že v prípade cirkvi a jej vedenia, ženy nie sú vhodné kandidátky, lebo sú príliš dôverčivé a ľahšie manipulovateľné než muži.“¹

K biblickému obsahu verša sa dostanem za okamih. Ale najskôr mi povedz, ako sa cítiš, keď čítaš tento výrok. Zahanbená? Vinná? Zranená? Vylúčená? Uľavilo sa Ti?

Určite sa ani jedna z vás necíti povzbudená a prijatá. Pôvodne som nechcela citovať slová tohto muža, ale dobre vystihujú vnútorné naladenie ukryté za tak rozšírenou cenzúrou ženského rodu. Ten istý muž ďalej povedal: „*Mnoho spurných žien nesúhlasí s Pavlom v tomto názore a to len potvrdzuje, že tie, ktoré nedôverujú Pavlovým pokynom a teológií, sú ako ich predchodkyňa Eva – myslia to dobre, ale vychádzajú z bludného predpokladu.*“²

Čiže, keď ženy s niekým nesúhlasia, automaticky sa považujú za spurné? Mnohokrát nesúhlasím s manželom bez toho, aby som bola priečna. To isté platí pre personál, ktorý vediem v organizácii a pre moje kamarátky.

Podľa slov tohto lídra, ak si dovoľíme nesúhlasiť s Pavlovým výrokom v 1. Timotejovi 2, je to kvôli našej spurnosti a zlému úsudku. Nie je tu ani náznak predpokladu, že by sme predsa len mohli byť dobre zmýšľajúce, pravdu hľadajúce, Boha milujúce stvorenia a že snád' túžime plniť svoju úlohu na Zemi a súčasne byť poslušné Najvyššiemu. Nie je tu ani náznak možnosti, že by Pavol azda narážal na problém dobovej spoločnosti, ktorý v tej súčasnej chýba.

Jeho interpretácia Pavlovho verša nám zároveň ponúka nesprávne chápanie ženskej identity. Eva nie je naša matka. Po znovuzrození už nikto z nás nie je dieťaťom hriešnych rodičov – Adama a Evy. Stávame sa Božími deťmi.

V slovách tohto človeka počujem túžbu umlčať a zahanbiť ženy. Počujem v nich sexistické násilie a odpor voči ženskému pohlaviu. No vôbec v nich nepočujem Božieho Ducha. Keď Ježiš ľudí učil a viedol, bolo to vždy v láske a prijatí každého. Prirovnával svojich nasledovníkov – veriacich – k neveste. Slová citovaného lídra sa viac podobajú Satanovmu nepriateľstvu voči ženám.

Prvý list Timotejovi napísal apoštol Pavol, aby pomohol mladému pastorovi riešiť problémy, ktoré vystali v začínajúcej cirkvi v Grécku. Dajú sa aplikovať Pavlove rady v dnešnej kresťanskej kultúre, kde je všetko iné? Možno si si nie istá. Možno si nikdy vedenie cirkvi nespochybovala. Možno chceš len chváliť Boha a opis podradnej pozície ženy si proste prijala ako životný údel.

Posuňme hranice trošku ďalej. Dovolila by si, aby niekto takto hovoril o Tvojej dcére? Mlčala by si, keby niekto tvrdil, že je ne(v) hodná, dôverčivá, manipulovateľná a bludne zmýšľajúca? Dali by sa považovať tieto slová za životodarné, Duchom vnuknuté pri opise akejkoľvek osoby? Dokážeš si predstaviť, že by Boh Otec pri pohľade na Tvoj život neprestajne používal také hanlivé slová?

Možno áno. Ak si kresťankou nejaký ten piatok, možno si zvyknutá počúvať vo svojej cirkvi podobné prehlásenia o ženách z úst kazateľa alebo kresťanského lídra. Nedávno mi volala do práce jedna priateľka, ktorá roky oddane slúži v našej misii. Spýtala sa ma, či sa naša organizácia náhodou teologicky neodklonila od biblickej pravdy... lebo sa začala zrazu stretávať s prenasledovaním.

Jedno Ti môžem s istotou povedať, dcéra moja/sestra moja/priateľka moja: náš ženích Ježiš Kristus nikdy o Tebe nepovedal žiadne ponižujúce slová. Ani raz som od Neho nepočula, že Ho zahanbujem, keď ako žena kážem. To neznamená, že sa nemám zdokonaľovať. Po každej bohoslužbe a každej kázni si robím vlastnú introspekciu. A môžeš mi veriť, že ma Boží Duch koriguje v nejednej oblasti života. Ale pokiaľ ide o povolanie kázať a identitu Božieho dieťaťa, nepretržite mi Boh šepká slová povzbudenia. Vypočuj si, čo Ježiš hovorí: si krásna, súc a schopná dcéra. Daroval Ti nové srdce a oživujúceho Ducha, ktorý z Teba spraví úprimnú a múdru osobu. Naplnil Ťa Duchom Svätým a zveril Ti svoje Slovo, aby si nemusela žiť v neistote a klamstve, ale aby sa Ti oči otvorili

porozumením a správnym úsudkom. (Žal. 45:11, Ezech. 36:26, 2. Kor. 3:6, Ef. 1:18).

Ježišovu nevestu tvoria muži aj ženy. Umyl nás všetkých od špiny svojím Slovom a zachránil svojou krvou. Oba rody – mužov aj ženy. Keď som prečítala výklad veršov tak, ako ich chápe spomínaný líder niekoľkým ženám, ktoré sa pravidelne stretávajú u mňa doma na hodine Biblie, zostali buď šokované alebo sklamané. Niektoré z nich videli v jeho slovách kúsok pravdy, keď si spomínali na pocity vlastnej nedostatočnosti a dôverčivosti; iné sa vzdali nádeje, že by sa Pavlove slová v 1. Timotejovi 2 začali vnímať inak.

Ako si sa cítila pri slovách adresovaných Tvojej dcére? Pohlo sa v Tebe niečo? Dúfam, že áno. Dúfam, že to bolo niečo bojovné a materinské. A čo Ty? Vyhovuje Ti osobnostné oklieštenie viac ako sloboda zakúpená Ježišom? Ak nesúhlasíš s obmedzeniami pre svoju dcéru, nemala by si s nimi súhlasiť ani pre seba. V Efežanom 2:10 sa píše: *„Ved’ sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi na to, aby sme konali dobré skutky, ktoré nám Boh už vopred pripravil.“* (Ekumenický preklad)

Veľmi si želim a modlím sa, aby si nikdy neprijala tvrdenie, že si ne(v)hodná, dôverčivá a ľahko manipulovateľná. Ak vychádzame z bludných predpokladov, môžeme sa začať vzdelávať, aby sme si osvojili správne predpoklady. Ja osobne som vzala túto výzvu vážne a začala som sa obklopovať literatúrou autorov, ktorí sú múdrejší než ja.

Podme sa najprv pozrieť na pokyny apoštola Pavla ich vzájomným porovnaním. V 1. Korintským 14:34-35 (Ekumenický preklad) sa píše:

...ženy nech v cirkevnom zhromaždení mlčia. Nedovoľuje sa im hovoriť, ale nech sú podriadené, ako to hovorí aj zákon. Ak sa však chcú niečo naučiť, nech sa opýtajú

doma svojich mužov, lebo je neslušné, aby žena v cirkevnom zhromaždení hovorila.

A následne v 1. Timotejovi 2:11-15 (Ekumenický preklad):

Žena nech prijíma poučenie v tichosti so všetkou podriadenosťou. Žene však nedovoľujem učiť, ani vládnuť nad mužom, ale nech si počína v tichosti.

V prvých kresťanských spoločenstvách v gréckej kultúre vznikol zvyk, že sa všetci učili biblické múdrosti pohromade. Ženy už nemali pozíciu ako za pohanských čias – už neboli vešticami v Dianinom chráme. Keď čítame Pavlove pokyny Timotejovi o usporiadaní kresťanského spoločenstva, vidíme, že necituje platný židovský zákon. Necituje ani Ježiša Krista. Dával Timotejovi tipy, ako primeraným spôsobom zhromažďovať uverivších kresťanov v danom kultúrnom kontexte. V časoch starovekého Grécka mali ženy v duchovných otázkach veľký vplyv.³

Podľa aramejského prekladu Biblie zvaného *Passion Translation* znejú slová Pavla asi takto (voľný preklad anglickej verzie *Passion Translation*):

Nech sú ženy nové vo viere ochotné učiť sa pod vedením svojich lídrov a nech sa neprekrikujú. Nie som zástanca toho, aby ženy nové vo viere vyučovali počas zhromaždenia a aby prevzali vládu nad mužmi. Nech žijú v mieri. Lebo Boh stvoril najprv Adama a potom Evu. Adam neobalamutil Evu, ale Eva ho obalamutila a porušila Božie prikázanie. A predsa bude žena žiť v obnovenej dôstojnosti ako matka svojich detí; bude prijímať požehnania, ktoré vyplývajú z ich výchovy. Jej deti majú byť vo viere zasvätené, láskou vyživované a žiť majú v múdrosti.

Aby som zistila, ako máme správne aplikovať Pavlove pokyny v súčasnej modernej dobe, obrátila som sa na teológa a kresťanského lídra miestnej životaschopnej cirkvi, Dr. Gilberta

Bilezikiana. Dr. Gilbert Bilezikian je profesorom na vysokej škole Wheaton College a starejším cirkvi Willow Creek Church. Je známy svojím priekopníckym počinom, 18-mesačným štúdiom a vytvorením praktických implikácií na tému: „*Ženy za kazateľnicou a vo vedení kresťanského spoločenstva.*” Uvádžam krátky výňatok z jeho poznatkov, ktoré vyšli pod názvom *Beyond Sex Roles (Za hranicami rodových rolí – voľný preklad anglického originálu)*:

Zhrnul by som to takto: pred pádom prvých ľudí boli muž a žena rovnocennými správcami. Obaja boli stvorení na Boží obraz a povolani spoločne sa starať o svet (stvorenstvo), ktorý Boh stvoril. Obaja – muži aj ženy – nesú zodpovednosť konkrétnym spôsobom prinášať Bohu slávu. Teda spôsobom, do ktorého boli povolaní; s využitím svojich obdarení a talentov; v takom rozsahu, v akom im to umožňuje viera, ktorú na ten účel obdržali. Môžeme len s ľútosťou konštatovať, že tento družný vzťah medzi mužom a ženou utrpel po páde vážne škody. Keď ale máme vieru v Boha, veríme aj jeho plánu záchrany, že všetko, čo sa zničilo pôsobením hriechu – vrátane vzťahu medzi rodmi – môže byť obnovené do podoby a krásy, ktorá panovala na Zemi počas obdobia pred pádom. Mnoho oddaných inteligentných kresťanov nebude súhlasiť s týmito poznatkami. Jedného dňa sa však dozvieme, ako veľmi sme sa odklonili od pôvodného dokonalého Božieho plánu v tejto mužsko – ženskej téme a aj ďalších témach. Do toho momentu sa však budem pokorne, ale pevne držať uvedených záverov. Som preto ochotný podstúpiť riziko a povzbudzovať ženy, aby robili to, v čo verím, že ich Písmo žiada – byť plne otvorené ku kompletnému spektru duchovných darov.⁴

Ak je žena povolaná do služby kázania, vyučovania, alebo vodcovstva a jej život vykazuje hodnoty definované v Písme, potom nech sa náležite vzdeláva a školí, aby mohla kázať, vyučovať alebo viesť v takej miere, do akej ju Boh povoláva. Názor s doktorom Bilezikianom zdieľam pokorne, ale pevne.

Pohľad židovského učiteľa na postavu Evy

Nedávno som mala tú česť viesť pomerne dlhý dialóg s vynikajúcim židovským mesiánskym učiteľom, Brianom Bilecim. Porozprávala som mu o svojich starostiach: o Božích dcérach, ktoré netušia, kým naozaj sú. Začína biť do očí, že ich identita a dôstojnosť je pod nebezpečnou paľbou ducha tohto sveta; a že kresťanské spoločenstvá nevedia, ako pristupovať k zvelaďovaniu duchovných darov u žien.

Chcela som počuť názor židovského akademika na úlohu žien a to, ako ich vidí Boh. Požiadala som ho, aby začal Evou, pokračoval Sárou až ku Kristovej neveste – všetkým veriacim. Brian mi porozprával mnoho zaujímavého, z čoho by som rada vybrala zopár čerešničiek a pomohla Ti tak objaviť vlastnú identitu Božej dcéry.

Boh nemiloval Adama viac ako Evu. Od začiatku stála Eva po Adamovom boku. Aj napriek tomu, že jej Adam vybral meno, myšlienka stvoriť Evu bola od počiatku nápadom Otca. Boh jej dal jedinečné ženské črty a myslenie. Vždy stála po Adamovom boku, čo znamená, že sa mu lepšie darilo s ňou ako bez nej (Gen. 2:18). S príchodom Evy sa Adamov „nedobrý“ život zmenil na „veľmi dobrý.“

Z Písma sa dozvedáme, že Boh Adama priviedol do hlbokého spánku, otvoril mu bok a stvoril z neho Evu (Gen. 2:21). Muž a žena boli síce od seba oddelení, ale každý tvoril samostatnú funkčnú a úplnú bytosť – nie nekompletnú polovičku. Boli stvorení ako oddelené bytosti každý s vlastným výrazom, ale nikdy nie s iným zámerom. Je dôležité spomenúť, že pred pádom prvých ľudí

**MUŽ A ŽENA BOLI
SÍCE OD SEBA
ODDELENÍ, ALE
KAŽDÝ TVORIL
SAMOSTATNÚ
FUNKČNÚ A ÚPLNÚ
BYTOŠŤ – NIE
NEKOMPLETNÚ
POLOVIČKU.**

nedochádzalo k vzájomnému deleniu úloh. Prvá dvojica zdieľala jeden spoločný zámer; dokázala sa spojiť na úrovni srdca aj na úrovni tela.

Jedného dňa Evu oklamali a Adam sa vzbúril. Evinu rozhodnutie však teraz nepredurčuje náchylnosť všetkých žien k prílišnej dôverčivosti o nič viac ako Adamova zrada nepredurčuje náchylnosť všetkých mužov k vzbure. Príliš často sa Adamov hriech vykresľuje tak, akoby bol vo svojej podstate menším zlom než ten Evin. Tomuto „menšiemu zlu“ hovoria ako o „hriechu z nedbalosti.“ Brian nesúhlasil. Potvrdil presné znenie Písma:

Lebo ako neposlušnosťou jedného človeka sa mnohí stali hriešnikmi, tak aj poslušnosťou jedného sa mnohí stanú spravodlivými.

(Rim. 5:19; Ekumenický preklad)

Adamov hriech nebola žiadna nedbalosť. V najlepšom prípade sa dá označiť ako „úmyselná neposlušnosť,“ ale niektorí teológovia sa o ňom vyjadrujú ako o vzbure vyplývajúcej zo zrady.

Dokonca mi už napadlo, či sa prví ľudia náhodou nepokúsili aj o krádež Božej identity – veď koniec koncov – chceli byť sami bohmi!

Rozhodnutie mojich synov úmyselne ignorovať rodičovské pokyny a riadiť sa radami kamarátov, (prípadne brata), nenazývame v našej domácnosti nedbalosť. Hovoríme tomu otvorená neposlušnosť. Alebo vojenskou terminológiou, akt porušenia podriadenosti. A teraz sa poďme pozrieť na tento priestupok Božími očami:

Mužovi povedal: Pretože si poslušol hlas svojej ženy a jedol si zo stromu, z ktorého som ti zakázal jesť, nech je pre teba prekliata pôda. S námahou sa z nej budeš živiť po všetky dni svojho života.

(Gen. 3:17; Ekumenický preklad)

Z nejakého dôvodu dnes povstal trend bagatelizovať Adamov čin. (Nerozumiem, prečo má vôbec niekto potrebu obhajovať Adamove rozhodnutie, keďže sme teraz zachránení v Kristovi.) Prívrženci tohto trendu povzbudzujú mužov, aby sa vzbudili a stali sa dobrými lídrami. “To je výzva, ktorá má môj plný súhlas a podporu. Naozaj potrebujeme dobré vzory pre mužskú populáciu. Ale moja obava sa týka spôsobu, ako sú muži motivovaní „vzbudiť sa a stať sa lídrami.” Prívrženci spomínaného trendu presadzujú názor, že muži si majú uplatňovať autoritu tak, že umlčia ženy v spoločnosti. Na obhajobu im slúži príbeh pádu prvých ľudí, kde sa Eva vykresľuje ako príčina Adamovho hriechu.

V tomto argumente ja osobne vidím niekoľko mylných domnienok. Myslím si, že ak by Adam vtedy prehovoril ako muž, predišiel by mnohému zlému. Svoju opatrnosť a pozornosť mal sústrediť na odhalenie úmyslov hada – podvodníka a nie na obvinenie Evy. Mal uplatniť svoju autoritu na umlčanie Satana (a nie na človeka). Koniec koncov, nebojujeme proti mäsu a krvi. A to platí aj dnes. Muži majú uplatniť svoju autoritu na umlčanie zla – a nie žien, ktoré Boh stvoril na svoj obraz a nazval ich tiež dobrými.

Najlepší spôsob, ako zamedziť pochybeniu druhého človeka je dať mu správnu inštrukciu a nie zakázať mu hovoriť. Evina fatálna chyba nesmie umlčať celé ženské pokolenie – rovnako nesmie Adamov hriech poviazať to mužské! Viac ako dvadsať storočí sa muži a ženy spoločne učili a rástli v kresťanských zhromaždeniach. Je čas uvedomiť si, kým v Kristovi sme a začať aj spoločne rozhodovať a viesť – tak, ako to kedysi Boh Otec zamýšľal s prvými ľuďmi v Raji. Muži majú viesť v súlade s ich mužskými kvalitami a ženy v súlade s tými ženskými.

Ježiš nám dal príklad, ako jednáť so Satanom:

Vtedy mu Ježiš odpovedal: Odíd, satan! Lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.

(Mat. 4:10; Ekumenický preklad)

Pri stretnutí so Zlom máme použiť Božie Slovo (ako zbraň) a nie sa začať hádať a navzájom sa zhadzovať. Poďme slúžiť Bohu takým úžasným spôsobom, že sa staneme živým Slovom. A naším jediným vzorom bude Ježiš. Máme žiť tak, ako žil On. Máme Ho nasledovať viac, ako kohokoľvek iného – vrátane apoštola Pavla. Pavol učil Timoteja, aby žil podľa vzoru Pavla len do tej miery ako Pavol sám žil podľa vzoru Ježiša: „*Napodobňujte ma, ako ja napodobňujem Krista!*“ (1. Kor. 11:1; Ekumenický preklad).

Diablove klamstvá, Božie uzdravenie

Satan okráda duše mužov aj žien tým, že ich vábi načúvať jeho rozvratníckemu šepotu. A my mu dávame silu, keď plníme jeho rady a navzájom sa znehodnocujeme (muži ženy a ženy mužov). Čas neúprosne plynie. Začnime konečne používať Ježišov mandát a zachráňme, „*čo zahynulo*“ (Lukáš 19:10; Ekumenický preklad). Nastal čas, aby sa kresťania stali pokazenému segregovanému svetu živým príkladom zdravej multigeneračnej mnohonárodnostnej a rodovo zjednotenej komunity. Doposiaľ sa nám nedarilo úspešne riešiť rodové problémy mužov a žien. Zostali sme zlomené/í a zranené/í. Ak sa nám podarí podchytiť tieto problémy z pozície Božej identity, spustíme proces rodového uzdravenia.

Niektoré ženy sú tak zmätené, že spochybňujú samy seba a želajú si, aby sa boli narodili ako muži. Mnohé sa potom snažia zmeniť si pohlavie, alebo sa snažia v sebe potláčať svoj ženský charakter. Prečítajme si Božie slová vyslovené ústami proroka Izaiáša:

Je to vaša zvrátenosť! Či možno hrnčiara hodnotiť ako hlinu? Môže dielo povedať svojmu tvorcovi:

Nevytvoril si ma!? Povie azda váza hrnčiarovi: Nič nechápe!?

(Iz. 29:16; Ekumenický preklad)

Otázka je, či naozaj dôverujeme Bohu? Veríme Jeho dobrému múdreému a bezchybnému úmyslu, keď nám u matky v lone vybral ženské pohlavie? Mohol by mať dokonca už vopred plán s naším sklamaním a rozhodnutím, že vezmeme nápravu do vlastných rúk?

Ver mi, poznám tú bolesť. Zistila som, že u mnohých žien problém so ženskou identitou siaha oveľa hlbšie, než som si myslela..., napriek tomu, Boh sa dokáže dotknúť toho miesta, kam ľudská ruka nikdy nedosiahne. Vzdialene si pamätám obdobie, keď som ľutovala, že som sa narodila ako žena. Nevieam, či to spôsobil nedostatočný vzťah s mojou mamou; alebo predčasný útok nepriateľa, ktorý mal zabrániť Božiemu plánu s mojím životom. Či to už spôsobili udalosti života, vzťahy so ženami alebo zážitky s kresťanmi, jednoducho som neznášala zraniteľnosť – typickú pre ženské pohlavie. Stala som sa chalaniskom a kamarátla sa viac s mužmi než ženami. Mala som chalanov proste radšej. Keď prišlo obdobie puberty, cítila som sa ako mimozemšťan vo svete ružovej farby a ženskej krásy. Dievčatá rozprávali v náznakoch a šeptom – jazyku, ktorému som ja nerozumela. Kráčali s gráciou a nádherou, ktorá mne bola cudzia. Počas strednej školy som chodila v džínsoch a overaloch, aby som zakryla svoje telo bez ženských kriviek a pokrivené sebavedomie.

Keď sme sa s Johnom zasnúbili, snažila som sa mu opatrne vysvetliť, že som vlastne mužský mozog ukrytý v ženskom tele. (John jednoznačne s týmto tvrdením nesúhlasil!) Na druhej strane si myslím, že ma Boh do istej miery takto pripravoval na život so štyrmi synmi. Podnikol so mnou cestu uzdravenia. Šepkal mi do uší dôverné slová o kráse ženskosti. Sňal nános hanby, ktorou mi náboženské idey pošpinili obraz pravej podstaty ženy a nahradil ich slovami nádhery. Z hĺbky duše mi vyňal strach a mentalitu obeť

z čias, keď ma ňou mama nainfikovala a zničila moje chápanie ženskosti; a nahradil ich odvahou a silou. Naučila som sa milovať svoje telo nielen za to, ako vyzeralo, ale aj kvôli jeho úlohe. Bol to proces uzdravenia, o ktorom som začala hovoriť s inými, aby sa aj oni mohli uzdraviť.

Ale čo ak by som spomínaným uzdravením musela prejsť v dnešnej dobe, keď rodové úlohy opäť nadobúdajú pôvodný zvrátený charakter a navyše im mnohí fandia? Mentalita tohto sveta by ma presvedčila, aby som vzala veci do vlastných rúk a stala sa takpovediac mužom! Ak by som také niečo spravila, zvrátila by som účinky Božieho uzdravenia a všetkej múdrosti, ktorú som v čase nadobudla. Keď sa prestaneme porovnávať s ostatnými a bojovať o uznanie, musíme prijať samé seba také, aké sme – so všetkými chybami.

Takže, ako začať s procesom uzdravenia?

1. **Modli sa.** Požiadaj Božieho Ducha, aby Ti daroval zahojené srdce a ukázal Ti, v ktorých oblastiach veríš klamstvám. Prípadne, v čom si Jeho Slovu neposlušná. Predsudky voči mužom (pozn. v prípade mužského publika, predsudky voči ženám) a hnev sa ľahko vkradnú do mysle a pokrivia nám mienku voči druhému, aj sebe samej. Modli sa, aby si sa stala poslom zmierenia medzi ľuďmi – nie poslom rozdelenia.
2. **Podriad' svoju vôľu Bohu.** Možnože si sa skrývala za mužskú mentalitu a úmyselne ignorovala inštrukcie zjavené z Písma alebo múdrosti zjavené v modlitbe. Možno si dovolila strachu z mužov (alebo strachu byť ženou), aby Ti vládol a neplnila si Boží zámer. Spýtaj sa Pána Boha, aká je Tvoja úloha v Božom kráľovstve v tomto období života.

3. **Spoznaj svojho nepriateľa.** Nebojujeme proti krvi a telu. Ak je naša myseľ rozdvojená, stávame sa dvojitými agentmi. Jakub nám v liste hovorí, že keď patríme Bohu, máme odolať diablove a on od nás utečie.
4. **Sústred' sa na spôsob svojho života** a počúvaj sa v rozhovoroch s inými. Ako žiješ? Čo rozprávaš? Neživíš predsudky voči opačnému pohlaviu spôsobom svojho života? Ak Ti Boží Duch zjaví konkrétne situácie, je veľmi pravdepodobné, že si jednala zo zaujatosti a hnevu.
5. **Zaujmi správny postoj.** Keď nezastávaš konkrétne hodnoty, podstupuješ riziko, že Ťa ľahko ovplyvní všetko a všetci. Ľudia, ktorí vyrábajú konflikty a bránia mužom a ženám harmonicky spolupracovať, sa vlastne stavajú na odpor proti Božiemu zámeru pri vzniku sveta.
6. **Snaž sa dosiahnuť svornosť** a jednotu medzi bratmi a sestrami. Muži a ženy neboli stvorení na boj medzi sebou. Sme bratia a sestry, strážcovia a dôverní spojenci. Máme si pomáhať, tráviť spolu čas, vzájomne sa rešpektovať a mať sa radi. Tiež sa máme navzájom povzbudzovať pri využívaní (duchovných) darov. Boh by žene nebol dal hlas, keby nechcel, aby ním vyjadrovala svoj názor. Vedel, že Adam a neskôr aj svet budú potrebovať ženskú perspektívu a vplyv ženskej osobnosti.

Navzájom závislí a doplňujúci sa

Želám si, aby sa moje vnučky mohli slobodne učiť žiť vierou; aby mali možnosť slobodne rozmýšľať, študovať a pýtať sa otázky. Tvrdíme, že aj ženy sa môžu znovuzrodiť. Lenže zároveň veríme doktríne, ktorá im znemožňuje sa úplne oslobodiť. Bolo by výstižnejšie povedať, že ženám dovoľujeme realizovať sa v

rámci ideológie nejakého kresťanského spoločenstva – ale nie v rámci rôznorodého povolania prinášať ľuďom evanjelium podľa Kristovho zámeru.

Zatrpknuté ženy a muži sa uchylujú k vzájomnému obviňovaniu za zlé rozhodnutia od čias Edenu. Lenže obviňovanie a ponižovanie nikdy nikomu neprospelo. Vina a hanba len zvádza ľudí z cesty; zahmlieva pravý obraz Božích synov a dcér, ku ktorému kráčame. Obviňovanie a ponižovanie opätovne ľudí pošpiňuje, aj keď ich už Boh raz očistil.

Podľa Božieho zámeru sa mali muži a ženy stať živým dôkazom Jeho krásy. Namiesto toho sme sa otočili jeden proti druhému a vzájomne sa okradli o Bohom darovanú dôstojnosť. Odvtedy proti sebe bojujeme a vzájomne si vynucujeme uznanie, ktoré nám môže iba Boh dôveryhodne prejať. On nás stvoril, aby sme sa tešili zo vzájomných rozdielností a nie sa kvôli nim ponižovali.

Tým, že sme prijali Ježišovu obeť, Boh zahalil našu nahotu spravodlivosťou. A ako spravodliví sa máme považovať za spojencov, nie nepriateľov. Pavol nám v 1. Kor 11:10-12 bližšie ukazuje, ako sa máme jeden druhému priblížiť. Poďme preskúmať jeho myšlienku verš po verši. Jazyková verzia biblie Message v 10. verši hovorí:

Nebazírujte príliš na vzájomných odlišnostiach medzi mužmi a ženami. Ani ženy ani muži nedokážu bojovať bez pomoci toho druhého (rodu) a nemôžu si privlastňovať prvenstvo.

(voľný preklad anglickej verzie Message Bible)

V Kristovi sú oba rody na sebe závislé – nie nezávislé. Naším prvotným zdrojom je samozrejme Boh, ale Pavol tu naráža na odvekú rivalitu známu ako medzi-rodový komplex. Rodové odlišnosti nás majú spájať a vytvárať harmóniu. Keď sa to deje správne, nadradenosť a segregácia strácajú silu. Poetický jazyk Biblie *Message* ďalej búra silu medzi-rodovej rivality takto:

Muž bol stvorený ako prvý. Bol stvorený ako nádherný žiarivý obraz Boha, to je veľká pravda. Ale krása tváre a vlasov ženy jasne prevyšuje krásu jej nadriadeného – manžela.

(verš 11, voľný preklad anglickej verzie Message Bible)

Vidíme, ako Pavol šikovne obracia pozornosť z obrazu „muža a ženy“ na obraz „manžela a manželky.“ Je úžasné, ako prisudzuje význam a hodnotu obom rodom. Môj manžel vytvára o mne dobrý obraz svojou láskou k Bohu, ku mne a našim deťom. A ja tiež chcem vytvárať dobrý obraz o ňom svojou láskou k Bohu, k našej rodine a k nemu.

V poslednom verši sa zase vracia ku všeobecnejšej rodovej téme:

Je pravda, že prvá žena vyšla z muža – ale odvtedy každý muž vychádza zo ženy!

(verš 12, voľný preklad anglickej verzie Message Bible)

Pôvod ženy je prepletený s mužským telom rovnako, ako je narodenie muža od čias prvých ľudí prepojené s lonom ženy. Žena bola prvým „produktom“ mužského tela – Adama – a neskôr sme sa my ostatní znovuzrodili z druhého Adama – Ježiša. Pavol pokračuje:

A keďže všetko a všetci aj tak vychádzame z Boha, prestaňme si robiť zásluhy na prvenstve.

(verš 12, voľný preklad anglickej verzie Message Bible)

Súťaživosť ohľadom toho, kto je prvý a kto je najlepší by sa mala výrazne zastaviť pri zjavení, kto Boh je. Osvojme si konečne pravdivú perspektívu a uvedomme si, že len Boh sám je najlepší, je svätý. On je prvý a posledný, počiatok aj koniec, naša Alfa a Omega. Nikto sa nemôže vyrovať Otcovej láske a Jeho schopnosti viesť.

Boh Otec nemiluje synov viac a dcéry menej. Nemiluje ich ani rovnako. Ženy aj mužov miluje neporovnateľne. Ak nadradíme jedno pohlavie nad druhé, nutne tak znevažujeme časť Božieho charakteru. Lebo Boh sa rozhodol vyjadriť seba samého ako človeka skrze obe pohlavia naraz.

Muži a ženy v prvých kresťanských spoločenstvách

Z nedostatku poznania spôsobu života prvých kresťanov, si často sami okliešťujeme možnosti svojho osudu, svojej životnej cesty. Som ale presvedčená, že Boží Duch nám chce odhaliť pravdu aj v tejto oblasti a vyvieť nás z klamných domnienok. Z Biblie vidíme, že prví kresťania nadobudli vo vtedajšej spoločnosti duchovnú silu, ktorú nešlo prehliadnuť. Keď sa doboví vladári snažili aktivitu prvých kresťanov eliminovať, nielenže neuspeli, ale počet kresťanov prekvapivo narástol. Nenechali sa zastrašiť vydieraním pozemských kráľov, lebo vedeli, že slúžia Bohu Najvyššiemu, ktorý má väčšiu moc. Zázraky, divy a znamenia sa diali ich prostredníctvom na dennej báze. Pochopili, že ich sila a ochrana pochádza z neviditeľného zdroja.

Mali na sebe značku Božieho Ducha a boli vyčlenení na uskutočnenie určitého zámeru. Počas zhromaždení sa nesegregovali na mužský a ženský „kútik.“ Často sa stretávali tajne v domácnostiach, na trhoviskách, v katakombách a dokonca na mori či vo väzení. A hoci pochádzali z rôznych kmeňov, rôznych národov a kultúr, zjednotili sa pôsobením jedného ducha - Božieho Ducha. Muži aj ženy stáli ruka v ruke spojení do jedného tela ako Kristova nevesta. Ak sme teda zjednotení, existuje už iba jedna strana – Boží národ. Spôsob života prvých kresťanov vidím v Skutkoch 2:42-44; Ekumenický preklad:

Neustále sa venovali učeniu apoštolov, bratskému spoločenstvu, lámaniu chleba a modlitbám. Všetkých sa zmocňovala bázeň, lebo prostredníctvom apoštolov sa dialo veľa zázrakov a znamení. Všetci, čo uverili, boli spolu a mali všetko spoločné.

Fráza „*mali všetko spoločné*“ by sa nemala chápať iba po stránke napĺňania fyzických potrieb. Lebo zdieľali všetko – spolu velebili Boha; spolu konali zázraky; spoločne žili, jedli, modlili sa a zdieľali svoj majetok. Spoločné stravovanie prebiehalo v skupine; bolo vzájomné, každodenné – a hlavne bolo považované za samozrejmosť.

Muži a ženy si boli duševne blízki, pomáhali si a podporovali sa – a to v bežnom živote ako aj v službe kázania a vyučovania. Učiť ľudí bez blízkeho vzťahu k nim nebuduje ducha komunity, neprispieva k vzájomnej pomoci a dôvere. Vyučovanie, ktoré nesprievádza spoločná diskusia, kde každý prispieva rovnocenným názorom, môže vypestovať u kazateľov/učiteľov sebestrednú elitársku mentalitu. Alebo sa môže stať, že názorová subjektivita kazateľa/učiteľa skreslí objektívne biblické pravdy. Všetko, čo sa naučíme, musí prejsť ohňom praxe. Nestačí pravdu iba rozumovo obsiahnuť. Veľmi veľa ľudí, ktorí pôsobia v službe vyučovania, nežijú v praxi to, čo druhých učia. K holistickému spôsobu života a aplikácií biblických právd do života je potrebná komunita priateľov a rodiny.

Ženy v prvých kresťanských spoločenstvách slobodne prejavovali svoj názor. Lebo keby to tak nebolo, prípad Ananiáša a Zafira by skončil inak. V Skutkoch 5:1-11 je vyrozprávaný príbeh muža – manžela, ktorý v neprítomnosti svojej ženy klame Petrovi do očí a vzápätí padne na zem mŕtvy. O tri hodiny neskôr prichádza na scénu jeho manželka. O smrti svojho muža zatiaľ nič netuší, ale vie, ako má odpovedať na Petrovu otázku. Odpovedá teda rovnakým klamstvom ako jej muž, s ktorým sa vopred dohodla. Opakuje sa situácia a ona tiež padne na zem mŕtva. Ak by sme mali interpretovať tento príbeh z dnešného pohľadu mentality podriadenej ženy, potom by sa Zafira snažila svojím klamstvom buď *prikryť mužov priestupok*, alebo by ním *plnila mužove želanie* zatajiť pravdu pred Petrom. Lenže Zafiru jej klamstvo stálo život. Znamená to, že vtedy nejednala z pozície podriadenej ženy, ale

rozhodla sa slobodne klamať rovnako ako jej muž. Keby vtedy Petrovi povedala pravdu, ostala by nažive.

Božia nekonečná milosť a láska je vyliata na všetkých – nikoho nevyučuje z kolektívu. Muži aj ženy majú rovnaké právo prispievať do diskusie vlastnými názormi. Je pravdepodobné, že v prvých kresťanských spoločenstvách zažívali ženy túto slobodu po prvýkrát. To, čo Satan ženám vzal prostredníctvom hriechu prvých ľudí, to im Boh vrátil v procese znovuzrodenia. Muži a ženy spoločne „*obrábali polia za mestskými hradbami a v rôznych končinách zeme*“ v *Božej sile a láske*. Skutky 2:46-47 nám opisujú život prvých kresťanov takto (Ekumenický preklad):

Deň čo deň spoločne zotrvali v chráme, po domoch lámali chlieb a spoločne jedávali pokrm s radosťou a úprimným srdcom. Chválili Boha a tešili sa priazni celého ľudu. A Pán deň čo deň pridával k ich spoločenstvu tých, čo povolával na spásu.

Tieto verše sú dôkazom denno-denného rytmu života plného Božej priazne, ktorá vládla medzi prvými kresťanmi. Obrátení Židia spoločne navštevovali chrám, schádzali sa na priateľských zhromaždeniach po domácnostiach, spoločne stolovali s vďakou na perách a štedrosťou v srdci. Ich životy prekypovali Božou chválou a tešili sa obľube ostatných ľudí.

Prečo by Ježišova nevesta – rodina kresťanov – mala ženy spomedzi svojho stredu vylučovať, umenšovať, ponížovať alebo znehodnocovať? Prečo veríme klamstvu, že muži a ženy nie sú rovnocenní hrdinovia?

Biblickej myšlienke pospolitosti mužov a žien sa dlho nevenovala pozornosť. Dlhodobá rodová segregácia, sebestvo a predsudky zanechali oba rody doráňané. Ale tu sa náš príbeh predsa nekončí. Boží plán nikdy nie je o zápase alebo o rivalite. Nie je to bojové pole, kde majú muži bojovať proti ženám.

Vzájomné rodové odlišnosti nás majú spájať – nie rozdeľovať. A ja verím, že Božia majestátnosť sa ešte len zjaví na tejto zemi, keď Boží synovia a dcéry začnú žiť ako jedno telo. Naša jednota odhalí pravdivý obraz Božej tváre a Jeho sláva bude potom žiariť v celej svojej oslnivej nádhere.

Otázky na diskusiu

1. Skús porozmýšľať, akým bojom/výzvam musia čeliť muži?
2. Zažila si niekedy z pozície ženy rozpor medzi svojim Božím povolaním a obmedzením, ktoré Ti priniesla kresťanská cirkevná tradícia a mužská nadradenosť?
3. Ako napĺňaš poslanie „Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstite ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal,“ ktoré nám Ježiš dal?
4. Ako si sa cítila, keď si čítala o sebe ako o ne(v)hodnej, príliš dôverčivej a ľahko manipulovateľnej?
5. Ako by si mohla lepšie porozumieť plnosti Evanjelia a pravde, ktorú ukrýva?
6. Kedy si sa ocitla v pozícií nepodriadenej ženy, ktorá sa prílišne sebavedome prejavuje? (svoju osobnosť, svoje názory, svoje dary, svoju službu...)

7

BOJ MEDZI STRACHOM A LÁSKOU

*Láska je nádherou duše.
Sv. Augustín*

Nedávno sme s Johnom viedli manželský seminár v jednom z našich obľúbených kresťanských spoločenstiev a účastníkom odpovedali na otázky. V ten nedeľný večer sme stretli blízkych priateľov, ktorí sú nám ako rodina. Na záver semináru padla táto otázka: „Je niečo, čo by ste zmenili za posledných tridsať rokov spoločného manželstva, ak by ste mohli?“ Položili ju mne, takže som musela odpovedať. Čas na odpoveď sa mi skracoval. Chcela som odpovedať pravdivo a stručne. Tak som sa nadýchla a vyhrkla: „Dala by som Johnovi väčšiu slobodu robiť chyby a milovala by som ho viac nebojácne.“

Dav poslucháčov zašumel. Videla som mužov a ženy, ako si vreckovkami utierajú slzy, počula hlboké výdychy a tiché súhlasné pokývanie hlavou. Strach je najväčším nepriateľom lásky... vyrovná sa jej svojou silou, a má smrteľnú schopnosť ničieť.

Mnoho vecí, ktorých som sa počas nášho manželstva obávala, sa k reálnemu plneniu ani nepriblížili. Obavy, čo ma po nociach sužovali, mi len pridali vrásky. A pritom sa ani len toľko nedotkli môjho života ako sa dotýka štetec plátna. Nie preto, že by som tak úžasne maľovala, ale preto, že Boh nám bol vždy verný.

Chyby nerobím o nič radšej než ktokoľvek iný. Ale pri pohľade späť by som viacej riskovala. Nikdy už nespoznám štedrosť a vernosť nebies, ktorú by som si užívala v tých nebezpečných situáciách. Strach nás oboch o tú príležitosť obral. Môžem preto povedať..., že strach je tým najhorším manželským poradcom. Paralyzuje svoje obeť a drží ich v putách, zatiaľ čo láska túži dať všetkému slobodu a voľnosť pohybu. Či si to uvedomuješ alebo nie, láska a riziko sú dôverne prepojené.

Vyrastala som v domácnosti, kde vládol strach, nie láska. Strach si uzurpoval čestné miesto v manželstve mojich rodičov. Vkradol sa do našich priateľstiev a dokázal nás obráť o peniaze. Nikdy sme nemali dosť peňazí, lásky ani ľudí, ktorým by sme mohli veriť. Strach sa ozýval v hĺbkach nášho krásneho príbytku a odrážal sa od prázdnych stien bez obrazov. Otec bol staviteľ, ale strach nám zabránil premeniť dom na domov. Spolu s bratom sme nespočetne veľa nocí počúvali hádky rodičov a nemohli zaspáť. Pri svetle baterky som si zapisovala do diára prísahy a myslela si, že ma tie písané sľuby ochránia. Zaprisahala som sa, že *nikdy* nebudem zraniteľná. Rodičia sa rozviedli – dvakrát – a každý šiel nakoniec svojou cestou; skončili skôr ako nepriatelia než priatelia.

Keď som sa stala kresťankou, moje srdce si našlo domov – no nevedelo, ako v ňom fungovať. Prvých desať rokov manželstva som musela čeliť mnohým únikovým cestám, ktoré som si ako dieťa spravila. Byť nezraniteľná znamenalo neodpúšťať a neprijíť odpustenie. Sieť mojich únikových ciest mi domotala život a takmer udusila naše manželstvo. Môj manžel nebol ako otec a ja som nebola ako mama – no počas našich hádok som sa počula

hovorí rovnaké zraňujúce slová, aké som počula počas tých prebdených nocí od mojich rodičov.

Prehlasovala som ich argumenty strachu do budúcnosti nášho manželstva a ak by som včas neprestala, podarilo by sa mi ho zruinovať. Johnove nedostatky odhaľovali tie moje v oveľa väčšej miere, než som si kedy mohla predstaviť. Namiesto toho, aby som konala správne, správala som sa podľa dobre známeho scenára.

Aj keď mne Boh štedro odpustil, ja som Johnovi odpustenie zadržovala ako držgroš. Náš manželský zväzok sa rýchlo stal iba právnou zmluvou a láska prchala závratnou rýchlosťou. Odmietala som Johna nebojácne milovať, lebo *sama* som mala strach. V snahe chrániť sa som zabrala územie svojho srdca a obohnala ho múrom. V prvých rokoch spoločného života som zistila, že John si so sebou do manželstva priniesol návyky na pornografiu a masturbáciu. (Obaja sme v týchto témach k sebe úprimní). Zatiaľ čo on mal so mnou a mojimi problémami z detstva veľké strpenie a empatiu, ja som sa od neho a jeho problémov zbabelo odvrátila. Akosi sa tá Ježišova inštrukcia o „štedrom odpúšťaní druhým ako aj nám bolo odpustené“ vyparila spolu s Johnovým priznaním k vlastným slabostiam. Zatiaľ čo on sa snažil od pornografie a masturbácie oslobodiť bez mojej pomoci, ja som ho odsudzovala a sama žila v zajatí strachu z predstavy, že mám odpustiť. Nepovažovala som to za spoločný problém. Vnímala som to iba ako jeho problém. Dôvod, prečo som mu nebola schopná pomôcť, bol sčasti ten, že som cítila váhu viny z vlastnej minulosti a následne som uverila, že si nič lepšie než trest ani nezaslúžim.

Nastali nekonečné hádky. Ja som sa od neho emočne oddelila a pozorovala jeho boj iba z diaľky. Odsudzovanie Johna za jeho poklesky mi v určitom zmysle prinášalo pocit bezpečia. Mala som teóriu, že kým sa on nezmení, ja mu nemusím odpustiť. To vytváralo tlak na ďalšie oblasti spoločného života. Dnes už nepochybujem, že moje zadržovanie odpustenia zbytočne sťažilo naše prvé roky manželstva.

Raz v noci som v stave úplného zúfalstva a hnevu vykrikla k Bohu: „Odpustím mu, ak sa zmení.“ Z toho, čo si pamätám, naša vzájomná dôvera bola úplne zničená a ja som už nechcela zažívať ďalšie sklamania. Boh mi odpovedal otázkou: „Dôveruješ mi, Lisa?“

„Áno.“

„Dobre. Potrebujem, aby si Johnovi najprv odpustila a on sa mohol následne zmeniť.“

Dokonca mi dal konkrétne slová, ktoré som mala Johnovi povedať: „Verím, že sa chceš zmeniť a odpúšťam ti.“ Viem, že táto myšlienka bola od Boha, lebo stála v ostrom kontraste s mojím bežným uvažovaním. Ja by som povedala niečo ako: „Uverím, že ťa to mrzí, až keď sa zmeníš.“ Keď som Johnovi darovala vlastnú milosť, začal sa proces uzdravenia pre nás oboch. Mohol sa konečne vymaniť z temnoty hanby do svetla, kde našiel slobodu. Vtedy nastal zlomový bod v mojom vnímaní reality. Začala som dôverovať vernému Bohu.

Nebojácna láska

Nebojácna láska nie je podmienená (vhodným) správaním druhého človeka, ale vernosťou milujúceho Nebeského Otca. Keď úprimne vyznám svoje hriechy a boje pred Otcom v Ježišovom mene, nikdy ma za nich neodsúdi. On verí, že moja budúcnosť bude lepšia.

U ľudí je bežné, že keď sa v niekom sklamú, svoju lásku začnú *druhému dávkovať* po troške, úmerne k miere utrpanej bolesti, aby eliminovali ďalšie možné riziko. Majú strach sa naplno odovzdať... a radšej sa stiahnu. C. S. Lewis veľmi múdro hovorí o tejto ľudskej vlastnosti v knihe *The Four Loves* (voľný preklad):

Milovať naplno znamená stať sa zraniteľným. Daruj svoju lásku a srdce budeš mať vyžmýkané, pravdepodobne aj zlomené. Ak si ho chceš dokonale ochrániť, nikoho nesmieš naozaj milovať, ani len nejaké zvieratko. Obal si ho opatrne rôznymi záľubami a drobnými pôžitkami, no hlavne sa vyhni akýmkoľvek citovým záväzkom. Zamkni si ho do sejfu sebeckva. Ale nebuď prekvapený, že v tom sejfe, v tej istote, tme, nehybnosti a vákuu sa zmení. Nezlomí sa, ale stvrdne; stratí schopnosť prijímať, nebude mu viac pomoci. Milovať znamená byť zraniteľným.¹

Tak tu to máš. **Milovať znamená byť zraniteľným.** Aj keď sa Ti možno nepáči toto spojenie, neexistuje spôsob, ako sa mu vyhnúť. (A môžeš mi veriť, že som sa o to pokúšala). Ale nemysli si, že byť zraniteľným znamená nechať sa zneužívať. Vlastne samu seba tak *uvolňuješ* zo zovretia strachu, lebo láska nikdy neprehrá.

Podme sa ešte trochu porozprávať o riziku, ktoré prináša zraniteľnosť. Jeden z významov *zraniteľnosti* je „byť exponovaný.“ Preto ju môžeme tiež prirovnať k pocitu nahoty. Byť nahým je nepríjemné, lebo všetko je zrazu odhalené a my sa nemáme čím „chrániť.“ Láska a láskyplný vzťah je v ideálnom prípade miestom bezpečia, kde môžeme byť nahí a zároveň necítiť hanbu.

Naša kultúrna mentalita sa príliš ponáhľa od prežívania duševnej nahoty k prežívaniu sexuality. Chcem pristupovať k tejto téme úplne otvorene, úprimne a nebojácne. Lebo ak stojíme pred Bohom nahí, máme paradoxne najsilnejšiu pozíciu. Pre ľudské zmýšľanie je tento postoj nelogický, ale je oveľa lepšie byť pred Bohom nahý, než márne zakrývať svoje slabosti kúskami hanby, výhovorkami a vlastnou spravodlivosťou.

Ježiš sa stal zraniteľným v náš prospech, keď sa vzdal svojej božskej prirodzenosti a dobrovoľne prijal podobu človeka. Urobil to, aby sme sa my mohli stať takým, ako je On. Ježiš sa stal

zraniteľným, aby nám ukázal Otcovu lásku a odpustenie. Práve preto môžeme milovať nebojácne... veriť veľkolepo... a dúfať bezhranične.

Ak sa rozhodneš milovať nebojácne, potom začni veriť veľkolepo. Ukotvi svoju nádej tak hlboko, ako to je len možné.

Viera, nádej a láska: tieto tri ostávajú. Existujú vo vzájomnej harmónii a dokopy prepletené, aby sme z nich čerpali silu a mohli prekonať čokoľvek. Najväčšia z nich je ale láska. Bez lásky neexistuje pravdivý čin viery, bez lásky nieta nádeje.

Boh je láska. Láska je večná. Láska neprehráva a nič jej zverené nie je stratené. Nič, čo sa z nej zrodí, nemôže umrieť. Sú však miesta, kde sa láske rásť nedarí. Láska nemôže prekviatať v prítomnosti svojho rivala, strachu. Strach nie je večný – on sám je slepou uličkou. Strach je nečistý duch, ktorý vedie k utrpeniu. Strach prichádza z údolia tieňov a nahovára ľudskej duši pochybnosti. Láska ale čerpá svoju múdrosť zo svetla, kde sídli viera. Ak sa riadiš strachom príliš dlho... zlyháš.

**Opakom strachu
nie je viera alebo
neboďaj odvaha...
je to láska.**

Keď som pred mnohými rokmi začala písať prvú knihu, zistila som, že opakom strachu nie je viera alebo neboďaj odvaha..., ale je to láska. Mala som si lepšie pamätať príbeh v rozprávke z detstva z knihy Čarodejník z krajiny Oz. Bola to láska, ktorá premenila Zbabelého Leva a urobila ho statočným. Pravda o láske sa mi ešte viac potvrdila, keď som si dosadila strach a jeho prirodzené vlastnosti do 1. Kor. 13:4-8 (Ekumenický preklad):

Strach je netrpezlivý, strach je nedobrotivý, závidí, strach sa vystatuje a nadúva; správa sa neslušne, hľadá svoj prospech, rozčuľuje sa, počíta krivdy; raduje sa z nepravosti, ale neraduje sa z pravdy; nič neznesie, ničomu neverí, v nič nedúfa a nič nevydrží. Strach zanikne...

Motivácia a ovocie strachu sú v úplnom protiklade s motiváciou a ovocím lásky. Všetko, čo som v živote dokázala; všetko, čo som sa v živote naučila, sa mi podarilo až keď som vystúpila z tieňa strachu.

Existujú ľudia, ktorí vyhľadávajú dobrodružstvo a návaly vzrušenia z hroziaceho nebezpečenstva. O všetkých môžeme povedať, že sú odvážni – no iba tí, čo milujú, sú skutočne nebojácni.

Kvôli tomu, že Boh je láska, môže byť zároveň úplne nebojácny. Láska je nebojácna – Boh je nebojácny. Keďže patríme Bohu, môžeme aj my nebojácne milovať. Ale milovať nebojácne dokážeme až vtedy, keď prijmemo Božiu nebojácnu lásku, ktorou nás miluje On. A nebojácna láska... prináša nebojácny život.

Možno sú pre teba tieto múdrosti samozrejmosťou, no napriek tomu sa mnoho ľudí správa tak, akoby mohli Boha zaskočiť. Pohľad na svet nás desí, alebo rozčuľuje, a preto si myslíme, že aj Boh musí byť pri pohľade na krutosť, zlo a pohromy nahnevaný či vystrašený. Ale On nie je.

Dokonalá láska

Bez lásky je aj ten najodvážnejší skutok iba okázalé vystúpenie ľudskej pýchy. Odvaha bez lásky chce iba ohúriť publikum a nie preukázať empatiu k druhému. Pútanie pozornosti na seba prostredníctvom nebezpečných činov nie je v skutočnosti odvaha. Odvaha je vystaviť sa dobrovoľne bolesti v prospech druhého človeka. Znamená to, že niekedy namiesto agresívneho výpadu proti druhému človeku obetujeme za neho život.

Nikto nemá väčšej lásky ako ten, čo svoj život kladie za svojich priateľov.

(Ján 15:13; Ekumenický preklad)

Biblia Message hovorí (voľný preklad anglickej verzie):

Najlepší spôsob ako prejaviť lásku, je položiť život za svojich priateľov.

Lebo taký skutok nemá za cieľ zviditeľniť seba..., ale má za cieľ pomôcť kamarátom. Prvý list Korintánom 13:3 (Ekumenický preklad) hovorí o odvahe a obeti bez lásky takto:

A keby som rozdal všetok svoj majetok a vydal svoje telo na upálenie, no lásku by som nemal, nič by mi to neosožilo.

Dobrovoľný život v chudobe alebo mučenícky čin obety bez lásky nie je nič iné než náboženská obeta.

Nebeský Otec hlboko miluje svojho syna Ježiša a Ježiš sa rozhodol milovať ľudí rovnako hlboko ako Otec miluje Jeho. Láska dala Ježišovi silu vydržať utrpenie do konca vo viere, že my sa staneme tým dôkazom nádeje.

Ježiš ma miluje aj napriek mojej minulosti. Nemá strach, že urobím chyby. On vie, že ich urobím. Aj keď všetci robíme chyby, neznamená to, že sme omylom stvorenstva.

Aj keď zhreším, neodsudzuje ma. Bez ohľadu na to, ako sa potom cítim, Ježiš ma už ospravedlnil. Jedinú vďaku, akú Mu za túto nebojácnu nádej vo mňa môžem dať, je žiť život plný lásky, dôvery a poslušnosti Jeho Slovu.

Toho, ktorý nepoznal hriech, urobil za nás hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou.

(2. Kor 5:21)

Ježiš sľúbil, že On sám sa stane riešením a preváži akokoľvek veľký problém. Môžeš minúť všetky svoje peniaze a čas na sebazdokonaľovanie, a tak či onak bude Tvoja vlastná

nedostatočnosť tá posledná vec, čo uvidíš. Opäť Ťa premôže vlastná hriešna prirodzenosť. A keď budeš mať toho pohľadu na seba plné zuby, zameriaš sa na hriešnosť druhých ľudí. Neprekvapuje ma, že kritický líder kritizuje najtvrdšie najmä ľudí pod sebou. Pri pohľade na samu seba vidím vždy chyby; ale keď sa pozerám na Krista, moje nedostatky sa strácajú v Jeho žiare. Perspektíva, ktorú mám u Neho, sa mi páči oveľa viac než moja vlastná.

Tí, čo ho uzrú, budú žiarit', ich tváre sa nezapýria.
(Žalmy 34:5)

Ježiš nedovolí našim tieňom a hriechom, aby zatienili Jeho lásku. Keď sa cítime zraniteľné, nastal čas zdvihnúť pohľad k nebu v nádeji – a nie sklopiť oči v hanbe. Jeho dokonalá láska sa vzoprie každému strachu. Prečo by mi mali vlastné obavy brániť prijať Jeho bezchybnú lásku? Aj keď častokrát nemám odpovede na otázky typu „prečo,“ zistila som, že môžem úplne dôverovať Osobe, ktorej sú tie otázky určené. Lebo Jeho láska nemá konkurenciu. On zameral svoju lásku na mňa, preto som sa rozhodla vložiť do Neho všetku nádej. Dovoľ mi teraz upraviť žalm 91 do ženského rodu, aby Božie dcéry pochopili Jeho prísľub:

Vyslobodím ju, lebo sa ma pridžža, ochránim ju, lebo pozná moje meno.

(v. 14; Ekumenický preklad)

Zamysli sa nad tým..., prečo by nás mala láska vystavovať riziku, keď ona sama neprehráva? Má silu uzdraviť akúkoľvek ranu, čo život spôsobí.

Je mnoho oblastí, kde sa dá milovať nebojácne.

Nebojácne milovať svojho manžela/manželku je len jedna z nich. Aj deti a rodičia by mali byť milovaní nebojácne. Priateľstvá by mali byť plnené láskou – nie nenávisťou, panovačnosťou a

strachom. Nebojácne milovať môžeš svoju prácu a spoločnosť, kde pracuješ. Môžeš milovať organizáciu alebo kresťanské spoločenstvo. Môžeš milovať počas čítania knihy aj počas zábavy. Všade, kde nájdeš dôvod milovať, objavíš aj prekážky a sklamania.

A to ma privádza k ďalšej myšlienke: milovať nepriateľov. Prečo by od nás Ježiš niečo také chcel?

Lebo to je presne ten druh lásky, podľa ktorej sa dajú odlíšiť ovce od kôz. Odlíšujeme sa od tých, čo nám chcú ublížiť, keď ich milujeme. Keď sa *rozhodneš* milovať tých, čo Ťa utláčajú a zraňujú..., niečo sa v duchovnom svete mení. Tvoje neprijemné okolnosti sa nemusia zmeniť, ale nebudú Ťa zväzovať; budeš slobodná.

Raz som čítala príbeh otroka, ktorý sa počas občianskej vojny rozhodol zobrať svojho zraneného pána do nemocnice, namiesto toho, aby ho nechal na bojovom poli a sám sa zachránil. Nebola to ľahká voľba, ale jeho rozhodnutie len dokazovalo, že vo vnútri bol už slobodný. Čin záchrany ho oslobodil oveľa skôr, ako armáda Únie porazila rebelov.

Niekoľko môže nad Tebou prehlasovať slobodu, čo mu bude hrdlo stačiť – ale aj tak ostaneš neslobodná, ak sa pre neslobodu rozhodneš. Naopak, ľudia si naivne môžu myslieť, že Ťa vlastnia, a pritom môžeš žiť dávno slobodne podľa vlastného rozhodnutia. Doslovné otroctvo nás už asi nikdy nepostihne, ale keď si ľudia myslia, že im niečo dlžiš, je to forma nevoľníctva. Sú takí, čo vyzerajú slobodne, a pritom žijú poviazaní. Nemáš vplyv na správanie a názory ostatných, ale svoje postoje voči nim si volíš sama.

Láska sa rozhoduje dobrovoľne. Strach reaguje pod tlakom.

Láska je sloboda. Strach je poviažanie.

Dokonalá láska vyháňa všetok strach.

Lásku voľ v každých okolnostiach

Nasledujúci citát Kenta M. Keitha sa často pripisuje Matke Tereze, lebo ona ho často používala ako životné motto. Určite si už niekedy počula z neho nejakú časť, ale celý znie takto:

Paradoxné prikázania

Ľudia jedajú nelogicky, nerozumne, a egoisticky.
Miluj ich naďalej.

Ak budeš k ľuďom ústretový, budú ťa obviňovať z postranných sebeckých motívov.
Buď k nim ústretový naďalej.

S vlastným úspechom získaš aj falošných priateľov a nefalšovaných nepriateľov.
Snaž sa uspieť naďalej.

Dobro, ktoré dnes vykonáš, zajtra zabudnú.
Konaj dobro naďalej.

Úprimnosť a otvorenosť ťa robia zraniteľným.
Buď úprimný a otvorený naďalej.

Najvýznamnejší muži a ženy, ktorí priniesli najvýznamnejšie myšlienky, môžu umrieť rukou najúbohejších mužov a žien, ktorí nemajú žiadne myšlienky.
Prinášaj významné myšlienky naďalej.

Ľudia obdivujú skrachovancov, ale nasledujú celebrity.
Pomáhaj skrachovancom naďalej.

Budovať trvá roky, zničiť sekundy.
Buduj naďalej.

Ľudia potrebujú pomoc, ale môžu zaútočiť, keď im ju chceš poskytnúť.

Pomáhaj im naďalej.

Daj svetu zo seba to najlepšie a dostaneš za to úder do brucha.

Dávaj svetu to najlepšie naďalej.²

Ľudia Ťa sklamá..., miluj ich naďalej. Tak veľa podobného vidím na mojom vlastnom živote a slovách Kenta Keitha. Už si niekoho niekedy sklámala? Ja áno. Pokrútili nado mnou hlavami a prehlásili, že som „stratený prípad.“ Nepriatelia, ale hlavne priatelia Ťa zrania a sklamá. Ale už vieš, čo potom robiť..., miluj ich naďalej. Ak si chceš vybudovať bezkonkurenčný život, potom musíš žiť spôsobom, ktorý presahuje bežné hranice ľudského chápania a logiky.

Viem, že Ti to teraz nebude dávať zmysel, ale ak ľuďom dopraješ učiť sa komfortne z vlastných chýb, v budúcnosti dokážu lepšie zvládnuť ďalšie životné výzvy.

Na niektoré činy sa ale komfort tolerancie nevzťahuje; napr. na zneužitie, podvod alebo prekročenie zákona. Preto, keď hovorím o chybách, mám na mysli chyby z omylu, nedorozumenie alebo zlý odhad. Také chyby nie sú prejavom krutosti, zákernosti ani zvrhlosti. Lebo všetci z času na čas padneme, hoci mienime dobre. Všetkým sa to stáva – dobrým či zlým. Jediný rozdiel je v tom, že nespravodliví ostávajú na zemi a často sa snažia k sebe stiahnuť ostatných. Ale láska pobáda spravodlivého, aby sa opäť postavil, pomohol vstať aj druhým a pokračovať v správnej ceste (Príslovia 24:16). Láska si vždy vyberá cestu nápravy.

Buďme pravdiví v láske, aby sme vo všetkom dorastali v Krista. On je hlava, z neho rastie celé telo, pevne spojené vzájomne sa podporujúcimi kĺbmi a buduje sa v láske podľa toho, ako je dané každej časti.

(Ef. 4:15-16; Ekumenický preklad)

Láskavým vyjadrením pravdy si pomáhame navzájom sa budovať. Láska totižto urýchľuje zdravý vývoj v každej oblasti. Slová plné nenávisti, naopak, vývoj zastavujú a spôsobujú úpadok. Láska je vždy silnejšia než nenávisť a strach.

Ako sa vysporiadať so sklamaním

Sklamanie vzniká, keď sa nenaplnia naše očakávania. No, láska vždy verí v to najlepšie... Verí, ale nevyžaduje. Očakávania sa dokážu premeniť na požiadavky rovnako rýchlym spôsobom, ako sa láska premieňa na nádej.

Svojmu mužovi dôverujem, ale úplnú nádej vkladám len do Všemohúceho. Môj manžel a ja sa síce navzájom milujeme, ale to neznamená, že si nespôsobujeme sklamania..., robíme to. No rozhodli sme sa nelipnúť na nich. Vždy poďakujeme za lekciu, ktorú nám konkrétna životná udalosť priniesla, poučíme sa z vlastných chýb a ideme ďalej. Zistili sme, že to je lepšia cesta, než sa neustále točiť okolo zlyhaní, analyzovať ich zo všemožných uhlov pohľadu a pripomínať si zranenie.

Kedysi sme mali (alebo možno len ja!) v živote obdobie, že som si myslela, že opakované debaty na tému sklamaní niečo vyriešia. Myslela som si, že ak dôkladne preskúmam chyby toho druhého a jasne odsúdím každý aspekt jeho zlyhania, podobné sklamania sa už viac nezopakujú. (Tento nemilosrdný scenár odsudzovania som aplikovala na moje aj Johnove chyby.)

Nikdy ale nezafungoval, pretože moje rozumové predpoklady, s ktorými som do celého procesu vstupovala, boli chybné už na začiatku. Tak sme sa upriamili na chyby toho druhého, že sme všetko ostatné vytesnili. Už sme začali očakávať od seba navzájom len to najhoršie a prestali veriť v najlepšie. Obaja sme v sebe videli len to, čo sme chceli vidieť.

Milujem svoje deti, ale aj naše vzájomné vzťahy utrpeli sklamania. Je pravda, že to moje bolo zriedkavejšie, než ich sklamanie zo mňa – no stále je v našom vzťahu prítomné. Okrem detí sa mi tiež podarilo sklamať aj mnoho kamarátok...

Sklamanie vo vzťahu neznamená, že sa láska z neho vyparila. Znamená to, že nadišiel čas na rande s Božím Duchom a na Jeho radu. Láska potrebuje zažívať duševné spojenie a duševné spojenie sa neudeje bez otázok a dobrovoľnej zraniteľnosti oboch zúčastnených.

Nemôžem očakávať od ľudí – manžela, detí, priateľiek – to, čo mi môže dať iba Ježiš. Ak by som tú chybu predsa len urobila a postavila ich do pozície záchrancov, vopred by som ich predurčila na neúspech. A keď by nakoniec zlyhali, nebola by to ich chyba ale moje nerozumné očakávanie.

Ak budeš očakávať od ľudí viac a oni urobia menej..., dostaví sa sklamanie. Keď ale veríš v to najlepšie a oni urobia menej, znamená to len, že ešte nestihli naplniť celý svoj potenciál.

Boh Ti poslal do cesty konkrétnych ľudí, aby Ti pomohol dospieť. Tvoje nutkanie s nimi bojovať a viniť ich je prejav obranného mechanizmu a nevôle rásť. Áno, existujú takí, s ktorými sa proste nedohodneš a vaše cesty sa rozídu. Potom sú takí, ktorí sa na Teba vykašlú, keď to najmenej čakáš. No ľudia sa najčastejšie stiahnu do izolácie, keď im hrozí opätovné zranenie a bolesť.

Boh vždy verí v lepšie veci, než sa ja odvážim myslieť si sama o sebe. Neposudzuje ma podľa minulých chýb, pretože drží moju budúcnosť v rukách. Cielene ma učí odolávať strachu a zbabelosti, aby vo mne mohol vybudovať svoj dokonalý charakter. Pavol mal tiež podobné problémy s vlastným očakávaním, keď písal kresťanom v Korinte list (2. Kor 12:20; Ekumenický preklad):

Bojím sa však, aby som vás pri svojom príchode nenašiel takých, akých nechcem, a aby ste ani vy mňa nenašli takého, akého nechcete; aby neboli sváry, žiarlivosť, hnev, rivalita, ohovárania, klebety, nadutosť a rozbroje.

Prestaňme očakávať sklamanie – lebo tomu, čo očakávame, podávame vstupenku do reality. Keď máme na ľudí veľké požiadavky, ale odmietame im prejavit' svoju dôveru skôr, ako sa naplnia naše vlastné vysoké očakávania, samých seba predurčujeme na hnev a sklamanie. Platí tu ten istý princíp, ako keď odmietame veriť snu o budúcnosti skôr, ako sa naplní. Opäť sa predurčujeme na beznádej. Majme preto takú vieru v ostatných ľudí, akú by sme chceli, aby mali oni v nás – a síce, že to najlepšie z nás sa ešte len ukáže. Verme, že chyby druhých ľudí nie sú konečná diagnóza – ale že sú to len prešľapy na ceste k niečomu lepšiemu.

Môžeš sa rozhodnúť dôverovať Ježišovi a pozerat' sa s dôverou vpred alebo lipnúť nad minulosťou a živiť v sebe rozčúlenie. Rozhodnúť sa musíš sama. Druhých ľudí odsudzujeme vtedy, keď samy nerozumieme Božej milosti voči našim chybám.

Cesta strachu

Strach si vyberá svoju daň. Urobí z Teba slepca. Ukradne Ti silu; pripraví Ťa o sny, o vzťahy, financie, vieru a nádej. Strach chce všetko otráviť a vziať to, čo láska zadarmo dáva. Neobjavuje sa na scéne zriedkavo; jeho útoky sú rovnako nepretržité ako jeho dokonalé časovanie.

Strach neberie na Teba ohľad a nerešpektuje Tvoju potrebu dať si chvíľu pauzu..., prepadne Ťa v spánku a prevezme hlavnú úlohu v Tvojich snoch.

Strach je ničivá sila, duchovný protipól Božieho Ducha, ktorý je zdrojom sily lásky a zdravého rozumu. Strach paralyzuje s rovnakou istotou, s akou Boží Duch oslobodzuje.

Strach Ťa nielen pripraví o životné lekcie určené na Tvoj rozvoj, ale chce Ti tiež vziať nádej do budúcnosti. Obe sily, láska aj strach vytvárajú cestu životom. Jeden z nich vedie dobrou cestou; druhý cestou skazy.

Cesta lásky

Láska koná presne opačne ako strach. Je štedrá; túži uzdraviť vzťahy; vybudovať sny a posilniť nádej. Každý z nás má k nej prístup – tak ako nám Boh prisľúbil. Ale nemysli si, že nový život z prisľubu lásky môže fungovať podľa starých schém strachu. Boh totižto vždy túži dať k novému životu aj nové schémy myslenia.

Ani nové víno nenalievajú do starých mechov, lebo mechy sa roztrhajú a aj víno vytečie, aj mechy sa zničia. Nové víno však vlievajú do nových mechov a zachová sa oboje.

(Matúš 7:19; Ekumenický preklad)

Strach sa snaží opantať to nové, čo sa v Tebe zrodilo. Nedovoľ mu to. Ak sa má zo znovuzrodeného človeka stať nebojácna bytosť, chce to nielen novú lásku v srdci, ale úplne nové myslenie. Keď raz okúsiš chuť lásky, život nadobudne novú perspektívu. To, čo si kedysi považovala za charitu, budeš teraz považovať za príležitosť obetovať sa. Budeš dokonca vyhľadávať možnosti byť štedrá – a nie hromadiť vecné majetky. Láska túži strach odzbrojiť.

Nebojácna žena

Minulý rok mi jedna kamarátka poslala narodeninovú kartu, ktorá sa mi tak veľmi páčila, že som sa rozhodla nalepiť si ju na zrkadlo. Na prednej strane bola mladá žena v strakatých širokých nohaviciach zošitých z rôznych kúskov látky a s mottom: To nie je o oblečení, to je o životnom postoji. Inými slovami, nezáleží na oblečení, ale na tom, ako sa človek v danom outfite prezentuje. Láska najlepšie vynikne, keď ju ľudia nosia nebojácne. A to je niečo, na čom treba pracovať.

Nič nie je viac príťažlivejšie, než nebojácna žena. A pod slovom *nebojácna* nemyslím *ľahostajná*. Nebojácne Božie dcéry sú nebojácne preto, že neochvejne veria v istotu Božích prísľubov. Je úplne prirodzené, že samé seba hodnotíme – no hodnotiť sa máme vo svetle Božieho Slova. Nikam sa neposúvame, ak samé sebou pohrdame.

Ak sa hodnotíme z pozície strachu, vždy prehráme. Strach totižto vždy ukazuje na naše nedostatky a slabosti. Ale láska je nebojácna. Tam, kde sa začínajú ľudské limity, ona smelo čerπά z Božích zásob.

**Nič nie je viac
príťažlivejšie, než
nebojácna žena.**

Strach odpudzuje, láska priťahuje.

Čo znamená byť atraktívna?

Je to rozhodne viac než len vonkajší zjav. Aj vraky priťahujú pozornosť. Aby sme lepšie pochopili významu slova *príťažlivosť*, poďme sa pozrieť na jeho etymologický pôvod. Slovo *príťahovať/pritiahnuť* znamená „spôsobiť priblíženie“ alebo „prilnúť.“ Tiež to znamená „posúvať sa vpred silou magnetu;“ alebo „vzbudiť záujem a emócie.“

Tvoj život buď „silou magnetu“ priťahuje kliatby alebo požehnania. Takže sa spýtaj samej seba:

Je niečo alebo niekto, čoho/koho sa bojím?

Čomu sa mám postaviť (na odpor) z pozície lásky a bez strachu?

Komu odmietam odpustiť, kým sa nezmení?

Kedy a komu lásku dávam z opatrnosti a strachu?

Vytvorila som si systém obranných argumentov, aby som nemusela čeliť vlastnému strachu?

Je na čase obrátiť kartu. Začiatok zmeny je jednoduchý – začni prehlasovať nebeské bezkonkurenčné prísľuby nad sebou a svojim životom. Aby som Ti to uľahčila, pripravila som Ti podobnú modlitbu v ženskom rode podľa slov Pavla, ktoré kedysi povedal Timotejovi.

Moja milovaná dcéra, nech je milosť, milosrdenstvo a pokoj od Boha Otca a od Krista Ježiša, nášho Pána, vo väčšej miere uvoľnená do tvojho života. Pripomínam Ti, aby si roznechovala oheň Božieho daru, ktorý si dostala. Boh nám totiž nedal ducha bojzlivosti, ale Ducha sily, lásky a rozvahy. Nehanbi sa teda za svedectvo o našom Pánovi..., ale prekonaj všetko zlo, posilňovaná Božou mocou. Boh nás zachránil a povolal svätým povolaním, nie podľa našich skutkov, ale podľa svojho vlastného rozhodnutia a milosti, ktorú nám dal v Ježišovi Kristovi pred vekmi.

(2. Tim. 1:2, 6-9; Ekumenický preklad, upravený)

„Nebeský Otče,

Prijímam do svojho života Tvoju milosť, lásku a milosrdenstvo. Ožívujem oheň duchovných darov, ktoré som dostala. Otče, viem, že si mi nedal ducha strachu; preto sa zriekam područia jeho autority nado mnou. Otče, už teraz Ti ďakujem, že obnovíš/napravíš všetko, o čo ma tento zlodej (strach) obral.

Daroval si mi Božieho Ducha, ktorý ma posilňuje, stavia ma do pozície autority, zahŕňa ma láskou, zdravým rozumom a správnym úsudkom. Rozhodujem sa pre lásku, nie strach. Nehanbím sa za svedectvo o Ježišovi Kristovi, neskrčím sa znova pred zastrašovaním a budem nebojácne milovať.“

Otázky na diskusiu

1. V ktorých oblastiach života by si mohla milovať viac nebojácne? A ako by sa to prakticky prejavilo?
2. Vyskytuje sa v Tvojom manželstve problém, ktorý považuješ za problém svojho muža a nie za svoj vlastný?
3. V ktorých oblastiach života Ti strach zabránil lásku dávať a spôsobil, že si sa uzavrela do seba, stvrdla a odmietla byť zraniteľnou?
4. V ktorých oblastiach života si si zamenila pojem „urobiť chybu“ a „ja sama som omyl“?
5. Nastala nejaká situácia, ktorú si nezvládla, zhrešila si a mala strach sa hriechu opäť vzoprieť? Porozprávaj sa o tom s niektorou blízkou milovanou osobou alebo priateľkou. Bud' sama k sebe aj k nej úprimná.
6. Povedz, aký je rozdiel medzi nebojácnou a ľahostajnou ženou.

HLBOKÉ STUDNE – STUDNE PRIANÍ

Skúšky nám ukazujú, akí v skutočnosti sme; kopú nám hlboko do duše a odhaľujú obsah, z ktorého sme vytvorení.

Charles Spurgeon

Budem predpokladať, že Tvojím cieľom je stať sa zrelou Božou dcérou. Zrelosť si vyžaduje kopať hlboko do duše.

Súhlasím s Charlesom Spurgeonom, že každá životná skúška je lekciami na ceste k zrelosti. Teda minimálne moje skúšky nimi sú. Utrpenie je zase učiteľom. Ale v konečnom dôsledku si aj tak my sami vyberáme, či budeme dobrými študentkami alebo nie. Ja niektoré lekcie zvládam len na štvorku. Nič moc výsledok, ale prechádzam. Keď sa tak stane, zvyčajne si skúšku dobrovoľne zopakujem. Lebo aj keď možno nežijem dokonalý život, chcem ho žiť aspoň dôsledne. Je na nás, či budeme skúšky vnímať ako posolstvo vyššej pravdy o nás samých, alebo nám len narobia zo života chaos.

Na vonkajšie okolnosti a udalosti nemáme žiadny alebo len veľmi malý vplyv. Ale pokiaľ ide o naše vlastné reakcie, vôbec nie

sme bezmocné. Máme totižto slobodu výberu a to nám dáva úplnú kontrolu nad vlastnými činmi. A kým nám znie výrok Spurgeonova v ušiach, poďme sa lepšie pozrieť, čo hovorí o ideálnom prístupe k životným skúškam:

„Naučil som sa pobožkať vlnu bolesti, čo ma hodila o skalú.“

To je veľmi nekonvenčná a nečakaná reakcia na nepredvídateľné životné skúšky. Nedávno som pozorovala svoju vnučku Sofiu hrať sa vo vlnách mora. Užívala si čaro zážitku postaviť sa každej vlne tvárou v tvár. Nevadilo jej, že veľakrát ju vlna prevrhla a ona skončila potopená pod hladinou... všetko to bola sranda. So smiechom sa opäť postavila pevne na dno a utrela si vodu z očí pripravená čeliť ďalšej vlne.

Keď Spurgeon hovorí o skale, nemá na mysli dopad na skalnaté pobrežie, ale na Krista – našu skalú. Každý deň nám prináša nové výzvy a my sa rozhodujeme, ako budeme reagovať na vlny skúšok. Ak zostaneme jednať z pozície obrany, potom riešenie každej situácie, bude pre nás problémom. Iba keď sa vzdáme vlastnej defenzívy, dovolíme Božiemu Duchu, aby v nás mohol prehĺbiť zrelosť skrze životné skúšky, a teda aj vybudovať Boží charakter. Životné výzvy nám odhaľujú, čo sa v nás ukrýva, ale nepodrávajú našu identitu. Naša identita je ukotvená „v Ježišovi“ a závisí jedine na tom, čo On urobil – nie na tom, čo robíme, alebo sme urobili my. Skúšky nám umožňujú stať sa podobným Ježišovi, a teda byť neotrasiteľný. Kristus je tá metaforická skala, väčšia než čokoľvek. On je stabilným jadrom, skalou, kde nachádzame po každom dni útočisko a na ktorej každé ráno hľadáme oporu. Jedine Ježiš je tou konštantou a jadrom.

Príprava pôdy

Presuňme sa teraz od mora na pevninu. Ja žijem v nádhernej, niekedy zelenej, ale často suchej krajine štátu Colorado – takže rozmýšľať o živote ako o pôde mi príde úplne prirodzené. Pôda v

Colorade je tvrdá, lebo je vystavená extrémnym podmienkam. Aj pôda na našom dvore je tvrdá. Keď však ide o moje srdce, túžim, aby som tam mala pôdu mäkkú. Keď ma niečo príliš rozruší, bez ohľadu na to, či sa jedná o závažnú alebo drobnú vec, hneď cítim, že mám pôdu rozrytú. Pomedzi odkryté hrudy zeme vidím, ako sa škodlivé larvy snažia vrátiť naspäť do úkrytu pod povrch. A tiež už poznám druh skazy, ktorú sa tam snažia narobiť. Nepozorovane obhrýzali korene môjho manželstva a spomalili rast pekných vzťahov medzi mnou a mojimi priateľkami. Keď sa to udeje (a ono sa to deje častejšie než by som chcela), rozprávam sa s Otcom nejako takto:

„Och nie, to je hrozné! Ako sa to mohlo stať? Otče na nebi, vidíš to? Počul si, čo som práve povedala? Čo som si práve pomyslela?“

A On mi odpovedá: *„Lisa, to zjavenie bolo určené pre Teba, nie pre mňa. Larvy sú u Teba v pôde ukryté už dlho. Otázka je, či si ich tam chceš ponechať a riskovať, že v budúcnosti nezožneš úrodu.“*

Keď som sa nad tým zamyslela, naozaj som si uvedomila, že mám v pôde zasiaté semienka Božích prísľubov, ktoré sú len v zárodku a potrebujú čas vyrásť. Božie prísľuby sú zatiaľ nenaplnenou realitou života mojej rodiny. A hneď mi napadla otázka, či vôbec niekedy vyrastú do reality nášho života. Nebeský Otec odpovedal:

„Tento druh nákazy sa rýchlo šíri. Ale voľba je vždy na tebe. Môžeš ich existenciu znova špinavo ospravedlniť a zahaliť stopy ich deštruktívnej činnosti. A oni ostanú tam, kde sú. Ale ak sa chceš zbaviť tejto nákazy, musíš ich zriecť slovom aj skutkom a dovoliť mi, aby som ich nadobro odstránil.“

Pri pohľade na nich som urobila ako mi Otec povedal – nahlas som sa zriekla a slovom vyznala závisť, pochybnosti a strach z ľudí.

„Výborne. A keď sme pri tom, vidíš tú burinu? Podme sa aj tej zbaviť, kým je pôda kyprá. Pôjde to ľahšie. A zasejme namiesto nej aj semeno môjho Slova.“

Moment... teraz sa boj stal skutočným. Neviditeľné larvy sú jedna vec, ale odstrániť každé steblo zelenej buriny a čakať na naplnenie Božieho prísľubu je niečo celkom iné. Nachvíľu som sa zháčila a popri rozmýšľaní som im dala pár minút života navyše. A čo keby som chvíľu počkala, kým nevyrastú prvé výhonky prísľubu? Bez nich budem vyzeráť ako prázdna púšť plná prachu. Namietla som:

„Ale Pane, moje pôda bude potom vyzeráť nahá a neúrodná.“

„Lisa, chceš iba naoko dobre vyzeráť, alebo chceš byť naozaj plodná?“

A to je otázka s veľkým „O“ na súčasnú generáciu. Je vzhľad dôležitejšia než skutočná podstata vo vnútri? Spokojnosť s výzorom zdanlivej plodnosti môže ohroziť budúce obdobia rastu. Veci zasiate v skrytosti budú jedného dňa odhalené. Vzdychla som si.

„Okej. Tak ich vytrhni.“

„Stalo sa.“

A tak som tam ostala stáť nahá, no bez hanby. Lebo viem, že Jeho prísľuby budú vo mne z hĺbky slobodne rásť. Životné skúšky a utrpenie prečisťujú pôdu od všetkého zlého, čo by obmedzilo budúci rast toho dobrého. Tieto udalosti zjemňujú naše srdcia a pripravujú na budúci potenciál. Je mnoho slov, ktoré si môžeš dosadiť namiesto výrazu životná skúška. Kludne ju nazvi *boj, ťažkosť, posudzovanie, bolesť a utrpenie, pokus, previerka* alebo jednoducho *test*.

Slabé a silné stránky sa v nás prejavujú práve v čase nepohodlia. Úlohou týchto životných úderov súhrnne aj jednotlivo je narušiť suché oblasti našej duše a pripraviť ju na úrodu novej sezóny. Bez rýľovania a kopania by voda prameniaca z Božieho Slova stiekla po povrchu vysušenej tvrdej zeme nášho srdca a nevsiakla by do nášho života. Keď sa neurobia potrebné záhradné úpravy, dážd' stečie a my napriek dostatku vody navôkol ostaneme vyprahnuté.

Skúšky nám tiež ukazujú, aký je Boh. Kedysi by som sa dokázala s Tebou hádať o význame životných úderov. Tvrdila by som, že keď žiješ v súlade s Božím Slovom, nič zlé sa Ti nemôže stať. Bola som mladá, pochabá a naučená veriť niečomu, čo neobstojí v skúške času. Myslela som si, že poznať Božiu múdrosť je samo o sebe postačujúce, ale v skutočnosti som žila plytký život.

Naozaj úplne všetko, čo potrebujeme, sa nachádza v Božom Slove, ale životné údery nás nútia padať v pokore na kolená, aby pravda z neho mohla v nás pôsobiť. Potom už Biblia nie je len súhrnom odporúčaní na dobrý život, ale stáva sa slovom samotného života.

Bože, prekop môj život

Obdobie plytkého života, o ktorom som pred chvíľkou hovorila, bolo krátke a plné zmätkov. Hlavne preto, že som veľa predstierala a zakrývala svoje nedostatky. Bola som mladá, čerstvo obrátená, čerstvo vydatá a hĺbkové rýľovanie pôdy môjho srdca ma ešte len čakalo. Na duši som dovedy mala len zopár neškodných škrabancov. Pamätám si moment, keď sa všetko začalo meniť. Bola som na bohoslužbe a sedela som v prvom rade ako čerstvá manželka mladého pastora. Užívala som si dôvernú blízkosť nášho Otca počas chvál mysliac si, že v mojom živote je len zopár nedostatkov. V plnej dôvere som požiadala nebeského Otca, aby mi prekopal život. Neubehlo ani dvadsaťštyri hodín a už som oľutovala výber svojich slov.

Drahý nebeský Otče,

Použila som slovo „prekop?“ Môžem svoju žiadosť poopraviť? Bol to moment plný emócií a ja som zvolila nevhodné slová. Chcela som povedať, aby si mi len mierne vytvaroval a upravil život.

Žiadosť o zmenu slov bola zamietnutá. Nebol to nejaký omyl. Vyslovila som ju pod vplyvom Božieho Ducha. Tak ako mnoho kresťanov, aj ja som trpela hlbokými túžbami a modlila sa plytké modlitby. Mojej nebezpečnej žiadosti predchádzali modlitby, ktoré vo mne zakaždým zanechali pocit prázdnoty. Tie plytké slová mi do života nepriniesli žiadnu zmenu, lebo som sa modlila skôr z povinnosti než skutočne od srdca. Len som opakovala slová, ktoré som počula modliť sa ostatných. Áno, aj mňa učili, že modlitba je jednoduchý rozhovor s nebeským Otcem. No aj tak som sa videla stáť v nebeskej trónnej miestnosti obkolesená anjelmi, ktorí pozorne počúvali moje úbohé modlitby a ktorí ich považovali za komické.

Nezrelá mentalita mi bránila voliť slová, aby som dokázala spútať víchricu surového zúfalstva vo svojom vnútri. A tiež som nevedela, čo mám robiť s tým nekonečným hladom po niečom väčšom. Táto udalosť ma naučila, že Boh si používa životné skúšky na prehĺbenie mojich modlitieb smerovaných k Nemu. Pred tým, než som dala Bohu povolenie prekopať mi život, nevedela som, ako dosiahnuť hlbšiu vnútornú premenu. Každý problém či životný úder človeka ihneď zviaže! Namiesto toho, aby som uderila účinne naspäť, skončila som spútaná starými zvykmi v zajatí strachu. Ak údery pretrvávali, začala som sa im vyhýbať, utekať pred nimi. Keď to nezabralo, skryla som svoju nádej do želania a dúfala, že odídu.

Životné trápenie ma vždy vystrašilo a nahnevalo. Vršila som sa na druhých a aj na sebe. Moja najmilšia, ak máš podobné sklony, počúvaj ma. Život je sám o sebe príliš ťažký. Nebuď ešte aj Ty na seba tvrdá. Po niekoľkých desaťročiach života môžem potvrdiť, že Spurgeon mal pravdu. Som vo výhodnom postavení, ktoré posilnil sám život. Preto viem, že Božie Slovo nám ukazuje, na čej strane stojíme a tiež to, akú kvalitu charakteru máme vo vnútri. No a životné skúšky prichádzajú preto, aby z nás spravili iného človeka – aby sme sa stali tým, kým túžime byť. Ibaže nejako sme naleteli na lož, že hrdinami sa môžeme stať aj bez toho, aby sme vstúpili do boja.

Hlboké studne

Vždy som nadšená, keď sa mám stretnúť s nejakou osobnosťou – *hlbokou studňou* – ktorá je známa svojou zrelosťou a múdrosťou. Znamená to, že to bude oveľa väčší zážitok, než sa na prvý pohľad zdá. *Hlboké studne* bývajú záhadné a rozprávajú príbehy. Ja milujem príbehy. Voda v studniach týchto ľudí ostala nezakalená napriek ťažkým skúškam, ktoré by ostatní bez zakalenia nezvládli. A vďaka svojim osviežujúcim skúsenostiam sa pre druhých stávajú *hlboké studne* fontánami. Ich schopnosť uvažovať sa vymyká bežnému prímeru. Pri spoločnom rozhovore sa môžete dozvedieť viac o samej sebe než o človeku – *studni*.

Poznám niekoľko hlbokých *studní* ženského rodu. Vždy také ženy túžim spoznať lepšie. V ich spoločnosti mi na rozum príde toľko otázok, že sa spočiatku cítim nesmelé. Radšej počúvam, než hovorím, keď sa s niektorou studňou stretnem. Lebo vždy je toho veľa, čo sa dá počúvať a nehovoriť. Tiež sa chcem stať hlbokou studňou. Lenže stále sú v mojom živote oblasti a obdobia, kedy sa skôr podobám na *mláku* než *studňu*.

Spoznať *studňu* spravidla vyžaduje angažovanosť môjho srdca. Zvyčajne ich nezaujímajú moje knihy alebo konferencie, kde

som vystupovala. Väčšina si tým všetkým už prešla. Skúmajú neprebádané oblasti. Nepotrebujú počuť o mojej sláve; skôr ich zaujíma, ako osobnostne rastiem. Pýtajú sa na môjho muža, deti, vnúčatá a na moje srdce. Vedia sa pýtať správne otázky a zasiahnuť srdce. Skôr, než si uvedomím, čo robím, poruším hranice vlastnej zóny bezpečia a prezradím im všetko. (Tento zvyk sa môjmu mužovi veľmi nepáči).

Ale nerobím to pod tlakom hrozby – ale reagujem na ich prívetivosť.

Za tie roky, čo sa so *studňami* stretávam, som si uvedomila pár vecí. Stať sa *studňou* si vyžaduje zdravú angažovanosť v živote. Zrelosť sa nedá kúpiť – dá sa iba vybudovať. Prichádza s odvahou byť úprimná sama k sebe. V tomto smere je zrelosť niečo ako sval; buduje sa len vtedy, keď sa stále používa.

Studne prianí

Nedávno nás s Johnom oslovila televízna agentúra. Spoločnosť pôsobiaca v zábavnom priemysle skladala dokopy tím pre televíznu show, ktorá by mala prinášať odpovede na komplexné témy súčasného života z duchovnej perspektívy. Nebolo to prvýkrát, čo nás oslovili v súvislosti s týmto typom show. Po niekoľkých ponukách od iných agentov, ktorí sa zameriavali na produkciu reality show, som sa rozhodla nebyť súčasťou tohto projektu. Svojemu tímu som povedala, že to nepovažujem za dobrý nápad. Ale televíznemu agentovi sa podarilo presvedčiť mojich ľudí o opaku. Producenti chceli použiť do show automobil, ktorý by pripomenul divákov, že kedysi ľudia chodili do miestneho kostola, aby tam našli odpovede. Nechotne sme teda súhlasili dozvedieť sa viac.

John bol v tom čase odcestovaný v jednom meste, ja zase v inom, ale dohodli sme sa s televíziou na spoločnom konferenčnom hovore. Spýtali sa nás niekoľko otázok, na ktoré sme odpovedali

úprimne a priamo. Už som neočakávala, že nás opäť zavolajú, ale urobili tak. Páčila sa im údajne energia, čo z nás šla, tak sa rozhodli posunúť proces pohovorov na ďalšiu úroveň. To malo znamenať hodinový rozhovor cez Skype. Poslali nám zoznam otázok, ku ktorým sme sa mali počas rozhovoru vyjadriť. Prvá znela nejako takto:

„Moja šestnásťročná dcéra má sexuálny pomer so starším, sexuálne zrelším priateľom. On je jej prvým partnerom. Mala by ju som ako matka nechať zdravotne vyšetriť na sexuálne prenosné choroby alebo jej proste nechať rovno predpísať antikoncepciu? Čo by som mala urobiť?“

Pre mňa nebola táto otázka žiaden hlavolam. Spomínaná dcéra bola maloleté dievča žijúce pod strechou rodičov. Bola som si celkom istá svojou odpoveďou.

Vysvetlila som stanovisko Biblie, že smilstva sa má človek strániť – nie ho podporovať. Odporučila som rodine, aby si spoločne sadli a mladej slečne vysvetlili, prečo svojho priateľa už nebude vídať...

Skôr než som mohla pokračovať vo svojej odpovedi ma televízna agentka prerušila. Zdôraznila, že po a) mladý pár bude v sexuálnom živote pokračovať; a po b) nechce odo mňa, aby som citovala Bibliu. Chceli nás len v úlohe duchovných poradcov. Dodala, že agentúra si otázky zvolila sama a že konkrétne táto pochádza od nej. Jednalo sa v skutočnosti o jej sestru, ktorá žila aktívny sexuálny život a jej matku, ktorá nevedela, čo má robiť.

Agentúra vedela, že John a ja sme učitelia Božieho Slova, ale neželali si, aby sme im približovali stanovisko Biblie. Predstavovali si, že im poskytneme zrelé duchovné odpovede ale nie biblického charakteru. Dá sa také niečo vôbec? Existuje akákoľvek múdra rada mimo Božej pravdy? Keby som citovala nejakého guru z hnutia New Age, bola by moja odpoveď prijateľná? Chceli počuť

len povrchné odpovede v duchovnom obale – planú nádej, tzv. *studňu prianí*.

Chceli sa vyhnúť spoločenskému konfliktu. Nechceli nikoho uraziť, ak by sme náhodou povedali niečo spoločensky nevhodné. Dúfali, že požehnáme hriech a povieme, že zlo je vlastne dobré. Ich postoj mal nálepku „tak to proste chodí“ a my sme mali celú záležitosť obrátiť do pozitívnej roviny. Mali sme vyčarovať hriechu kompliment a znieť pri tom hodnoverne. A keďže nechceli, aby sa kresťanská viera verejne propagovala, mali sme si ju nechať pre seba. To by pre nich znamenalo, že Boh je úžasne tolerantný – nepleťme do toho Ježiša a ešte aj Bibliu.

Inými slovami, agenti by boli šťastní, keby som povedala niečo ako: „Áno, milujúca matka by určite mala nechať svoju dcéru zdravotne vyšetriť na sexuálne prenosné choroby. Ale kým sa k tomu dostanete, nechajte jej predpísať nejakú dlhodobú antikoncepciu, aby náhodou predsa len neotehotnela. A keď ju jej priateľ nabudúce príde navštíviť, môžete mu spoločne s manželom porozprávať, ako veľmi vám na svojej dcére záleží. Vyjadrite mu, že rozumiete jeho sexuálnemu apetítu a spýtajte sa ho, či by mohol prijať toto balenie kondómov ako pozornosť rodiny svojej priateľky. Takto sa uistíte, že ste spravili všetko, čo bolo vo vašich silách, aby ju náhodou nenakazil niektorou sexuálne prenosnou chorobou.“

Aj Ty vidíš, aká nezmyselná je taká rada? Ale chápem. Producenti show nechceli počuť biblickú pravdu; chceli planú nádej – *studňu prianí*. Vlastne sa snažili Johnovi a mne navrhnúť, „...nekažte ľuďom ich priania a my Vám za odmenu hodíme zopár drobných. Požehnajte hriech a zdvihnite ľuďom sebavedomie.“

Obávam sa, že príliš mnoho kresťanov si radšej želá planú nádej než by sa sami mali stať *hlbokou studňou*. Príliš mnoho žien v sebe nosí hlboké túžby, ale žijú plytké životy. Vedia, že sa

riadia svetskými radami, ktoré sú prázdnu ozvenou ich vlastných hlasov. Ale keďže sa im zdá, že nič lepšie nie je k dispozícii..., uspokojia sa s prázdnyimi prianiami. Uvažujú o živote takto:

- Kiež by som toto nepovedala.
- Kiež by som toto neurobila.
- Kiež by som sa nebola za neho vydala.
- Kiež by som sa vtedy rozhodla študovať.
- Kiež by som mala viac priateľov.
- Kiež by som vyzerala ako ona.
- Kiež by som si toto nebola kúpila.
- Kiež by som sa bola viac modlila.
- Kiež by som čítala častejšie Bibliu.
- Kiež by som bola disciplinovanejšia.
- Kiež by som bola trpezlivejšia.

Keby si stačilo iba niečo želať a veci by sa udiali sami od seba, boli by sme všetci úžasní, krásni, silní a odvážni. Walt Disney povedal: „Sen je želanie tvojho srdca, keď v noci spíš.“ Verím, že mal pravdu. Ibaže ani sen ani želanie sa nestane skutočnosťou, kým na ňom v bdelom stave nepracuješ. Želanie a túžba sú hnacou silou sna a naša vôľa je hnacou silou pri jeho realizácii. Nestačí si iba niečo želať. A vtedy sa začína budovať zrelosť.

Nebezpečenstvo klamu

Nech nikto neklame sám seba! Ak si niekto z vás namýšľa, že je múdry v tomto veku, nech sa stane bláznom, aby sa stal múdrom. Lebo múdrosť tohto sveta je pred Bohom bláznovstvom. Veď je napísané: Múdrych chytá v ich chytráctve. A zase: Pán pozná myšlienky múdrych, že sú márne.

(1. Kor. 3:18-20; Ekumenický preklad)

Viem, že sa v prvom verši píše, *nech nikto neklame sám seba*. No všetci vieme, že ženy sa veľakrát nechajú oklamať. Prečo by si ale niekto náročky natiahol na oči rolák a schoval sa pred pravdou? Fakt je, že nikto nechce úmyselne žiť v klamstve. Ako hovorí môj muž, „...*práve to je ten problém s klamstvom. Klamstvo klame samo o sebe.*“

Lož vytvára dojem, že veci, ľudia, okolnosti a rady druhých sú iné, než v skutočnosti sú. Lož môže vytvoriť dojem, že poslušnosť Bohu je len náboženské otroctvo. Môže tiež vytvoriť dojem, že dobrá kamarátka je vlastne najväčším nepriateľom. Lož dokonca dokáže zamaskovať *zlo* za *dobro* a *dobro* za *zlo*. Klamstvo zakalí vodu tak, že všetko ostane nejasné a človek nevie, čomu má vlastne veriť. Boh vedel, že budeme zmätení, preto nám dal návod na život, ktorý je platný v každom storočí, v každej kultúre a v každom emočnom rozpoložení. Naším návodom na dobrý život je Božie Slovo a veriaci sú Jeho nositeľmi.

**Chceme žiť podľa
premenlivých
svetských noriem
alebo podľa večnej
Božej pravdy?**

Rozhodnutie, či chceme žiť podľa premenlivých svetských noriem alebo podľa večnej Božej pravdy, je len na nás. Zakaždým, keď si stvorenie začne myslieť, že je chytřejšie než jeho Stvoriteľ, samé seba klame. Iba Božie Slovo má moc nám zjaviť pravdu, keď sa vody reality zakalia. Bez pomoci Slova budeš bláznovstvá mylne považovať za múdrosti.

Potom začneš považovať bludné domnienky a prefíkané podvody za prirodzené a charakterné praktiky. Vždy maj na pamäti, že Satan svoju prefíkanosť preoblieka do jemnej rafinovanosti. Nenápadne navádza svoju korisť na jednu vec, ale pritom mu celú dobu ide o niečo úplne iné. Na začiatku sa Satan vydával za spojenca Adama a Evy, keď im kamarátsky odhalil údajne tajné informácie o ovocnom strome. Zahral divadielko, že je úprimným starostlivým priateľom, ktorý chce, aby sa aj Adam s Evou mohli

stať bohmi a dokázali rozlišovať dobré od zlého. Narozprával im, že dosiahnutie božskosti si vôbec nevyžaduje rešpektovanie Otcových inštrukcií. Adam a Eva nechceli byť podvedení; túžili veriť hadovým slovám. Rozhodli sa radšej uveriť klamstvám hada, že nebeský Otec je vlastne ten podvodník. Had im sľúbil, že nadobudnú božskú prirodzenosť, ale v skutočnosti o ňu úplne prišli.

Nech sa ukáže, že Boh je pravdivý a každý človek luhár, ...
(Rim. 3:4; Ekumenický preklad)

Cesta záchrany von z klamstva vedie cez pokánie. Vtedy uznáme, že naša ľudská rozumnosť je obmedzená a pokoríme sa pred nekonečnou múdrosťou Stvoriteľa. Pokánie sa udeje vtedy, keď sa odvrátíme od klamstva a chopíme sa pravdy.

Satanove nenápadné lži sa dodnes ozývajú po celej Zemi. Hadove sladké návrhy vždy znejú milšie, jemnejšie a láskavejšie než Božie jednoznačné inštrukcie. No veď posúď sama, čo Ti znie lepšie? Zjedz a umrieš; alebo zjedz a získaj múdrosť? Had proti nám používa našu vlastnú pýchu a hlúposť. Kto by nechcel veriť, že sme múdrejší, než reálne sme? Tak prečo by nám nelichotil? Ale mimo Ježiša Krista nieto pravdy. Pri posudzovaní zla a dobra môžeme vychádzať iba z obmedzenej pozemskej perspektívy.

Duch však výslovne hovorí, že v posledných časoch niektorí odpadnú od viery a budú sa pridávať bludných duchov a náuk démonov.
(1. Tim. 4:1; Ekumenický preklad)

Duch klamu Ti bude vždy tvrdiť, že pravda sa dá nájsť aj mimo Božieho Slova. Bude Ti nahovárať, že teraz žijeme inú dobu, veci sa zmenili; a že Boh si už dnes nemyslí to, čo kedysi povedal. Počujem ho zo slov hada, keď vraví: „Neposlúchajte Boha; staňte sa sami Bohmi.“ Mnoho ľudí si myslí, že jediné ozajstné nebezpečenstvo číha na ľudí v čarodejnických kruhoch a satanistických obradoch.

Ale v skutočnosti duch klamu a démoni nenápadne navádzajú všetky svoje koristi na jednu vec, ale pritom im celú dobu ide o niečo úplne iné. Ak si kresťanka, nemôžu si vziať Tvoju dušu; budú Ťa chcieť obrať o pozíciu autority a zakaliť vody Tvojej duše. Mnoho bezbožných vecí je v dnešnej dobe spoločensky akceptované. A preto nám 1. Tim. 4:7 – 8; Ekumenický preklad dáva jasné varovanie:

Vyhýbaj sa bezbožným a babským bájkam. Radšej sa cvič v zbožnosti. Telesné cvičenie je totiž málo užitočné, ale zbožnosť je užitočná na všetko, lebo má prislúbenie pre terajší aj budúci život.

Nepovažuj tieto bájky za detinské a neškodné iba preto, že ich Biblia opisuje ako bezbožné a babské. Sú oboje. Nie sú to rozprávky alebo bájky zo sveta fantázie, ktoré nám majú ukázať pravdu. Sú to všetko démonické náuky určené na zabíjanie, kradnutie a ničenie ľudí.

Neexistuje žiadna skutočná pravda mimo slov nebeského Otca.

Ani Ježiš nehovoril ľuďom, čo *chceli počuť*, ale čo *potrebovali počuť*.

Čerpanie z vlastnej studne

V každom z nás existuje skutočná studňa. Je ňou naša duša – miesto odkiaľ čerpáme. Jeremiáš ju nazýva cisternou:

Dvoch zločinov sa dopustil môj ľud, mňa opustil, prameň živej vody, aby si vykopal cisterny, cisterny popraskané, ktoré neudržia vodu.

(Jer. 2:13; Ekumenický preklad)

Studne duší môžu byť rôzne, od plytkých až po veľmi hlboké; a hladina vody v nich stúpa a klesá podľa miery našej duševnej sily. Ak sú steny cisterny popraskané, nezáleží na tom, aká je

studňa hlboká – voda sa v nej neudrží. Časom je možné studňu prehlbovať, posilňovať a vystužovať. Podobne ako studňa, aj ľudská duša je nádoba, kontajner. Udržiavame si v nej skryté túžby, obavy a želania.

Niekedy mám pocit, že voda v studni mojej duše sa vôbec nehýbe. Inokedy zase vnímam, ako sa hýbe. Voda v nej nikdy nezmizne, bez ohľadu na to, či je studňa takmer prázdna, napoly plná alebo preteká cez okraj. V staroveku sa Satan snažil studne ľudských duší naplniť bahnom, lebo vedel, že zdrojom života je čistá voda. Drsné záplaty spôsobné životnými problémami môžu urobiť to isté.

Keď Ťa premôžu emócie a je Ti ťažko, je dobré poklop studne otvoriť a nechať všetok žiaľ a túžby duše vyjsť von – pomenovať ich. Keď mám pochmúrnu náladu, som deprimovaná alebo sa možno cítim slabá, stačí jedna pieseň, poklop studne sa otvorí a duša sa mi obnoví. Smiech a čas strávený s rodinou a veriacimi priateľmi tiež doplní vodu v cisterne. Štúdium Biblie, zápisky do denníka a modlitba ma dokážu občerstviť ako dlhý dúšok z chladnej fontány počas horúceho dňa.

Ženy s minulosťou

Všetci máme nejakú minulosť. Niektorá je pestrofarebná, iná nie. Nieкто má dobrú minulosť, iní majú hroznú minulosť. Ale v skutočnosti nezáleží na tom, aká je; nebezpečné je len zostať v nej uväznený. Ľudia neboli stvorení na to, aby žili v tieni slávy alebo hanby. Máme žiť vo svetle súčasnosti a dívať sa s nádejou do lepšej budúcnosti. Tak žijú spravodliví.

Za tie roky som zistila, že ľudia majú tendenciu pozeráť sa späť a viesť dlhé rozpravy o minulosti. Boh sa, na rozdiel od ľudí, díva dopredu a tvorí budúcnosť. Je dobré poznať ľudské príbehy, ale ešte dôležitejšie je poznať ich sny.

Počas mojich ciest a vystúpení som mala tú česť dávať nádej tisíciam žien. Kiež by si videla ten záblesk svetla v ich tvári, keď pochopili význam nasledujúcich slov:

Útoky na Tvoj život sa viac týkajú strachu Satana z osoby, ktorou by si sa mohla v budúcnosti stať, než osoby, ktorou si bola v minulosti.

Zrazu si totižto uvedomia, že ich príbeh sa neskončil. Uvedomia si, že ich život je strategicky naplánovaný a že nepriateľ ich práve kvôli tomu Božiemu plánu úmyselne a sústavne bombarduje. A vtedy pochopia to, čo máš zistiť aj Ty. Nikdy sa nejedná o Tvoju minulosť, ale o Tvoju budúcnosť. Áno, každé rozhodnutie prináša dôsledky. Tomu rozumiem. Ale bez ohľadu na rozhodnutie, ktoré si v minulosti urobila, Boh Ťa v ňom predišiel a vytvoril cestu tam, kde žiadna nebola.

Zvykneme si pri pohľade naspäť myslieť, že naše činy zatvorili jediné dvere, čo nám ostali otvorené. Ha! To je lož. Áno, tie dvere sa možno zatvorili, ale stačí sa poobzerať a uvidíš iné otvorené, ktoré Ťa čakajú. Možno vyzerajú inak než tie predošlé; možno je cesta za nimi náročnejšia, ale ak budeš spolupracovať s nebeským Otcem, dostane Ťa tam, kde Ťa chce mať. Vždy Ti dá potrebné pomôcky, aby si si mohla vybudovať hlbokú pevnú studňu a aby si z nej mohla čerpať.

Problém je, že mnoho z nás radšej ostane plakať nad popraskanou plytkou studňou. Vyčítame si: „Ach, kiež by som to nebola urobila! Všetko som tým pokazila!“

Blbosť! Ty, moja drahá priateľka, nie si taká mocná, aby si dokázala všetko pokaziť. Aj ženys minulosťou môžu mať budúcnosť. A Tvoja minulosť nedáva ľuďom právo určovať Ti budúcnosť. Boh ju ovláda. Svätý Augustín nám radí, ako prehlbovať studne našich duší:

Chceš rásť? Tak najprv zostúp. Chceš postaviť vežu siahajúcu k oblakom? Tak najprv vybuduj základy pokory.

Ježiš túži s nami tráviť tie najťažšie momenty života. A nie raz, ale vždy, keď treba. Myslíme si, že Ho potrebujeme iba pre úlohu duchovného znovuzrodenia a že od toho momentu sme odkázané iba na vlastné sily. Nič nemôže byť pravde vzdialenejšie. Prvýkrát Ho naozaj stretávame ako darcu spásy, ale potom opakovane prichádza ako liečiteľ duše, ktorý opravuje popraskané cisterny našich srdc.

Utopiť sa v plytkých vodách

Keď som sa chcela stať záchranárkou pobrežnej hliadky, učili nás, že ročne sa väčšina ľudí utopí v bezpečnej hĺbke s dosahom na dno. Rizikovými sú tri skupiny ľudí. Tí najmladší (päť a menej roční), mladí a ľahkovážni (muži vo veku od dvadsať do dvadsaťpäť rokov) a seniori (nad šesťdesiat rokov). Prekvapivo sa približne polovica obetí utopí v hĺbke maximálne šesť stôp (cca 182 cm). Spanikária a nedokážu na svoju záchranu využiť okolité možnosti v rámci dosahu. Preto sa veľké percento týchto ľudí topí v hĺbke troch stôp (cca 90 cm) a menej. Ak by boli prítetní, stačilo by spustiť nohy na dno a počkať na pomoc; alebo by si mohli sadnúť na dno; alebo proste vyjsť z vody von do bezpečia. Nie vždy hĺbka zabíja. Zabíja panika na plytčine, keď sa udeje niečo nečakané. Mladí a ľahkovážni nerešpektujú silu prúdu a predstavujú si samých seba ako nepremožiteľných.

Tak nebudíme generáciou žien topiacich sa na plytčine. Dovoľme Božiemu Duchu, aby vykopal bezpečnú hĺbočinu.

Studňa živej vody

Na konci tohto pozemského života by sme všetci radi počuli slová pochvaly za *dobře zvládnutý život*. Slovo *dobře* hovorí o

spôsobe, *ako* sme robili to, do čoho sme boli povolani. V ľudských schopnostiach milovať a žiť neexistuje niečo také ako *dokonale zvládnutá* úloha. Existujú len nedokonalí ľudia a *dobre zvládnuté* životy. Žiť *dobre* môže každý, lebo je to dar. Znamená *žiť zdravo* a *rozumne*. Tiež znamená pochybiť, padnúť na nos a znovu sa postaviť. Vzostup po páde je vždy nevyhnutný.

A presne taký postoj si musíme osvojiť, ak chceme dosiahnuť zrelosť a vydržať skúšky života. Pozri sa, ako preklad Biblie Passion podáva Príslovie 24:16, (voľný preklad jazykovej verzie Passion):

*Milovníci Boha okúsia nepriazeň života,
padnú sedem krát,
ale povstanú znova a znova.*

Ťažkosti života sú jeho vysokou školou. Cena za každú odučenú lekcii sa rovná Tvojej námahe, ktorú musíš vynaložiť na to, aby si sa pozviechala z pádu *ešte jeden krát*. Vstať, pozrieť sa na seba do zrkadla a priznať si, že si to pokazila, môže byť náročné a niekedy aj drahé. Nespasenému človeku sa stáva pád osudným:

*Ale nespravodliví ľudia
padnú vplyvom jednej pohromy
a už sa viac nedokážu postaviť.*

Pamätám sa na životné príbehy dvoch úžasných a obdarovaných lídrov. Obaja pochybili a padli v podobných situáciách, no každý sa k svojmu pádu a náprave postavil iným spôsobom.

Prvý z nich sa podvolil riešeniu rade starejších a prijal plán nápravy od svojho tímu. Vyžadovalo to od neho, jeho manželky a rodiny veľké nasadenie spolupracovať. Súhlasili, že sa všetkého vzdajú; odsťahovali sa z mesta, kde boli obklopení priateľmi a kde prežili dlhý úsek svojho života; a opustili kresťanské spoločenstvo, ktoré kedysi založili. Stali sa súčasťou nového spoločenstva a s pomocou nových bratov a sestier sa vydali na cestu vnútorného

uzdravenia. Opustili všetko, čo dovtedy poznali vo viere dosiahnuť nápravu a uzdravenie všetkých zúčastnených.

Niekedy mohli mať pocit, že zaplatili príliš veľkú obeť – alebo že dokonca zvolené riešenie bolo voči nim neférové. Viem určite, že ich zranilo pohrdanie ľudí, ktorých považovali za priateľov. Totižto vždy, keď sú do situácie zahrnutí ľudia, dostáva hriech priestor. Pastor s rodinou sa ale neurážali a žili život s pohľadom upretým pred seba a nie späť.

John sa stretol s týmto pastorom, kým žil v ústraní, slúžil, oddychoval, študoval a uzdravoval sa. Čas plynul a on sa stále díval vpred. Teraz je jeho manželstvo ucelené, manželský pár uzdravený a ich deťom sa darí. Majú úzky vzťah k jednej veľkej americkej organizácii zameranej na zakladanie kresťanských spoločenstiev. To im umožňuje zdieľať svoje životné skúsenosti s inými lídrami a pomáhať im predchádzať podobným chybám. Už pred tým som mala tento pár rada, ale teraz k nim prechovávam veľký rešpekt za to, čo dokázali. Som taká šťastná, že neostali porazení na kolenách, ale že sa opäť postavili na nohy. Udržali si správny smer, aj keď to bolo ťažké.

Druhý pastor a jeho manželka si vybrali úplne inú cestu. Pamätám si, ako mal John s dotyčným na začiatku rozhovor cez smsky. Povzbudzoval ho, aby ostal na správnej ceste za každú cenu. Dotyčný s ním súhlasil, ale nepriazeň života ho predsa len zviedla. On si s rodinou zvolil inú cestu a neakceptoval návrh riešenia rady starejších. Ich návrh sa mu zdal bezdôvodný a správanie ostatných neférové. To všetko mohlo byť tak..., iba Ježiš pozná pravdu.

Tragédiou ale bolo, že urážky ich stiahli späť do bahna problémov, z ktorého sa im podarilo predtým dostať von. Stali sa z nich majstri v prežívaní nespravodlivosti. Na škodu všetkých zúčastnených nemal nikto prospech z ich životnej lekcie.

Ďalšia cesta pádu začína vtedy, keď vnímaš svoj pád ako rozsudok smrti a nie ako lekciu života. Zlyhanie nerobí z Teba samotnej omyl. Pokiaľ budeš žiť na tejto zemi, budeš zažívať nepriaznivé okolnosti. Nikto nie je od nich ušetrený. Niektorí ľudia len dokážu znášať útrapy s väčším pôvabom než iní. Videla som dosť a viem, že sa im nedá vyhnúť. Ľudia Ťa buď zrania, alebo sklamú; niektorí z nich to urobia naschvál, iní nevedomky. Život Ti ublíži, alebo aspoň spôsobí nepríjemnosti. Nepriazeň zastihne každého do určitej miery. Ale poviem Ti úžasnú pravdu. V živote som zažila tak bolestivé veci, že sa mi zdalo nemožné na nich zabudnúť. A predsa si dnes na nich takmer vôbec nespomeniem. Ako je to možné? Vstala som zo zeme a kráčala ďalej. Na tej ceste ma čakali ďalšie skúšky. To, čo sa mi v tridsiatich zdalo neprekonateľné, som v päťdesiatich zvládla na úrovni doktorátu školy života.

Každý omyl je ďalšou príležitosťou učiť sa. Po čase začneš rozpoznávať prekážky a riziká. A tiež sa naučíš zaväzovať si šnúrky na vlastných topánkach, aby si sa do nich nezamotala a nespadla. Božie Slovo si čítame preto, aby chodník pred nami bol dostatočne osvetlený. Po každom vzostupe sa Tvoja kapacita zvládať nástrahy zväčší; studňa duše sa Ti prehĺbi a vznikne tak miesto na viac živej vody Božieho Ducha.

Verná do konca

Druhý význam slova, ktoré v angličtine znamená „dobré,“ je *studňa*. *Studňa* predstavuje zásobník vody, niečo ako *prameň* alebo *fontána*. Keď sa nám podarí čerpať životnú silu z prameňa živej vody, staneme sa aj pre druhých ľudí zdrojom občerstvenia. Zrelí ľudia – *hlboké studne* so živou vodou – majú nevyčerpatelný zdroj. Potom, keď sa na nás ľudia pozerajú, nevidia hrst medenákov roztrúsených v plytkej vode, ale nesmiernu Božiu vernosť.

Druhá časť slovného spojenia *dobře zvládnutý život* hovorí o dokončení úlohy. Biblia je plná príbehov s dobrým aj zlým koncom – teda s dobre a zle zvládnutým životom. Napríklad Noe.

Postavenie korábu mu trvalo roky. Samson, aj napriek obrovskej chybe, úspešne zavŕšil životný príbeh svojej sily. A tiež Petrove zapretie Krista, či Pavlove prenasledovanie Ježiša, dalo vzrast k úspešným úlohám týchto mužov šíriť evanjelium. Ale zase na druhej strane je v Biblii aj príbeh muža, ktorý si nezrátal výdavky skôr, ako začal stavať. Začal dobre, ale skončil s výsmechom (Lukáš 14:27-29). Potom je v nej príbeh o sluhovi a jeho jednom talente. Rozhodol sa ho zakopať z prílišnej opatrnosti, kým sa jeho pán vráti domov. Mince sa v zemi nemnožia. Takže keď ho napokon vykopal, mal len toľko talentov, koľko do nej vložil. Výsledok bez progresu mu vyslúžil nálepku „naničhodného sluhu“ a miesto v ústraní (Matúš 25:14-30).

Tieto príbehy nám nehovoria o rýchlosti zvládnutia úlohy, ale o dosiahnutej kvalite výsledku. Vytrvalosť, vernosť a oddaná poslušnosť bude vždy prospešnejšia než náhodné a nepravidelné nárazové aktivity a entuziazmus. Potom aj po chybe či páde na ceste životom správnym smerom sa budeme vedieť znova postaviť a Boh nás privedie na konci domov.

**Nejde o rýchlosť
zvládnutia úlohy,
ale o dosiahnutú
kvalitu výsledku.**

Ísť životom správnym spôsobom si vyžaduje kopať hlboké pevné studne a záväzok verne dokončiť, čo sme začali. Je ľahké vytvoriť si studňu plytkých prianí, no my chceme kopať hlboké studne vystužené Božím Slovom a napĺňané prameňom Božieho Ducha. V nej nájdeš svoju odmenu – bezkonkurenčný život Božích prísľubov.

Otázky na diskusiu

1. Ktoré oblasti Tvojho života Boh práve „prekopáva?“
2. Ako by si opísala ženu – „hlbokú studňu?“
3. Je možné byť duchovným človekom a neriadiť sa biblickou pravdou (Božou pravdou)?
4. Čo dokáže naplniť studňu Tvojej duše? Čo ju dokáže vyprázdniť?
5. Ako by vyzeral konkrétny plán zmien, podľa ktorého by si mohla svoju studňu zámerne prehĺbovať?

9

BEZKONKURENČNÁ DCÉRA

*Tyran umrie a jeho vláda sa pomíne, mučeník umrie
a jeho vláda sa len začína.*
Søren Kierkegaard

Táto žena:

*Sa vzoprela najmocnejšiemu a najperverznejšiemu
vládcovi sveta.*

*Bola schopná priniesť evanjelium dovedy neslýchaným
spôsobom.*

*Bola zbitá, pokúšaná a mučená každým možným
spôsobom, a predsa ostala verná evanjeliu, svojim
priateľom a jedinému Bohu.*

Bola uväznená, ale dosah jej vplyvu ostal nespútaný.

Bola bez manžela, ale ani zďaleka nie osamelá.

*Patrila medzi apoštolov a historické pramene hovoria,
že v dobe prvých kresťanov boli jej zázraky a znamenia
takmer bezkonkurenčné.*

Asi sa pýtaš, prečo nepoznáš túto ženu. Aj ja som sa o nej dozvedela len nedávno. Bola jednou z mála matiek cirkvi, ktorej meno ostalo pochované v pieskoch času. V minulosti som začula zopár zmienok o jej živote a zatúžila som ju spoznať viac. Nestačili mi povery a čiastkové informácie. Tak som sa pustila do bádania historických prameňov, ktoré sa venovali obdobiu vzniku prvých kresťanských spolkov po ukrižovaní Krista. Prizvala som si na pomoc niekoľkých teológov, urobila si online prieskum a zakúpila knižky. Akonáhle som sa prepátrala k jej menu, podarilo sa mi zhromaždiť kúsok skladačky a vytvoriť zmysluplný celok.

Volala sa Photina alebo aj Photini. Jej meno má grécky pôvod a znamená „osvietená.“ Toto meno prijala po krste a prijatí viery v Ježiša Krista. Tak ako nám, aj jej svet Ježiš zaplavil vlnami zjavení pravdy. Ako oddaná kresťanka sa schádzala s ostatnými v hornej sieni. Keď na nich zostúpil Boží Duch, bola tam s ostatnými a na znak prijatia daru jazykov sa jej zjavil nad hlavou ohnivý jazyk. Vtedy počas Letníc prijala Photina poslanie kázať evanjelium v ďalekých končinách zeme.

Všetko opustila, vymanila sa z komfortu svojho dovtedajšieho života a odcestovala do vzdialenej Afriky. Nešla tam sama, ale vzala so sebou väčšinu rodiny. Čas, ktorý prežila s Ježišom, spôsobil v nej takú obrovskú osobnostnú premenu, že obaja jej synovia a jej päť sestier sa tiež obrátili na vieru. So synom Jozefom a sestrami sa vydala do najvzdialenejších končín zeme, presne ako im Ježiš prikázal (Skutky apoštolov 1:8).

V Afrike, v Kartágu všetci verne pracovali, šíрили evanjelium o Ježišovi a priniesli úžasné ovocie Ducha. Keď sa k nej dostalo, že Nero – vyšinutý cisár – väznil a prenasledoval kresťanov po celej krajine, Photina žiadala múdru radu od Boha. Zjavil sa jej v sne Ježiš. Kázal jej ísť do Ríma a predstúpiť pred Nera. Takže namiesto toho, aby sa držali čo najďalej od nebezpečenstva, vydali sa presne do centra hurikánu. Photina so synom a sestrami nasadla na loď

spolu s ďalšími kartáginskými kresťanmi a odplavili sa do Ríma.

Bolo im jasne komunikované, aby chválili svojho Boha v súkromí; a že ak budú otvorene praktizovať vieru, budú čeliť dôsledkom. Prečítaj si rozhovor medzi jej synom Viktorom – rímskym strážnikom – a úradníkom menom Sebastián.

„Viktor, viem, že ty s matkou a bratmi ste nasledovníkmi Krista. A ako priateľ ti radím, aby ste sa podvolili vôli cisára. Keď ako vojak podáš vedeniu správu o akýchkoľvek kresťanoch, dostaneš ich majetok. Ale tvojej matke a bratom napíšem, aby verejne neučili o Ježišovi. Nech vyznávajú svoju vieru v súkromí.“ Viktor mu odpísal: *„Chcem sa stať kazateľom kresťanskej viery rovnako ako sú moja matka a bratia.“* Sebastián mu opäť odpovedal: *„Och Viktor, všetci predsa vieme, akým nepriateľom budete všetci čeliť – ty, tvoja matka a bratia.“¹*

Koľkí by sa odvážili žiť svoju vieru verejne, keby vedeli, že im to zaručene prinesie stret s nepriateľom? Neskôr sa ukázalo, že Viktor spolu s matkou, bratmi a tetami vsadili svoj osud na jednu kartu. Nasleduje úryvok z toho istého dokumentu, ktorý ponúka výjav z Photiniho prvého stretnutia s Nerom.

„Príchod Photini a jej činnosť vzbudila v hlavnom meste verejný záujem. „Kto je tá žena?“, pýtali sa. Prišla do Ríma so skupinou prívržencov a Krista káže s veľkou odvahou.“ Vojaci dostali príkaz priviesť ju pred cisára, ale Photini ich už očakávala. Skôr než ju stihli zatknúť, Photini spolu so synom Jozefom a kresťanskými priateľmi sa dobrovoľne nechali predviesť pred Nera. Keď ich cisár zbadal, spýtal sa, prečo prišli. Photini mu odvetila, že mu prišli zvestovať vieru v Ježiša Krista.“ Napolo šialený cisár Rímskej ríše ju ale svojou zúrivosťou nevyplašil. Ona prišla, aby sa obrátil!²

Samozrejme, Nero bol menej než priateľský. Nariadil, aby ruky všetkých, ktorí sú spolčení s Ježišom, zbičovali železnými tyčami.

Stráž odvieďa Photinu a všetkých jej prívržencov na výkon trestu za opovážlivosť. Počas ďalších troch hodín vyčerpávajúceho bičovania zo strany drábov kresťania necítili žiadnu bolesť a spievali im zhudobnené žalmy. Nikto z kresťanov nemal na rukách ani jednu ranu či stopu po údere.

Keď to Nero zistil, uvrhol ich do väzenia a zosnoval plán, ako presvedčiť Photinu a ostatných, aby sa vzdali viery. Tentokrát ich chcel presvedčiť svojou vládnosťou. Na kráľovskú hostinu nechal priniesť šesť trónov a predviedol sestrám celé spektrum rímskeho bohatstva. Nešetril peniazmi na príprave drahej kolekcie šiat, ktorá mala potešiť ženskú dušu. Okrem zlata a striebra ich obdaril drahými kameňmi a nevidanými rúbami. Všetko bohatstvo, krása a komfortný život im mohli patriť, ak by sa len vzdali kresťanskej viery a podrobili sa rímskym božstvám. Chcel sa uistiť, že mu plán vyjde, preto povolal vlastnú dcéru Domninu do úlohy svojho posla.

Domnina vstúpila do miestnosti a srdečne pozdravila Photinu. Pri pozdrave zmienila Ježišovo meno, čím ju Photina mylne začala považovať za veriacu sestru. Nadšene jej porozprávala o Ježišovej úžasnej láske a zázrakoch. A Domnina namiesto argumentácie a protirečenia voči Photine, konvertovala na kresťanskú vieru. Nebola však sama, kto konvertoval. Aj Domninine slúžky presvedčilo Photinine odvážne svedectvo a vyučovanie evanjelia. Následne požiadala cisárovu dcéru, aby všetko bohatstvo zhromaždené v miestnosti rozdali chudobným obyvateľom v uliciach Ríma. Domnina sa nechala pokrstiť a prijala nové meno.

Nero zúril. Nariadil, aby Photinu so sestrami a synmi upálili. Nechal vyhotoviť obrovskú pec, ale keď ich do nej vhodili, oheň sa ich nedotkol. Tak sa rozhodol, že rodinu otrávi. Keď im doniesli jed, Photina sa prvá podujala vypiť otravu, ale toxíny jej ani ostatným neublížili. Dokonca aj posol, čo priniesol skupine jed sa obrátil na vieru. Ostali teda uväznení u Nera ďalšie tri roky a počas tohto obdobia podstúpili všetky možné formy mučenia, ktoré si zvrátený cisár dokázal vymyslieť.

Čím viac sa ich Nero snažil ubiť, tým viac ich sláva stúpala. Evanjelium viery sa rýchlo šírilo po hlavnom meste a kým boli vo väzbe, samotné väzenie sa stalo miestom chvál. Rímski občania pravidelne prichádzali do väznice vypočuť si vyučovanie evanjelia a prijať modlitby od Photiny a jej rodiny. Počas tohto obdobia sa správy o Ježišovi a viere zo žalára rýchlo šírili Rímom a mnohí uverili.

Nero si povolal bývalého sluhu, ktorého kedysi tiež uväznil, aby mu prinášal správy o všetkom, čo sa v celách deje. Nariadil okamžité sťatie hláv všetkých kresťanov zo žalára. S jedinou výnimkou Photiny. Dúfal, že zlomí jej vieru, keď jej spôsobí žiaľ za súrodencami a synmi a keď ju bude držať v izolácií. Nechal ju teda odviecť do hlbokkej, tmavej, suchej diery podobajúcej sa studni. Niekoľko prameňov uvádza, že pred tým, než ju spustili dole, hrozne ju zbičovali. Nero ju nechal v diere ležať niekoľko týždňov. Musela sa cítiť ako pochovaná zaživa, nekonečne osamelá. Toto boli najtemnejšie dni jej života a keď plakala, tak nie nad stratou milovaných. Vedela, že smrť ich vykúpila z pozemskej väznice do nebeského kráľovstva. Plakala, že bola ukrátená o možnosť stať sa mučeníkom akými boli jej synovia a sestry a teda, že jej odopreli mučenícku korunu. Z toho, čo som čítala sa mi zdalo, že toto obdobie bolo pre ňu najťažším obdobím života.

Každý historický zdroj, ku ktorému som sa dostala, uvádzal zmienku o období v diere. V jednom zdroji sa hovorí, že umrela v temnote toho miesta – ale nie zo zúfalstva, ale z vlastného rozhodnutia. Rovnako ako Štefan, aj ona uvidela vo sne Ježiša a odovzdala mu svojho ducha. Iné zdroje uvádzajú, že ju z diery po veľmi dlhom čase vytiahli a že Ježišovi odovzdala ducha v sne, po tom ako bola opäť uvrhnutá do žalára. V každom prípade život tejto ženy bol sám o sebe hlbokou studňou plný živej vody, ktorá prinášala výživu a občerstvenie mnohým druhým ľuďom.

Moderní mučeníci

Photina nemala obdivovateľov či fanúšikov; život jej dal skôr svedkov a mučeníkov. Mala ale niečo, po čom túžim aj ja. Mala to, čo sa každému z nás môže v budúcnosti zísť – neotrasiteľnú vieru. Počet kresťanov nerastie len vtedy, keď k nim svet vzhliada s priazňou. Ale ozajstní učenici Krista dozrievajú v období útrap. Renomovaný katolícky historik Christopher Henry Dawson hovorí:

„Počet kresťanov rástol v tieni biča a sekier katov a ich životy boli ohrozované fyzickým mučením a smrťou. Závoj mučeníctva zahaloval roky raného kresťanstva. Ale nebola to len smrť, ale aj ideál a nádej, čo mučeníctvo prinášalo. Mučeník bol považovaný za úplného kresťana; bol šampiónom a hrdinom novej spoločnosti. Dokonca aj kresťania, ktorí zlyhali v čase skúšok – aj tí považovali mučeníkov za svojich záchrancov a ochrancov.“⁴³

Dnešná doba je bohatá na perverzné zlo a násilie. Zakaždým, keď si už myslím, že to nemôže byť horšie..., príde ďalší šok. Aj dnes sú kresťania mučeníkmi. A namiesto spravodlivého hnevu dnešný svet odpovedá postojom ľahostajnosti. Bolí ma z toho srdce, ale nie som vôbec tým všetkým zaskočená. Nedávno boli aj na americkej pôde kresťanskí študenti mučení kvôli viere. Ozbrojený muž postupne tých, čo vyznávali Krista, strieľal do hlavy a tých, čo nie, do nohy. Média sa zaoberali uvedeným zločinom z pohľadu neoprávneného používania zbrane namiesto toho, aby upozornili na neho ako na čin spáchaný z nenávisťi voči určitej skupine ľudí.

Ak budeme Bibliu interpretovať a žiť pravdivo, na pomoc nám nikdy neprídu svetskí vladári. Ale to neznamená, že máme ostávať ticho, keď na nás temnota útočí. Tak ako Photina – ani ona nebola ticho. Máme v praxi naplňovať a žiť pokyny z 1. Jána (Ekumenický preklad):

Deti, vy ste z Boha a zvíťazili ste nad nimi, lebo ten, čo je vo vás, je väčší ako ten, čo je vo svete.

Kresťanom v iných národoch stínajú hlavy a videá zobrazujúce tieto zverstvá kolujú po svete, aby dali veriacim kresťanom jasné varovanie. A ja sa pýtam, či si páchatelia uvedomujú, kto sme – lebo my sami sme zabudli.

Nedávno komando militantných muslimských vojakov vtrhlo do priestorov kenskej vysokej školy a zavraždilo všetkých veriacich, ktorí sa zhromaždili na rannej modlitbe. Potom komando vyťahlo ostatných študentov z internátnych izieb a ubytovní a s puškou pri hlave ich donútili priznať vieru. Kresťanov zabili. Zomrelo takmer 150 ľudí a ďalší boli zranení. Organizácia zodpovedná za vraždenie sa na internete vyhrážala, že toto bol len začiatok a že uistila veriacich kresťanov, že toho bude ešte viac.⁴

Je čas, aby sme sa vnútorne pripravili trpieť pre Krista. Radšej si pripravme odpoveď na otázku viery teraz a zmierme sa s prichádzajúcim utrpením, akoby nás mali tou otázkou zaskočiť a my by sme Krista nepripravení zapreli. Musíme si osvojiť rovnakú perspektívu ako učenci v Skutkoch 5:41–42; Ekumenický preklad):

Oni odišli spred veľrady natešení, že boli uznaní za hodných znášať potupu pre toto meno. Každý deň neprestajne učili v chráme i po domoch a ohlasovali evanjelium, že Ježiš je Mesiáš.

Už si sa niekedy stretla s niekým, kto bol mučený pre vieru v Ježiša? Rozprávala si sa s osobou, ktorá by sa tešila, že môže znášať pre Ježišove meno potupu? Ja áno. Títo svätí ľudia žiarili čistotou z vnútra navonok nie preto, že boli mučení – ale preto, že uprostred utrpenia sa stretli s Ježišom. Boli korunovaní milosťou, ktorú ja ešte len musím objaviť. Títo ľudia tvrdo pracujú na poliach, kde byť kresťanom je niečo, čo ich ohrozuje na živote.

Nebezpečenstvu čelia takmer denne. Sú to drahí bratia a sestry, ktorí prekladajú tieto knižky. Ja ich píšem doma v bezpečí a ich za to prenasledujú. Častokrát si pripadám nehodná s nimi spolupracovať. Spôsob ich života mi často pripomínajú Pavlove slová v 1. Korintňanom:

Prečo sa aj my vystavujeme stálemu nebezpečenstvu? Veď každý deň umieram, uisťujem vás o tom, bratia, pri všetkom, čo pre mňa znamenáte v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.

(15:30 – 31; Ekumenický preklad)

Slaboštvá kresťanov na Západe

Môžem byť k Tebe úprimná? Mám veľkú obavu o kresťanské spoločenstvá na Západe. Často sa stretávam práve s takými kresťanmi, ktorí zneuctujú Ježišove meno. Niekedy ma znechucuje aj môj vlastný nezájum a sebeckosť.

John a ja sme sa nedávno počas jednej večere rozprávali s pastormi niekoľkých kresťanských spoločenstiev. Hovorili, ako často napomínajú veriacich ľudí vo svojich zhromaždeniach, aby sa chránili pred sexuálnou nemravnosťou. A to sú všetko ľudia, ktorí žijú svoju vieru v denno-dennom živote. Na znak odpovede vidia len prázdny pohľad v očiach veriacich a chabé výhovorky. Páry žijúce pod jednou strechou tvrdia: „...*chceme sa jedného dňa vziať. Prečo je teda zlé spoločne žiť a viesť intímny život už teraz?*“

Ďalší pastor nám s úzkosťou v hlase hovoril, ako jeden popredný kresťanský líder plánoval rozvod so svojou manželkou, aj keď k tomu nemal žiadne biblické dôvody. Vraj dotýčny počítal s tým, že kvôli tomuto rozhodnutiu bude musieť opustiť kazateľnicu. Ale tiež ráta, že v ústraní sa zdrží tak maximálne rok a potom ho ľudia opäť prijmú a on bude pokračovať tam, kde skončil. Najsmutnejšie

na tom je, že podľa všetkého má pravdu. Strach z ľudí pre nás už nič neznamená a ani nás už neochráni pred hriechom. Iba bázeň pred Bohom by to dokázala.

Po vyliatí Božieho Ducha počas jednej bohoslužby sa niekoľko sto žien podujalo vziať na plecia svoj kríž a nasledovať Ježiša. Vzápätí sa líder zhromaždenia prihovoral týmto ženám so slovami, aby sa necítili pod tlakom – že Boh nepotrebuje ich činy, ale že chce iba ich osobu. Ja sa pýtam - naozaj?

Som nekonečne vďačná Ježišovi, že sa vzdal kvôli nám svojej božskej osoby a výhod, ktoré mal v nebi ako Boží Syn; a podujal sa vykonať činy služobníka, aby sme my mohli byť v nebi s Ním. Dívam sa na naše kresťanské spoločenstvá a vidím takú silnú naviazanosť na svetský život až ma to desí.

Žena s minulosťou

Životná cesta Photiny sa nezačala krstom do Božej rodiny. Predtým, ako konvertovala, takisto bola naviazaná na svetský život a uväznená v hriechu. Aj ona bola hriešnym outsiderom. Celý svoj dovtedajší život žila pod (židovským) zákonom bez nádeje na budúcnosť.

Božie Slovo nám ponúka náhľad do pozadia tejto ženy. Keď ju prvýkrát stretáme, je rozvedená, vyhostená a bez mena, ktoré by vyjadrovalo nádej. Jej život bol problematický v toľkých smeroch, že sotva by ju niekto bol schopný vidieť v úlohe apoštolky. Jej prvá príležitosť evanjelizovať sa niesla v duchu nepriamych otázok a bojazlivých návrhov. Možno si aj ty kedysi pocítila odsúdenie druhých do takej miery, že si sa neodvážila hovoriť inak než v hádankách.

Odpusť tým, čo Ťa odsudzovali.

Ľudia, ktorí Ti stále pripomínajú chyby z minulosti... musia ešte len prijať Božiu milosť a moc znovuzrodenia.

Alebo možno Ty sama sa spochybňuješ. Moja vlastná minulosť vo mne vyvolala množstvo otázok. Napriek tomu, že to bolo najtemnejšie, najšpinavšie obdobie života, vykúpením sa pre mňa po čase stalo zdrojom živej vody a hlbokou studňou. Aj keď je pravda, že kresťania začiatočníci by sa nemali dostať do vedúcich pozícií prírychlo, každý kresťan by mal možnosť vidieť z perspektívy pódia silu Ducha, keď robí zázrak znovuzrodenia. Vidieť áno, no nezneužiť Božiu milosť na ďalší hriech (Rim. 6:1 – 2). Jeho milosť by nás mala poháňať k zmene, aby sme žili nový život v rastúcej spravodlivosti a aby sme prijali nové meno.

Photina bola v historických prameňoch najskôr označovaná ako príslušníčka určitého etnika. Až po znovuzrození ju spoznávame pod menom „osvietená.“ Prvýkrát sa s ňou v Písme stretávame pri jej rozhovore s Ježišom. Je to priateľka Samaritánka od studne. Nie je to úžasné, že žena, ktorá kedysi žila postupne s *piatimi mužmi*, nakoniec kázala Božie Slovo po boku svojich *piatich* sestier! Páči sa mi táto biblická symbolika – číslo päť v nej predstavuje Božiu milosť. A v jej živote to bola milosť za milosťou!

Vždy som milovala príbeh tejto ženy. Vždy som ju považovala za ženu mimoriadnej odolnosti. Od začiatku bola hlbokou studňou s plytkým životom. Nepriazeň života a dôsledky jej rozhodnutí v nej vyhlúbili hlbokú tmavú suchú dieru. Nepriateľ jej duše sa vždy snažil, aby to bolo miesto trvalého zlyhania, ktoré ju oddeľovalo od ostatných a dusilo sny.

Zakaždým keď si čítam o jej stretnutí s Ježišom (z Jána 4. kapitoly), predstavím si na jej mieste seba. V mysli si vybavím obraz, ako si učenci mysleli, že nechať unaveného Ježiša sedieť pri studni je bezpečné. Ešte nebolo dostatočne chladno, aby mohli pastieri priviesť svoje stáda napojiť k studni a ženy z okolitých

dedín už zase mali nanosený dostatok vody na celý deň. Verzia prekladu Biblie Passion hovorí o ich stretnutí takto:

Unavený po dlhej ceste, posadil sa na kraj Jakubovej studne. Svojich učeníkov poslal do dediny kúpiť jedlo, lebo už bolo poludnie. Onedlho prišla k studni Samaritánka, aby si načerpala vodu. Ježiš jej povedal: „Daj mi napiť vody.“

(Ján 4:6 – 8, voľný preklad)

Ježiš bol unavený po prílišnom kráčaní a vyčerpávajúcich debatách s farizejmi. Vidím, ako sedí na kraji Jakubovej starobylej studne. Neúprosné slnečné lúče Stredného Východu na neho pražia práve na poludnie a Jemu aspoň trochu lahodí chlad stúpajúci zo studne. Ježiš sa pozrie do tej tmavej hĺbky a rozpomenie sa na príbeh jej vzniku. Premieta si v hlave súhrn udalostí z toho dňa – vyučovanie v Júdey bolo neočakávane ukončené a nasledujúca pešia cesta bola dlhá a prašná. Prestal krstiť ľudí, keď zistil, že náboženský lídri si z krstov spravili predmet stávk a začali tipovať, kto zvíťazí s vyšším počtom pokrstených – Ježiš či Ján Krstiteľ (Ján 1).

Prečo nechceli vidieť pravdu? On aj Ján Krstiteľ boli spolupracovníci. Áno, prišli masy ľudí. Ich hlad bol zúfalý po rokoch duchovného sucha. Prísľub proroka v ich srdciach pripravil pôdu na blížiacu sa spásu. Mnoho životov Duch obnovil skrze pokánie a vodný krst.

Všetko, čo sa dialo prostredníctvom Ducha bolo také výnimočné, sväté a nádej vzbudzujúce – no oni to celé otáčali na posmech. Tak sa rozhodol odísť zo zelených brehov rieky Jordán a namiesto nej si našiel túto suchú planinu.

Na chvíľu si zatvoril oči pred prudkým slnkom a prachom. Bude odpočívať a čakať na učeníkov, kým sa nevrátia, pri tejto starobylej studni. Ťažko si vzdychol. Zrazu pocíti v srdci záchvev očakávania a počuje hlas Božieho Ducha, ako mu hovorí: „Na toto opustené

samaritánske pole som Ťa priviedol z konkrétneho dôvodu.“ Ďalej počuje už len slovo *žatva*. Otvorí oči a zbadá osamelú ženu zo Samárie, ako kráča k studni po vodu.

Nesie veľké vedro. Podobá sa na také, aké zvykne používať väčšina žien na úsvite, keď si berú vodu domov do zásoby. Jej vedro je prázdne a jej srdce tiež. Táto žena klesla v živote tak hlboko, že sa dokonca vyhýba spoločnosti ostatných žien. Učítelia Slova jej poradili, aby si šla nabráť vodu vždy na poludnie, keď sa vonku zdržiava všeobecne málo ľudí.

Pozoruje ju. Všimne si, že ho zbadala a rýchlo odvrátila zrak. Podľa vzhľadu šiat spoznala, že je Žid. Židia sa so Samaritánmi nespoločujú – vyhýbajú sa im. Už mala dosť nepríjemností v minulosti, nechce ďalšie zažiť znova. S touto myšlienkou na pamäti obíde studňu z opačnej strany, aby sa mu čo najviac vyhla a načrie vedrom do studne. Ježiš sa jej prihovára. Vyplašená zastane s vedrom na pol ceste a zodvihne hlavu. Niečo ju na jeho tóne hlasu upúta. Jeho prosba o vodu znie skôr ako začiatok rozhovoru než požiadavka. Neisto mu odpovedá:

Samaritánka mu povedala: Ako to, že ty, Žid, žiadaš odo mňa, Samaritánky, aby som sa ti dala napíť? Židia sa totiž so Samaritánmi nestýkajú. (Ján 4:9; Ekumenický preklad)

Predstav si silu zaužívaného názoru, že už len požičaný pohár, z ktorého sa napil odsudzovaný človek, Ťa dokáže poškrvniť. Nielenže je Samaritánka, ale ešte je aj žena. Ale Ježiš sa nebojí piť z jej pohára... je dokonca pripravený vypíť za ňu pohár hnevu. Nechce ju využiť ako ostatní muži, ktorých poznala. Túži jej zjaviť, kto vlastne je. Možno potrebuje počuť útechu; možno je len unavený od nekonečných rozhovorov s arogantnými náboženskými figúrkami. Tak ako ostatní ľudia – aj On sa možno túži zbaviť ťarchy na srdci a vyrozpráva sa cudzinke.

Ježiš jej na to povedal: Keby si vedela o Božom dare a kto je ten, čo ti hovorí: Daj sa mi napiť!, ty by si požiadala jeho a on by ti dal živú vodu.

(Ján 4:10; Ekumenický preklad)

Žena je užasnutá. Kto je tento muž, čo hovorí o Bohu túžiacom obdarovať ľudí? Obíde studňu, podíde k nemu bližšie, aby zistila, čo také má muž so sebou, že si dovoľuje tvrdiť také neslýchané slová. Možnože má vedro s nevidanou tekutinou dole pri nohách? Ale nič na zemi vedľa studne neleží. Bude aj sľub tohto muža rovnako prázdny, ako boli sľuby predošlých mužov v jej živote? Zaujal ju. Žena Ježišovu schopnosť dať jej živú vodu spochybnil.

Žena mu povedala: Pane, ani vedro nemáš a studňa je hlboká; odkiaľ teda vezmeš tú živú vodu?

(Ján 4:11; Ekumenický preklad)

Snaží sa logicky argumentovať, že živá občerstvujúca voda by musela prameniť niekde veľmi hlboko. Je možné, že by sa tento Žid odvážil urážať Jakubovu studňu? Táto studňa má predsa bohatú históriu a je hlbšia než väčšina ostatných. Skúša mu to povedať inak:

Si azda väčší, ako náš otec Jákob, ktorý nám dal túto studňu a pil z nej on, jeho synovia i jeho dobytok?

(Ján 4:12; Ekumenický preklad)

Je zaujímavé, že studňa, ktorá je predmetom sporu, je Jakubova. Slovo Jakub totižto znamená „ten, čo odcudzuje, klame; alebo ten, čo drží druhému päť.“ Keď Boh predpovedal nepriateľstvo medzi potomkom ženy a potomkom hada, povedal aj to, že had zaútočí na päť človeka. Boh neskôr mení Jakubove meno na Izrael, čo znamená „Boží princ.“ Žena, ktorá uverila klamstvu, že jej smäd môže naplniť muž, sa zrazu ocitá v rozhovore s izraelským Princem pokoja pri Jakubovej studni. Aj keď ona sama žije v omyle, Ježiš presne vie, čo sa tu deje.

Tento rozhovor vo svojej podstate je rozhovorom o jej zúfalstve a smäde po naplnení – nie o hĺbke studni. Ježiš robí to, čo vie vždy najlepšie; ignoruje pôvodnú otázku a odpovedá človeku na najhlbšie otázky a túžby srdca.

Ježiš jej povedal: Každý, kto pije z tejto vody, bude opäť smädný. Kto sa však napije z vody, ktorú mu dám ja, nikdy nevysmädne. Ale voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života.

(Ján 4:13 - 14; Ekumenický preklad)

Pod slovom “každý” má Ježiš na mysli všetkých ľudí, ktorí túžia po niečom väčšom – niečom, čo tento svet nemôže dať. Splietol dokopy Židov, Samaritánov a aj ľudí, ktorí nikdy v minulosti ani prítomnosti túto studňu nevideli. Každá pozemská studňa vo svojej podstate symbolizuje zúfalý ľudský smäd. Verzia Biblie Passion prekladá verš 13 nasledovne:

Ak sa napiješ z Jakubovej studne, budeš naďalej smädná.

Studne nám uhasia smäd len dočasne. Ale definitívny koniec nášmu smädu vie urobiť len Boh. Pozemské studne boli odjakživa predurčené na zlyhanie, lebo sú viazané na pozemské zdroje. Nepriateľ môže kedykoľvek studňu otráviť alebo ju zakaliť bahnom; dlhotrvajúce suchá ju môžu zase úplne vyčerpať.

Každá pozemská studňa vo svojej podstate symbolizuje zúfalý ľudský smäd.

Tak ako studňa, aj židovský zákon môže byť otrávený ľudským sebestvom, alebo úplne pochovaný pod človekom vytvorenými zvykmi, obyčajami a pravidlami. Samaritáni sa riadili iba prvými piatimi Mojžišovými knihami a Boha chválili na svojom vlastnom vrchu. Žili v tieni židovského zákona. A aj napriek tomu, že Židia ho poznali celý, nedal im život, po ktorom všetci túžime. Tieto starobylé studne zákona a patriarchov nám

nikdy nemali uhasiť smäd, ale mali nám ukázať našu zúfalú potrebu napiť sa zo živej vody Božieho Ducha. Zákon si vždy vyžadoval oddelený svätostánok, kde mali ľudia chváliť Boha. Teda bol *mimo* bežného dosahu človeka. A preto uctievanie Boha malo podobu predstavenia, ktoré ľudia pozorovali – namiesto toho, aby sa stalo ich každodennou súčasťou a zdrojom života. Zákon umožňuje ľuďom len navštívenie Božieho domu – nie permanentné obývanie. Boha je možné v ňom len z diaľky zazrieť – nie je možné sa ho dotknúť. Je horou Sinai, kde prebýva Božia prítomnosť, ale nikdy sa k človeku nepriblíži.

Ak je svätostánok všade okolo, ale nie v ľudskej duši, človek ostáva jeho pozorovateľom. Stretnutie Ježiša so Samaritánkou porušilo veľa náboženských pravidiel. Samaritánska žena porušila zákon, keď žila v smilstve. Dokonca aj my dnes by sme ju považovali za ženu „žijúcu v hriechu“ – a to sme oveľa benevolentnejšou kultúrou, než boli Židia. Napriek všetkému ju Ježiš neodsúdil za hanebný život, ale uvidel pravdu hlboko vo vnútri, v jej zlomenom srdci. Zákon vždy požaduje od človeka viac, než je mu schopný na výmenu dať.

Živú vodu nie je možné udržať v nejakej nádobe, ani zväziť. Je totižto nemerateľne ľahká. Ale opak je pravdou o pozemskej vode. Z nej človek potrebuje vypíť celé vedro, aby mu uhasila smäd. Môže si z nej odniesť len toľko, čo unesieš v danej chvíli. Pozemská voda nie je ľahká; je ťažká. Pri dennej odporúčanej dávke to znamená vypíť necelé dva litre vody, čo sú dve kilá váhy. K tomu prirátajme vodu na varenie, pranie, hygienu a spotrebu vody ďalších štyroch členov rodiny a váha vody, ktorú treba ručne nanosiť zo studne ľahko prekročí deväť kíl na osobu. A toto množstvo nezohľadňuje váhu vedra a diaľku, ktorú treba prejsť.

Predstav si, že musíš túto trasu absolvovať znova a znova a znova. Lebo Ježiš hovorí o nekonečnom a nenaplniteľnom smäde. Ako dieťa Blízkeho Východu, ktoré vyrastalo na vyprahnutej zemi,

smäd veľmi dobre poznala. Ale žiadna studňa nie je dostatočne hlboká a voda v nej dostatočne studená, aby dokázala uhasiť zúfalý ženský smäd po láske, prijatí a družnosti. Duša Samaritánky bola nekonečne dehydrovaná. Z času na čas sa nechala oklamať, že niečo dokáže uhasiť túto túžbu duše. Jej túžba bola úplne právoplatná, ale tak ako mnohé z nás, aj ona hľadala riešenie na nesprávnych miestach.

Nie je hriech túžiť po láske.

Nie je hriech túžiť po intímnom živote s milovanou osobou.

Nie je hriech túžiť po dôstojnosti.

Nie je hriech túžiť po zmysle života.

Nie je hriech túžiť po priateľoch.

Nie je hriech túžiť po radosti a oslave života.

Ježiš Samaritánke neodopiera, ani nevyčíta tieto túžby; a nevysmieva sa ani tým Tvojim. Naopak, uznáva právoplatnosť našich potrieb a sľubuje, že On je tým riešením. Ponúka jej život bez konca a nie život plný slepých uličiek. Pri Ježišových slovách sa žena odváži priblížiť ešte kúsok a prosí Ho:

Žena mu povedala: Pane, daj mi tej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť po vodu.

(Ján 4:15; Ekumenický preklad)

Z jej naliehavej žiadosti počujem nádej a spoznávam v nej samu seba, akoby jej túžby boli mojimi vlastnými. Akoby hovorila: „*Ježiš nenechávaj ma vracať sa na toto miesto, ktoré mi neustále pripomína moje zlyhania.*“ Rovnako ako ona, aj ja som porušila vlastné pravidlá z mladosti. Vedela, že živú vodu nezíska, keď

sa sem bude vracat'; ani že si ju nezaslúži. Živú vodu môže prijať len ako dar. Rovnako ako (drogovo) závislý človek, už nemala čo stratiť. Smäd ju úplne zotročil.

Skôr ako jej Ježiš ponúkol živú vodu, chcel zistiť, či je ochotná sa samej seba vzdať. Bola naozaj ochotná sa svojej drogy vzdať? Mal na mysli špinavú stojatú vodu, ktorú pila... mužov.

On jej povedal: Chod', zavolaj si muža a príď sem!
(Ján 4:16; Ekumenický preklad)

Ježiš jej nekázal zavolať muža, aby mohol nad ňou uplatniť mužskú autoritu a zasiahnuť jej do života; ani sa nesnažil silou mocou zdôrazňovať skutočnosť, že žila v hriechu. Požiadal ju zavolať muža, aby jej ukázal, kde leží koreň jej bolesti. Odvážna Samaritánka sa rozhodla povedať pravdu, aj keď vedela, že by práve pravda mohla zabrániť židovskému učiteľovi v úmysle darovať jej živú vodu.

Žena mu odpovedala: Nemám muža.
(Ján 4:17; Ekumenický preklad)

Toto priznanie muselo byť ťažké. Päť stroskotaných manželstiev. V jej slovách priznania nebadať žiadne stopy po obviňovaní ani výhovorkách. Iba surová a škaredá pravda. Nemám muža...

Nato jej Ježiš povedal: Správne si povedala: Nemám muža; lebo si mala piatich mužov a ten, ktorého máš teraz, nie je tvoj muž. To si povedala pravdu.
(Ján 4:17 – 18; Ekumenický preklad)

Ježiš dokáže pracovať s úprimnými ľuďmi, ktorí sú ochotní priznať pravdu. Ona popísala fakty súčasného života a On k nim doplnil detaily z jej minulosti. Päť mužov si ju vzalo za manželku a neskôr ju odvrhli. Niekedy rozmýšľam, prečo sa stále hovorí o nej ako o hriešnici. Moja stará mama bola vydatá za troch mužov a absolvovala spolu štyri sobáše. Nebola v tom celom obeť. Boli

to jej rozhodnutia a jej nerestí. Ale s touto samaritánskou ženou to mohlo byť inak. Nemôžeme s istotou povedať, že ona bola príčinou každého rozvodu. Žila pod židovským zákonom, ktorý mužovi umožňoval prepustiť svoju manželku, keď s ňou nebol v tejto úlohe spokojný. Na znak sklamania jej jednoducho napísal prepúšťací list a bolo po zväzku. Podľa pravidiel zákona by ona ako žena nemohla iniciovať rozviazanie zmluvy a svojvoľne striedať manželov. Opätovnému sobášu by muselo predchádzať predloženie prepúšťacieho listu. Vieš si to predstaviť... päť krát prežiť vlastné zlyhanie? Tentokrát je Samaritánka pravdepodobne už tak duševne zlomená, že je ochotná žiť s mužom, s ktorým sa delí o posteľ ale nie o priezvisko. Jej život je naplnený odmietnutými túžbami. Napriek zlomenému srdcu stále dúfa. Ján 4:19 pokračuje:

Žena mu odpovedala: Pane, vidím, že si prorok.
(Ján 4:19; Ekumenický preklad)

Až nedávno som si uvedomila silu tohto vyznania. Svojimi slovami prekročila prah samaritánskej viery a učenia, že jediným prorokom bol Mojžiš. Nikto iný. Preto podľa Matúša 10:41 si zasluhovala dostať odmenu proroka: *„Kto prijíma proroka ako proroka, dostane odmenu proroka.“*

Čo je presne odmena proroka? Verím tomu, že to je dar, ktorý sa môže prejaviť rôznymi spôsobmi. Ale ani jedna odmena nie je taká vzácna ako zjavenie živej dýchajúcej pravdy. Proroci sú tiež v Biblii nazývaní *„vidci, vedomci.“* Kdekoľvek sa Ježiš v tej dobe pohol, otváral pravdou ľuďom oči. Samaritánka sa rozhodla uveriť, že Ježiš je prorok a rozhodla sa ho teda spýtať teologickú otázku – spýtala sa ho na miesto, kde by mala chodiť chváliť Boha. Bola unavená starým životom. A nemala odkiaľ vedieť, že nadišla hodina, kedy už nebude chváliť Boha v budove ale v srdci.

Ježiš jej odpovedal: Ver mi, žena, že prichádza hodina, keď sa nebudete klaňať Otcovi ani na tomto vrchu, ani v Jeruzaleme.

(Ján 4:21; Ekumenický preklad)

Verzia Biblie Passion je v tomto verši významovo presnejšia:

*Ver mi, milá moja, nadišiel čas, kedy nebudeš chváliť
Otca na hore ani v Jeruzaleme, ale vo svojom srdci.*
(Ján 4:21, voľný preklad Biblie Passion)

Samaritánka prijala Ježiša ako proroka, kým aj je – a On ju na oplátku nazýva svojou milou, ktorou aj naozaj je. „Milá“ znamená „milovaná, ochraňovaná, oceňovaná, vzácna, hodnotná, cenná a ctená.“ Zaujímalo by ma, či ju vôbec niekedy niekto nazval nežným prívlastkom. Ježiš jej uzdravoval zlomené srdce slovami vyjadrujúcimi nový osud, nový život.

Aj teraz počujem Jeho slová, ako pozýva každú svoju dcéru: „*Ver mi, moja drahá, cenná a milovaná žena, Tvoj čas nadišiel...*, čas uveriť každému môjmu slovu. Nachvíľku sa započúvaj. Čo Ti šepká do duše?

Náš veľký Boh nesídli na hore, ani v meste a nesídli ani v kostole. Žiadna bytosť Ti nedokáže zabrániť prežívať Jeho blízkosť. A vďaka Bohu ani žiaden Tvoj omyl to nedokáže, lebo sídli priamo v Tebe. Ježiš čaká na Tvoju lásku pri dverách Tvojho srdca. Božie Slovo hovorí, že Jeho prítomnosť je vzdialená na diaľku šepotu:

*Čo teda hovorí? Blízko teba je Slovo, v твојих ústach a
v tvojom srdci, to znamená slovo viery, ktoré hlásame.*
(Rimanom 10:8; Ekumenický preklad)

Ježiš predstavil tento revolučný teologický koncept žene s najnižším postavením. Kto kedy počul o Božej prítomnosti, ktorá sa neviaže na hranice určitého miesta? Boh, čo príde za ňou kamkoľvek? Len si predstav, ako úžasne jej to muselo znieť. Bola vydedencom vlastného národa a pre Židov bola zaostalou spodinou; no Všemohúci Boh bol ochotný za ňou prísť a tráviť s ňou čas v svätyni jej srdca. Keďže bola úprimná a otvorene priznala, aký má život, aj Boží Syn bol k nej úprimný a zjavil jej,

kým je. Životné rozhodnutia ju dohnali na okraj dôstojného života. No Ježiš ju pozýva naspäť:

Vy sa klaniate tomu, čo nepoznáte; my sa klaniamе tomu, čo poznáme, pretože spása je zo Židov. Ale prichádza hodina — a už je tu —, keď praví ctitelia budú sa klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Veď aj Otec hľadá takýchto ctiteľov. Boh je Duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa klaňať v Duchu a pravde.

(Ján 4:22 – 24; Ekumenický preklad)

Ježiš otriasol múrmi náboženskej tradície a priniesol pravdu. Ak bolo to, čo tento učiteľ hovoril, pravda, potom Otec na nebesiach hľadá presne takých ctiteľov ako je ona: takých čo sa s Ním rozprávajú v duchu a pravde.

Nám uniká irónia celej situácie, lebo my dnes už poznáme a veríme Ježišovým slovám o pravde v plnej miere. Ale v tej dobe bol tento teologický koncept radikálny. Pravdepodobne nikdy pred tým Samaritánka nepočula o Bohu Otcovi. Verzia Biblie Passion hovorí vo veršoch 22 a 23 toto:

Odteraz slávenie Otca nie je otázka správneho miesta, ale úprimného srdca. Lebo Otec je Duch a túži mať úprimných veriacich, ktorí ho oslavujú a milujú skrze Ducha a v pravde.

(voľný preklad Biblie Passion)

Samaritánka sa určite vedela stotožniť s Bohom, ktorý podliehal túžbe. Verím tomu, že práve v tomto momente pocítila rozpor medzi tvrdým náboženstvom a Božou Slávou plnou nádeje. Asi nevie, čomu má úplne veriť. Srdce sa jej chveje nádejou, zmätkom a úžasom. Ale jedno vie určite:

Žena mu povedala: Viem, že prichádza Mesiáš, nazývaný Kristus; keď príde on, všetko nám oznámi.

(Ján 4:25; Ekumenický preklad)

Myslím si, že jej čistá detská viera na Ježiša zapôsobila. A už nedokázal dlhšie pred ňou tajiť pravdu o evanjeliu a o tom, kým je. Predstavujem si, ako sa na ňu uprene zahľadel a zašepkal:

Ježiš jej povedal: Ja som to — ten, čo sa rozpráva s tebou.

(Ján 4:26; Ekumenický preklad)

Urobil presne to, čo očakávala, že by Mesiáš urobil... povedal jej o všetkom pravdu. Náš Boh niekedy možno nevyjadrí všetko slovami, ale určite všetko dokáže obsiahnuť. Len si utíš srdce a počúvaj. Kristus, pomazaný, odpovedá na otázky nášho vzťahu k Nemu tak, že nám povie pravdu o nás samých. Jedným ladným pohybom meča pravdy odhalí formálne náboženské rituály a ľudské výmysly. Kto by neodhodil svoje vedro a neutekal by si vypočuť takú reč? To je náš Ježiš. On v previnených ľuďoch nevzbudzuje ďalšiu vinu, aby pred Ním ušli. Ale dáva im odvalu zotrvať a vypočuť si celú pravdu – pravdu, ktorú farizeji počuť nezniesli (a niekedy ani Jeho vlastní učeníci).

Stretnutie so Samaritánkou sa skončilo. Učeníci sa vrátili a zistenie, že sa Ježiš rozprával so ženou hodnou pohrdania, ich znepokojilo. Jej už na tom ale nezáležalo. Keď ju raz prijal sám Boh... už jej na názore ľudí nezáleží. Zaujímavé na celom príbehu je, že ani jedného z učeníkov nenapadlo zavolať Samaritánov, aby sa stretli s Ježišom. To už ale nebolo potrebné, lebo Ježiš svojho svedka vyslal. A ona bola jediná, ktorú chcel po celý čas stretnúť.

Žena tam nechala svoj džbán, odišla do mesta a hovorila ľuďom: Podte sa pozrieť na človeka, ktorý mi povedal všetko, čo som urobila! Nebude to Mesiáš? Vyšli teda z mesta a prišli k nemu.

(Ján 4:28 – 30; Ekumenický preklad)

Keď sa bližšie započúvame do jej slov, zistíme, že ich opatrne volila. Nenazýva Ježiša prorokom, ani nespomína jeho židovský pôvod. Obe označenia by dedičanov skôr odradili, než motivovali

prísť. Používa silu vlastného svedectva, aby im pripravila cestu. Je úžasné, že povedala, aby prišli a presvedčili sa na vlastné oči. A nie len prišli a vypočuli si Ho. *Presvedčte sa na vlastné oči* je ekvivalentom toho, aby uverili. Keď im pravda otvorí oči, aj oni budú chcieť šíriť túto novinu ďalej.

Teším sa, že sa Ježiš rozhodol vyjaviť niečo také vzácne a sväté žene, ktorú iní považovali za obyčajnú, poškvrenú a ušpinenú. Tým nám všetkým hriešnikom bez teologického statusu otvoril dvere. A to je presne dôvod, prečo som príbeh Samaritánky použila v nejednej svojej knihe. Vždy sa na jej stretnutie s Ježišom dívam z iného uhlu pohľadu, ale nikdy nie ľahostajne.

Už roky milujem tento príbeh dôverného stretnutia, pretože dáva odvrhnutým ľuďom nové miesto v živote. Istý čas som bola vďačná Biblii za to, že Samaritánka nemala meno. Mohla som si kedykoľvek do príbehu dosadiť to svoje. Ale to sa zmenilo v momente, keď som ju spoznala ako Photinu – osvietenú. Evanjelizovať začala už v ten deň v Samárií, ale neskôr – ako vieme – jej svedectvo siahalo za hranice toho regiónu.

Jej príbeh by mal povzbudiť nás všetky *hlboké studne*, čo žijeme plytký život. Čo by mohlo motivovať zanovitú ženu ku vzťahu s Bohom počas debaty s prorokom? Jej studňa bola nielen hlboká..., ale aj suchá. Mala piatich mužov a dvoch synov, no prázdnota v nej nezmizla. Táto žena s neskutočnou výdržou sa vyčerpala až do špiku kostí.

Zrazu sa všetko zmenilo. Spoznala dar, o ktorom hovoril. Ježiš ju oslovil a ona si smelo vypýtala dúšok živej vody. Tento veľkolepý Mesiáš ju poznal skrz naskrz a bezhranične ju miloval. Na Jeho výzvu sa bezkonkurenčná Božia dcéra poriadne napila a stala sa Photinou, evanjelistkou a apoštolkou, ktorá neochvejne kráčala v ústrety nebezpečenstvu.

Čitateľka – žena s minulosťou – budeš aj Ty nasledovať jej príklad?

Otázky na diskusiu

1. Túžiš zažiť vo svojom živote Božiu moc?
2. Ako/Čím Ťa oslovil príbeh Photiny?
3. Nie je úžasné zistiť, že ona bola tou ženou pri studni?
Akú nádej nám jej príbeh dáva?
4. V ktorých oblastiach máš ako hlboká studňa plytký život?

BEZKONKURENČNÝ ŽIVOT

Nikdy nie si pristará na nový cieľ alebo nový sen.

C. S. Lewis

Chcela by som sa s Tebou podeliť o ďalší staroveký príbeh hovoriaci o odvahe a oddanosti. Kedysi žila nádherná mladá panna menom Thecla.¹ Náhodne vypočula Pavla kázať evanjelium v susednom dome. Sedela pri okne a ohromená počula, ako Pavol vyzýva mladých mužov a ženy, aby spoznali Boha v čistote a cnosti. Thecla bola zasnúbená, ale po Pavlových slovách sa rozhodla zrušiť plánovanú svadbu a zostať žiť po zvyšok svojho života výlučne pre Božiu slávu. Pavol netušil, aký vplyv mali jeho slová na Theclu. Avšak Thecline rozhodnutie zrušiť sobáš pobúrilo jej matku a bývalého snúbenca. Využili svoj vplyv a popudili proti Pavlovi dav ľudí. Verejný rozruch dohnal Pavla pred správcu Ikónia, ktorý ho dal okamžite uväzniť.

Rozžialená Thecla niekoľkými šperkami podplatila stráž, aby sa mohla stretnúť s Pavlom vo väznici a vypočuť si evanjelium z prvej ruky. Keď jej rodina zistila, že Thecla ušla za Pavlom do žalára, oboch predvolali pred správcu Ikónia. Pavla najprv zbičovali a potom vyhodili za mesto. Theclina matka sa dcéry vzdala a

mladá žena zostala odsúdená na smrť. Thecla mala byť upálená na hranici, aby poslúžila ako výstraha pre kohokoľvek, kto by sa odvážil bezdôvodne rebelovať.

Pavol zhromaždil ostatných veriacich za mestskými hradbami v katakombách a úpenlivo sa za ňu modlili k Bohu. Theclu priviazali ku kolu a zapálili oheň, no jej sa plamene ani nedotkli. Hneď nato sa zdvihla ukrutná búrka a prívalový dážď uhasil plamene a zachránil tak Theclu pred smrťou. Vyplašení úradníci zo strachu pred hnevom gréckych bohov ju prepustili na slobodu a vyhnali za mesto. Odmietnutá Thecla sa tak ocitla v spoločnosti ostatných kresťanov, ktorí sa rozhodli odcestovať spolu s Pavlom do Antiochie.

Táto skupina pútnikov po nejakom čase prišla do mesta, kde stretli muža s veľkým politickým vplyvom menom Alexander. Alexandra priťahovala Theclina krása natoľko, že sa ju rozhodol od Pavla kúpiť. Pavol však odmietol, a tak sa pokúsil vziať si ju násilím. Thecla sa bránila tak zúrivo, až mu stiahla z hlavy korunu z vavrínových lístkov. Zakázala mu dotýkať sa Božej služobníčky – mysliac tým seba – a verejne ho odmietla.

Nazúrený Alexander ju dotiahol pred správcu Antiochie. Pri vypočúvaní Thecla priznala, že Alexandrovi dodriapala šaty v snahe pred ním ujsť. A znova ju odsúdili príslušné úrady na smrť. Poprava sa mala konať nasledujúci deň a tento krát ju mali roztrhať a zožrať divé šelmy.

Obyvatelky Antiochie sa nahnevali na tento rozsudok, lebo trest za Theclin čin sa im zdal byť neprimeraný. Jedna Rimanka vznešeného pôvodu predstúpila pred mestskú radu v Theclin prospech. Žiadala, aby Thecla namiesto vo väzení prenocovala u nej a ochránila si tak panenskú čistotu. Počas večera sa zo žien stali dobré priateľky.

Nasledujúce ráno vznešená žena horko plakala, keď Theclu spýtali pri zúrivej levici a nechali ju v cele. Dav hučal. Theclu vyzliekli donaha a vohnali do arény s levmi a medvedmi. Prvá sa k nej priblížila levica. Pribehla k nej, ale namiesto útoku zaujala ochrannú pozíciu pri Thecliných nohách.

Ďalší na rade bol medveď. Snažil sa k Thecle priblížiť, ale skôr, ako zaútočil, levica ho zabila. Nasledoval lev. Ale levica sa znovu pokúsila ženu ochrániť. Súboj zvierat sa skončil smrťou oboch levov pri jej nohách. Drábi zbičovali a vyprovokovali zvyšné zvieratá, aby zaútočili na zjavnú obeť. No každá šelma sa stiahla a odmietla útočiť. Dav utíchol a vo vzduchu bolo cítiť Božiu prítomnosť, ktorá nahnala davu strach. Thecla sa začala smelo nahlas modliť.

Správca sa postavil a razom ukončil hry. Okamžite chcel vedieť, kto bola táto žena a v mene akej sily pôsobila. Povedala mu: „Som služobníčka živého Boha... Uverila som v Božieho Syna, v ktorom má Boh Otec zaľúbenie. Lebo iba Jeho Syn je cestou k spásu a podstata večného života... nikto, kto v Neho neuverí, nebude žiť...“

Správca prikázal, aby jej priniesli šaty a prepustil ju. Stovky ak nie tisícky ľudí uverilo v ten deň v Ježiša Krista. Historické pramene ďalej uvádzajú, že ženy z Antiochie jednohlasne vebili Boha až sa mesto triaslo od zvukovej vlny.

Thecla žila ešte dlhý plnohodnotný život; kázala Božie Slovo, až kým vo svojich deväťdesiatich rokoch neumrela.

Mať drzú odvalu

Ako je možné, že Thecla bola taká silná? Ocitol sa pred davom nahá a predsa ju to nepokorilo. Ako je to možné? Tak, že prostredníctvom zjavenia osoby Ježiša Krista spoznala samú seba. Bola lenčerstvou kresťankou, no aj veľmi pôsobivou ambasádorkou nebeského kráľovstva. Keď sa začala nahlas v aréne modliť,

prejavila veľkú odvahu čeliac smrteľnému nebezpečenstvu. Bola odvážnou Božou dcérou, ktorej by (možno rovnako ako mnohým ďalším) muži odopreli úlohu kazateľky a ktorá symbolizovala stovky nahých veriacich obklúčených šelmami v krutom koloseu. Keď čítam takéto príbehy, myslím si, že sa Eva usmieva. (A som si istá, že aj Sára!). Lebo boj, ktorý Eva prehrala v bezpečí rajskej záhrady a dôvernej blízkosti Otca, znovuzrodené Božie dcéry dokázali vyhrať v arénach otvoreného nepriateľstva.

Dav sa zhromaždil, aby uvidel popravu. Namiesto toho uvidel presný opak. Žime tento scenár aj naďalej! Keď denne vyznávame, že naša záchrana a bytostná podstata je spätá výlučne s Ježišom Kristom, dovoľujeme Mu, aby nás naplňal a aby sa urýchlil Jeho druhý príchod.

Dnes máme toľko poznatkov o Biblii ako v žiadnom inom období ľudskej histórie. A kam nás to poznanie priviedlo? Máme prebytok informácií, ale ľudskú civilizáciu to poznanie nezmenilo. Obávam sa, že ľudský intelekt a talent mnoho krát nahradili Božie Slovo a vedúcu pozíciu Božieho Ducha.

Ja chcem viac. V duchu cítim, že sa blíži vyliatie Ducha a žatva duší, aká tu ešte nebola. Tento padlý svet potrebuje vidieť Stvoriteľa v akcii a Jeho moc. Možno by sme sa mali modliť rovnaké modlitby ako prví kresťania:

Pozri teraz, Pane, na ich hrozby a daj svojím služobníkom, aby hlásali tvoje slovo s úplnou odvahou. Vystri svoju ruku, aby sa diali uzdravenia, znamenia a zázraky v mene tvojho svätého Služobníka Ježiša.

(Skutky 4:29 – 30; Ekumenický preklad)

A čo sa vďaka ich modlitbám dalo do pohybu?

Keď sa modlili, zatriaslo sa miesto, kde boli zhromaždení, všetkých naplnil Svätý Duch a s odvahou ohlasovali Božie slovo.

(Skutky 4:31; Ekumenický preklad)

Nadišiel čas, aby sme Božie Slovo vyhlasovali s neskrývanou drzou odvahou. V mnohých ohľadoch neboli Thecline životné okolnosti iné než sú tie naše. Aj ona sa stretla s nenávisťou, keď sa rozhodla kráčať po dovtedy nevidanom chodníku a žiť svätý život. Rodinní príslušníci sa ju snažili zastaviť; vladári sa snažili spútať jej vieru zákonmi; a muži sa pokúšali vziať si ju násilím a potlačiť to, čo považovali za rebéliu. Napriek všetkým okolnostiam, ona bola skutočne tá slobodná. Život či smrť nemohli zmeniť jej skutočnú identitu... identitu služobníčky Najvyššieho Boha.

Bezkonkurenčný život

Žijeme v dobe, kedy všetko okolo nás je rozburácané ako v búrke. Iba keď vieš, kto si a čia si, ustojíš ten víchor. Zvolili sme si bezkonkurenčný život... život, ktorý môže stvoriť jedine Boží Duch.

*Ak žijeme Duchom, podľa Ducha aj konajme!
Nehľadajme prázdnu slávu, neodráždime sa navzájom a
nezávidíme jeden druhému!*

(Gal. 5:25 – 26; Ekumenický preklad)

A tak prichádzame do bodu, kde sme príbeh začali.

Tvoja jedinečná verzia seba samej Ťa bude motivovať žiť život pod vedením Božieho Ducha. Nikdy nebolo cieľom Stvoriteľa, aby si sa porovnávala s ostatnými... vytvoril Ťa iba pre svojho Syna. Nebeský Otec zaznamenal aj tie najmenšie detaily príbehu Tvojho života do knihy skôr, ako si sa narodila. Napísal ju živými slovami. Nikto iný nemá právo Ti ho ukradnúť. A preto nastal čas, aby strany z Tvojej knihy ožili. Nenapodobňuj ostatných – tak zbytočne premrháš plán Božieho Ducha, ktorý bol určený iba pre Teba. Lebo každý človek má osobitý smer a cieľ cesty.

**Nikdy nebolo
cieľom Stvoriteľa,
aby si sa
porovnávala
s ostatnými...
vytvoril Ťa iba pre
svojho Syna.**

Bezkonkurenčný život sa dá žiť len tak, že dáš Božiemu Duchu vedúcu pozíciu a prijmeš Jeho inštrukcie za svoje. Nehovorím o nejakom bájnóm koncepte alebo romantickej predstave – Duchom vedený život vzniká ako výsledok duchovnej disciplíny a osobného vzťahu so Stvoriteľom. Podarí sa Ti, ak ostaneš verná Božiemu Duchu a nepodľahneš iným lákadlám. Potom s každým ďalším krokom viery v súkromnej aj pracovnej oblasti Ti bude Boh odhaľovať viac detailov Tvojej cesty a Jeho inštrukcie budeš vnímať stále jasnejšie.

Všetko potenciál, ktorým disponuješ, Ti Boh zveril. Bola by škoda, keby tieto poklady ostali zakopané pod nánosom názorov a očakávaní druhých ľudí, bez toho, aby si ich využila v plnej miere. Neprišla si na Zem iba ako obyčajný pozorovateľ. Máš dosiahnuť oveľa zaujímavejšie a dôležitejšie ciele. Nastal čas, aby si si to uvedomila.

Teraz sa začína Tvoja budúcnosť. Lebo jediné, čo naozaj máme, je dnešný deň. Nikto z nás nevie, čo sa stane zajtra, a či vôbec zajtrajšok príde. Iba tento moment je istý a patrí Ti. Dnešné rozhodnutie môže zachrániť vývoj nasledujúcich okolností.

Dostala si semienko, prísľub úžasného príbehu. Ale keď ho budeš ignorovať, kniha Tvojho života ostane zatvorená, alebo budeš len nezúčastnene listovať jej strany. Prečítaj si Pavlove posolstvo Galaťanom:

Nech každý skúma svoje konanie, a tak sa bude mať čím chváliť sám pred sebou, ale nie pred iným. Lebo každý bude niesť svoje bremeno.

(Gal. 6:4 – 5; Ekumenický preklad)

Verzia Biblie *Message* tie isté verše podáva takto:

Pozorne skúmajte, aká si a zamerajte sa na úlohu, ktorú si dostala. Nemyslite si o sebe veľa. Neporovnávajte sa s druhými. Lebo každý z nás nesie sám zodpovednosť,

aby podal čo najlepší výkon a ži najlepšiu verziu svojho života.

(Gal. 6:4 – 5, Biblia Message, voľný preklad)

Je veľmi ťažké poznať samého seba, keď sa neustále snažíš niekoho napodobňovať a keď sa stále zameriavaš na osobu, ktorou nie si. Musíš vedieť, kto si v tejto hre zvanej “život” – inak prehráš.

Dávajte si teda dobrý pozor, ako si počínate; nie ako nemúdri, ale ako múdri. Naplno využívajte čas, lebo dni sú zlé.

(Ef. 5:15 – 16; Ekumenický preklad)

Je dôležité, aby si nemrhala časom, ale využívala ho zmysluplne – inak Ti dni života utečú a ostatní Ťa zmanipulujú svojími požiadavkami a nápadmi. Keď dočítaš túto knihu, vezmi si do ruky pero. Porozmýšľaj nad tým, ako tráviš čas. Rozdeľ si všetky činnosti na zmysluplné a zbytočné. Zbytočné aktivity vyrad' zo života, aby sa Ti v ňom uvoľnilo miesto a Ty si opäť začala snívať.

Ku každému snu si prirad' konkrétny cieľ. Hotovo? Teraz mi povedz, drahá bezkonkurenčná dcéra, aké sú Tvoje sny? Je Tvoj život nudný a prízemný? Na súčasný stav som sa ale nepýtala. Pýtala som sa na témy, ktoré Ťa nadchýňajú. Čo je Tvojou vášňou? Keď si už nepamätáš, začni sa za ňu modliť, kým si opäť nespomenieš. Vyprázdni si hlavu aj srdce od nánosov rušivých myšlienok. Chod' na prechádzku; alebo si pusti hudbu; urob čokoľvek, aby si sa znova naladila na vlny svojej duše. Na snívanie a vytýčenie nových cieľov nie si nikdy pristará, nikdy príliš chudobná, nikdy príliš bohatá, nikdy dostatočne vzdelaná alebo príliš nevzdelaná. A nie si ani primladá.

Niekedy sa pozerám na tú plejádu kresťanských žien a žasnem, ako dobre sa im darí zvládať tanec medzi rodinou a službou v cirkvi. Pohľad na také množstvo nádherných, odvážnych, mladých

veriacich žien bojujúcich duchovný boj v prvých líniách mi dodáva nádej. Pýtam sa samej seba, či už nadišiel čas postaviť sa do pozície podpory a ustúpiť z pozície vedenia. Nedávno keď ma opäť zaplavili tieto myšlienky, mi Boží Duch povedal: „*Ich výstup do popredia neznamená, že sa máš Ty stiahnuť. Pokračuj v boji vpred. Nikdy som nemal v pláne ich postaviť do Tvojej pozície; oni Ti budú pomáhať ísť vpred.*“

Možno ten boj „vpred“ bude dnes vyzerat' inak než v minulosti, ale fakt ostáva, že Boh mi nikdy nepovedal, aby som sklopila zrak, či zvesila hlavu. Naopak. Povzbudil ma, aby som ju zdvihla. Vždy keď sa Jeho dcéry spoja, zjaví sa Jeho Sláva.

Takže, drahá moja, podelím sa s Tebou o svoj sen. Si ním Ty. Modlím sa a vždy sa budem snažiť o to, aby si sa pripodobňovala Ježišovi Kristovi, tomu Pomazanému. Túžim Ťa vidieť stáť v Jeho pozícií a vyzbrojenú na boj s cieľom osvojiť si všetko, čo Ti Boh už vopred prichystal. Chcem Ti pomôcť na tej najúžasnejšej výprave – výprave spoznávania Boha ako živej bytosti. Počas písania tejto knihy som si uvedomila, že téma knihy je príliš veľká a že každý deň so sebou prináša mnoho podnetov súperiacich o našu pozornosť. Pavol žil v inej dobe, ale aj prví kresťania, ktorých tak veľmi miloval, čelili podobným bojom.

Veď horlím za vás Božou horlivosťou a zasnúbil som vás jednému mužovi, aby som vás odovzdal Kristovi ako čistú pannu. Bojím sa však, aby sa vaše zmýšľanie neodvrátilo od úprimnosti a čistoty voči Kristovi tak, ako zvedol had Evu svojou lstivosťou. Keď k vám niekto príde a zvestuje vám iného Ježiša, než sme vám hlásali my, alebo keď prijímate iného ducha a iné evanjelium, než ste dostali, vy to pokojne znášate.

(2. Kor. 11:2–4; Ekumenický preklad)

Verzia Biblie Message popisuje túto pasáž takto:

Znepokojuje ma jedna vec, lebo tak veľmi mi na vás záleží - je to láska k vám, ktorú mi dal Boh do srdca! Zaslúbil som vás všetkých ako nevestu Ježišovi Kristovi na sobáš – ako čistú nepoškvrnenú pannu ženíchovi. A teraz mám obavu, že rovnako ako Had oklamal Evu svojou podlosťou, tak aj vás sa snaží odlákať od čistej lásky k Ježišovi Kristovi. Lebo vidím, že keď vám začne niekto kázať o inom Ježišovi než o ktorom ste počuli od nás – hoci má v sebe zlého ducha a káže nepravdivé posolstvo – prijímate jeho slová s rozumom.

(2. Kor. 11:2–4, voľný preklad verzie Biblie Message)

Vypočuj ma preto ako matku – vlastne nie, ako starú mamu: nebola si stvorená pre kompromis ani preto, aby si sa porovnávala s druhými a bojovala o ich priazeň. Stvoriteľ Ťa obdaril originalitou Tebe vlastnou, ktorú nemá nikto iný. Dokážeš vyjadriť jeho lásku a slávu špecifickým spôsobom. Tvoja odmena a ovocie činov s Tebou poputuje až do večnosti.

Večné koruny slávy

V prvých kapitolách knihy som sa venovala téme identity božej dcéry a identite nášho Otca. Záver knihy chcem venovať daru, ktorý už vlastníme. Okrem úžasne vzácných prísľubov a spoluúčasti na božskej prirodzenosti máme ešte jeden šperk – pozíciu Božej authority.

Mám rada šperky. Ale nie obyčajné šperky. Mám rada šperky s príbehom. Môj snubný prsteň a obrúčka v sebe nesú príbeh vzniku vzťahu s Johnom. Mám tiež prstene, ktoré som dostala ako dar pri narodení každého jedného syna. Mám náhrdelník s mečom a náramok so šípom. Ďalší šperk symbolizuje moju knihu o tom, ako vedia dievčatá bojovať. Vlastným šperky, čo mi darovali priatelia a aj také, ktoré sa viažu na dôležité obdobie života či zmenu v ňom. Šperk je pre mňa buď len doplnkom alebo vzácnou ozdobou. O tom rozhoduje práve spomínaný príbeh s ním zviazaný.

Milujem rozprávkovú knižku *Hinds' Feet on High Places* od spisovateľky Hannah Hurnard. V mojom živote sa objavila, keď som bola dvadsiatnička a už ma nikdy neopustila. Čítala som ju deťom a aj sebe, ak si to situácia vyžadovala. Je to alegorický príbeh o mladej žene, ktorá sa rozhodla odcestovať z pohodlia domova do divokej vysočiny. Tam čaká na každého pútnika zasľúbenie, že dokonalá láska z neho vyženie všetok strach. Počas príbehu prekonáva kopu zvrátov, nečakaných situácií a skúšok. Hrdinka príbehu menom Mnohabojka po každom boji postaví na danom mieste pamätník, z ktorého si zakaždým odnesie kamienok na spomienku. Ukladá si ich do batôžka a nesie ho so sebou celú cestu. V jednom momente prepadne beznádeji a odmietne uveriť prísľubu, kvôli ktorému sem prišla. Má nutkanie všetky kamienky vyhodiť, aby jej nepripomínali sklamanie, čo zažila. No potom si to rozmyslí, a predsa si ich ponechá. Neskôr sa obyčajné kamienky premenili na drahokamy a zdobili jej víťaznú korunu.

Podľa teológov sa v Biblii píše o piatich korunách.² Prvá je Koruna spravodlivosti. Tú dostaneme, keď odmietneme hriech a prijmeme Kristovu spravodlivosť. Je to teda koruna spásy. Druhá je Koruna radosti. Tú dostanú všetci, čo sa radujú a chvália Boha za každých životných okolností. Tretia je Koruna slávy a zdedia ju ľudia, ktorí túžia po Ježišovom slávnom návrate. A posledné dve by som rada opísala priamou citáciou Písma:

Koruna nesmrteľnosti

O Korune nesmrteľnosti sa hovorí v 1. Kor. 9:24–27 (Ekumenický preklad):

Neviete, že tí, čo bežia na štadióne, bežia síce všetci, ale iba jeden dostáva cenu? Bežte tak, aby ste ju dosiahli. Veď každý pretekár sa zdržiava všetkého; oni to robia preto, aby získali porušiteľný veniec, my však neporušiteľný. Ja teda bežím nie akoby bez cieľa a zápasím nie ako ten, kto udiera do prázdna. Ale zaobchádzam tvrdo so

svojím telom a ovládam ho, aby kým iným kážem, sám som nezlyhal.

Koruna nesmrteľnosti je teda trofejou po víťaznom behu. Náš bežecký výkon závisí od toho, ako predtým trénujeme. Pre nikoho nie je tréning sranda, ale ani prehra nie je. A už vôbec nie diskvalifikácia. Boží Duch je v mnohých prípadoch naším osobným trénerom.

Nezarmucujte Svätého Božieho Ducha, ktorého pečať nosíte na deň vykúpenia.

(Ef. 4:30; Ekumenický preklad)

Všetko máme povolené, no nie všetko v nás buduje Boží charakter a nie všetko nám pomáha byť v behu na prvom mieste. Boh vie, akým prekážkam budeme čeliť. Vie, kedy je pre nás najlepšie spomaliť a kedy zase zrýchliť tempo. Vie aj to, kto je pre nás vhodný partner na tréning a aj to, koho si máme držať preč od tela. My samy budeme mať osov z Jeho rád, ak si ich vezmeme k srdcu. Nesnažíme sa získať pominuteľnú trofej, ale večnosť.

Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich zožiera hrdza a mole a kde zlodeji vnikajú a kradnú. Zhromažďujte si poklady v nebi, kde ich nezožiera ani hrdza, ani mole, a kde zlodeji nevnikajú a nekradnú. Veď kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.

(Mat. 4:30; Ekumenický preklad)

Keď zamieriaš svoje srdce na nebo, cestu k nemu si nájdeš. Pomôže Ti v tom poklad, čo si nesieš v srdci. A strážcom toho pokladu je láska. Tento svet ponúka mnoho myšlienok, veľa toho narozpráva, produkuje knihy, zastáva ideály, buduje sociálne väzby, vytvára krásu, povzbudzuje kreativitu a hľadá múdrosť. Veľa z toho sú nádherné veci. Ale svet sa Ťa tiež pokúsi svojími návnadami opantať, aby si nevládala bežať. Dostali sme varovanie:

Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska. Veď nič z toho, čo je vo svete

— žiadostivosť tela, žiadostivosť očí a vystatovanie sa blahobytom —, nie je z Otca, ale zo sveta. A svet sa pomíňa aj so svojou žiadostivosťou. Kto však plní Božiu vôľu, zostáva naveky.

(1. Ján 2:15 – 17; Ekumenický preklad)

Veci, ktoré nás zväzujú a opantávajú v behu, sú pozemské vášne tela. Väšne tela sa dajú rozdeliť do troch kategórií:

1. Túžba telesnej mysle – znamená, že si chceme presadzovať svoju vôľu.
2. Túžba očí – znamená, že chceme mať/vlastniť to, čo nás vábi svojím zjavom.
3. Pýcha mysle – znamená, že túžime pôsobiť dôležito/byť dôležití.

Každý človek vnútorne bojuje aspoň s jednou z týchto túžob, ak nie so všetkými tromi v rôznych štádiách života. Je nespočetne mnoho podôb, ktoré dokážu na seba vziať a v ktorých sa prejavia počas ľudského života. Keď som sa vydala a ešte sme s mužom nemali deti, bola som veľmi sebecká. Bude správne, keď poviem, že som všetko chcela mať po svojom a túžila som vlastniť pekné veci. Vďaka Bohu sme nemali dostatok peňazí, aby som mohla svoje túžby realizovať. To však neznamenalo, že som prestala bažiť po lákadlách, čo som videla. Neskôr sa mi v priebehu piatich rokov narodili traja chlapci a jediné, čo som potom naozaj chcela, bol spánok! Čo sa týka pýchy, čím som staršia, tým som spokojnejšia so svojou úlohou v rodine, vo vzťahoch s priateľmi a s manželkami mojich synov, ktoré pokladám za svoje dcéry.

Pozemské vášne sú späté s týmto svetom predurčeným na zánik. Pád sveta a vášni otvorí cestu večnosti. Všetko od sociálnych sietí, cez hudbu, reklamu až po zábavný priemysel udržiava apetít ľudských túžob živý. Nikdy v histórii nemal človek tak blízky vzťah k osobám z virtuálnej reality, ktoré v skutočnosti nepozná, ako v dnešnej dobe. Nečudo, že ľudia nevedia komunikovať s

neviditeľným Bohom, keď nedokážu mať dôverný vzťah s ľuďmi z bezprostredného okolia (s rodinnými príslušníkmi a kamarátmi).

A svet sa pomiňa aj so svojou žiadostivosťou. Kto však plní Božiu vôľu, zostáva naveky.

(1. Ján 2:17; Ekumenický preklad)

Ak sa chceme od sveta odpútať, musíme sa vzdať vlastnej vôle v prospech tej Božej. Musíme Mu začať dôverovať, aby sme mohli zažiť vlastné uzdravenie z nebezpečných závislostí.

...Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, celej svojej duše, celej svojej sily a z celej svojej mysle, a svojho blížneho ako seba samého!

(Luk. 10:27; Ekumenický preklad)

Narastajúca láska a dôvera k Bohu oslabuje vábenie sveta. Uvedomila som si, že keď dovolím Bohu, aby ma ľúbil, prestávam byť na seba tvrdá. A keď som menej tvrdá na seba, dokážem viac ľubiť ľudí okolo. Pozornosť upriamená na Boha a srdce otvorené láske pre druhých znižujú pravdepodobnosť, že sa budem sústreďovať na márne veci. Prázdnu dieru vyplnia zmysuplné vzťahy.

Cudzoložnice, či neviete, že priateľstvo so svetom je nepriateľstvom proti Bohu? Kto teda chce byť priateľom sveta, prejavuje sa ako nepriateľ Boha.

(Jak. 4:4; Ekumenický preklad)

Niekedy sa zamýšľam, či v tomto verši berieme Boha dostatočne vážne, alebo si nebudaj myslíme, že sa slová v ňom už na nás pod návalom milosti nevzťahujú? Nedokážem si predstaviť, že by sa niekto vedome rozhodol ísť do opozície proti svojmu Stvoriteľovi. Pavol karhal „cudzoložníkov,“ ktorí chcú prijímať Božiu milosť a súčasne žiť po zákonom. Jakub tiež napomína veriacich pod večnou zmluvou, čo ostávajú v zajatí pozemských väzieb ako Lótova žena.

Všimni si, že posun smerom do sveta začína túžbou alebo ochotou sympatizovať s pozemským zmýšľaním. Čo presne má Jakub tým na mysli? Mať neveriacich kamarátov (alebo kamarátov s pozemskou mentalitou) nie je to isté ako sympatizovať s pozemskými hodnotami. My sa nemáme so svetom priateliť, my mu máme pomáhať. Prvé totižto znamená schvaľovať pozemský hodnotový systém; druhé znamená pomôcť neveriacim ľuďom vymaniť sa z neho. Nikdy nebudeš mať autoritu nad niečím, čo Ťa ovláda. Našou úlohou je nad ľuďmi sa zľutovať – nie ich v pozemskom zmýšľaní podporovať. V praxi to znamená:

Nahých obliekame – a nie – vyzliekame svoje šaty.

Hladným dáme najesť – a nie – lačnieme po svete.

Ležiacich na posteli máme uzdravovať – a nie – cudzoložíme so svetom.

S každým jedným človekom máme jednať ako ambasádori, ktorí si ctia morálku svojho vlastného kráľovstva. A jedného dňa príde skúška, ktorá ukáže, či obstojíme ako ambasádori Božieho kráľovstva. Korunu nesmrteľnosti získa ten, čo sa postaví strachu a prijme výzvu milovať Boha, ostatných a seba samého.

Koruna života

Poslednou je... Koruna života. Podľa všetkého je to mučenícka koruna. Mnohí hrdinovia zo Siene viery z listu Židom ju objavili – napr. Štefan, Peter a mnohí ďalší nasledovníci Krista, ktorých nikdy nespoznáme na tejto strane večnosti. Takí ľudia obetujú všetko. Jej hodnota Má nekonečnú hodnotu.

Neboj sa toho, čo máš vytrpieť! Hľa, diabol niektorých z vás uvrhne do väzenia, aby ste prešli skúškou, a budete sužovaní desať dní. Buď verný až do smrti a dám ti veniec života! Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám: Kto zvíťazí, tomu druhá smrť neuškodí.

Páči sa mi, ako Biblia *Message* prekladá 10. verš: „*Vyrobil som Ti Korunu života. Už na Teba čaká.*“ Žijeme v takej dobe, že mnoho ľudí sa poddáva strachu. Násilie, choroby, hlad a vojna vytvárajú strach zo smrti. Popravy, obvinenia a prenasledovanie zase strach z človeka. Je úplne jasné, že nás Satan chce ochromiť a buď donútiť k ústupu alebo vyprovokovať k reakcii. Tak ako Nero aj diabol chce ohúriť veriacich svojou krutosťou a hrôzou na jednej strane; a bohatstvom a žiadostivosťou na druhej strane. Náš nepriateľ by nás najradšej videl stáť bezradných pri studni márných želaní a horúčkovo do nej hádzať mince. Aby sme mohli získať túto korunu, musíme dospieť.

**Aby sme mohli
získať túto korunu,
musíme dospieť.**

Prednedávnom sa ku mne dostali tri hrôzostrašné príbehy v rozpätí jedného dňa. Dva z nich mi poslala moja duchovná dcéra, ktorá spolu s rodinou stojí na čele organizácie bojujúcej proti obchodovaniu s bielym mäsom v Izraeli. V prvom príbehu spáchalo samovraždu 150 mladých dievčat a žien, lebo ich ISIS držalo v zajatí a obchodovalo s nimi ako s prostitútkami. Ako keby ich osud nebol dostatočne ohavný, únoscovia dali ich telá roztrhať psom. Šokovaná som si musela príbeh niekoľkokrát prečítať. Môže v dnešnej dobe vôbec existovať také bezohľadné zlo? Aj teraz, keď píšem tieto riadky, vidím pred sebou hmlistý výjav psov ako trhajú telá tých dievčat. Pri tom obraze ma myklo a na rozum mi prišli slová zo Zjavenia 12:17 (Ekumenický preklad):

Drak sa na ženu nahneval a odišiel bojovať proti ostatným z jej potomstva, ktorí zachovávajú Božie prikázania a držia sa Ježišovho svedectva.

Takáto krutosť nie je človeku vlastná... je to zúrivosť draka. Verš na ňu poukazuje slovami „*drak sa na ženu nahneval*“ a „*odišiel bojovať proti jej potomstvu, ktorí zachovávajú prikázania a držia sa Ježišovho svedectva.*“ V posledných desaťročiach temné sily zla ešte viac potemneli a nadobudli nepredstaviteľné rozmery.

V ďalšom príbehu boli zneužitú ženy na sexuálne účely a darované ako odmena všetkým mužom, ktorí sa naspamäť naučili text Koránu. Z násilňovanie neveriacich žien sa chápalo ako akt oslavy Alaha. Mám však obavu, že v dobe, keď pôjde táto kniha do tlače budú už oba príbehy dávno pochované pod ďalšími vlnami krutostí, ktoré sú teraz len v príprave.

Tretí príbeh sa ku mne dostal pracovnou poštou. Jeden náš drahý odvážny priateľ bol zavraždený počas útoku na sýrskych kresťanov. Ako organizácia spolupracujeme s kľúčovou osobou – mužom – zodpovedným za koordináciu a distribúciu voľných zdrojov do krajín, kde prenasledovanie a chudoba bránia ľuďom voľný prístup ku kresťanskej literatúre. Pri vyšetovaní okolností smrti nášho priateľa nám kontakt za distribúciu zdrojov napísal: „Niektorí sú povolani dať veľa, iní sú povolani dať všetko.”

Bola som ohromená. Počas cesty na pracovné stretnutie som sa pokúsila napísať list pozostalej manželke. Mala som pocit, že hocičo, čo napíšem, bude len urážkou manželovho života a okolností jeho smrti. *Mrzí ma to* znelo povrchno, *d'akujem* znelo nevhodne. List jej píšem z pohodlia svojho domova, kde sme nikdy nezažili mučenícku smrť. Nosič s kresťanskými chválami mám na dosah ruky; mám prístup k viacerým knihám a Bibliám, než dokážem kedy prečítať. Špajzu mám plnú jedla, v šatníku kopu šatstva a dnes sa budem hrať s vnúčencami, ktoré ani netušia, aká hrozná bolesť sprevádza životy našich bratov a sestier.

Hanbila som sa. Zrazu som mala pocit, akoby môj život bola izolovaná prázdna škrupina a všetko, čo predstavuje môj život, je krehké ako mydlové bubliny, ktoré vyfukovali moje vnúčence. Chcela som niekomu zavolať. Nejakú staršiu a múdrejšiu ženu..., ktorá by proste rozumela, čím prechádzam, aj keď by mi nedokázala odpovedať na všetky otázky.

Toľko „prečo“ sa mi vynáralo v mysli! Prečo mám ja všetkého dostatok, keď ženy na opačnej strane zemegule sú také zúfalé, že si radšej vezmú život, než by mali žiť ešte kúsok dlhšie? Kde bola spravodlivosť? Potrebovala som nejako spracovať úzkosť z nerovnosti, ktorú som zažívala. No v tom som si uvedomila, že práve porovnávam. Cítiť rozdiely je v poriadku, ale porovnávanie bolo zbytočné. Nebola na to žiadna odpoveď. Len taká, že had sa stal drakom a pod vplyvom draka si robia ľudia navzájom hrozné veci. Uvedomila som si, že mám na výber. Môžem sa naďalej pýtať nahnevanej otázky, alebo si urobím z otáznikov v hlave výkričníky v živote. Utrela som si slzy a rozhodla sa, že stratené životy obetí mi poslúžia ako motivácia.

Príbehy prenasledovania nie sú nič nové – dejú sa v každom historickom období. Vo veku päťdesiatpäť rokov sa chcem prestať trápiť s otázkami, ktoré nedokážem na tejto strane večnosti zodpovedať. Vek sám o sebe nedokáže dať zmysel nezmyselnému. Žijeme rýchly život a udalosti našich dní nám slúžia na to, aby sme sa na večnosť tešili. A to je o dôvod navyše, aby sme žili produktívne, kým môžeme. Iba večnosť dá celému príbehu zmysel. Tu a teraz sa môžeme len modliť a byť si istí, že nás Otec počuje, keď prosíme bez závidi, bez potreby získať uznanie od ľudí a bez vzájomného porovnávania sa.

Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo sú pod zákonom, a aby sme dostali synovstvo. A keď ste synmi, poslal nám Boh do srdca Ducha svojho Syna, ktorý volá: Abba! Otče! A tak už nie si otrok, ale syn; a ak syn, tak skrze Boha aj dedič.

(Ef. 4:4–7; Ekumenický preklad)

Ži naplno svoj život!

Tak veľa nám bolo zverené. Uhol pohľadu každého človeka je dar. Skúsenosti a všetko, čo sme videli, sú dar. Máme na výber. Môžeme byť ohúrení a ostať nečinní. Bud' nás to vyľaká a zostaneme nehybní, alebo sa môžeme tváriť, že všetko je súčasťou života a nebudeme si to všímať. Alebo... môžeme žiť dni plné zázrakov – uvedomiť si silu každého zážitku a pohnúť sa ďalej.

Počas uplynulých rokov som písala o ženách s dušou levice; o dievčatách s mečmi a krížmi; o dievčenskom boji; a bozkoch, ktoré nepohladia, ale rozplačú. Teraz píšem v nádeji, že všetky dary, čo v tebe driemu, sa Ti podarí objaviť. Lebo

Ty, dcéra, si povolaná do bezkonkurenčného života.

Si milovaná Otcom, ktorý nemá konkurenta.

Žiješ v dobe, čo nemá páru.

Pochádzaš z jedinečného národa.

Slúžiš jedinečnému Bohu.

Bola si vykúpená obeťou, ktorá sa nedá prekonať.

Dostala si jedinečné meno.

Si vyzbrojená silou Božieho Ducha, ktorý nemá na svete konkurenciu.

Si skúsená v jedinečnom jazyku.

Si súčasťou veľkolepého Tela.

Si obdarená jedinečnou úlohou.

Vyzbrojená špičkovou zbraňou.

Si súčasťou vojny, v ktorej sa Ti nepriateľ nevyrovná.

Si povolaná do jedinečných modlitieb.

Pred nami sú jedinečné možnosti,

lebo sa máme stať súčasťou žatvy, ktorá nemá páru a sme predurčené na bezkonkurenčnú večnosť...

*Žime preto život bezkonkurenčnej krásy, sily, mravnosti
a vplyvu... Niektoré z nás obetujú veľa, iné všetko.*

Postav sa pred Boha žiariaca nádejou; uchovaj si lásku a zostaň Mu verná vo všetkom, čo Ti zverí. Lebo Ty, priateľka moja a sestra, si predurčená na bezkonkurenčnú životnú cestu. Tak do toho (!), ži nebojácne a s odvahou zrodenu z lásky!

Otázky na diskusiu

1. Čím Ťa oslovil príbeh Thecly?
2. Aký je rozdiel medzi tým, keď „sa so svetom priateľíme“ a tým, keď mu „pomáhame?“
3. V ktorých oblastiach života by si mala zmeniť pohľad na rozdielnosti medzi ľudskými osudmi?
4. Aký krok bude teraz nasledovať, aby si začala žiť bezkonkurenčný život?

POZNÁMKY

Kapitola 3: Bezkonkurenčný prísľub

1. Aj keď pravý význam slova „selah“ nie je známy, mnohí si myslia, že sa jedná o liturgickú poznámku. Biblia *The Amplified Bible* prekladá „selah“ ako „zastaviť sa na chvíľu a porozmýšľať.“

Kapitola 5: Keď Ťa považujú za konkurenciu

1. A. L. Duckworth, C. Peterson, M. D. Matthews, and D. R. Kelly, “Grit: Perseverance and Passion for Long-Term Goals,” *Journal of Personality and Social Psychology* 92, no. 6 (2007): 1087.
2. Malcom Gladwell, *David and Goliath: Underdogs, Misfits, and the Art of Battling Giants* (New York: Little, Brown and Co., 2013).

Kapitola 6: Bezkonkurenčný muž a žena

1. Mark Driscoll, *On Church Leadership* (Wheaton, IL: Crossway, 2008).
2. Ibid.
3. Kris Vallotton, *Fashioned to Reign* (Grand Rapids: Chosen, 2013), kap. 7.
4. Gilbert Bilezikian, *Beyond Sex Roles: What the Bible Says about a Woman’s Place in Church and Family*, 3. edícia. (Grand Rapids: Baker, 2006).

Kapitola 7: Boj medzi strachom a láskou

1. C. S. Lewis, *The Four Loves* (New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1960).

2. Kent M. Keith, *The Paradoxical Commandments* (Makawao, HI: Inner Ocean, 2001).

Kapitola 9: Bezkonkurenčná dcéra

1. <http://oca.org/saints/lives/2015/05/10/39-sunday-of-the-samaritan-woman>.
2. <http://www.pravoslavie.ru/english/print79178.htm>.
3. Christopher Henry Dawson, *Religion and World History: A Selection from the Works of Christopher Dawson* (Garden City, NJ: Image Books, 1975).
4. Fakty použité v tomto odstavci sú zozbierané z nasledujúcich zdrojov: Robyn Dixon, "At Kenya College, Christian Students Foretold Massacre," *Los Angeles Times*, April 5, 2015; "Gunmen Kill 147 at University in Kenya," *Chicago Tribune*, April 3, 2015; "At Least 147 Killed in Islamic Terror Attack at Kenya University Targeting Christian Students," *KTLA.com*, April 2, 2015.

Kapitola 10: Bezkonkurenčný život

1. Viac o živote Thecly, pozri: <http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/shows/religion/maps/primary/thecla.html> (súhrn z apokrifických spisov); http://www.antiochian.org/life_of_thekla; <http://dce.oca.org/assets/templates/bulletin.cfm?mode=html&id=101>; <http://www.newadvent.org/cathen/14564a.htm>.
2. Henry Clarence Thiessen, *Lectures in Systematic Theology* (Grand Rapids: Eerdmans, 1979), str. 389.

LISA BEVERE je vyhľadávanou medzinárodnou spíkerkou, obľúbenou knižnou autorkou a spolumoderátkou televízneho programu *The Messenger*, ktorý sa vysiela vo viac ako 200 krajinách sveta. Je autorkou kníh *Lioness Arising* (Vzostup levice), *Girls With Swords* (Dievčatá s mečmi) a *Fight Like a Girl* (Bojovať ako žena).

Lisa je častým hosťom v programe *Life Today* a bola spíkerkou na konferenciách viery *Joyce Meyer s názvom Women of Faith* a v kresťanskom spoločenstve *Hillsong Church*.

S manželom Johnom majú štyroch synov a žijú v štáte Colorado, USA.

Viac sa dozviete na LisaBevere.com.

Dievčatá s mečmi

Nauč sa niest' svoj kríž ako hrdinka

Ak niekedy nadišiel čas, aby sa ženy ozbrojili, je to teraz. Ženy po celom svete sa stali obeťou predsudkov, obchodovania s bielym mäsom, zneužívania, dokonca genocídy. Lisa Bevere si myslí, že tieto útoky hovoria viac o identite žien v budúcnosti než o identite žien v minulosti. V knihe *Dievčatá s mečom (Girls with Swords)* vysvetľuje, ako sa nepriateľ snaží ženy v každej sfére odzbrojiť. Nastal čas, aby sa ženy stali hrdinkami podľa Božieho plánu stvorenia – odvážne, múdre, odpúšťajúce, so správnym úsudok.

Ostatné knižné zdroje od autorov Johna a Lisy Bevere sú zadarmo dostupné na:

www.CloudLibrary.org

Ďalšie zdroje v mnohých jazykových verziách je možné sledovať a stiahnuť z YouTube.com & Yuku.com a iných webových sídlach určených na zdieľanie mediálneho obsahu.

„Kniha Bezkonkurenčná prezentuje autorkine jednoznačné stanovisko proti nepriateľovi, ktorý ničí našu identitu Božích detí.“

- JOYCE MEYER,
učiteľka Božieho Slova a obľúbená spisovateľka.

To, že vnímame druhých ako konkurenčných rivalov a vyčerpávame sa bojom o prestíž, má dôvod. Naša myseľ, vôľa a emócie sú pod neustálymi útokmi nepriateľa, ktorý dúfa, že sa mu podarí obrátiť nás samých proti sebe a jedného proti druhému. Táto vojna ničí vzťahovú intimitu, zahmlieva ľudskú identitu a obmedzuje životné možnosti.

V knihe Bezkonkurenčná, nám obľúbená spisovateľka Lisa Bevere ukazuje silu Božej lásky, ktorá dokáže zneškodniť zbrane nepriateľa. Naučí nás, ako skoncovať s rivalitou a vybudovať si vytúžený hlboký vzťah s Otcom – vzťah stratenej blízkosti so Stvoriteľom a obnovenej identity. Lisa nás s humorom a vášňou vyučuje o biblických pravdách a vyzýva nás k osobnostnej premene. Čitateľom ponúka prorocké rady do bežného života:

- Dovoľ svojim nepriateľom, aby Ťa zmenili k lepšiemu
- Nevyhýbaj sa rozhovorom, ktoré sú určené pre Teba
- Zaujmi stanovisko voči tvrdeniu, že ženy sú ne(v)hodné, príliš dôverčivé a ľahko manipulovateľné
- Prestaň živiť rodovú rivalitu a začni s mužmi vo svojom živote spolupracovať

Nastal čas vykročiť a žiť bezkonkurenčný život.

LISA BEVERE autentickým, vášnivým a zábavným spôsobom preplietla biblické pravdy s ich praktickými životnými implikáciami. Jej tvorba – vrátane Fight Like a Girl, Lioness Arising a Girls With Swords – upútala milióny čitateľiek po celom svete.

Lisa spolu s manželom Johnom sú obľúbenými spisovateľmi a zakladateľmi organizácie Messenger International.

Viac sa dozviete na [CloudLibrary.org](https://www.cloudlibrary.org)

TÁTO KNIHA JE DAROM OD AUTORA
A NIE JE URČENÁ NA PREDAJ

SYLOAM
www.press.syloam-international.org
www.media.syloam-international.org

M **MESSENGER**
INTERNATIONAL
MessengerInternational.org

